

ဓမ္မစေတီတော်

သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ကွယ်လွန်သူ မိတနှစ်ပါး ဖြစ်သော
ဦးအေးအောင်၊ စန်းစန်းလွင် - ရှင်

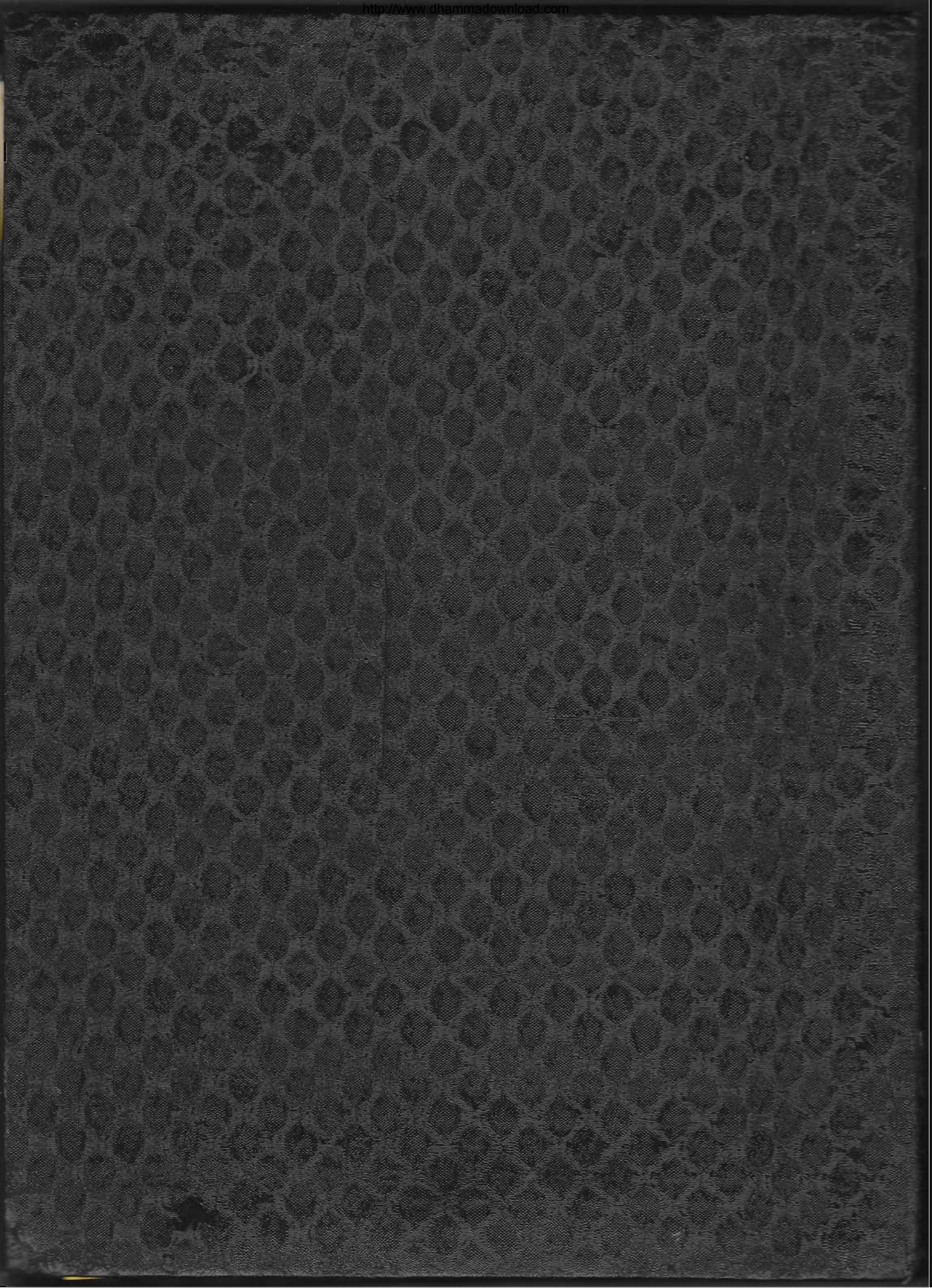
ကွယ်လွန်သူ ညီအကိုဖြစ်သူ
မောင်စင်၊ ဆွမ်းမြေ့၊ ဆေး - အားရည်ရှာ၍

သားကြီး - ကိုဝင်းထွန်းလင်း၊
မအေးမြဝိတာ (ခေတ္တ - လှပန်)

သားငယ် ကိုအောင်ပြည့်စုံအေး (ခေတ္တ - စတီယာပူ)

မိသားစု၊ တောင်းမှု
၁၃၇၂ - ၇၃

သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

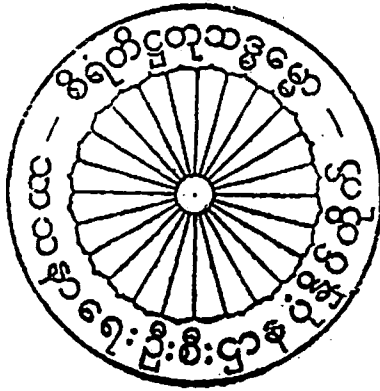

မေဇ္ဇသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

ဒိဿနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

သီလက္ခန္ဓဝဂ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးထွန်း
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၂၄၀၅ /၀၂၅၂၇)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိဇ္ဇာကတ်တော်မြန်မာပြန်

နိဂါန်း

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် 'အစိန္တေယျအာနာဘဝ' မကြံစည်နိုင်သော တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ 'သာမုက္ခိသိက' ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ဆောင်ဟောကြားတော် မူအပ်သော ပါဠိတော်ဓမ္မသည်—

'ဓမ္မဂမ္ဘီရ' အကြောင်း၏ နက်နဲခြင်း၊

'အတ္ထဂမ္ဘီရ' အကျိုး၏ နက်နဲခြင်း၊

'ဒေသနာဂမ္ဘီရ' ပညတ်ဘင်ထား ဟောကြားပုံ၏ နက်နဲခြင်း၊

'ပဋိဝေဂဂမ္ဘီရ' ထိုးထွင်းသိမြင်သော အသိညာဏ်၏ နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂမ္ဘီရ လေးပါး၊

'သဒ္ဓဂမ္ဘီရ' သဒ္ဓါ၏ နက်နဲခြင်း၊

'အတ္ထဂမ္ဘီရ' အနက်၏ နက်နဲခြင်း၊

'သဒ္ဓတ္ထဂမ္ဘီရ' သဒ္ဓါအနက် ၂-ပါးစုံ၏ နက်နဲခြင်း၊

'အဓိပ္ပါယဂမ္ဘီရ' အဓိပ္ပါငါ၏နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂမ္ဘီရလေးပါးတည်းဟူသော အစိန္တေယျ 'မကြံစည်နိုင်သော' ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။ ဤသို့လျှင် အစိန္တေယျအာနာဘဝ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဒေသက 'တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်' ဖြစ်သော ဘုရားရှင်၏ ဒေသေ တဗ္ဗဓမ္မ 'ဟောအပ်သောတရား' ဖြစ်သော—

နာနာနယဝိစိတြ ပါဠိတော်ခမကို ယထာဘူတ 'ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ' ယထာသဘာဝ 'သဘောအားလျော်စွာ' ဒေသကအာတော်ကျအောင် လှလှပိုင်ပိုင် သိရှိနိုင်ရန်မှာ လွယ်ကူသော အရာ ဟုတ်ပါပေ။

ထိုသို့ မလွယ်ကူသည့်အားလျော်စွာ ထိုထိုပါဠိတော်များ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ ဋီကာစီပန် အလီလီအစုစု အနုမဂ္ဂတခန်း လက်သန်းပောဇနာ အပြာပြာသော ဂဏ္ဍကျမ်းတို့ကို အပန်းတကြီးပင် ဆင်ကာဆင်ကာ နောင်လာနောက်သားတို့အတွက် ဖွင့်ဆို ရေးသားတော် မူခဲ့ ကြပေသည်။ ပါဠိတော်ဓမ္မနှင့်တကွ ဖွင့်ဆိုရေးသားတော်မူခဲ့ကြသော အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ အပြာပြာ သော ကျမ်းတို့မှာလည်း အနန္တကမ္ဘာတို့၌ သေဋ္ဌဘာသာ အမြတ်ဆုံးသောဘာသာ မူလသာသာ 'အမြစ်အရင်းဖြစ်သောဘာသာ' ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပါဠိမာဂဓဘာသာပြင်သာ အစဉ်မပြတ် တည်ရှိခဲ့ကြသဖြင့် မိမိတို့ဒေသအလိုက် ဘာသာအသီးသီး ရှိနေကြသောသူတို့မှာ မိမိတို့မျိုးရိုး ဘာသာဖြင့် အာဇာပေါ်တရ ယဘာဗဏ္ဍကဏ္ဍ သိရှိနိုင်ခွင့်ကို စင်စစ် မရရှိခဲ့ကြချေ။

ဘုရားရှင် ကရုဏာရွှေထားလျက် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ပိဋကသုံးပုံပါဠိတော် ဓမ္မတို့မှာ “အရဟတ္တေန ဒေသနာယ ကုဋံ ဂဏီ” ဟူသော ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ မိန့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တိဘူတဿနာ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် မျက်မှောက်ပြုရေးကိုသာ ရည်ရွယ်ချက်ထားရင်း ရှိသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တိဘူတဿနာ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် မျက်မှောက် ပြုရေး၌ များစွာ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ကျန်းမာရေး၊ ချမ်းသာရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ နေထိုင်စားသောက်ရေး၊ အသိတရား လုံလောက်ရေး၊ လိမ္မာရေးခြားရေး အစရှိသည့် မျက်မှောက်ဘဝ ကောင်းစားရေးပေါင်း များစွာတို့သည်လည်း ထိုပိဋကတ်တော်သည်ဟူသော ပါဠိဓမ္မ၌ပင် အပြည့်အစုံပါဝင်ပြီးဖြစ်သဖြင့် မည်သူမဆို လောက ၏ လုံလောက်သော အကျိုးတရားများကို ခံစားလိုပါက ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်ကိုလည်း မျက်နှာလွှဲထားသင့်သည် မဟုတ်ပေ။

သို့သော်လည်း ယင်းဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်များမှာ ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ တည်ရှိ နေသောကြောင့် ပါဠိဘာသာကို မတတ်မြောက်သော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ရှိ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်လူများစု အဖို့မှာကား ပိဋကတ်တော်က ညွှန်ပြထားသော လောကကောင်းစားရေး နှင့် လောကနှင့်မဆက်စပ်သော ဘဝလွတ်မြောက်ရေးများအတွက် ပါဠိတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တစ်ဆင့်ဟောပြောချက်မျှ၌သာ တင်းတိမ်ရောင်ရဲလျက် သိသင့်သမျှကိုပင် စုံလင်စွာမသိရဘဲ ရှိခဲ့လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားဟောပိဋကတ်တော် အရသာများကို လွယ်ကူစွာ သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြ စေရန်လည်းကောင်း ပါဠိမာဂဓ ဝိဇ္ဇကတ်ကျမ်းဂန်များကို သင်ယူလေ့လာချုပ်ဆိုရာတွင် လွယ်ကူစွာ သင်ယူချုပ် နားလည်နိုင်ကြစေရန်လည်းကောင်း ရည်သန်၍ ရှေးရှေးဆရာကြီးများသည် မြန်မာ ပြန်ဆိုရာ နိဿရည်းခေါ် နိဿယကျမ်းများကို မိမိတို့ရိုးရာ ဒေသဘာသာဖြင့် ရေးသား ပြန်ဆို တော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ရှေးရှေးဆရာကြီးများ၏ ကျေးဇူးသည်ကား အထူးကြီးမားလှပေစွာ။

ပါဠိဘာသာမှ မြန်မာစာသာသို့ ပြန်ဆိုနည်း

ထိုထိုနိဿယ ဘာသာပြန်တို့မှာ—

- (၁) ပါဠိတစ်ချက် အနက်တစ်ချက်ဖြင့် ပြန်ဆိုနည်း၊
- (၂) ပါဠိမဖက် မြန်မာသက်သက်ဖြင့် ပြန်ဆိုနည်း၊

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိခဲ့ရာ ပဌမနည်းသည် ထိုထိုပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ နိဿယကျမ်းမျိုးပင် ဖြစ်၍ ဓုတိသနည်းမှာမူ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ဇာတ်ကြီးဆယ်သုံးဝတ္ထု၊ မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုစသော ကျမ်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်နည်းတွင် ပါဠိတစ်ချက် အနက်တစ်ချက် ပြန်ဆိုသော ပဌမနည်းမှာ “ဗာလ လူခိုက်၊ ပဏ္ဍိတ ပညာရှိ” ဟု နှုတ်တွင်တက်၍ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီး ထစ်စောင်ကို အာဂုဏ် ဆောင်ကျက်၍ ထားသကဲ့သို့ ပါဠိမာဂဓဘာသာကို သင်ယူရာ၌ အလွန် ကျေးဇူးများခဲ့ရကား ရဟန်းသမဇာတိများ ယနေ့ထက်တိုင် သင်ယူချုပ် လေ့လာနေကြဆဲပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယူ ချုပ်ဆိုနည်းဖြင့်ပင် ပါဠိပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို ထတ်မြောက် လိမ္မာပေးတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

မြန်မာပြန် နိဒါန်း

သီတိုဋ် ယိုးဒယား ကမ္ဘောဒီးယားစသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် နိုင်ငံများ၌လည်း မိမိတို့ရိုးရာ ဒေသဘာသာဖြင့်ပင် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို သင်ယူချပို့ လေ့လာခြင်းဖြင့် တတ်မြောက် လိမ္မာတော် မှုခဲ့ကြလေသည်။

ဒုတိယနည်းမှာ သင်ယူချပို့ရာ၌ အသုံးနည်း၍ အများအားဖြင့် ပါဠိမာဂဓဘာသာကို မတတ်မြောက် မကျွမ်းကျင်ကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ ကြည့်စာအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။

ဘာသာပြန်နည်းတစ်မျိုး

ဘာသာတပါးမှ ဘာသာတပါးသို့ ပြန်ဆိုရာ၌—

(၁) တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုနည်း၊

(၂) ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုနည်း—

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြန်ရာ ပဌမနည်းမှာ နိဿယပြန်ဆိုနည်းပင် ဖြစ်၍ (ပါဠိကို ဖြုတ်ထားသော ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု ပြန်နည်းမျိုးလည်း ပါဝင်သည်) ဒုတိယနည်းမှာကား သံဝေဂဝတ္ထု မာလာလင်္ကာဝတ္ထု စသည်နှင့် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့မှ ဆီလျော်အောင် အဓိပ္ပာယ်ကိုယူ၍ ကိုးကားရေးသားထားသော ထိုထို ဒီပနီပကား နိ စသော စကားပြေ ကျမ်းမျိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤဘာသာပြန်ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၏အကြောင်း

ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော မာဂဓ ပါဠိပိဋကတ် တော်တွင် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများအပြင် ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော ဘဝတို့၌ အကျိုးများပြားစေနိုင်သည့် လောကရေး ဓမ္မရေး ဇာတိရေးတို့တွင် အလေးဂရုပြု၍ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် အချက်အလက်တို့လည်း အကြောင်းသက်ဆိုင်ရာ အများအပြား ပါဝင်လျက်ရှိသော်လည်း ပါဠိဘာသာကို မတတ်ကျွမ်းမှ ပါဠိဘာသာ၌ မကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် ရတနာထုပ် လက်ဝယ်ထား၍ မသုံးဆောင် မခံစားနိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ ရသော ဗုဒ္ဓဘာသာပင် သူတော်စဉ် အများတို့အား ရတနာ ပတ္တမြားလုံးကို ပြောပေးနေရာမှ အများသုံးဖို့ ထုတ်ဖော်ပေးသည့်အလား “ထို ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်ဓမ္မများကို မိမိတို့ ရိုးရာဖြစ်သော မြန်မာဘာသာ သက်သက်ဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားစေရပါမူ ထိုပါဠိဘာသာ၌ မသက် ဝင်နိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စဉ် အများတို့အတွက် အလွန် အကျိုးများလေရာ၏” ဟု သဒ္ဓါပသန္န သမ္မာသန္နတရား ရွှေဘားကာ ကောင်းစွာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်မိသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုသည် ၁၃၁၂-ခု ဒုတိယဝါဆိုလတွင် မိမိနေအိမ်၌ သီရိမင်္ဂလာ ပရိတ်တော်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးကြ စဉ် အခါ ကပင် ပိဋကတ်ပါဠိ တော်များကို အကုန်အစင် မြန်မာဘာသာပြန်ဆီခြင်း ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းကြီးကို ရေးသားခြင်း ပိဋက သုံးပုံ ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီး စီရင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် စီမံစေ လိုကြောင်းနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီး ဦးဝင်းအား တိုက်တွန်းစကား ပြောကြားသည့်အတိုင်း သာသနာရေးဝန်ကြီး၏ အစီအမံဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး-က ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် စီစဉ်ရေး ကော်မတီ တစ်ရပ်ကို သတ်မှတ် ဖွဲ့စည်းလိုက်လေသည်။

ပြန်ဟပြန် နိဒါန်း

ထို ကော်မတီတွင်—

- (၁) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဟောစည် ဆရာတော် (နာယက)။
- (၂) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်း (ပဌမဥက္ကဋ္ဌ)။
- (၃) သာသနာ့ညွှန်ကြားရေးဝန် ပဌမကျော် ဟောပညာဗလ ဦးကြီးဖေ (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)။
- (၄) ပါဠိပါမောက္ခ-ဟောပညာဗလ စာပြင်မှူးချုပ် ဆရာဉာဏ်။
- (၅) သာသနာရေး အထူးအရာရှိ ဦးဘဆွေ ဝဏ္ဏကျော်ထင် (အကျိုးဘော်ဆောင်)။
- (၆) ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ ကျမ်းပြုဆရာကြီး ဝဏ္ဏကျော်ထင် မေဓာဝီ ဆရာဆိုဒ်။
- (၇) ပဌမကျော် ဦးသန့်စင်။
- (၈) စေတီယဂံ.ကမ္မောစရိယ သာသနာရေးအရာရှိ ဦးငင်မောင်လင်း (တုံ့ဖက်အကျိုးဆောင်) ထို့ ပါဝင်ကြသည်။

ထိုကော်မတီသည် (၇) ကြိမ်တိုင်တိုင် စည်းဝေး ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြပြီးမှ ပိဋကတ်တော်ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရန် ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းကြီး ရေးသားပြုစုရန်နှင့် ပိဋကသုံးပုံလာ ပါဠိပြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီး ကို စီရင်ရန် ညင်ညော်ကြောင်းတို့ကို တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချကြ၍ မည်သို့မည်ပုံ ပြန်ဆိုရေးသား ပြုစုရမည် ဟူသော စီမံကိန်း အသီးသီးနှင့်တကွ ထိုဆုံးဖြတ် ချက် ကို နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ထံ တင်ပြရာ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ကလည်း သဘောတူညီသဖြင့် ထိုကိစ္စ အရပ်ရပ်ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် စာပြုစာတည်း ဆရာများ ရရှိရေးအတွက် အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ် ငါးဦးပါဝင်သော ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ငယ် တစ်ဖွဲ့ကို စာတော်ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။

- ၁။ သာသနာရေး ဝန်ကြီး ဦးဝင်း။
- ၂။ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် သတိုးသိရိသုဓမ္မ အဂ္ဂမဟာသရေစည်သူ ဦးသိမ်းမောင်။
- ၃။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာလင်း။
- ၄။ သာသနာ့ညွှန်ကြားရေးဝန် ပဌမကျော် ဟောပညာဗလ ဦးကြီးဖေ (အကျိုးဆောင်)။
- ၅။ သာသနာရေး အထူးအရာရှိ ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးဘဆွေ။

ဤအဖွဲ့ငယ်က ရွေးဦးစွာ အယ်ဒီတာချုပ် ရာထူးအတွက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာ ဦးလင်းအား ရွေးချယ် တင်မြှောက်၍ ကျန် စာပြု စာတည်း ဆရာများ ရွေးချယ်ခန့်ထားရေး ကိစ္စကိုမူ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ရာထူးဝန် အဖွဲ့သို့ လွှဲအပ်ခဲ့ရာ ရာထူးဝန်အဖွဲ့က အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာ ဦးလင်း ပဌမကျော် ဦးကြီးဖေ တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ စာမေးပွဲ ပြုလုပ်စမ်းသပ်ကာ အဆိုပါ စာပြု စာတည်း ဆရာများကို ရွေးချယ်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၁-ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့လေသည်။

မြန်မာပြန်ဆိုခြင်း

မြန်မာဂတိသို့လိုက်၍ ပြန်ဆိုသင့်ခြင်း

ဘာသာပြန်ဆိုသည်ကား ဘာသာတပါးမှ ဘာသာတပါးသို့လည်းကောင်း၊ ဝေါဟာရတပါးမှ ဝေါဟာရတပါးသို့လည်းကောင်း ပြောင်းလဲ ပြန်ဆို ရေးသားထားခြင်းမျိုးပင် ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာတစ်မျိုးမျိုး၌ ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရ တစ်မျိုးစီ ရှိကြပြန်ရာ ပါဠိမှာ ပါဠိဂတိ၊ မြန်မာမှာ မြန်မာအသုံး၊ အင်္ဂလိပ်မှာ အင်္ဂလိပ်အသုံး စသည်ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်နှင့် ကိုယ် သူအလိုလိုပင် ဝေါဟာရသိဒ္ဓါရှိပြီး ဖြစ်နေတော့၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိကို မြန်မာအသုံး သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာကို ပါဠိအသုံးသော်လည်းကောင်း ပြန်ဆိုရေးသားပါလျှင် အဆီ အငေါ့မထည့် ဖြစ်ပေမည်။

ဥပမာဆိုသော် “စိဝရေန တံ အစ္စာဒေဿာမိ” ဟူသော ပါဠိထောက်ကို ပါဠိဂတိသို့ လိုက်၍ “ထိုလှည်းကို သင်္ကန်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအံ့” ဟု ပြန်ဆိုလျှင် ဓာတ်ပစ္စည်း ဝိဘတ်နှင့် သမ္ပါ၏အနက် အရ ပါဠိအချိုးအစား ကျမည်ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ့နားတွင်ကား ထူးလုံးရစ်ပတ်သာ ဖြစ်နေ၍ “ထို လှည်းအား သင်္ကန်းလှူအံ့၊ သင်္ကန်းလှူမည်” ဟု မြန်မာအသုံးကျ ပြန်ဆိုမှသာ အလွယ်တကူ နားလည်ကြလိမ့်မည် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန် ဆိုရာ၌ မူရင်းဘာသာ အသုံး အနှုန်းသို့ မလိုက်ကျဘဲ ပြောင်းလဲပြန်ဆိုရမည့်ဘာသာ အသုံးအနှုန်းအတိုင်းသာ ဘာသာပြန်ဆို ဖို့ရန်မှာ အရေးကြီးဆုံးပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြိုတင်သတိချပ်ထားသင့်ပါသည်။

ဤဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုရခြင်း

ရှေးရှေးဆရာကြီးများသည် မြန်မာဘာသာပြန် အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြန်ဆိုရေးသားကြပြီး ဖြစ်၍ ဤဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုရေးသားဖို့ လိုပါသေးသလော စောကြော မေးမြန်းဖွယ် ရှိလေ သည်။ ပြန်ဆိုပြီးရှိသည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့ရှိပြီးဖြစ်သော်လည်း ရှေးကျသော ပေါ်ရတနာအသုံး အနှုန်းတို့ဖြင့် ပြန်ဆိုထားခြင်းကြောင့် ကျေနပ်ဖေငင်ရခြင်း မရှိသေး၍ ဤဘာသာပြန်ကို ထပ်မံ ၍ ပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တို့တို့ပင် ဖြေဆိုရပေမည်။ ထိုကောင်းမွန်ပေသည် ဝေါဟာရ စကား အသုံးအနှုန်းတို့မည်သည်-

“ဝေါဟာရဝိသယော သဒ္ဓေါ၊ ဘူတာ ဘူတတ္တဝါစကော။
လောကသင်္ကေတသာဓုတ္တော၊ သဒ္ဓေါ နေကန္တ ဘူတိကော”။

ဟု သဒ္ဓတ္ထဘေဒဝိန္နာဆရာ ဆိုသည်အတိုင်း ပုံသေကားချ တစ်နေရာတည်းဖြင့် ထည်နေရိုး မရှိခဲ့ပေ။ အစဉ်အမြဲ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန် ရွေ့လျော လှုပ်ရှား၍သာ နေရိုးဓမ္မတာ ဖြစ်ပေသည်။ ရှေးခေတ်အခါက ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့သော စကားအသုံးအနှုန်းများမှာ ရှေးခေတ်လူများအတွက် လွယ်ကူစွာ နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ကြသော်လည်း ယခုခေတ် လူများအတွက်မှာမူကား ကောင်း ထူး စကားဆန်း ဖြစ်ပြီး နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ လွယ်ကူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့်ပင် (ဥပ္ပုဋ်-ပါဠိယာ၊ ကျိတ ဘျူ အားဖြင့်၊ ပါမင်္ဂါ ဦးညွတ်) ဟု ပြန်ဆိုထားသော ရှေးခေတ် ဘာသာပြန် နိဿယများကို ယခုခေတ်လူတို့အနေနှင့် နားလည် သဘောပေါက်ဖို့ရန် မလွယ်ကူကြောင်း အကဲ ခတ်နိုင်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “ရှေးခေတ်နိဿယကြီးများကို ယခုခေတ် အသုံးအနှုန်းဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားကြရန် အချိန်တန်ပြီ” ဟု ဆရာ့ ဆရာကြီးများ အကြံဖြစ်ခဲ့ကြဖူးလေပြီ။ သို့ ဖြစ်၍ နိကာကျော်ခေါ် အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ ကျမ်းပြုဆရာသည်-

မြန်မာပြန် နိဒါန်း

ပေါရာဏေဟိ အနေကပိ၊ ကတာ ယာ ပန ဝဏ္ဏနာ။
န တာဟိ သက္ကာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အတ္ထော ဝိညာတဝေ ဣဓ။
တသ္မာ လိနပဒါနေတ္ထ၊ သာဓိပ္ပိယမဟာပယံ။
ဝိဘာဝေန္တော သမာသေန၊ ရစယိဿာမိ ဝဏ္ဏနံ။

“ရေးဆရာကြီးတို့ ဘည်အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၏ အပွင့်ဋီကာ ကျမ်းများစွာတို့ကို ရေးသား ခဲ့ကြသော်လည်း ထိုဋီကာကျမ်းတို့ဖြင့် ဤအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို လွယ်ကူစွာ သိဖို့ရန် မဝေးနိုင်ခဲ့၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၌ ကွယ်ဝှက်သော ပုဒ်တို့၏အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြ၍ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဋီကာသစ် (ဋီကာကျော်) ကို ရေးသားမည်” ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့သော အကြောင်းတို့ကိုသောက်ထား၍ ခေတ်ဘေးလျော်စွာ ပိဋကတ်အရသာများ ကို သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြစေရန် ဤဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုရေးသားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဌာနပြောင်းလွှဲခြင်း

ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် စီစဉ်ရေး ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်း၍ ၎င်းကော် မတီက ရေးဆွဲသော စီမံကိန်းများအရ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ် ပြီးမှ ဤဌာနကို-

- (၁) သတိုးသီရိသုဓမ္မ သူဌေးကြီး ဆာဦးသွင် (ပဌမ ဥက္ကဋ္ဌ)။
- (၂) သတိုးသီရိသုဓမ္မ အဂ္ဂမဟာသရေစည်သူ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးသိမ်မောင် (ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ)။
- (၃) သတိုးမဟာသရေစည်သူ တရားဝန်ကြီး ဦးချန်ထွန်း (အကျိုးတော်ဆောင်)။
- (၄) သာသနာရေးအဖွဲ့အစည်း ဦးဘဆွေ ဝဏ္ဏကျော်ထင် (တွဲဘက်အကျိုးတော်ဆောင်) စသည်တို့ ပါဝင်သော နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီးသို့ လွှဲပြောင်း အပ်နှင်းခဲ့လေသည်။

ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနတွင်လည်း ငွေတံဆိပ်ထားရင်း ဖြစ်သော ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စကြီး သုံးဌာနရှိလေရာ ထိုသုံးဌာနလုံး၌ပင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်းအား ကျနစွာ စီမံအုပ်ချုပ်စေရန် တာဝန်လွှဲချက်အရ စာပြုစာတည်း အယ်ဒီတာ အစုံအလင်ဖြင့် အဂ္ဂမဟာ-ပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်း ကိုယ်တိုင် တာဝန်ခံ၍ အစစ မလစ်ဟင်းစေရဘဲ အားထုတ်ပြုစု တည်း ပြတ်သာခဲ့ ကြလေသည်။

ဤနိဒါန်း စာမျက်နှာ(၈-၈)တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဘာသာပြန်နည်း အမျိုးမျိုးတို့တွင် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနက ပြန်ဆိုသော ဤဘာသာပြန်ကား တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုနည်း မြန်မာ သက်သက် ပြန်ဆိုနည်းမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ သို့ပြန်ဆိုရာ၌-

- (၁) ပါဠိတော်၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်ကို ထိရောက်စေခြင်း၊
- (၂) မြန်မာအသွားနှင့် နီးကပ်နိုင်သမျှ နီးကပ်စေခြင်း၊

မြန်မာ့ပြန်ဆိုခြင်း

- (၃) ဝေါဟာရကျဉ်း၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်လွင်စေခြင်း၊
- (၄) စကားအသုံးအနှုန်း ထည်ဝါ ခန့်ညားစေခြင်း -

ဟူသော အချက်များကို အဓိကထား၍ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဘာသာပြန်ဆို လာခဲ့ကြရာ ပြီးစီးသမျှသော ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်များကို ထပ်မံ သုံးသပ် ပြင်ဆင်တော် မှုနိုင်ကြစေရန် ကျေးဇူးရှင် အဘဇေမဟာရဋ္ဌဂုရု သွဲ့တံဆိပ်တော် ရှိဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမဟာနာယက ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြီးမူးတော်မူသော (ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်မှု ပိဋကတ္တယဆေက ပိဋကတ္တယပါရဂူ ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်တို့ ပါဝင်သည့်) ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဝန်ဆောင်သံဃာ့အဖွဲ့သို့ တင်သွင်းခဲ့လေသည်။

အဆိုပါ ဝန်ဆောင်သံဃာ့အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ဘုရားတို့က လည်း ဤပိဋကတ်တော် မြန်မာ မြန်မာများကို အကြောင်းအားလျော်စွာ သင်္ဂါယနာပင် တင်နိုင်ကြရန် ရည်စဉ်တော် မူကြ ပြီးလျှင် “စာကောင်းစေလိုလျှင် အကြိမ်ကြိမ် တည်းဖြတ် ပြင်ဆင်ရမည်” ဟူသော ထုံးအရ မြန်မာပြန် ပဋိပသောကအဖွဲ့အား အကူအညီပေးသော ဝေါဟာရစိစဉ်ရေးအဖွဲ့နှင့် မြန်မာပြန် ပဋိပသောက အဖွဲ့ခေါ် (တဖန်ပြန်လည် ပြင်ဆင်သော) စာပြင်အဖွဲ့ကို အသီးသီး ဖွဲ့စည်းစေပြီး၍ တဖန် ပြင်ဆင်တော်မူခဲ့ကြသည်။ ထိုမြန်မာပြန် ပဋိပသောကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ သုတ်သင်ပြင်ဆင် ပြီးမှုကိုပင် အဆုံးအတ် ပြင်ဆင်သော သဘောဖြင့် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် ဩဿာန သောဓေယျ ပတ္တပါဠက အဖွဲ့ကိုလည်း ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာကျမ်းကျင်၍ ပြင်ဆင်ရေးဘက်က အားထားလောက်သော ဆရာတော်များကို ရွေးကောက် ဖွဲ့စည်းစေပြီးလျှင် အဆုံးသတ်ပြင်ဆင် တော်မူခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ဩဿာနအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် အရှင်မြတ်တို့က အဆုံးသတ် ပြင်ဆင်တော် မူကြရာ၌ ကာလစဉ်းဝါ၍ ယခုခေတ်သိဖို့ရန် မလွယ်ကူသော ပေါရာဏစကား အသုံးအနှုန်းများကို နည်းနိုင်သမျှ နည်းပါးစေလျက်...

- (၁) အသိလွယ်ကူခြင်း၊
- (၂) အများသုံးဖြစ်ခြင်း၊
- (၃) အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်ခြင်း -

တို့ကို အရေးထား၍ စဉ်းစား လက်ခံခဲ့ကြလေသည်။ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းမှာလည်း မယဉ်ကျေးခြင်း နားမသာ (သုတိမသာ) ခြင်း စကားသိမ်ဖျင်း သေးနပ်ခြင်းတို့ကို အထူးအထိပြု၍ ရှောင်ရှားခဲ့ကြသည်။ လိုအပ်သော မြန်မာဘာသာ သတ်ပုံသတ်ညွှန်းဘက်ကလည်း ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်း ရှိစေရန် စာမျက်နှာ (၉) တွင် ဖော်ပြထားသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် ၆ ပါး၊ လူပုဂ္ဂိုလ် ၉-ဦးတို့ ပါဝင်သည့် သတ်ပုံသတ်ညွှန်း ကော်ဖော်၏ ကူညီမှုကို လက်ခံသုံးသပ်တော် မူခဲ့ကြသည်။

ပိဋကတ်တော်များကို ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ရန် အဖွဲ့အသီးသီးတို့က အထပ်ထပ်ပြင်ဆင် သည့်နည်းတူ ဤပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် စာမူကိုလည်း ထိုသို့အဖွဲ့ အသီးသီးတို့က အထပ်ထပ် အလီလီ ပြင်ဆင်ပြီးမှသာလျှင် စက်တင်ပုံနှိပ်ခြင်းပြုလုပ်ကြလေသည်။

[၁၂]

မြတ်ဗုဒ္ဓ နိဂါး

ပန်းဝတ်ရည်ကို စားသုံးကြမည့် ပျားပိတုန်းတို့အလား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ယောကြား
 တော်မူအပ်သည့် တရားဒေသနာ တည်းဟူသော ပိဋကတ်တော်အရသာကို မြိန်ရွက်စွာ စားသုံး
 လိုကြသည့် မာဂဓဘာသာ ပါဠိစကား၌ ကျွမ်းကျင်သက်ဝင်နိုင်စွမ်း မရှိကြသော နိုင်ငံတော်သူ
 နိုင်ငံတော်သား မုဒ္ဒဘာသာဝင် သူတော်စဉ်အများတို့သည် ကံအားလျော်စွာ အနှစ်တစ်ထောင်
 ကြာမှ တစ်ကြိမ်သာ ပွင့်သော အာသာဝတီ နတ်ပန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာဦးအခါက
 ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့ ၏ အာသာဆန္ဒ အားလျော်စွာ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့ ၏ အာသာဆန္ဒကို
 ပြည့်စေသောအားဖြင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာစေသော ဓနု၊ ဗေ၊ နက္ခတ်တာရာတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 နိုင်ငံတော်သူနိုင်ငံတော်သားတို့၏ကုသိုလ်ကံနှင့် အာသာဆန္ဒအားလျော်စွာ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်
 ကြုံစည် ကြုံးကုတ် တီထွင် စီရင်ရေးသားပြန်ဆိုသဖြင့် အလွန်ခဲယဉ်း ငြိုငြင်စွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်
 ပေါက် ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်လာစေသော ဣဒ္ဓိ၊ ဝိဗ္ဗာတိတော် မြန်မာပြန်တို့ကို လိုလိုချင်ချင်
 အာသာထန်ပြင်း ကြည့်ရှုမှတ်သား လေ့လာသွားခြင်းဖြင့် ပိဋကတ်တော် အရသာများကို
 လွယ်လွယ်ကူကူ မပင်မပန်း ချမ်းချမ်းသာသာ စားပါးငှေ့ရ သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြ၍ သဗ္ဗညု
 မြတ်စွာဘုရား ရည်ရွယ်တော်မူရင်းဖြစ်သော အေးတပြည် နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ မကြာမတင် တက်လှမ်း
 နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အဖွဲ့အသီးသီး

ပိဋကတ်တော်ပြန်မာပြန်အဖွဲ့

ဆရာကြီးဒေါက်ဘားဦးလင်းအယ်ဒီတာချုပ် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာဝိဇ္ဇာ စာပေပါရဂူဘွဲ့ရ။

ဆရာညွှတ် ဒုတိယအယ်ဒီတာချုပ်(၁) ပရိယတ္တိသာသနာနက္ခိယကပဌမကျော် ပါဠိပီမောက္ခ မဟာပညာဗလ ဂန္ထကာရက(ဟောင်း)။

ဦးဘမိုး ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ်(၁) ပရိယတ္တိသာသနာဟိတဓမ္မာစရိယ (သစ်)။

ဦးအောင်မိုး ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ်(၂) ပရိယတ္တိသာသနာဟိတဓမ္မာစရိယ နှင့် သာသနဇေသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ (ဟောင်း)။

ဆရာအုပ် ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၂) ပရိယတ္တိသာသနာဟိတ ဓမ္မာစရိယ (သစ်)။

ဦးအုန်းရွှေ အယ်ဒီတာချုပ်များအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး မူလဓမ္မာစရိယ (ဂန္ထကာရက)။

စာတည်း အယ်ဒီတာများ

ဆရာမောင် ပရိယတ္တိသာသနာဟိတဓမ္မာစရိယ ငတ္တကျော်ထင် (ဂန္ထကာရက)။

ဦးထွန်းအောင် မူလဓမ္မာစရိယ (ဂန္ထကာရက)။

ဦးစိန် ပရိယတ္တိ သာသနာဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇေသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။

ဦးကြင်မောင် သာသနဇေသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ။

ဦးကျော်ထွတ် ပရိယတ္တိ သာသနာဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇေသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။

ဦးအေးမောင် ပရိယတ္တိ သာသနာဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇေသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။

ဦးစုံတင် သာသနဇေသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ။

အပ္ပေဒါနသီလသီလ

စာပြု အယ်ဒီတာများ

- ဦးမိုလ်မောင်   ပရိယတ္တိသာသနဟိတ မြှောစရိယနှင့် သာသနဇေ သိရိပဝရ-
                                 မြှောစရိယ။
- ဦးစိုးဝင်း   စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ မြှောစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇေ-
                                 သိရိပဝရမြှောစရိယ။
- ဦးမောင်ကြီး   ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ မြှောစရိယ။
- ဦးမြင့်သိန်း   စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ မြှောစရိယ ဂဏဝါစက။
- ဦးမျိုးမြင့်   သာသနဇေသိရိပဝရ မြှောစရိယ။
- ဦးတင်ဦး   မူလမြှောစရိယ။
- ဦးဟန်ထွန်း   စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ မြှောစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇေ-
                                 သိရိပဝရ မြှောစရိယ။
- ဦးအုန်းပေ   ပရိယတ္တိသာသနဟိတ မြှောစရိယနှင့် သာသနဇေ သိရိပဝရ-
                                 မြှောစရိယ။
- ဦးတင်မြင့်   စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ မြှောစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇေ-
                                 သိရိပဝရ မြှောစရိယ။
- ဆရာတင်   စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ မြှောစရိယ ဂဏဝါစက။
- ဦးသန်းမော်   ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ မြှောစရိယနှင့် သာသနဇေ သိရိပဝရ-
                                 မြှောစရိယ။
- ဦးဖေမြင့်   ပရိယတ္တိသာသနဟိတ မြှောစရိယနှင့် သာသနဇေ မြှောစရိယ။
- ဦးတင်ရွှေ   သာသနဇေသိရိပဝရ မြှောစရိယ။
- ဦးစိန်မောင်   စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ မြှောစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇေ-
                                 သိရိပဝရ မြှောစရိယ။
- ဦးညိုမြ   ပရိယတ္တိသာသနဟိတ မြှောစရိယနှင့် သာသနဇေ သိရိပဝရ-
                                 မြှောစရိယ။
- ဦးဝင်း (၁)   မူလမြှောစရိယ။
- ဦးထွန်းကြည်   သာသနဇေသိရိပဝရ မြှောစရိယ။

ပိဋကတ်တော် ဗြဟ္မစာပြန် ဝေါဟာရစိစဉ်ရေးအဖွဲ့

ပါဠိတော်များ၌ အတူများ၍ အသပ်ထပ်ပါသော ပါဠိဝါကျများကို ပိဋကတ်မြန်မာပြန် ဌာနမှ ထုတ်နှုတ်ပေါင်းစု၍ တင်ပြရာ၊ ထိုတင်ပြသည့် ဝါကျများထဲမှ တစ်ပုဒ်စီ တစ်အုပ်စီ

မြန်မာပြန်များကို စိစစ်ဆွေးနွေးသည့် ပါဠိမြန်မာ ဝေါဟာရ အစည်းအဝေးကို ၅၉-ကြိမ် စည်းဝေး ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ (ထိုပါဠိမြန်မာ ဝေါဟာရအစည်းအဝေးသို့ ကြွရောက်ဆွေးနွေး အကြံပေးကြသော ပညာရှင်များမှာ....

- ၁။ ဆရာတော် ဦးညွန့်ထွဋ် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပဲခူး။
- ၂။ ဦးချန်ထွန်း သတိုးမဟာသရေစည်သူ တရားဝန်ကြီး နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အဖွဲ့အကျိုးဆောင် စာချို(၁)။
- ၃။ ဆရာညွန့် နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာ့အဖွဲ့ စာပုံနှိပ်ထိုက် ပါဠိပါမောက္ခ မဟာပညာဗလ စာပြင်မှူးချုပ်။
- ၄။ ဦးဘမိုး ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၁)။
- ၅။ ဆရာအုပ် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၂)။
- ၆။ ဦးဘိုးလတ်(ဝိဇ္ဇာ) ယဉ်ကျေးမှုဌာန အတွင်းဝန်။
- ၇။ ဦးအေးမောင် (မဟာဝိဇ္ဇာ) ထက္ကသိုလ် မြန်မာစာပါမောက္ခ။
- ၈။ ဦးဘလေး (မဟာဝိဇ္ဇာ) ထက္ကသိုလ် ပါဠိပါမောက္ခ။
- ၉။ ဦးသာမြတ် (ဝိဇ္ဇာ) ယဉ်ကျေးမှုဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်။
- ၁၀။ ဦးအုန်းရွှေ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန အယ်ဒီတာချုပ်များ၏ အတွင်းရေးမှူး။
- ၁၁။ ဆရာဆိုင် ဝတ္ထုကျော်ထင် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန စာတည်း။
- ၁၂။ ဦးထွန်းအောင် ၎င်း
- ၁၃။ ဦးစိန် ၎င်း
- ၁၄။ ဦးကြင်မောင် ၎င်း
- ၁၅။ ဦးအေးမောင် ၎င်း
- ၁၆။ ဦးကျော်ထွန်း ၎င်း
- ၁၇။ ဦးစံတင် ၎င်း

သုတ္တန်မြန်မာပြန် ပဋိဝိသောဓက ဆရာထော်များ

- ၁။ မဟာစည်ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂။ ဆရာတော် ဦးညွန့်ထွဋ် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သာသနာ့ရိပ်သာ ပဲခူးမြို့။
- ၃။ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ မူလဓမ္မာစရိယ ရွှေဟင်္သာချောင်း စစ်ကိုင်းမြို့။
- ၄။ ဆရာတော် ဦးသုဇာတာလင်္ကာရ ပဌမကျော် သက္ကသီဟနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ ဥပဗျာဠာတို့က ကြည့်ပြင်တိုင် ရန်ကုန်မြို့။

[၈]

အဖွဲ့အသီးအသီး

- ၅။ ဆရာတော်ဦးဩဘာသ နှစ်ကျိပ်နှစ်ဆူကျောင်း သရက်တောတိုက် ရန်ကုန်မြို့။
- ၆။ ဦးဓမ္မာစာရ ကွေ့မကျောင်း ကွေ့မရွာ။
- ၇။ အသျှင်တိလောကသာရ ရွှေစာရကျောင်း ပေါင်းတလည်မြို့ ပြည်ခရိုင်။
- ၈။ ဦးသုဇာတ သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့။
- ၉။ ဦးအာစိက္ခဏ သဒ္ဓမ္မသီတဂူကျောင်း ပုသိမ်မြို့။
- ၁၀။ ဦးမေဓာဝီ သာသနာ့မာရ်အောင် ကမာရွတ် ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၁။ ဆရာတော်ဦးလာဘ မူလ ဓမ္မာစရိယ စစ်ကိုင်းကျောင်း လှည်းကူး။
- ၁၂။ ဦးဘိုးလတ် (ဝိဇ္ဇာ) ယဉ်ကျေးမှုဌာန အတွင်းဝန် ရန်ကုန်မြို့။

မြန်မာပြန် ဩသာနသောဓေယျပတ္တပါဌကအဖွဲ့အား အကူအညီပေးစေသော
သတ်ပုံသတ်ညွှန်း ကော်မတီအဖွဲ့

- ၁။ မုံရွေးဆရာတော်ဦးဥတ္တမဗုဒ္ဓိ-မူလဓမ္မာစရိယ ဝိနည်းမြန်မာပြန်ပဋိပသောကေအဖွဲ့ဝင် မုံရွေး။
- ၂။ ဆရာတော်ဦးဥနတ္တရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒီဃနိကာယ် မြန်မာပြန် ပဋိပသောကေ အဖွဲ့ဝင် ပဲခူးမြို့။
- ၃။ ဦးဝိသုဒ္ဓိ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပဌမကျော် သကျသီဟဓမ္မာစရိယ ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရ ဆရာတော်ဝန်ဆောင်သံဃာ့အဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင် မန္တလေးမြို့။
- ၄။ ဦးဝိသုဒ္ဓိ ပဌာန်းဆရာတော် သကျသီဟ မူလဓမ္မာစရိယ ပါဠိကျောင်း အစိုးရိမ်တိုက် မန္တလေးမြို့။
- ၅။ ဦးဓမ္မာနန္ဒ မူလဓမ္မာစရိယ ဝန်ဆောင်သံဃာ့အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်မြောင်းမြကျောင်း ပုသိမ်မြို့။
- ၆။ ဦးသုဇာတာလင်္ကာရ မြန်မာပြန် ဩသာနသောဓေယျ အဖွဲ့တာဝန်ခံ ပဌမကျော် သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်၊ ဥယျာဉ်တိုက် ကြည့်မြင်တိုင် ရန်ကုန်မြို့။
- ၇။ ဦးချန်ထွန်း နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီး (သတိုးမဟာသရေစည်သူ)။
- ၈။ ဦးလူဖေဝင်း (မဟာဝိဇ္ဇာ) ဂမ္ဘည်းကျောက်စာဝန် (သီရိပျံချီ)။
- ၉။ ဦးအေးမောင် (မဟာဝိဇ္ဇာ) (သီရိပျံချီ) မြန်မာစာ ပါမောက္ခ တက္ကသိုလ် ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၀။ ဦးသာမြတ် (ဝိဇ္ဇာ) (သီရိပျံချီ) ယဉ်ကျေးမှု ညွှန်ကြားရေးဝန်။
- ၁၁။ ဦးဝန် (မဟာဝိဇ္ဇာ) (ဝဏ္ဏကျော်ထင်) စာတည်းမှူး တာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန တက္ကသိုလ် ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၂။ ဦးသိန်းဟန် (မဟာဝိဇ္ဇာ) ပိဋကတ်ထိုက်မှူး တက္ကသိုလ် ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၃။ ဦးဘိုးလတ် (ဝိဇ္ဇာ) ယဉ်ကျေးမှုအတွင်းဝန်ဟောင်း။

[၈]

အဖွဲ့အသီးအသီး

၁၄။ ဦးသာထင် ဝဏ္ဏကျော်ထင် သာသနာ့ဆောင်ရွက်ခြင်း အယ်ဒီတာ။

၁၅။ ဦးဘသန်း ဝဏ္ဏကျော်ထင် (အကျိုးဆောင်) ပရိယတ္တိ သာသနာ့နိဂ္ဂဟကဏ္ဍီ အမျိုးသား ပဌမကျော်၊ မူလဓမ္မာစရိယ အထက်တန်း ပြန်မာဘာသာနှင့် ပါဠိဆရာဟောင်း၊ ခုထိယ စာပြင်မှူးချုပ် နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာ့အဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်ဌာန။

ပိဋကတ်ထော် ပြန်မှာပြန် သြဿာနသောဓမ္မေပတ္တပါဌက အဖွဲ့ဝင် ဆရာထော်များ။

၁။ ဦးဓမ္မာနန္ဒ မူလဓမ္မာစရိယ ဝန်ဆောင်သံဃာ့အဖွဲ့ဝင် ဆရာထော်
ဓမ္မာင်းမြကျောင်းတိုက်။

ပုသိမ်မြို့။

၂။ ဦးဝိသုဗ္ဗ ပဌာန်းဆရာထော် သကျသီဟ မူလဓမ္မာစရိယ ပါဠိကျောင်း။
မရိုးရိပ်တိုက်

မန္တလေးမြို့။

၃။ ဦးညနတ္တရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သာသနာ့ရိပ်သာဆရာထော်

ပဲခူး။

(ထိုအဖွဲ့တွင် ဦးညနတ္တရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတက အဖွဲ့၏ တာဝန်ခံ အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်၍ ခုထိယစာပြင်မှူးချုပ် ဦးဘသန်း ဝဏ္ဏကျော်ထင်က အကျိုးဆောင်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်)။

သီလက္ခန္ဓာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ

စာကြောင်းအမှတ်

မျက်နှာအမှတ်

၁-ပြဟူဇာလသုတ်

ပရိဗ္ဗာဇကကသာ	....	....	....	....	၁
စူဠသီလခန်း	....	....	....	....	၃
မဇ္ဈိမသီလခန်း	....	....	....	....	၅
မဟာသီလခန်း	....	....	....	....	၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြခန်း	....	....	....	....	၁၁
သဿတဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါဒ	....	....	....	....	၁၂
သဿတဒိဋ္ဌိ ဒုတိယဝါဒ	....	....	....	....	၁၃
လဿတဒိဋ္ဌိ တတိယဝါဒ	....	....	....	....	၁၅
သဿဓာဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ	....	....	....	....	၁၆
ကေစုသဿတဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါဒ	....	....	....	....	၁၈
ကေစုသဿဓာဒိဋ္ဌိ ဒုတိယဝါဒ	....	....	....	....	၂၀
ကေစုသဿဓာဒိဋ္ဌိ တတိယဝါဒ	....	....	....	....	၂၁
ကေစုသဿတဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ	....	....	....	....	၂၂
အန္တနန္ဒဒိဋ္ဌိ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူလေးမျိုး	....	....	....	....	၂၃
အန္တနန္ဒဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါဒ	....	....	....	....	၂၃
အန္တနန္ဒဒိဋ္ဌိ ဒုတိယဝါဒနှင့် တတိယဝါဒ	....	....	....	....	၂၄
အန္တနန္ဒဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ	....	....	....	....	၂၅
အမဏ္ဍဝိက္ခေပဝါဒ	....	....	....	....	၂၆
အမဏ္ဍဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါဒနှင့် ဒုတိယဝါဒ	....	....	....	....	၂၇
အမဏ္ဍဝိက္ခေပ တတိယဝါဒ	....	....	....	....	၂၈
အမဏ္ဍဝိက္ခေပ စတုတ္ထဝါဒ	....	....	....	....	၂၉
အဓိစွသမုပ္ပန္န ပဌမဝါဒ နှင့် ဒုတိယဝါဒ	....	....	....	....	၃၁
အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ လေးဆယ့်လေးမျိုး	....	....	....	....	၃၃

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာစာမှတ်

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

ဥစ္စမာသာတနိကအသညီဝါဒ အယူရှစ်မျိုး	.....	.....	.....	.....	၃၄
ဥစ္စေဒဝါဒ အယူခုနစ်မျိုး	.....	.....	.....	.....	၃၆
ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ အယူငါးမျိုး	.....	.....	.....	.....	၃၉
ပရိတသိတ ဝိပုဗ္ဗိတဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၄၂
ဖဿပစ္စယာဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၄၅
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၄၇
ဒိဋ္ဌိဂဟိကာဓိဋ္ဌာနဝဇ္ဇကထာ	.....	.....	.....	.....	၄၉
ဝိဝဇ္ဇကထာဒိ	.....	.....	.....	.....	၄၉

၂-သာမညပထသုတ်

မင်းနှင့် အမတ်တို့ ဆိုင်ရာစကား	.....	.....	.....	.....	၅၃
ပူရဏကဿပ၏ အယူဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၅၀
မက္ခလိဂေါသာလ၏ အယူဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၆၀
အဇိတကေသကမ္မလ၏ အယူဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၆၂
ပကုဏေစ္စာယန၏ အယူဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၆၃
နိဂဏ္ဌနာရပုတ္တ၏ အယူဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၆၄
သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တ၏ အယူဝါဒ	.....	.....	.....	.....	၆၅
ရှေးဦးစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	.....	.....	.....	.....	၆၇
နှစ်ကြိမ်မြောက် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	.....	.....	.....	.....	၆၉
သာ၍ပွန်ဖြစ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	.....	.....	.....	.....	၇၀
စူဠသီလ	.....	.....	.....	.....	၇၀
မဇ္ဈိမသီလ	.....	.....	.....	.....	၇၃
မဟာသီလ	.....	.....	.....	.....	၇၆
ဣဒ္ဓြေကို စောင့်စည်းခြင်း	.....	.....	.....	.....	၇၇

ဓာတိကာ

မျက်နှာအမှတ်

အကြောင်းအရာ

၂-သာမညဗေဒသုတ်

အောက်မေ့ခြင်းနှင့် ဆီခြင်ခြင်း	....	....	....	....	၇၉
ထောင့်ရံလွယ်ခြင်းနှင့် နီဝရဏတရားငါးပါးကိုပယ်ခြင်း	....	....	....	....	၈၀
ပဌမဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	....	....	....	....	၈၂
ဒုတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	....	....	....	....	၈၃
တတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးနှင့် စတုတ္ထဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	....	....	....	....	၈၄
ဝိပဿနာဉာဏ် (၁)	....	....	....	....	၈၅
မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ် (၂)	....	....	....	....	၈၆
ဣဒ္ဓိဝိညဉာဏ် (၃)	....	....	....	....	၈၇
ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် (၄)	....	....	....	....	၈၈
စေတောပရိယဉာဏ် (၅)	....	....	....	....	၈၉
ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် (၆)	....	....	....	....	၉၀
စုတုပပါတဉာဏ် (၇)	....	....	....	....	၉၂
အာသဝက္ခယဉာဏ် (၈)	....	....	....	....	၉၄

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ်

ပေါက္ခရသုဒ္ဓါယိပုဏ္ဏားဝတ္ထု	....	....	....	....	၉၇
အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ဘုရားထံစေလွှတ်ခြင်း	....	....	....	....	၉၈
ဇာတ်နိမ့် ဟူသော စကားဖြင့် ရွှေဦးစွာရှုတ်ချခြင်း	....	....	....	....	၁၀၁
နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှုတ်ချခြင်းနှင့် သုံးကြိမ်မြောက်ရှုတ်ချခြင်း	....	....	....	....	၁၀၂
ကျွန်မသား၏ ဝါဒ	....	....	....	....	၁၀၃
အမ္မဋ္ဌ၏ အဆက်အနွယ် အကြောင်း	....	....	....	....	၁၀၆
မင်းမျိုးသည် မြင့်မြတ်သည့်အကြောင်း	....	....	....	....	၁၀၇
အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'နှင့် အကျင့်'စရဏ'အကြောင်း	....	....	....	....	၁၀၈
ပျက်စီးကြောင်းလေးပါး	....	....	....	....	၁၀၉
ရွေး၍ဖြစ်စေသာ နေထိုင်တို့အကြောင်းကို မေးမြန်းခြင်း	....	....	....	....	၁၁၅

[၃]

“ သီလက္ခန္ဓာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

စာကြောင်းအမှတ်

မျက်နှာအမှတ်

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ်

လက္ခဏာနှင့်မျိုးကိုပြခြင်း	....	....	....	....	၁၁၇
ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား ဘုရားထံချဉ်းကပ်ခြင်း	....	....	....	....	၁၁၉
ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း	....	....	....	....	၁၂၂

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ်

စမ္မာမြို့နေပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အကြောင်း	....	....	....	....	၁၂၃
သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ ဂုဏ်ကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၁၂၅
မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုချီးကျူးပြဆိုရာ	....	....	....	....	၁၂၇
သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား စိတ်အကြံဖြစ်ပုံ အကြောင်း	....	....	....	....	၁၃၁
မြာဟုဏ ဟု ပညတ်ခြင်း	....	....	....	....	၁၃၂
သီလနှင့် ပညာကို အမြတ်ဆုံးဟုဆိုခြင်း	....	....	....	....	၁၃၇
သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း	....	....	....	....	၁၃၉

၅-ကုဋဒန္တသုတ်

ခါဏုမတရွာနေပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အကြောင်း	....	....	....	....	၁၄၁
ကုဋဒန္တပုဏ္ဏား၏ ဂုဏ်ကိုပြဆိုရာ	....	....	....	....	၁၄၃
မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုချီးကျူးခြင်း	....	....	....	....	၁၄၅
မဟာဝိဇီတမင်း၏ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကြောင်း	....	....	....	....	၁၄၉
လေးပါးသော အင်္ဂါအကြောင်း	....	....	....	....	၁၅၂
ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါအကြောင်း	....	....	....	....	၁၅၃
ခလေးပါးသော အင်္ဂါအကြောင်း	....	....	....	....	၁၅၄
သုံးပါးသော စိတ်ထား	....	....	....	....	၁၅၄
ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာ	....	....	....	....	၁၅၅
ဆယ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အကြောင်း	....	....	....	....	၁၅၆
ဝမြတ်မင်းအလှူပြန်သော မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယဇ်အလှူ	....	....	....	....	၁၆၂
ကုဋဒန္တပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း	....	....	....	....	၁၆၆
သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း	....	....	....	....	၁၆၇

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာစာမှတ်

၆-မဟာဇီသုတ်

ပုဏ္ဏားတမန်ဝတ္ထု	....	....	....	....	၁၆၉
ဩဋ္ဌဒ္ဓလိစ္ဆဝိမင်းဝတ္ထု	....	....	....	....	၁၇၀
တစ်ဖို့တည်းအတုက် ပွားများအပ်သော သမာဓိ	....	....	....	....	၁၇၂
အရိယဖိုလ်လေးပါး	....	....	....	....	၁၇၅
အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်	....	....	....	....	၁၇၆
ရဟန်းနှစ်ပါးစေတူ	....	....	....	....	၁၇၇

၇-ဘေဇိယသုတ်

ရဟန်းနှစ်ပါးစေတူ	....	....	....	....	၁၈၁
------------------	------	------	------	------	-----

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ်

အလေ့ကကဿပဝတ္ထု	....	....	....	....	၁၈၅
မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၁၈၇
အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်	....	....	....	....	၁၈၉
ခြိုးခြံသောအကျင့် အားထုတ်မှုကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၁၉၀
ခြိုးခြံသောအကျင့် အားထုတ်မှု၌ အကျိုးမရှိပုံကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၁၉၁
သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း	....	....	....	....	၁၉၆
ရဲရင့်သော စကားကို မြှင်ဆိုခြင်း	....	....	....	....	၁၉၇
တိတ္ထိဖြစ်ဖူးသူတို့ အစမ်းကျင့်သုံးရခြင်းကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၂၀၀

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်

ပေါဋ္ဌပါဒပရိပိုင်ဝတ္ထု	....	....	....	....	၂၀၃
သညာ၏ ချုပ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၂၀၄
အကြောင်းရှိ၍ သညာဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၂၀၅
သညာသည် အတ္တ ဟုတ် မဟုတ် ပြဆိုရာ	....	....	....	....	၂၀၀
ဆင်ဆရာ့သား စိတ္တနှင့် ပေါဋ္ဌပါဒ ပရိပိုင်ဝတ္ထု	....	....	....	....	၂၀၄
ကေနံ (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သော တရားများ	....	....	....	....	၂၀၅

[၆]

စီလကုဋ္ဌဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

၉-ပေါဒ္ဓပါဝသုတ်

ကေနံ (နိဗ္ဗာန်ထောက်ကြောင်း) တရားများ	....	....	....	....	၂၁၆
အတ္တဘောရခြင်း ဆုံးမျိုး	....	....	....	....	၂၂၁
ဆင်ဆရာသားစိတ္တ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းခြင်း	....	....	....	....	၂၃၆

၁၀-သုဘသုတ်

သုဘလုလင်စိတ္တ	....	....	....	....	၂၃၁
သီလအစု	....	....	....	....	၂၃၃
သမာဓိအစု	....	....	....	....	၂၃၆
ပဇ္ဇမဈာန်	....	....	....	....	၂၃၉
ဒုတိယဈာန်	....	....	....	....	၂၄၀
တတိယဈာန်	....	....	....	....	၂၄၁
စတုတ္ထဈာန်	....	....	....	....	၂၄၁
ပညာအစု	....	....	....	....	၂၄၃
ဝိပဿနာဉာဏ်	....	....	....	....	၂၄၃
မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်	....	....	....	....	၂၄၄
ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ်	....	....	....	....	၂၄၅
ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် နှင့် စေတောပရိယဉာဏ်	....	....	....	....	၂၄၆
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်	....	....	....	....	၂၄၇
စုတူပပါတဉာဏ်	....	....	....	....	၂၄၉
အာသဝက္ခယဉာဏ်	....	....	....	....	၂၅၀

၁၁-ကေဝနုသုတ်

ကေဝနုသုကြွယ်သားဝတ္ထု	....	....	....	....	၂၅၃
ပြာဋိဟာ သုံးပါး	....	....	....	....	၂၅၄
တန်ခိုးပြာဋိဟာ	....	....	....	....	၂၅၄
အတတ်ဟောခြင်း ပြာဋိဟာ	....	....	....	....	၂၅၅
ဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာ	....	....	....	....	၂၅၆

မာတိကာ

ဆကြောင်းစာစု

မျက်နှာစာပုဒ်

၁၁-ကေဠုသုတ်

မဟာဘုတ်လေးပါး ချုပ်ရာကိုရှာအော့ ရဟန်းတွေ့	....	....	....	....	၂၅၇
ကမ်းကြည့်ရှုရန် ဥပမာ	....	....	....	....	၂၆၂

၁၂-တောဟိန္ဒုသုတ်

လောဟိန္ဒုပုဏ္ဏားဝတ္ထု	....	....	....	....	၂၆၅
လောဟိန္ဒုပုဏ္ဏားအား မေးမြန်းစိစစ်ခြင်း	....	....	....	....	၂၆၈
စောဒနာထိုက်သော ဆရာသုံးဦး	....	....	....	....	၂၇၁
မစောဒနာထိုက်သော ဆရာသုံးဦး	....	....	....	....	၂၇၃

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ်

ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရုခါဇေတို့ တိုင်ပင်ခန်း	....	....	....	....	၂၇၇
လမ်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ဆိုသောစကား	....	....	....	....	၂၇၈
ဝါသေဋ္ဌလှလင်အား မေးမြန်းစိစစ်ခြင်း	....	....	....	....	၂၇၉
နေပဒကလျာဏီ ဥပမာ	....	....	....	....	၂၈၃
လှေကား ဥပမာ	....	....	....	....	၂၈၄
အစိရဝတီမြစ် ဥပမာ	....	....	....	....	၂၈၆
ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားထုလမ်းကို ဖောကြားခြင်း	....	....	....	....	၂၉၀

သီလက္ခန္ဓဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
မာတိကာ ပြီး၏။

ဣဒ္ဓိတင်သိမှတ်ရန် သင်္ကေတလက္ခဏာများ

“ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြုလျှင် ကော်မာအတွင်းရှိ စာပိုဒ်များမှာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး၏ ဆိုလိုသော အခြင်းအရာ ‘အာကာရ’ ဟု သိမှတ်ရန်။

‘ ’ ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြုလျှင် ရှေ့က ကပ်လျက်ရှိသောပုဒ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်သဘောတူ ဟု သိမှတ်ရန်။

“ ‘ ’ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာနှစ်ထပ်ပြုလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး၏ ဆိုလိုသောစကား အတွင်း၌ အခြားပြောဆိုပုံ စကားတရပ်ရှိနေသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

( ) ဤကဲ့သို့ ဘရက်ကက် လက်သည်းကွင်းပြုလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ ပုဒ်သည် မှုရင်း ပါဠိတော်တွင် တိုက်ရိုက်မလာ၊ မြန်မာအသုံးအနှုန်းအရ ပြည့်စုံစေရန် ဖြည့်စွက်သောပုဒ် ဟု သိမှတ်ရန်။

— ဒက်ခေါ် မျဉ်းတိုကိုပြုလျှင် စကားဝါကျ မဆုံးသေး ဟု သိမှတ်ရန်။

[ ] ဤကဲ့သို့ ကွင်းချိပ်ကိုပြုလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ စာများမှာ ရှေးနည်းတူ ဆက်လက်ပြု လုပ်ရန် (ဖော်ဆုတ်ရွတ်ဆိုရန်) မှာထားသော စကားများ ဖြစ်သည် ဟု သိမှတ်ရန်။

၁-၂-ဤကဲ့သို့ စာသားအတွင်း၌ ဂဏန်းကိုပြုလျှင် ၎င်းဂဏန်းရွှေ၌ ကပ်လျက်ရှိသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေရန် စာမျက်နှာအောက်ခြေတွင် မျဉ်းသားလျက် သီးခြား ဂဏန်း အစဉ်အလိုက် ဖော်ပြထားသည်ဟု သိမှတ်ရန်။ * ဤကဲ့သို့ ချဉ်းပွင့်ပြရာ၌လည်း ထို့အတူပင် မှတ်သားရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဒီဃနိကာယ

သီလက္ခန္ဓဝင်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ် ပရိဗ္ဗာဏကမ္မဿ
နိဒါန်း

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသောငါးထုန်းသံဃာနှင့်အတူ ဘုရားရှင်(ပြည်)နှင့် နာဠန္ဒာ(မြို့)အကြား၌ ချေးရပ်ကြွတော်မူ၏။ သုပ္ပိယပရိပိုင်သည်လည်း တပည့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဇာတ်လုလင်နှင့်အတူ ဘုရားရှင်(ပြည်)နှင့် နာဠန္ဒာ(မြို့)အကြား၌ပင် ခရီးရှည်သွား၏။

ထို(ခရီး)၌ သုပ္ပိယပရိပိုင်သည် ဘုရား တရား သံဃာ၏ အပြစ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ သုပ္ပိယပရိပိုင်၏ တပည့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဇာတ်လုလင်သည်ကား အစဉ်အတိုင်း နှစ်သက် ဂုဏ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအရာတို့ပစ္စုပ္ပန်ကို အညံ့ အချင်းချင်း တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်သော ကောင်းကို ပြောလျက် ပြတ်စွာဘုရားနှင့် ချစ်နား သံဃာ၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။

၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူအမွလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) မင်းကုန်း၌ စာညဉ့်တည်းခိုရန်ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ သုပ္ပိယပရိပိုင်သည်လည်း တပည့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဇာတ်လုလင်နှင့်အတူ အမွလဋ္ဌိကာ(ဥယျာဉ်)မင်းကုန်း၌ပင် တညဉ့်တည်းခိုရန် ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအပ္ပိယပရိပိုင် (ဥယျာဉ်)၌လည်း သုပ္ပိယပရိပိုင်သည် ဘုရား တရား သံဃာ၏ အပြစ်ကို များစွာသော အကြောင်း ဖြင့်ပြော၏။ သုပ္ပိယပရိပိုင်၏ တပည့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဇာတ်လုလင်သည်ကား ချစ်နား ချစ်နား

၁။ မင်းကုန်း-မင်းထိုင်း နားနေရန် ပြု ဘဝိကားသော အသောက် ခွက်

သံဃာ၏ဂုဏ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဆရာတပည့် နှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောလျက် နေကုန်၏။

၃။ ထိုအခါ ညဉ့်၏(အဆုံး) မိုးသောက်ချိန်၌ (အိပ်ရာမှ) အကြ၍ ၊ တန်ဆောင်းဝန်း၌ များစွာသော ရဟန်းတို့ စုဝေးထိုင်နေကြရာတွင် ဤစကားဖြစ်ပေါ်၏—

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ ငါ့သျှင်တို့၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ ငါ့သျှင်တို့၊ သီတော်မူသော မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သီတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ အထူးထူးသော အလိုဆန္ဒကို (အတိုင်းမသိ) ကောင်းစွာ ထိုးထွင်းသိစေ နေပါပေ၏။ ဤသုပ္ပိယပရိဗိုဇ်သည် ဘုရား တရား သံဃာ၏ အပြစ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ သုပ္ပိယပရိဗိုဇ်၏ တပည့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဒတ်လုလင်သည်ကား ဘုရား တရား သံဃာ၏ ဂုဏ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ ဤသို့လျှင် ဤဆရာ တပည့်နှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောလျက် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်းသံဃာ၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက် ကုန်၏” ဟု စကားဖြစ်ပေါ်၏။

၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့၏ စကားကို သီတော်မူသဖြင့် တန်ဆောင်း ဝန်းသို့ ကြွတော်မူ၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် “ရဟန်းတို့ ယခုအခါ အဘယ် စကားဖြင့် စုဝေးထိုင်နေကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားသည်ကား အဘယ်နည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသောအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အား ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်၏—

“အသျှင်ဘုရား ညဉ့်၏(အဆုံး) မိုးသောက်ချိန်၌ (အိပ်ရာမှ) အကြ၍ ဤတန်ဆောင်း ဝန်း၌ အကျွန်ုပ်တို့ စုဝေး ထိုင်နေကြရာတွင် ဤစကားတို့ဖြစ်ပေါ်ပါသည်—

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ ငါ့သျှင်တို့၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ ငါ့သျှင်တို့၊ သီတော်မူသော မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သီတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ အထူးထူးသော အလိုဆန္ဒကို (အတိုင်း မသိ) ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း သိစေ နေပါပေ၏။ ဤသုပ္ပိယပရိဗိုဇ်သည် ဘုရား တရား သံဃာ၏ အပြစ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ သုပ္ပိယပရိဗိုဇ်၏ တပည့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဒတ်လုလင် ထည်ကား ဘုရား တရား သံဃာ၏ ဂုဏ်ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပြော၏။ ဤသို့လျှင် ဤဆရာတပည့်နှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောလျက် မြတ်စွာ ဘုရားနှင့် ရဟန်းသံဃာ၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက် ကုန်၏” ဟု ကောင်း ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။

ဤသည်ကား အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား ကြွရောက်တော်မူလာပါသည် အသျှင်ဘုရား” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

၀။ အကြားစကား—ဟူသည် (ကမ္မဋ္ဌာန်း) နှလုံးသွင်းခြင်း စာဆင်ခြင်း စသည်တို့၏ အကြား၌ ဖြစ်သော အလွတ် စကား (ဗြဟ္မဇာလသုတ်နှင့် အဋ္ဌကထာ) ငါဘုရားလောမိ အကြား၌ ဖြစ်သော စကား (ပေါမ္မပါဒသုတ်နှင့် အဋ္ဌကထာ)။

၅။ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏အပြစ်ကိုဖြစ်စေ တရား၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ ပြောကြားလျှင် ထို (ပြောကြား)၌ သင်တို့သည် ရန်ငြိုးထားခြင်း နှလုံးမသာခြင်း စိတ်မကျေချမ်းခြင်း မဖြစ်စေသင့်။

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏အပြစ်ကိုဖြစ်စေ တရား၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ ပြောကြား၌ သင်တို့သည် အမျက်ထွက်ကြလျှင် နှလုံးမသာကြလျှင် သင်တို့အား သာလျှင် အန္တရာယ်ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏အပြစ်ကိုဖြစ်စေ တရား၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ ပြောကြား၌ သင်တို့သည် အမျက်ထွက်ကြလျှင် နှလုံးမသာကြလျှင် သင်တို့သည် သူတစ်ပါးတို့၏ ကောင်းကောင်း စကားဆိုးကို သိနိုင်ကြပါမည်လော။

မသိနိုင်ကြပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏အပြစ်ကို ဖြစ်စေ တရား၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ ပြောကြား၌ “ဤစကားသည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း မမှန်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဤအပြစ်သည် ဤတို့၌ ထင်ရှားမရှိ” ဟု မဟုတ်သည်ကို မဟုတ်သည့်အတိုင်း သင်တို့ ဖြေရှင်းရမည်။

၆။ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ ဟာရား၏ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ ပြောကြားလျှင် ထို (ပြောကြား)၌ သင်တို့သည် နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းသာခြင်း စိတ်တက်ကြခြင်း မဖြစ်စေသင့်။

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ ဟာရား၏ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ ဂုဏ်ကို ဖြစ်စေ ပြောကြား၌ သင်တို့သည် နှစ်သက်ကြလျှင် ဝမ်းသာကြလျှင် စိတ်တက်ကြလျှင် သင်တို့အားသာလျှင် အန္တရာယ်ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ ဟာရား၏ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေ သံသာ၏ ဂုဏ်ကို ဖြစ်စေ ပြောကြား၌ “ဤစကားသည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း မဟုတ်ပေ၏၊ ဤ အကြောင်း ကြောင့်လည်း မှန်ပေ၏၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဤဂုဏ်သည် ငါတို့၌ ထင်ရှား ရှိပေ၏” ဟု ဟုတ်မှန် သည်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သင်တို့ ဝန်ခံရမည်။

စူဠသီလခန်း

၇။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ် သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်သော နိမ့်ကျသော သီလမျှဖြင့်သာ ပြောနိုင်ရ၏၊ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ပြောနိုင် ရသည့် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော နိမ့်ကျသော ထို သီလမျှ ဟူသည် အဘယ်နည်း—

၈။ “ရဟန်းဂေါတမသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် တော်မူ၏၊ တုတ်ကိုချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ငှက်ခြင်းငှို၏၊ သနား တတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျှင် နေတော်မူ၏” ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုး ရ၏။

၁၈ ပုထုဇဉ်=အရိယာ မဟုတ်သူများ

“ရဟန်းဂေါတမသည် မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏။ မခိုးမဝက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေတော်မူ၏”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့ သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

“ရဟန်းဂေါတမသည် မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်တော်မူ၏။ ယုတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိ။ ရှားသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

၉။ “ရဟန်းဂေါတမသည် မမှန်ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိတော်မူ၏။ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေတော်မူတတ်၏။ ထိုသို့သော စကားရှိ၏။ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏။ လောကကို လှည့်စားတော်မမူ”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

“ရဟန်းဂေါတမသည် ကုံးစကားကို ပယ်၍ ကုံးစကားမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ဤသူတို့ ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကဲ့ပြားခြင်းငှာ ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်။ ထိုသူတို့ ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားခြင်းငှာ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်။ ဤသို့ ကဲ့ပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တော်မူတတ်၏။ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးထောက်ပံ့တတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ဘက်မူ၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပျက်တော်မူ၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူ၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို ယုံကြည်သော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်၏”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

“ရဟန်းဂေါတမသည် ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ အကြင် ကောင်းသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်းသာ၏။ နှစ်လိုဖယ် ရှိ၏။ နှလုံးသို့ သက်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူအများ နှစ်သက်၏။ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့ သဘောင့်သော စကားကိုသာ ဆိုတော်မူတတ်၏”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့ သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

“ရဟန်းဂေါတမသည် ပြန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် စပ်သည့်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အစားအပွားနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုတော်မူတတ်၏”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

၁၀။ “ရဟန်းဂေါတမသည် ငါမျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ”။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

ရဟန်းဂေါတမသည် ဆွမ်းဘင်္ဂနပ်သာ စားစေ ဖြူတော်မူ၏။ သူ့စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်
တော်မူ၏။ နေလဲစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။

ရဟန်းဂေါတမသည် ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူ့တော်ကောင်းစား၏)
ဆူးပြောင့်ဖြစ်သော (ပုံ) ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။

ရဟန်းဂေါတမသည် ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြင်း နံ့သာဓပျဉ်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်
တော်မူ၏။ ငှက်ရားဂေါတမသည် မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာမှ မြှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။
ရဟန်းဂေါတမသည် ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကောက်
စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။

ရဟန်းဂေါတမသည် အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမ
သည် မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကျွန်ုပ်မိန်းမ
ကျွန်ုပ်ယောက်ျားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆိတ်ခံ့ယူခြင်းကို ခံယူ
ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်
မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်း
ဂေါတမသည် လယ်နှင့်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် တမန်အမှု
အစေအပါး အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ
ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ချိန်းဥးလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်္တယ် တိုင်းတာ
စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖျားခြင်း အတုပြု၍
လိမဲခြင်းတည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် မြတ်
ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း (ရွာ နိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း
ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင်
ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရာ၏။

စူဠသီလခန်း ပြီး၏။

မဇ္ဈိမသီလခန်း

၁။ ထိုပြင်လည်း အချိုသော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော
သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့တိုကား အဘယ်နည်း။ အခြစ်မျိုးစေ့ ပင်စည်မျိုးစေ့
အဆစ်မျိုးစေ့ အညှန်မျိုးစေ့ ငါးခုခံမြောက် အစေ့မျိုးစေ့ တို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤ
သို့သော မျိုးစေ့ အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့
ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရာ၏။

၁။ ကောက်စိမ်း ဟူသည် ၁-သလေး (ကောက်ကြီး) ၂-ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) ၃-လူး၊
၄-နတ်ကောက်(ဂျို)၊ ၅-ပြောင်း ၆-မုသော (ဗာလီ) ၇-ဆပ် ဤစေ့စေ့ ခုနစ်မျိုးတည်း။
၂။ ဤ၌ ယုံကြည်ခြင်း ဟူသည် ကံ ကံ၏အကျိုး စသည်ကို ယုံကြည်ခြင်းပင်တည်း။

၁၂။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ဆွမ်းကို သိုမှီးခြင်း အပျော်ကို သိုမှီးခြင်း အဝတ်ကို သိုမှီးခြင်း ယာဉ်ကို သိုမှီးခြင်း အိပ်ရာကို သိုမှီးခြင်း နံသာကို သိုမှီးခြင်း (အခြား) စားသုံးဖွယ်ကို သိုမှီးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

၁၃။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပုံ) ကြည့်ခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ကခြင်း သိခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း သဘင်ပွဲ စာဟောပွဲ လက်ဝါးတီးပွဲ ကြေးနင်းခွက်ခွင်း စသည်တီးပွဲ စည်တီးပွဲ ပန်းချီ ပွဲ သံလုံးကစားပွဲ ဝါးထောင်၍ ကစားပွဲ အရိုးဆေးပွဲ ဆင်တိုက်ပွဲ မြင်းတိုက်ပွဲ ကျွဲတိုက်ပွဲ နွားတိုက်ပွဲ ဆိတ်တိုက်ပွဲ သိုးတိုက်ပွဲ ကြက်တိုက်ပွဲ ငှက်တိုက်ပွဲ တုတ်သိုင်းပွဲ လက်ဝှေ့ထိုးပွဲ လက်ပမ်းလှည်းပွဲ စစ်ထိုးပွဲ စစ်သည်စစ်ဆေးပွဲ စစ်ဆင်ပွဲ စစ်အင်ကျင်းပွဲတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော (သူတော်ကောင်း တရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပုံ) ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

၁၄။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော လောင်းကုစားခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ရှစ်ကွက်ကျားကစားခြင်း ဆယ်ကွက်ကျားကစားခြင်း ကောင်းကင်ကျားကစားခြင်း ဖိုးလမင်းကျားကစားခြင်း ငယ်တောက်ကစားခြင်း အန်ကစားခြင်း ကျည်းသားရိုက်ကစားခြင်း စုတ်ခတ်ရေးကစားခြင်း ဂေါ်လီကစားခြင်း ပီပီမှုတ်ကစားခြင်း ထွန်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း ကျွမ်းထိုးကစားခြင်း စကြာဖြင့်ကစားခြင်း ခြင်ခွက်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း ရဘားငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း လေးငယ်ဖြင့်ကစားချင်း အက္ခရာဝှက်ကစားခြင်း စိတ်အကြံပေးတမ်းကစားခြင်း ကျိုးယောင် ကန်းယောင်ပြု၍ ကစားခြင် တို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရ၏။

၁၅။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော မြင့်သေးနေရာ မြတ်သောနေရာကို (သုံးစွဲခြင်း) ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ မြင့်လွန်းသော နေရာ၊ ပလ္လင်၊ မွှေးရှည်ခက်လောက်ကြီး ဆန့်ကြယ်သော သားဆူးအခင်း၊ ဖြူသော သားမွှေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွှေးအခင်း၊ လဲသွတ်အခင်း၊ ရုပ်ပုံခြယ်သားမွှေးအခင်း၊ နှစ်ဘက်မွှေးရှိ အခင်း

၁။ သဘင်ပွဲဟူ၍ ဘေဘ် ရုပ်သေး အငြိမ့် စသည်ပင်တည်း။
 ၂။ မြင့်လွန်းသော နေရာ ဟူသည်၊ မြတ်စွာဘုရား လက်ရှစ်ထပ် ပမာဏသက်လွန်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်။
 ၃။ ပလ္လင် ဟူသည် ခြေထောက်တို့၌ သားရဲရုပ်တပ်ထားသော မနုဏ်။

တစ်ဘက်ပေးရိုအခင်း ရွှေခြည်သိုးအခင်း ပိုးခြည်အခင်း သားပေးအခင်းကြီး ဆင်ကုန်းနီး မြင်းကုန်းနီး ရထားခင်းနီး သစ်နက်ရေအခင်း ဝံ့ဉ်ရေအခင်းမြတ် (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် ဆိုးနီနှစ်ဘက် ရှိသောနေရာတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရာ၏။

၁၆။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လျှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းကိုပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း (နံ့သာဖြင့်) ပုတ်သတ်ခြင်း (ဆီဖြင့်) ဆုပ်နယ်ခြင်း (နံ့သာဖြင့်) ချေချိုးခြင်း (လက်ရုံးကြီးထွားရန်) ထုရိုက်ခြင်း မှန်ကြည့်ခြင်း မျက်စဉ်းဆေးခြယ်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်း မျက်နှာကို ခြယ်ခြင်း မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်း လက်ဝတ်ထန်ဆာ ဆင်ခြင်း သျှောင်ထုံးခြင်း လက်ကိုင်တုတ်ဆောင်ခြင်း ကျည်တောက်လွယ်ခြင်း သန့်လျက်ဆောင်ခြင်း (ဆန်းကြယ်သော) ထီးကို ဆောင်းခြင်း ဆန်းကြယ်သော ဖိနပ်ကိုစီးခြင်း သင်းကျစိဖွဲခြင်း ပတ္တမြားဆံကျင်ထိုးခြင်း သားမြီးယပ်ဆောင်ခြင်း အမြိတ်ရှည်သတ်ဖြူတို့ကို ဝတ်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရာ၏။

၁၇။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လျှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော ဖိလာစကားကို ပြောလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မင်းနှင့်စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့်စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့်စပ်သောစကား စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား ကြောက်မက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား စင်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သောစကား စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား အိပ်ရာနှင့်စပ်သောစကား ပန်းနှင့်စပ်သောစကား နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား ဆွေမျိုးနှင့်စပ်သောစကား ယာဉ်နှင့်စပ်သောစကား ရွာနှင့်စပ်သောစကား နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား မြို့နှင့်စပ်သောစကား နယ်နှင့်စပ်သောစကား မိန်းမနှင့်စပ်သောစကား ယောက်ျားနှင့် စပ်သောစကား သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား လမ်းနှင့် စပ်သောစကား ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား လောက (အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား သမုဒ္ဒရာအကြောင်းနှင့် စပ်သောစကား ၊ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော ဖိလာစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရာ၏။

၁၈။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လျှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော အငြင်းစကားကို ပြောလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏။

၁။ ဤ၌ ဖိလာစကားဟူသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် စကားတို့တည်း။
၂။ လမ်းဟူသည် မြို့တွင်းရှိ လမ်းကို ဆိုသည်။ ၃။ ဓမ္မဝိနယဟူသည်၊ ဓမ္မ=တရား၊ ဝိနယ=စည်းကမ်း။

သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို အသိသိနိုင်အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားကော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါ၏ မှန်သော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါ၏ စကားသည် စေတနာ၊ သင်၏စကားသည် မစေတနာ၊ သင်သည် ချွေးဦးဆိုသင့်သည်ကို နောက်မှ ဆို၏။ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ချွေးဦးဆို၏၊ သင်၏ ကြာငြင်စွာ လေ့လာထားသောစကားသည် (သင့်ဆီသို့) ပြန်လှည့်၍ တည်ငြိမ်ပြီး သင့်အယူရှိသော အပြစ်ကို ငါတင်ပြပြ၊ သင်အရေးနိမ့်ပြီ၊ (ငါတင်ပြသော) အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံချေဦးလော့၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း (ယခုပင်) ဖြေရှင်းလော့၊ ဤသည်တို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော အငြင်းစကား (ကိုပြောခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်၏။

၂၉။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် တမန်အမှု၊ အစေအပါးအမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုပြုလျက် နေကြ၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ ငင်းတို့၏ အမတ်ကြီးတို့၏ မင်းမျိုးတို့၏ ပုဏ္ဏားတို့၏ သူကြွယ်တို့၏ လုလင်ပျိုတို့၏ ဤအရပ်မှ (ထိုအရပ်သို့) သွားလော့၊ ထိုအရပ်မှ (ဤအရပ်သို့) လာလော့၊ ဤသည်ကို(ဤအရပ်မှ) ဆောင်သွားလော့၊ ဤသည်ကို (ထိုအရပ်မှ) ဆောင်ခဲ့လော့၊ ဟူသော အမှုတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော တမန်အမှု၊ အစေအပါးအမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့ သော်လည်း ပြောနိုင်၏။

၃၀။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် လာဘ်အလို့ငှာ အဖွယ်လည်း ဖြစ်စေကုန်၏၊ မြွေက်ပင်၍လည်း ပြောကုန်၏၊ အရိပ်အခြည်လည်း ပြုကုန်၏၊ အတင်းအကြပ်လည်း ပြုကုန်၏၊ လာဘ်ဖြင့် လာဘ်ကိုလည်း ရှာမှီးကုန်၏၊ ဤသည်တို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့သော လာဘ်အလို့ငှာ အဖွယ်ဖြစ်စေခြင်း မြောက်ပင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်၏။

၂၁။ ခြံမသီလခန်း ပြီး၏။

မဟာသီလခန်း

၂၁။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသောအဘက်မှ မှူးမူးဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂကျမ်း၊ နိမိတ်ကျမ်း၊ ဥပုသ်ကျမ်း၊ အိပ်မက်ကျမ်း၊ လက္ခဏာကျမ်း၊ ကြက်ကိုက်ကျမ်း၊ မီးပူဇော်ခြင်း၊ ယောက်မပြင်ပူဇော်ခြင်း၊ ဖွဲပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ ဆန်ကိုပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ ဆန်ပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ ထောပတ်ပြင်ပူဇော်ခြင်း၊ နှင်းခဲပြင်ပူဇော်ခြင်း၊ ခဲတောင်းပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ သွေးပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇာအတတ်

၂၂။ ဤသို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသောအဘက်မှ မှူးမူးဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂကျမ်း၊ နိမိတ်ကျမ်း၊ ဥပုသ်ကျမ်း၊ အိပ်မက်ကျမ်း၊ လက္ခဏာကျမ်း၊ ကြက်ကိုက်ကျမ်း၊ မီးပူဇော်ခြင်း၊ ယောက်မပြင်ပူဇော်ခြင်း၊ ဖွဲပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ ဆန်ကိုပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ ဆန်ပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ ထောပတ်ပြင်ပူဇော်ခြင်း၊ နှင်းခဲပြင်ပူဇော်ခြင်း၊ ခဲတောင်းပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ သွေးပြင် ပူဇော်ခြင်း၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇာအတတ်

မြေကြန်အတတ် မင်းမှုရေးရာအတတ်၊ ဘေးငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သောအတတ်၊ ဘုတ်တစ္ဆေ အတတ် မြေအိမ်၌ သင်ယူရသောအတတ် မြေအတတ် အဆိပ်အတတ် ကင်းမြီးကောက် အတတ် ကြက်ခဲနာကုအဘတ် ငှက်သံအတတ် ကျီးသံအတတ် အသက်ဟောအတတ် မြားလွှဲ အတတ် သားမြည်သံအတတ် ဤသံတို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ။ သို့သော ဖီလာအတတ်(ဖြင့် အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်စရာ။

၂၂။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သာမဏဗြဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံး ဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ကျောက်မျက်လက္ခဏာ အဝတ် အထည်လက္ခဏာ ဝတ်တောင်ဝှေးလက္ခဏာ ဓားလက္ခဏာ သန်လျက်လက္ခဏာ မြားလက္ခဏာ လေးလက္ခဏာ (ကြွင်းသော)လက်နက်လက္ခဏာ မိန်းမလက္ခဏာ ယောက်ျားလက္ခဏာ သတို့သား လက္ခဏာ သတို့သမီးလက္ခဏာ ကျွန်ဃောကျားလက္ခဏာ ကျွန်မိန်းမလက္ခဏာ ဆင်လက္ခဏာ မြင်း လက္ခဏာ ကျွဲလက္ခဏာ နွားသား လက္ခဏာ နွားလက္ခဏာ ဆိတ်လက္ခဏာ သိုးလက္ခဏာ ကြက်လက္ခဏာ ငှက်လက္ခဏာ ဖုတ်လက္ခဏာ အဆုတ် ကြက်ကတ် လက္ခဏာ လိပ်လက္ခဏာ သားကောင်လက္ခဏာ ဤသည်တို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်(ဖြင့်အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်စရာ။

၂၃။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သာမဏဗြဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံး ဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ မင်းတို့(စစ်)သွက်ဂဏ္ဍ၊ မင်းတို့ (စစ်)ပြန်လာသတ္တံ၊ ပြည်ဘုင်းမင်းတို့(စစ်) တက်လတ္တံ၊ ပြည်ပမင်းတို့(စစ်)ဆုတ်လတ္တံ၊ ပြည်ပ မင်းတို့(စစ်)တက်လတ္တံ၊ ပြည်တွင်းမင်းတို့(စစ်) ဆုတ်လတ္တံ၊ ပြည်တွင်းမင်းတို့(စစ်)အောင်လတ္တံ၊ ပြည်ပမင်းတို့(စစ်)ရှုံးလတ္တံ၊ ပြည်ပမင်းတို့(စစ်)အောင်လတ္တံ၊ ပြည်တွင်းမင်းတို့(စစ်)ရှုံးလတ္တံ၊ ဤသို့ ဤမင်း စစ်နိုင်လတ္တံ၊ ဤမင်းစစ်ရှုံး လတ္တံ ဟူသော အတတ်တို့တည်း။ ရဟန်းဂေါတမ သည် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ် (ဖြင့်အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်စရာ။

၂၄။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏ ဗြဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံး ဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ လကြတ်လတ္တံ၊ နေကြတ်လတ္တံ၊

၁။ သုခာဘောဇနဇာတ်တွင် “ကဒလိမိဂါ ဗဟူဇေတ္ထ၊ ဗိဠာရာ သာ ကဏ္ဍိက” ဟူသောဂီထာ၌ ကဏ္ဍိကသုဒ္ဓါသည် သမင်ဒရယ်ကိုဟော၏။ ဝိခုဇာတ်၌ကား “ဗိဠာရာ သာ ကဏ္ဍက” ဟုဆို၏။ ကဏ္ဍကသုဒ္ဓါသည် ကြုံ ကိုဟော၏။ ဤသီလက္ခန္ဓာဂါအဋ္ဌကထာ၌ကား နားဘန်ဆာဟူ၍ သည်းကောင်း အထွက် ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ဆို၏။

နက္ခတ်ကြတ်သတ္တံ၊ လနေတို့ လမ်းမှန်သွားလတ္တံ၊ လနေတို့ လမ်းလွဲသွားလတ္တံ၊ နက္ခတ်တို့ လမ်းမှန်သွားလတ္တံ၊ နက္ခတ်တို့လမ်းလွဲသွားလတ္တံ၊ ဥက္ကာကျလတ္တံ၊ ကြိတ်ထွက်လတ္တံ၊ ငလျင် လှုပ်လတ္တံ၊ မိုးထစ်ကြိုးလတ္တံ၊ လနေနက္ခတ်တို့ ထက်ခြင်း သက်ခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း တောက်ပခြင်းဖြစ်လတ္တံ၊ လကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုး ဖြစ်လတ္တံ၊ နေကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ နက္ခတ်ကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုး ဖြစ်လတ္တံ၊ လနေတို့လမ်းမှန်သွားခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ လနေတို့ လမ်းလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ နက္ခတ်တို့လမ်းမှန်သွားခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ နက္ခတ်တို့ လမ်းလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ ဥက္ကာကျခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ ကြိတ်ထွက်ခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုး ဖြစ်လတ္တံ၊ ငလျင်လှုပ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုး ဖြစ်လတ္တံ၊ မိုးထစ်ကြိုးခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ လနေနက္ခတ်တို့ထက်ခြင်း သက်ခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း တောက်ပခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ၊ ဤသည်တို့တည်း၊ ရဟန်းဂေါတမသည် မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်(ဖြင့်အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်စွမ်း

၂၅။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မိုးကောင်းလတ္တံ၊ မိုးခေါင်လတ္တံ၊ ဝပြောလတ္တံ၊ ခေါင်းပါးလတ္တံ၊ ငြိမ်းချမ်းလတ္တံ၊ ဘေးများလတ္တံ၊ ဝေပျာများလတ္တံ၊ ဝေပျာကင်းလတ္တံ၊ လက်ချိုးရေခြင်းအတတ်၊ ဂဏန်းဒဗဟတ်၊ သင်္ချာအတတ်၊ ကဗျာအတတ်၊ လောကာယတကျမ်းအတတ်၊ ဤသည်တို့တည်း၊ ရဟန်းဂေါတမသည် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်(ဖြင့်အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်စွမ်း

၂၆။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ သတို့သမီးဆောင်ယူ၍ ထိမ်းမြားခြင်း သထို့သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း စေတပ်ပေးခြင်း ကွာရှင်းပေးခြင်း ဥစ္စာသိမ်းဆည်းစေခြင်း ဥစ္စာဖြန့်ဖြူးစေခြင်း ကျက်သရေတိုးစေခြင်း ကျက်သရေယုတ်စေခြင်း ကိုယ်ဝန်မတည်သည်ကို တည်မြဲစေခြင်း လျှာခိုင်စေခြင်း မေးခိုင်စေခြင်း လက်ဟန်မန္တန်စုတ်ခြင်း နားပင်းမန္တန်စုတ်ခြင်း မှန်၌ နတ်သွင်း၍မေးခြင်း သထို့သမီး၌နတ်သွင်း၍မေးခြင်း နတ်မေးခြင်း နေကိုလှုပ်ကျွေးခြင်း ဗြဟ္မာကိုလှုပ်ကျွေးခြင်း ခံတွင်းမှမီးတောက်ငြေခြင်း သိရိနတ်သမီးကိုပင်ခေါ်ခြင်း၊ ဤသည်တို့တည်း၊ ရဟန်းဂေါတမသည် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်(ဖြင့်အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်စွမ်း

၂၇။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ နတ်ကိုးခြင်း တောင်းခံပြုညှိ၍

နတ်ပူဇော်ခြင်း ဘုတ်ဘဝ္ဓေ ဘဘတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း မြေအိမ်၌နေ၍ သင်အပ်သောအထက်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း (ပဏ္ဍုက်ကံ) ယောက်ျားဖြစ်စေခြင်း (ယောကျာ်းကံ) ပဏ္ဍုက်ဖြစ်စေခြင်း မြေကြွန် အထက်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း ဆောက်လုပ်မည့်မြေရာ၌ အစီအရင်ပြုခြင်း ခံဘွင်းဆေးခြင်း ဝေခါးစေခြင်း မီးပူဇော်ခြင်း ပျို့အန်စေခြင်း ဝမ်းသက်စေခြင်း (သလိပ်စ ဝည့်ဒေါသဘုံကို) အထက် သို့ လှန်စေခြင်း အောက်သို့လျှောစေခြင်း ဦးခေါင်းမှ (သွေ စသောဒေါသတို့ကို) ထုတ်စေခြင်း နားဆီချက်ခြင်း မျက်စဉ်းဆီချက်ခြင်း နှာနှုတ်ခြင်း (ထက်သော) မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း အေးသော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း တိမ်သလာကို ဆေးကုခြင်း ခွဲစိတ်ကုသခြင်း သူငယ်နာဆေးကုခြင်း မူလဆေးတို့ကိုပေးခြင်း အနာဆေး တို့ကို (ကပ်ခြင်း) ခွါခြင်း၊ ဤသည်တို့တည်း၊ ရဟန်း ဇေတဝသံဃာသည် မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ် (ပြင့်အသက်မွေးခြင်း) မှ ရောင်ကြည်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ဤသို့သော်လည်း ပြောနိုင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ပုထုဇဉ်သည် ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောခဲ့လျှင် ပြောနိုင်ရာသည့် အနည်းငယ် မျှသာဖြစ်သော နိမိကျသော သီလမျှ ဟူသည် ဤ ှည်ပင်တည်း။

မဟာသီလခန်း ပြီး၏။

ပိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြခန်း

၂၇။ ရဟန်းတို့ (သီလမှ) တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော နက်နဲကုန်သော မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်သော သိနိုင်ခဲ့ကုန်သော ငြိမ်သက်ကုန်သော မွန်မြတ်ကုန်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်ကုန်သော သိမ်မွေ့ ကုန်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်း (တရား) တို့ကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် ယင်း (တရား) တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (တရား) တို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင် (တရား) တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲကုန်သော မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်သော သိနိုင်ခဲ့ကုန်သော ငြိမ်သက်ကုန်သော မွန်မြတ်ကုန်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်ကုန်သော သိမ်မွေ့ ကုန်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော ထိုတရားတို့သည်ကား အဘယ်နည်း—

ပုဗ္ဗန္တာနုဒ္ဓိ တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး

၂၈။ ရဟန်းတို့ ရှေးအဖို့ကို ငြိမ်ဆဲကုန်သော ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) ရှေးအဖို့ကို ငဲ့မှီ၍ များပြားသောပိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဟုပြုစကားတို့ကို တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထိုအသျှင် သဏ

၀။ ဤ၌ တရားဟူသည် ဂုဏ်ပင်တည်း။

ဗြဟ္မဇာတိသည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သနည်း၊ ရှေးအဖို့ကို စွဲမှီကုန်သနည်း၊ ရှေးအဖို့ကို စွဲမှီ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်သနည်း။

သဿတဒိဋ္ဌိ တည်မြဲအယူလေးမျိုး

၃၀။ ရဟန်းတို့ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြဟ္မဇာတိသည် ရှိကုန်၏၊ (ထိုသူတို့သည်) အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏၊ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော ထိုအချုပ်သမဏ ဗြဟ္မဇာတိသည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း။

သဿတဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါဒ

၃၁။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဇာတိသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့လျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့ သဘောရှိသေးစိတ် တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ငြိမ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် များပြားသောရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း ဘဝရာပေါင်းများစွာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝထောင်ပေါင်း များစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ 'ထို (ဘဝ) ၌ (ငါ) သည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ထို (ဘဝ) ၌ ပြစ်ပြန်ခဲ့၏၊ ထို (ဘဝ) ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့ ၊ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ဤ (ဘဝ) ၌ ပြစ်ပြန်ခဲ့၏ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ သွန်းပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

၃။ ပုဗ္ဗေဒိဝါသ (ပါဠိ) ပုဗ္ဗေ = ရှေး၌၊ ဒိဝါသ = နေဖူးသောဘဝ။

ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၏—

“အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြှမ်း၊ မြှမ်း၊ တောင်ထွက်ကဲ့သို့ တည်၏။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည်ပင်လျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားကုန်၏။ ကျင်လည်ကုန်၏။ သေကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ (အတ္တနှင့် လောကသည်) မြသောအရာတို့နှင့်တူစွာ အမြဲရှိနေသည် သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါသည် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြမြစွာ အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန်အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့လျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသောရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝ နှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝ တစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝရာပေါင်းများစွာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝ ထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ‘ထို(ဘဝ) ၌ (ငါ)သည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ)သည် ထို (ဘဝ)မှ သေခဲ့၍ ထို (ဘဝ)၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏။ ထို (ဘဝ)၌ လည်းဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ)သည်ထို(ဘဝ)မှ သေခဲ့၍ ဤ(ဘဝ)၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏။ ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသောရှေး၌ နေဖူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ငါသည် ဤအကြောင်းကြောင့်—

‘အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြှမ်း၊ မြှမ်း၊ တောင်ထွက်ကဲ့သို့ တည်၏။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည်ပင်လျှင် (တစ်ဘဝမှတစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားကုန်၏။ ကျင်လည်ကုန်၏။ သေကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ (အတ္တနှင့် လောကသည်) မြသောအရာတို့နှင့် တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း’ ဟု သိ၏ဟူ၍ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမအကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကိုစွဲမှီ၍ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကုန်၏။ (၁)

၃။ ဒုတိယဝါဒ၌ကား တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အချွန် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကုန်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အပန်ပန်အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့လျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၏။ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ 'ထို (ဘဝ) ၌ (ငါ) သည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ထို (ဘဝ) ၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏။ ထို (ဘဝ) ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ဤ (ဘဝ) ၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၏ -

“အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း၊ မြစ်၊ မြို့၏၊ တောင်ထုတ်ကဲ့သို့တည်း၏။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်း၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည်ပင်လျှင် (တစ်ဆယ့်တစ် ဘဝသို့) ငြှေးသွားကုန်၏။ ကျင်လည်ကုန်၏။ သေကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏ (အတ္တနှင့် လောကသည်) မြဲသောအရာတို့နှင့်တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် -

ငါသည် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အပန်ပန်အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့လျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၏။ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ 'ထို (ဘဝ) ၌ (ငါ) သည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ထို (ဘဝ) ၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏။ ထို (ဘဝ) ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို

ခံစားခဲ့ရ၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ဤ (ဘဝ) ၌ ပြစ်ပြန်ခဲ့၏' ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြပွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်ထကူ များပြားသော ရွေးခွဲနေပွားသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ငါသည် ဤအကြောင်းကြောင့်—

‘အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြ၏၊ မြ၏၊ တောင်ထွတ် ကဲ့သို့တည်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့ သို့တည်၏။ ထိုအတ္တဝါထံသို့ ညီပင်လျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားကုန်၏။ ကျင်လည်ကုန်၏။ သေကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ (အတ္တနှင့်လောကသည်) မြသောအရာတို့နှင့်တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း’ ဟု သိ၏ ဟူ၍ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယ အကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ တည်မြဲအယူရှိ ကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကုန်၏။ (၂)

သဿတဒိဋ္ဌိ တတိယဝါဒ

၃၃။ တတိယဝါဒ၌ကား တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကုန်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြမြစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန်အားထုတ် ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့လျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသောရွေးခွဲ နေပွားသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်သို့ကား အဘယ်နည်း—

လယ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဆယ်သော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဆယ်သော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဆယ်သော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း ‘ထို (ဘဝ) ၌ (ငါ) သည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ထို (ဘဝ) ၌ ပြစ်ပြန်ခဲ့၏။ ထို (ဘဝ) ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့ သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲ ကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထို (ဘဝ) မှ သေခဲ့၍ ဤ (ဘဝ) ၌ ပြစ်ပြန်ခဲ့၏’ ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြပွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်ထကူ များပြား သော ရွေးခွဲ နေပွားသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၏-

“အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ မြဲ၏၊ တောင်ထုတ်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါသို့သည်ပင်လျှင်(တစ်ဘဝမှတစ်ဘဝ သို့)ပြေးသွားကုန်၏၊ ကျင်လည်ကုန်၏၊ သေကုန်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ (အတ္တနှင့်လောက သည်) မြဲသောအရာတို့နှင့် တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-

ငါသည် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ် ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့လျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၏၊ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း-

ဆယ်ခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း နှစ်ဆယ်သော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း သုံးဆယ်သော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း လေးဆယ်သော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း ‘ထို(ဘဝ)၌ (ငါ)သည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏ ဤသို့သော အဖာရှိခဲ့၏ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏ ထို(ငါ)သည် ထို(ဘဝ)မှသေခဲ့ ၍ ထို(ဘဝ)၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏၊ ထို(ဘဝ)၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏ ဤသို့သော အဖာရှိခဲ့၏ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထို(ဘဝ)မှ သေခဲ့၍ ဤ (ဘဝ)၌ ဖြစ်ပြန်ခဲ့၏’ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့် ဖာကု များပြား သော ရှေး၌ နေဖူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ငါသည် ဤအကြောင်းကြောင့်-

‘အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ မြဲ၏၊ တောင်ထုတ်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်ပင်လျှင်(တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝ သို့)ပြေးသွားကုန်၏၊ ကျင်လည်ကုန်၏၊ သေကုန်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊(အတ္တနှင့်လောကသည်) မြဲသောအရာတို့နှင့် တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း’ဟု သိ၏”ဟူ၍ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကုန်၏။ (၃)

သဿတဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ

၃၄။ စတုတ္ထဝါဒ၌ကား တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ ဟု ပြကုန်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ကြံစည်လေ့ရှိ၏။ စူးစမ်းလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် အမျိုးမျိုး ကြံစည်၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဤသို့ဆို၏—

“အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း၊ မြစ်၊ မြို့၊ တောင်ထုတ်ကဲ့သို့ တည်၏။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည်ပင်လျှင် (တဘဝမှတဘဝသို့) ပြေးသွားကုန်၏။ ကျင်လည်ကုန်၏။ သေကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ (အတ္တနှင့်လောကသည်) မြသောအရာတို့နှင့် တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း” ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထအကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမိ၍ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကုန်၏။ (၄)

၃၅။ ရဟန်းတို့ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တည်မြဲအယူရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု ပြကြလျှင် ဤလေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော် ထည်းကောင်း ဤ(လေးမျိုး)တို့တွင် တမျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏။ ဤ(လေးမျိုး)တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။

၃၆။ ရဟန်းတို့ ဤအယူတို့သည် “ဤသို့ စွဲယူထားလျှင် ဤသို့ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ထားလျှင် ဤသို့ လားရာရှိကုန်၏။ ဤသို့ တမလွန်ရှိကုန်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ထို (လေးမျိုးသောအယူ)ကို သိတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို(လေးမျိုးသောအယူ)ကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ထိုထက် အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ထို(အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သောတရား)ကို သိတော်မူသော်လည်း မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်သောကြောင့် ထို (မြတ်စွာဘုရား)သည် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း (ဝေဒနာတို့မှ) ထွက်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိတော်မူသဖြင့် (တစုံတရာ) မစွဲလမ်းမူ၍ လွတ်မြောက်တော်မူ၏။

၃၇။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်(တရား)တို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင်(တရား)တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲကုန်သော မြင်နိုင်ခဲကုန်သော သိနိုင်ခဲကုန်သော ငြိမ်သက်ကုန်သော မွန်မြတ်ကုန်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်ကုန်သော သိမ်မွေ့ကုန်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ပဌမဘာဏဝါရ ပြီး၏။

ကေဝုသသတဒိဋ္ဌိ

အချို့ တည်မြဲအယူလေးမျိုး

၃၈။ ရဟန်းတို့ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) အတ္တတိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ ၏ အချို့မတည်မြဲ ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမိ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲ ဟု လေးမျိုး သော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း။

ကေဝုသသတဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါစ

၃၉။ ရဟန်းတို့ ရှည်သော ကာလလွန်သော် တရံတခါ၌ ဤလောကသည်ပျက်၏။ ထိုအခါ သည် ရှိသည်သာတည်း။ လောကပျက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရီ ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း (ပိတိ) လျှင် အစာရှိကုန်၏။ မိမိကိုယ်ဆောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏။ တင့်တယ်သော နေရာရှိကုန်၏။ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

၄၀။ ရဟန်းတို့ ရှည်သော ကာလလွန်သော် တရံတခါ၌ ဤလောကသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ သည် ရှိသည်သာတည်း။ လောကဖြစ်လတ်သော် (သတ္တဝါမှ) ဆိတ်သော ဗြဟ္မာ့ဗိမာန်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် အသက်ကုန်သောကြောင့် ဖြစ်စေ ကောင်းမှုကံ ကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ အာဘဿရဘုံမှ သေခဲ့၍ (သတ္တဝါမှ) ဆိတ်သော ဗြဟ္မာ့ဗိမာန်၌ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း (ပိတိ)လျှင် အစာရှိ၏။ မိမိကိုယ်ဆောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိ၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စား၏။ တင့်တယ်သော နေရာရှိ၏။ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံးတည်၏။

၄၁။ ထိုဘုံ၌ ထိုသူသည် တစ်ယောက်ထီးတည်း ကာလရှည်စွာ နေရသောကြောင့် မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍ “တပါးသော သတ္တဝါတို့လည်း ဤ ဘုံသို့ရောက်လာဘိမ့် ကောင်းလေစွ” ဟု တောင့်တ၏။ ထိုအခါ တပါးသော သတ္တဝါတို့လည်း အသက်ကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ ကောင်းမှုကံကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ အာဘဿရဘုံမှ သေခဲ့ကုန်၍ ထိုသတ္တဝါ၏ အဖော်အဖြစ်ဖြင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်လည်း ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း (ပိတိ)လျှင် အစာရှိကုန်၏။ မိမိကိုယ်ဆောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏။ တင့်တယ်သော နေရာရှိကုန်၏။ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

၄၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်နှင့်သော သတ္တဝါအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။

၁။ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံတွင် တတိယဘုံ၊ အရောင်အဝါထွက်သော ဗြဟ္မာ့တိုင်းနေရာ။

“ငါသည် ဗြဟ္မာဖြစ်၏၊ မဟာဗြဟ္မာဖြစ်၏၊ လှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူကမျှ မလှမ်း မိုးနိုင်သူဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အစိုးရသူ ဖြစ်၏၊ ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ စီမံသူ ဖြစ်၏၊ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့ကို ငါ ဖန်ဆင်း ထား၏၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်—

‘တပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဤဘုံသို့ ရောက်လာသိမ့် ကောင်းလေစွ’ဟု ငါ့အား ရှေး၌အကြံပြစ်ခဲ့၏၊ ငါ့အား ဤသို့တောင့်တခြင်းလည်းဖြစ်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်လည်း ဤ (ဗြဟ္မာ) ဘုံသို့ ရောက်လာကုန်၏’ဟု အကြံဖြစ်၏။

နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့အားလည်း ဤသို့ အကြံဖြစ်၏—

“ဤအသျှင်သည် ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ လှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူကမျှ မလှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အစိုးရသူ ဖြစ်၏၊ ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ စီမံသူ ဖြစ်၏၊ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏အဖ ဖြစ်၏၊ ငါတို့ကို ဤအသျှင်ဗြဟ္မာဖန်ဆင်း ထား၏၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်—

ဤဘုံ၌ ဤဗြဟ္မာကြီးရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်နေနှင့်သည်ကို ငါတို့သည်မြင်ရကုန်၏၊ ငါတို့သည် ကား နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏’ဟု အကြံဖြစ်၏။

၄၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ်နှင့်သော သတ္တဝါသည် အသက်လည်း သာလွန်၍ရှည်၏၊ အဆင်းလည်း သာလွန်၍လှ၏၊ တန်ခိုးလည်း သာလွန်၍ကြီး၏၊ နောက်ပြန် ပေါ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်ကား (ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ် နှင့်သော သတ္တဝါနှင့် နှိုင်းစားလျှင်) အသက်လည်းတိုကုန်၏၊ အဆင်းလည်းမလှကုန်၊ တန်ခိုးလည်း နည်းကုန်၏။

၄၄။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တဦးတယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို(ဗြဟ္မာ) ဘုံမှ စုတေခဲ့၍ ဤ(လူ့ ဘုံ)သို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန်အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာနုလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသောစိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော ရှေး၌နေဖူးသော ထို(ဗြဟ္မာ) ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ထို့ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့နိုင်၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏—

“အကြင်အသျှင်သည် ဗြဟ္မာဖြစ်၏၊ မဟာဗြဟ္မာဖြစ်၏၊ လှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူကမျှ မလှမ်းမိုးနိုင်သူဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်စေနိုင်သူဖြစ်၏၊ အစိုးရသူဖြစ်၏၊ ပြုသူဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊ စီမံသူဖြစ်၏၊ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏ အဖဖြစ်၏၊ ငါတို့ကို ယင်းအသျှင်ဗြဟ္မာ ဖန်ဆင်းထား၏၊ ထို (ဗြဟ္မာ) သည် (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ၍) မြဲ၏၊ (သေခြင်းမရှိ၍) ခိုင်မြဲ၏၊ (ထာဝစဉ်ရှိနေ၍) တည်မြဲ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိ၊ (ထို့ကြောင့်) မြဲသောအရာတို့နှင့်

တူစွာ တည်မြဲတိုင်းပင် တည်လတ္တံ့ ၊ ထိုအချှင် ဗြဟ္မာ ဖန်ဆင်းထားသော ငါတို့သည်ကား (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၍) မမြဲကုန်၊ (သေခြင်းရှိ၍) မခိုင်မြဲကုန်၊ အသက်တိုကုန်၏၊ သေခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ (ထို့ကြောင့်) ဤ(လူ့) ဘုံသို့ရောက်လာကုန်၏” ဟုဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကိုစွဲမှီ၍ အချိုတည်မြဲ အချိုမတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အချိုသော သမဏဗြဟ္မာဏတို့သည် အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း အချိုတည်မြဲ၏ အချိုမတည်မြဲဟု ပြကုန်၏။ (၁-၅)

ဧကစ္စသဿတဗိဠိ ဓုတိယဝါဒ

၄၅။ ဓုတိယဝါဒ၌ကား အချိုတည်မြဲ အချိုမတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အချှင်သမဏ ဗြဟ္မာဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောက ကိုလည်းကောင်း အချိုတည်မြဲ၏၊ အချိုမတည်မြဲဟု ပြကုန်သနည်း-

ရဟန်းတို့ ခိန္နာပဒေါသိက^၁ မည်သောနတ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့သည်အလွန် ကြာမြင့်စွာ ကျီစယ်ပျော်ပါးလျက် နေကုန်၍ (စားသောက်ရန်) သတိမေ့သောကြောင့် ထိုနတ် တဝမှ စုတေကုန်၏။

၄၆။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သောအကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တဦးတယောက်သော သတ္တဝါ သည် ထို(နတ်)ဘုံမှ စုတေခဲ့၍ ဤ(လူ့)ဘုံသို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘော ရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၏၊ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ရှေး၌နေဖူး သော ထို(နတ်)ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ထို့ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့နိုင်၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏-

“အကြင် အချှင်နတ်တို့သည် ခိန္နာပဒေါသိက မဟုတ်ကုန်၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ ကျီစယ်ပျော်ပါးလျက် မနေကုန်၍ (စားသောက်ရန်) သတိမေ့သောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ မစုတေကုန်၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ၍) မမြဲကုန်၏၊ (သေခြင်းမရှိ၍) ခိုင်မြဲကုန်၏၊ (ထာဝစဉ်ရှိနေ၍) တည်မြဲကုန်၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိကုန်၊ (ထို့ကြောင့်) မြဲသော အရာတို့နှင့်တူစွာ တည်မြဲတိုင်းပင် တည်ကုန်လတ္တံ့ ၊ ခိန္နာပဒေါသိကဖြစ်သော ငါတို့သည် ကား အလွန်ကြာမြင့်စွာ ကျီစယ်ပျော်ပါးလျက်နေကုန်၍ (စားသောက်ရန်) သတိမေ့သော ကြောင့် ထို(နတ်)ဘဝမှ စုတေခဲ့ကုန်၏၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၍) မမြဲကုန်၊ (သေခြင်းရှိ၍) မခိုင်မြဲ ကုန်၊ အသက်တိုကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ (ထို့ကြောင့်) ဤ(လူ့) ဘုံသို့ရောက်လာ ကုန်၏” ဟုဆို၏။

၁။ ခိန္နာပဒေါသိက(ပါဠိ)ခိန္နာ=ပျော်ပါးခြင်းကြောင့်+ပဒေါသိက=ပျက်စီးသောနတ်။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယ အကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အချို့သမဏ ပြာဟူထာတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲဟုပြကုန်၏။(၂-၆)

ကေစွသဿတဒိဋ္ဌိ တတိယဝါဒ

၄၇။ တတိယဝါဒ၌ကား အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အသျှင်သမဏ ပြာဟူထာတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲဟု ပြကုန်သနည်း-

ရဟန်းတို့ မနောပဒေါသိက^၁ မည်သောနတ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ အချင်းချင်း တစိန်းစိန်း ကြည့်ကုန်သဖြင့် အချင်းချင်း ဒေါသစိတ်ဖြစ်ကုန်၍ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းသောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ စုတေကုန်၏။

၄၈။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သောအကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တဦးတယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို(နတ်)ဘုံမှစုတေ၍ ဤ(လူ)ဘုံသို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘော ရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၏၊ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ရှေး၌နေပေးသော ထို(နတ်)ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ထို့ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့နိုင်၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၏-

“အကြင် အသျှင် နတ်တို့သည် မနောပဒေါသိက မဟုတ်ကုန်၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန် ကြာမြင့်စွာ အချင်းချင်း တစိန်းစိန်း မကြည့်ကုန်သဖြင့် အချင်းချင်း ဒေါသစိတ် မဖြစ်ကုန်၍ ကိုယ်စိတ် မပင်ပန်းကုန်သောကြောင့် ထို(နတ်)ဘဝမှ စုတေကုန်၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ၍) မြဲကုန်၏၊ (သေခြင်း မရှိ၍)ခိုင်းမြဲကုန်၏၊ (ထာဝစဉ် ရှိနေ၍) တည်မြဲကုန်၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ (ထို့ကြောင့်) မြဲသောအရာတို့နှင့်တူစွာ တည်မြဲတိုင်းပင် တည်ကုန်လတ္တံ့၊ မနောပဒေါသိကဖြစ်သော ငါတို့ကား အလွန်ကြာမြင့်စွာ အချင်းချင်း တစိန်းစိန်းကြည့်ကုန်သဖြင့် အချင်းချင်း ဒေါသစိတ် ဖြစ်ကုန်၍ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းသောကြောင့် ထို(နတ်)ဘဝမှ စုတေခွဲကုန်၏၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၍) မမြဲကုန်၊ (သေခြင်းရှိ၍) မခိုင်းမြဲကုန်၊ အသက်တိုကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊ (ထို့ကြောင့်) ဤလူ့ဘုံသို့ ရောက်လာကုန်၏”ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယအကြောင်းတည်း။ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ပြာဟူထာတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲဟု ပြကုန်၏။ (၃-၇)

၁။ မနော-ဒေါသစိတ်ကြောင့်၊ ပဒေါသိက-ပျက်စီးသောနတ်။

ကေတုသဿတဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝခါ

၄၉။ စတုတ္ထဝါဒဋ္ဌိကား အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏၊ အချို့မတည်မြဲဟု ပြကုန်သနည်း-

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ကြံစည်လေ့ရှိ၏၊ စူးစမ်းလေ့ရှိ၏၊ ထိုသို့သည် အမျိုးမျိုး ကြံစည်၍ စူးစမ်း ခြင်ဆင်၍ မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဤသို့ ဆို၏-

“ဗျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်ဟု ဆိုအပ်သော ဤ(ရုပ်)အတ္တသည်(ဖြစ်ခြင်းရှိ၍)မမြဲ၊ (ပျက်ခြင်းငဲ့၍)မခိုင်မြဲ၊ (ထာဝစဉ် ရှိမနေ၍)မတည်မြဲ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောင့်၏၊ ထိုစိတ် မနှော ဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော ဤ(နာမ်)အတ္တသည်(ဖြစ်ခြင်းမရှိ၍)မြဲ၏၊ (သေခြင်းမရှိ၍)ခိုင် မြဲ၏၊ (ထာဝစဉ်ရှိနေ၍)တည်မြဲ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိ၊ မြဲသော အရာတို့နှင့် တူစွာ တည်မြဲတိုင်းပင်တည်လတ္တံ့” ဟုဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲဟု ပြကုန်၏။ (၄-ဂ)

၅၀။ ရဟန်းတို့ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲဟု ဤလေးမျိုး သော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲ ဟု ပြကြလျှင် ဤလေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဤ (လေးမျိုး) တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏၊ ဤ (လေးမျိုး)တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။

၅၁။ ရဟန်းတို့ “ဤအယူတို့သည် ဤသို့ စွဲယူထားလျှင် ဤသို့ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ် ထားလျှင် ဤအယူတို့သည် ဤသို့လားရာရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ကမလွန် ရှိကုန်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် ထို (လေးမျိုးသောအယူ)ကို သိတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို (လေးမျိုးသောအယူ)ကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထို့ထက် အထူး သဖြင့် လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထို (အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သောတရား) ကို သိတော်မူသော်လည်း မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်သောကြောင့် ထို (မြတ်စွာဘုရား)သည် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့မှ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိတော်မူသဖြင့် (တစ်စုံတစ်ရာ) မစွဲလမ်းပူ၍ လွတ်မြောက်တော်မူ၏။

၅၂။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အကြင်တရားတို့ကို ကိုယ်လောင်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာ ပြောလိုကြလျှင် အကြင်တရားတို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲကုန်သော ငြိမ်နိုင်ခဲကုန်သော သိနိုင်ခဲကုန်သော ငြိမ်သက်ကုန်သော မှန်မြတ်ကုန်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မထောက်နိုင်ကုန်သော သိမ်မွေ့ကုန်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

အန္တရာနန္ဒစိဋ္ဌိ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူဝေးမျိုး

၅၃။ ရဟန်းတို့ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍ လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း—

အန္တရာနန္ဒစိဋ္ဌိ ပဌမပါဒ

၅၄။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် လောက၌ အဆုံးရှိ၏ ဟု ထင်မှတ်လျက် နေ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၏—

“ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၏။ ပတ်၍သွားနိုင်သော ခရီးရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ငါသည် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် လောက၌ အဆုံးရှိ၏ဟု ထင်မှတ်လျက် နေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၏။ ပတ်၍ သွားနိုင်သော ခရီးရှိ၏ ဟု ငါသိ၏” ဟူ၍ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမအကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန်၏။ (၁-၉)

အန္တောနန္တဒိဋ္ဌိ ဒုတိယဝါဒ

၅၅။ ဒုတိယဝါဒ၌ကား အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန် သနည်း—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘော ရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် လောက၌ အဆုံးမရှိဟု ထင်မှတ်လျက်နေ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၏—

“ဤလောကသည် အဆုံးမရှိ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ၊ ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၏၊ ပတ်၍ သွားနိုင်သော ခရီးရှိ၏” ဟု ဆိုကြသော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် မှား၏။ ဤလောကသည် အဆုံးမရှိ အပိုင်းအခြားမရှိ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်—

ငါသည် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန်အားထုတ် ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည်လတ်သော် လောက၌ အဆုံးမရှိ ဟု ထင်မှတ်လျက်နေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ဤလောကသည် အဆုံးမရှိ အပိုင်းအခြားမရှိ ဟု ငါ သိ၏” ဟူ၍ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယအကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကိုစွဲမှီ၍ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန်၏။ (၂-၁၀)

အန္တောနန္တဒိဋ္ဌိ တတိယဝါဒ

၅၆။ တတိယဝါဒ၌ကား အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန်သနည်း—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်း ကောင်း ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန်အားထုတ် ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် လောက၌ အထက်နှင့် အောက် အဆုံးရှိ၏။ ဖီလာကား အဆုံးမရှိဟု ထင်မြင်လျက်နေ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏—

၁။ ဖီလာ—သောပတ်ဝန်းကျင်။

“ဤလောကသည် အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အဆုံးလည်းမရှိ၊ ‘ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၏၊ ပတ်၍သွားနိုင်သော ခရီးရှိ၏’ဟု ဆိုကြသော ထိုသမဏ ပြာဟူဏတို့၏ စကားသည် မှား၏။ ‘ဤလောကသည် အဆုံးမရှိ အပိုင်းအခြားမရှိ’ဟု ဆိုကြသော ထိုသမဏ ပြာဟူဏတို့၏ စကားသည်လည်း မှား၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်—

ငါသည် ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မြဲမြံစွာအားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အပန်ဖန်အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာလှမ်းသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၏။ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် လောက၌ အထက်နှင့် အောက် အဆုံးရှိ၏။ ဖိလာကား အဆုံးမရှိဟု ထင်မှတ်လျက်နေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ဤလောကသည် အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အဆုံးလည်းမရှိဟု ငါ သိ၏”ဟူ၍ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို မှီ၍ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ပြာဟူဏတို့သည် လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန်၏။ (၃-၁၁)

အန္တနန္ဒမိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ

၅၇။ စတုတ္ထဝါဒ၌ကား အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အသျှင် သမဏ ပြာဟူဏတို့သည် အဘယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုမှီ၍ လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန်သနည်း—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏသည်လည်းကောင်း ကြံစည်လေ့ရှိ၏၊ စူးစမ်းလေ့ရှိ၏၊ ထိုသူသည် အမျိုးမျိုးကြံစည်၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဤသို့ဆို၏—

“ဤလောကသည် အဆုံးရှိလည်းမဟုတ်၊ အဆုံးမရှိလည်းမဟုတ်၊ ‘ဤလောကသည် အဆုံးရှိ၏၊ ပတ်၍သွားနိုင်သော ခရီးရှိ၏’ဟု ပြောကြသော ထိုသမဏ ပြာဟူဏတို့၏ စကားသည် မှား၏။ ‘ဤလောကသည် အဆုံးမရှိ အပိုင်းအခြားမရှိ’ဟု ပြောကြသော ထိုသမဏ ပြာဟူဏတို့၏ စကားသည်လည်း မှား၏။ ‘ဤလောကသည် အဆုံးလည်းရှိ၏၊ အဆုံးလည်းမရှိ’ဟု ပြောကြသော ထိုသမဏ ပြာဟူဏတို့၏ စကားသည်လည်း မှား၏။ ဤလောကသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ် အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်”ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကိုမှီ၍ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ပြာဟူဏတို့သည် လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကုန်၏။ (၄-၁၂)

၅၈။ ရဟန်းတို့ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော ထိုသမဏ ပြာဟူဏတို့သည် လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ဤလေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို ပြကြလျှင် ဤလေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤ (လေးမျိုး)တို့တွင် တမျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်းပြကုန်၏။ ဤ(လေးမျိုး) တို့မှ တပါးသော အကြောင်း မရှိ။

၅၉။ ရဟန်းတို့ “ဤအယူတို့သည် ဤသို့ စွဲယူထားလျှင် ဤသို့ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ထားလျှင် ဤအယူတို့သည် ဤသို့ လားရာရှိကုန်၏။ ဤသို့ တလေ့ရှိကုန်၏”ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ထို (လေးမျိုးသောအယူ)ကို သိတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို(လေးမျိုးသော အယူ)ကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ထိုထက် အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ထို(အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သောတရား)ကို သိတော် မူသော်လည်း မှားယွင်းစွာမသုံးသပ်၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်သောကြောင့် ထို(မြတ်စွာဘုရား) သည် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း အပြစ်ကိုလည်းကောင်း ဝေဒနာတို့မှထွက်မြောက် ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိတော်မူသဖြင့် (တစုံတရာ) မစွဲလမ်းမှု၍ လွတ် မြောက်တော်မူ၏။

၆၀။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်တရားတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ ပြင်ပဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင်တရားတို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နှုတ်ကုန်သော မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်သော သိနိုင်ခဲ့ကုန်သော ငြိမ်သက်ကုန်သော မှန်မြတ်ကုန်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်ကုန်သော သိမ်မွေ့ကုန်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

အမရာဓိဓက္ခပ ဝါဒ

အဆုံးမရှိပစ်လွှင့်သော အယူလေးမျိုး

၆၁။ ရဟန်းတို့ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်ဟော အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်)ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် လေးမျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်၏။

အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဘယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမိ၍ လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်သနည်း—

အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ ပဌမဝါဒ

၆၂။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း “ဤကား ကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ၊ “ဤကား အကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏—

“ဤကား ကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ မသိ၊ ဤကား အကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ မသိ၊ ငါသည် ဤကား ကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိဘဲလျက် ဤကား အကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိဘဲလျက် ဤကား ကုသိုလ်ဟုသော်လည်း ဖြေငြားအံ့၊ ဤကား အကုသိုလ်ဟုသော်လည်း ဖြေငြားအံ့၊ ငါ၏ ထိုအဖြေသည် အမှားဖြစ်ရာ၏။ ထိုအမှားကြောင့် ငါ့အား ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုပင်ပန်းခြင်းကြောင့် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ မမှန်ပြောခြင်းကို ကြောက်သောကြောင့် မမှန်ပြောခြင်းကို စက်ဆုပ်သောကြောင့် ဤကား ကုသိုလ်တည်းဟု မဖြေ၊ ဤကား အကုသိုလ်တည်းဟု မဖြေ၊ ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံရလျှင် “ဤသို့ဟုလည်း ငါ မယူ၊ ထိုသို့ဟုလည်း ငါ မယူ၊ အခြားသို့ဟုလည်း ငါ မယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်ဟုလည်း ငါ မယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ်ဟုလည်း ငါ မယူ” ဟု အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကိုစွဲမှီ၍ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်၏။ (၁-၁၃)

အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ ဒုတိယဝါဒ

၆၃။ ဒုတိယဝါဒ၌ကား အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သောအယူရှိကုန်သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဘယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်သနည်း—

ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း “ဤကား ကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိ၊ “ဤကား အကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိ၊ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏—

“ဤကား ကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ မသိ၊ ဤကား အကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ မသိ၊ ငါသည် ဤကား ကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိဘဲလျက် ဤကား အကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိဘဲလျက် ဤကား ကုသိုလ်ဟု သော်လည်း ဖြေငြားအံ့၊ ဤကား အကုသိုလ်ဟုသော်လည်း ဖြေငြားအံ့၊ ထိုအဖြေခြင်းကြောင့် ငါ့အား နှစ်သက်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’သည်လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’သည်

လည်းကောင်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'သည်လည်းကောင်း စိတ်ထိခိုက်ခြင်း 'ပဋိဆ' သည်လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုနှစ်သက်ခြင်း 'ဆန္ဒ၊ တပ်မင်ခြင်း 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'၊ စိတ်ထိခိုက်ခြင်း 'ပဋိဆ'ကြောင့် ငါအား စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'ဖြစ်ရာ၏။ ထိုစွဲလမ်းခြင်းကြောင့် ငါအား ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုပင်ပန်းခြင်းကြောင့် ငါအား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းကိုကြောက်သောကြောင့် စွဲလမ်းခြင်းကို စက်ဆုပ်သောကြောင့် ဤကား ကုသိုလ်တည်းဟု မဖြေ၊ ဤကား အကုသိုလ်တည်းဟု မဖြေ၊ ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံရလျှင် "ဤသို့ဟုလည်း ငါမယူ ထိုသို့ဟုလည်း ငါမယူ အခြားသို့ဟုလည်း ငါမယူ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ"ဟု အဆုံးမရှိပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမိ၍ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အချို့သော သာမဏ ပြာဟူဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဆုံးမရှိပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်၏။ (၂-၁၄)

အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ တတိယဝါဒ

၆၄။ တတိယဝါဒ၌ကား အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အရှင်သာမဏ ပြာဟူဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမိ၍ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်သနည်း--

ဤလောက၌ အချို့သော သာမဏသည်လည်းကောင်း ပြာဟူဏသည်လည်းကောင်း "ဤကား ကုသိုလ်တည်း"ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိ၊ "ဤကား အကုသိုလ်တည်း"ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ၊ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏--

"ဤကား ကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ မသိ၊ ဤကား အကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ မသိ၊ ငါသည် ဤကား ကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိဘဲလျက် ဤကား အကုသိုလ်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိဘဲလျက် ဤကား ကုသိုလ်ဟုသော်လည်း ဖြေငြားအံ့၊ ဤကား အကုသိုလ်ဟုသော်လည်း ဖြေငြားအံ့၊ ပညာရှိကုန်သော သိမ်မွေ့သောဉာဏ် ရှိကုန်သော သုတစ်ပါးတို့အယူကို လေ့လာပြီး ဖြစ်ကုန်သော သားမြီးကို ပစ်ခွဲနိုင်သည့် လေးသမားနှင့်တူကုန်သော သမဏ ပြာဟူဏ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မှားသောအယူကို ပညာဖြင့် ဖျက်ဆီးနေဘိသကဲ့သို့ ကျက်စားနေကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ငါ့ကို ထို(ကုသိုလ် အကုသိုလ်)တို့၌ မေးစစ်ကုန်ရာ၏၊ စိစစ်ကုန်ရာ၏၊ ဆိုဆုံးမကုန်ရာ၏၊ ထိုသို့မေးစစ်ကြလျှင် စိစစ်ကြလျှင် ဆိုဆုံးမကြလျှင် ထိုသူတို့အား ငါသည် ပြည့်စုံစွာ မဖြေနိုင်ရာ၊ ထို(မဖြေနိုင်ခြင်း)ကြောင့် ငါအား ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထို(ပင်ပန်းခြင်း)ကြောင့် ငါအား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ဆုတ်]

အမာဏိက္ခေပဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ

၂၉

ထိုသူသည် ဤသို့မေးစစ်ခြင်းကို ကြောက်သောကြောင့် မေးစစ်ခြင်းကို စက်ဆုပ်သော
ကြောင့် ဤကား ကုသိုလ်တည်းဟု မဖြေ၊ ဤကား အကုသိုလ်တည်းဟု မဖြေ၊ ထိုထိုအရာ၌
အမေးခံရလျှင် “ဤသို့ဟုလည်း ငါမယူ ထိုသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ အခြားသို့ဟုလည်း ငါမယူ
(ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည်မဟုတ်ဟု-
လည်း ငါမယူ” ဟု အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယ အကြောင်းတည်း၊ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို
စွဲမှီ၍ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထို
အရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်၏။ (၃-၁၅)

အမာဏိက္ခေပဒိဋ္ဌိ စတုတ္ထဝါဒ

၆၅။ စတုတ္ထဝါဒ၌ကား အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အသျှင်သမဏ
ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဘယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍
အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်သနည်း—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပညာနဲ့သော အလွန်တွေဝေသော အချို့သော သမဏသည်
လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် ပညာနဲ့ခြင်း
အလွန်တွေဝေခြင်းကြောင့် ထိုအဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆို၏။

“တပါးသော လောကရှိသလော” ဟု (သင်) ငါ့ကို မေးသော် “တပါးသော လောက
ရှိ၏” ဟု ငါအယူရှိခဲ့လျှင် “တပါးသော လောကရှိ၏” ဟု သင့်အား ငါဖြေရ၏။ (သို့ရာတွင်)
ဤသို့ ဟုလည်း ငါမယူ၊ ထိုသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ အခြားသို့ဟုလည်း ငါမယူ (ဤသို့ ထိုသို့
အခြားသို့) မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ်ဟုလည်း
ငါမယူ။

- တပါးသော လောက မရှိသလော ။ ပ။
- တပါးသောလောက ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော ။ ပ။
- တပါးသော လောက ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော။ ပ။
- (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိကုန်သလော။ ပ။
- (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ မရှိကုန်သလော။ ပ။
- (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိကုန်သလော။ ပ။
- (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်
သလော။ ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်ရှိသလော။ ပ။
ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် မရှိသလော။ ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်းမရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် သလော”ဟု-(သင်)ငါ့ကိုမေးသော် “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်” ဟု ငါအယူရှိခဲ့လျှင် “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည် လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်” ဟု သင့်ကားငါဖြေရာ၏၊ (သို့ရာတွင်) ဤသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ ထိုသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ အခြားသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ် ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ ဟုဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထအကြောင်းတည်း၊ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထို အရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဆိုကုန်၏။ (၄-၁၆)

၆၆။ ရဟန်းတို့ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို ဤလေးမျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် ဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရ၍ အဆုံးမရှိပစ်လွှင့်သောစကားကို ဆိုကြလျှင် ဤလေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤ(လေးမျိုး)တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဆိုကုန်၏၊ ဤ(လေးမျိုး) တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။ပ။^၁ မြတ်စွာ ဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင် (တရား) တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏၊ နက်နဲကုန်သော။ ပ။^၂ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၁။ ပ-အပိုဒ် ၅၉-ပြန်ကြည့်ပါ ၂။ ပ-အပိုဒ် ၆၀-ပြန်ကြည့်ပါ။

အဓိစွသမုပ္ပန္နဝါဒ

အကြောင်းမဲ့အယူနှစ်မျိုး

၆၇။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ ဟု နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော ထိုအရှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကိုအကြောင်း ပြု၍ အဘယ်ကို မှီစွဲ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ် ၏ ဟု နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း—

အဓိစွသမုပ္ပန္န ပဌမဝါဒ

၆၈။ ရဟန်းတို့ အသညာသတ် မည်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့သည် (ပဋိသန္ဓေ) သညာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ထို (ဗြဟ္မာ) ဘုံမှ စုတေဂုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သော အကြောင်းသည် ရှိသေး၏။ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို (ဗြဟ္မာ) ဘုံမှ စုတေ၍ ဤ (လူ့) ဘုံသို့ရောက်လာသော် လူဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ အဖန်ဖန်အားထုတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ မမေ့လျော့ ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုစွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏။ ယင်းသို့စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ပဋိသန္ဓေသညာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ထိုထက်အလွန် မအောက်မေ့နိုင်။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏—

“အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါသည် ရှေးဦးမရှိခဲ့၊ ထိုငါသည် မရှိခဲ့ဘဲလျက် ယခု ထင်ရှား ရှိလာ၏” ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမအကြောင်းတည်း။ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းကို စွဲမှီ၍ အကြောင်းမဲ့အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ပြကုန်၏။ (၁-၁၇)

အဓိစွသမုပ္ပန္န ဒုတိယဝါဒ

၆၉။ ဒုတိယဝါဒ၌ကား အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော အသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုမှီစွဲ၍ အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကို လည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ပြကုန်သနည်း—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်း ကောင်း ကြံစည်လေ့ရှိ၏။ စူးစမ်းလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် အမျိုးမျိုးကြံစည်၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ကို ဤသို့ဆို၏—

“အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏”ဟု
ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယအကြောင်းတည်း။ ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ယင်းကိုစွဲမှီ၍
အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း
လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ပြကုန်၏။ (၂-၁၈)

၇၀။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို
လည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏ဟု ဤနှစ်မျိုးသော
အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် အတ္တကို
လည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ဤနှစ်မျိုးသော
အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤ (နှစ်မျိုး)တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသောအကြောင်းဖြင့်
သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏။ ဤ (နှစ်မျိုး)တို့မှ တစ်ပါးသောအကြောင်း မရှိ။ မြတ်စွာ
ဘုရား၏ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင်ထရားတို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲ
ကုန်သော ။။^၂ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၇၁။ ရဟန်းတို့ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော ထိုသမဏ
ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှေးအဖို့ကို စွဲမှီ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြုစကားတို့ကို ဤတစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး
သော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ
အားလုံးတို့သည် ရှေးအဖို့ကိုစွဲမှီ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို ပြောဟောကြလျှင်
ဤတစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤ (တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး)တို့တွင်
တစ်မျိုးမျိုးသောအကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြောဟောကုန်၏။ ဤ (တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး)
တို့မှ တစ်ပါးသော အကြောင်းမရှိ။

၇၂။ ရဟန်းတို့ ဤအယူတို့သည် ဤသို့စွဲယူထားလျှင် ဤသို့မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်
ထားလျှင် ဤအယူတို့သည် “ဤသို့လားရာရှိကုန်၏။ ဤသို့ တမလွန်ရှိကုန်၏”ဟု မြတ်စွာဘုရား
သည် ထို (တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသော အယူ)ကို သိတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို (တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသောအယူ)ကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ထိုထက်
အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ထို (အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော
တရား)ကို သိတော်မူသော်လည်း မှားယွင်းစွာမသုံးသပ်၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်သောကြောင့်
ထို(မြတ်စွာဘုရားသည်) ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူ၏။

၁။ ပ-အပိုဒ် ၆၀-ပြန်ကြည့်ပါ။ ၂။ ပ-အပိုဒ် ၆၀ ပြန်ကြည့်ပါ။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာတို့ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့မှ ထွက်မြောက် ထုတ်လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိကျော်မှုသဖြင့် (တစ်စုံတစ်ရာ) မစွဲလမ်းမှီ၍ လွတ်မြောက်တော်မူ၏။

၇၃။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (တရား)တို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို မှန်စွာ ပြောဆိုကြသျှင် အကြင် (တရား)တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နတ်နဲကုန်သော မြင်နိုင်ခဲကုန်သော သိနိုင်ခဲကုန်သော ငြိမ်သက်ကုန်သော မွန်မြတ်ကုန်သော ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မထောက်နိုင်ကုန်သော သိမ်မွေ့ကုန်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော ထိုကားတို့သည် ဤသို့ပင်တည်း။

အပရန္တာနုဗ္ဗိဋ္ဌိ လေးဆယ့်လေးမျိုး

၇၄။ ရဟန်းတို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကိုစွဲယူကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) နောက်အဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာ အယူပြု စကားတို့ကို လေးဆယ့်လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမိ၍ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန် သနည်း၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သနည်း၊ နောက်အဖို့ကိုစွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို လေးဆယ့်လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်သနည်း—

ဥဒ္ဒမာသာတနိက သညီဝါဒ

သေပြီးနောက် သညာရှိအယူ တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုး

၇၅။ ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာရှိအယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန် ။ (ထိုသူတို့သည်) သေပြီးသည့်နောက် သညာရှိသော အတ္တကို တစ်ဆယ့်ခြောက် မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ သေပြီးနောက် သညာရှိအယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမိ၍ သေပြီးနောက် သညာ ရှိသော အတ္တကိုလည်းကောင်း တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်သနည်း—

၇၆။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သညာရှိ၏ ဟု ပြုကုန်၏။ အတ္တသည် ရူပမရှိ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သညာရှိ၏ ဟု ပြုကုန်၏။

- အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်းဟုတ်၏၊ ရုပ်မရှိလည်းဟုတ်၏ ။၀။
- အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်းမဟုတ်၊ ရုပ်မရှိလည်းမဟုတ်။
- အတ္တသည် အဆုံးရှိ၏။
- အတ္တသည် အဆုံးမရှိ။

အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း ဟုတ်၏၊ အဆုံးမရှိလည်း ဟုတ်၏။
 အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ် အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်။
 အတ္တသည် တစ်မျိုးတည်းသော သညာရှိ၏။
 အတ္တသည် အမျိုးမျိုးသော သညာရှိ၏။
 အတ္တသည် သေးငယ်သော သညာရှိ၏။
 အတ္တသည် ကြီးကျယ်သော သညာရှိ၏။
 အတ္တသည် စင်စစ် ချမ်းသာချည်းရှိ၏။
 အတ္တသည် ငင်စစ် ဆင်းရဲချည်းရှိ၏။
 အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲရှိ၏။

အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲမရှိ၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သညာရှိ၏ ဟု ပြကုန်၏။ (၁၆-၃၄)

၇၇။ ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာရှိ အယူရှိကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် သေပြီးနောက် သညာရှိသောအတ္တကို ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာရှိ အယူရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် သေပြီးနောက် သညာရှိသော အတ္တကို ပြကြလျှင် ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤ(တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုး)တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏၊ ဤ (တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုး)တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိပေ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင် (တရား) တို့ဖြင့် ပြောကြစေ၏။ နက်နဲကုန်သော ပပ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ဒုတိယဘာဏဝါရ ပြီး၏။

ဥဒ္ဓမာဃာတနိက အသညိဝါစ

သေပြီးနောက် သညာမရှိအယူရှစ်မျိုး

၇၈။ ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) သေပြီးနောက် သညာမရှိသော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍ သေပြီးနောက် သညာမရှိသောအတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း-

သုတ်]

ဥဒ္ဒမာသာတနိက နေဝသညီ နာသညီဝါဒ

၃၅

၇၉။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သညာမရှိ ဟု ပြကုန်၏။

အတ္တသည် ရုပ်မရှိ၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သညာမရှိ ဟု ပြကုန်၏။

အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ်မရှိလည်း ဟုတ်၏။ပ။

အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိလည်း မဟုတ်။

အတ္တသည် အဆုံးရှိ၏။

အတ္တသည် အဆုံးမရှိ။

အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း ဟုတ်၏၊ အဆုံးမရှိလည်း ဟုတ်၏၊ အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ်၊ အဆုံးမရှိလည်းမဟုတ်။ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်း မရှိ၊ သညာမရှိ ဟု ပြကုန်၏။
(၈-၂၄-၄၂)

၈၀။ သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် သေပြီးနောက် သညာမရှိသော အတ္တကို ဤရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် သေပြီးနောက် သညာမရှိသော အတ္တကိုပြုကြလျှင် ဤရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤ (ရှစ်မျိုး)တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏၊ ဤ (ရှစ်မျိုး) တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင် (တရား) တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏၊ နက်နဲကုန်သော။ပ။ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ဥဒ္ဒမာသာတနိက နေဝသညီ နာသညီဝါဒ

သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ် အယူရှစ်မျိုး

၈၁။ ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ် အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏၊ (ထိုသူတို့သည်) သေပြီးနောက် သညာရှိလည်း မဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ်သော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

သေပြီးနောက် သညာရှိလည်း မဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ် အယူရှိကုန်သော ထိုအချွင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍ သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ်သော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း-

၈၂။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ် ဟု ပြကုန်၏။

အတ္တသည် ရုပ်မရှိ။

အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ်မရှိလည်း ဟုတ်၏။

အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိလည်း မဟုတ်။

အတ္တသည် အဆုံးရှိ၏။

အတ္တသည် အဆုံးမရှိ။

အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း ဟုတ်၏၊ အဆုံးမရှိလည်း ဟုတ်၏။

အတ္တသည် အဆုံးရှိလည်း မဟုတ်၊ အဆုံးမရှိလည်း မဟုတ်၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ သညာရှိလည်း မဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ် ဟု ပြကုန်၏။ (၈-၃၂-၅၀)

၈၃။ ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ် ဟု အယူရှိကုန်သော ထို သမဏဗြာဟ္မဏဘဝီသည် သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ်သော အတ္တကို ဤရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ်၊ မရှိလည်းမဟုတ် အယူရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးဘုံသည် သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ်သော အတ္တကို ပြကြလျှင် ဤရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤ(ရှစ်မျိုး)တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏။ ဤ(ရှစ်မျိုး)တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင် (တရား)တို့ဖြင့် ပြောကြကုန်၏၊ နက်နဲကုန်သော။ပ။ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ဥစ္ဆေဒဝါဒ

ပြတ်စဲ အယူခုနစ်မျိုး

၈၄။ ရဟန်းတို့ ပြတ်စဲ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏ (ထိုသူတို့သည်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ခုနစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ခုနစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း-

၈၅။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ဤသို့ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏-

“အချင်း ဤအတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏၊ မိဘတို့မှ ပေါက်ဖွား၏၊ ကိုယ်ကောင် ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏” ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ယူလေ့ရှိ၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၁-၃၃-၅၁)

၈၆။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆို၏-

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း။ မရှိဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် လုံးဝပြတ်စဲသည် မဟုတ်သေး။ ကာမဝစရနတ်ပြည့်၌ဖြစ်အော့ အစာအာဟာရ စားသောက်သော ရုပ်ရှိသော အခြားအတ္တသည် ရှိသေး၏။ ထိုအတ္တကို သင်မသိ(သင်) မမြင်၊ ထိုအတ္တကို ငါသိ၏၊ (ငါ) မြင်၏။ အချင်း ထိုအတ္တသည် ကိုယ်ကောင်ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏။ ပျက်စီး၏။ သေပြီးသည်မှနောက်၌ မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏”ဟုဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသောသတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၂-၃၄-၅၂)

၈၇။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆို၏-

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း။ မရှိ ဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် လုံးဝ ပြတ်စဲသည်မဟုတ်သေး။ ဗြဟ္မာ့ပြည့်၌ဖြစ်သော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချီတဲသော ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်ရှိသော အခြားအတ္တသည် ရှိသေး၏။ ထိုအတ္တကို သင်မသိ၊ (သင်) မမြင်၊ ထိုအတ္တကို ငါသိ၏၊ (ငါ) မြင်၏။ အချင်း ထိုအတ္တသည် ကိုယ်ကောင်ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏။ ပျက်စီး၏။ သေပြီးသည်မှနောက်၌မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏”ဟု ဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသူတို့သည် ထင်ရှားသောသတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၃-၃၅-၅၃)

၈၈။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆို၏-

အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း။ မရှိဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် လုံးဝပြတ်စဲသည် မဟုတ်သေး။ ဣပညာ^၁တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိသန္ဓာ^၂တို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာ^၃တို့ကို လုံးဝနုလုံးမသွင်းမူ၏။ ‘ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ’ဟု (နုလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနုဉ္စာယတန ဗြဟ္မာ့သုသို့ရောက်သော အခြား အတ္တသည် ရှိသေး၏။ ထိုအတ္တကို သင်မသိ၊ (သင်) မမြင်။

၁။ ဣပညာ—ဣပချာန်၌ဖြစ်သောပညာ။
၂။ ပဋိသန္ဓာ—စက္ခုစသောဝတ္ထုခုင်ပါး၌ ဣပရုံစသော အာရုံငါးပါးတို့ ထိခိုက်သောအခါ ဖြစ်ပေါ်သော ပဋိသန္ဓာတို့သည်။
၃။ နာနတ္တသညာ—ပဋိသန္ဓာမှ တပါးသော အမျိုးမျိုးသော ထာပာဝစရသညာ။

ထိုအတ္တကို ငါသိ၏၊ (ငါ)မြင်၏၊ အချင်း ထိုအတ္တသည် ကိုယ်ကောင် ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေပြီးသည်မှနောက်၌ မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏”ဟု ဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချိုသောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၄-၃၆-၅၄)

၈၉။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း၊ မရှိဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် လုံးဝပြတ်စဲသည် မဟုတ်သေး၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ‘ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ’ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဉဉ္စာယတန ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်သော အခြားအတ္တသည် ရှိသေး၏၊ ထိုအတ္တကို သင်မသိ၊ (သင်) မမြင်၊ ထိုအတ္တကို ငါသိ၏၊ (ငါ) မြင်၏၊ အချင်း ထိုအတ္တသည် ကိုယ်ကောင် ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏”ဟု ဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချိုသောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါတို့၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၅-၃၇-၅၅)

၉၀။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း၊ မရှိ ဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် လုံးဝပြတ်စဲသည် မဟုတ်သေး၊ အချင်း ဝိညာဉဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ‘တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ’ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်သော အခြားအတ္တသည် ရှိသေး၏၊ အချင်း ထိုအတ္တကို သင်မသိ၊ (သင်) မမြင်၊ ထိုအတ္တကို ငါသိ၏၊ (ငါ) မြင်၏၊ အချင်း ထိုအတ္တသည် ကိုယ်ကောင်ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏”ဟု ဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချိုသောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၆-၃၈-၅၆)

၉၁။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း၊ မရှိ ဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် လုံးဝပြတ်စဲသည် မဟုတ်သေး၊ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ‘ဤဝိညာဉ်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤဝိညာဉ်သည် မှန်မြတ်၏’ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်သော အခြားအတ္တသည် ရှိသေး၏၊ ထိုအတ္တကို သင်မသိ၊ (သင်) မမြင်၊ ထိုအတ္တကို ငါသိ၏၊ (ငါ) မြင်၏၊ အချင်း ထိုအတ္တသည် ကိုယ်ကောင် ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲ၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မရှိ၊ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် လုံးဝပြတ်စဲ၏”ဟု ဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကုန်၏။ (၇-၃၉-၅၇)

၉၂။ ရဟန်းတို့ ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ဤခုနစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ပြကြလျှင် ဤခုနစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤ(ခုနစ်မျိုး)တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏။ ဤ (ခုနစ်မျိုးတို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။ပ။ မြတ်စွာ ဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာပြောလိုကြလျှင် အကြင်(တရား)တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲကုန်သော။ပ။ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ဝိဇ္ဇမ္ဗနိဗ္ဗာနဝါဒ

မျက်မှောက်(လောကီ)နိဗ္ဗာန်အယူငါးမျိုး

၉၃။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ)နိဗ္ဗာန်ကို ငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်အယူရှိကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ်ကို စွဲမိ၍ ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ)နိဗ္ဗာန်ကို ငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်သနည်း—

၉၄။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ဤသို့ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏။—

“အချင်း ဤအတ္တသည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ပျော်ရွှင် စံစားရ၏။ အချင်း မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏”ဟု ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ ယူလေ့ရှိ၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သော သူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ပြကုန်၏။ (၁-၄၀-၅၈)

၉၅။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း။ မရှိ ဟု ငါးဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ)နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချင်း ကာမဂုဏ်တို့သည် မမြဲကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်

ပြောင်းလဲခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ ထို(ကာမဂုဏ်)တို့၏ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ အချင်းဤအတ္တသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာ လျှင်ကြံစည်ခြင်း (ဝိတက်)နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း (ဝိစာရ)နှင့် တကွ ဖြစ်သော(နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း(ပီတိ) ချမ်းသာခြင်း (သုခ)ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ)နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏”ဟု ဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ပြကုန်၏။ (၂-၄၁-၅၉)

၉၆။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း။ မရှိဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤ အတ္တသည် ဤမျှဖြင့် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေး။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော်ထို(ပဌမဈာန်)၌ ကြံစည်ခြင်း(ဝိတက်)သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း(ဝိစာရ) ရှိသောကြောင့် ထို(ဈာန်)ကို ကြမ်းတမ်း၏ဟု ဆိုအပ်၏။ အချင်း ဤအတ္တသည် ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း (သမာဓိ)ကိုပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း(ဝိတက်)မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း (ဝိစာရ)မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း(သမာဓိ)ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း(ပီတိ) ချမ်းသာခြင်း (သုခ)ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏”ဟုဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ)နိဗ္ဗာန်ကို ပြကုန်၏။(၃-၄၂-၆၀)

၉၇။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း။ မရှိဟုငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်ထို(ဒုတိယဈာန်)၌ နှစ်သိမ့်ခြင်း(ပီတိ)ဟူသောစိတ်တက်ကြွခြင်း ရှိသောကြောင့်ထို(ဈာန်)ကို ကြမ်းတမ်း၏ဟုဆိုအပ်၏။ အချင်းဤအတ္တသည်နှစ်သိမ့်ခြင်း (ပီတိ)ကိုလည်းမထပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ လျက် နေ၏။ချမ်းသာ(သုခ)ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကိုလျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူဟု အရိယာ(ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ထို တတိယဈာန်သို့ (ဤအတ္တသည်)ရောက်၍နေ၏။ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် အမြတ်ဆုံးမျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၏”ဟုဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချို့သော သူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ပြကုန်၏။ (၄-၄၃-၆၁)

၉၈။ ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ဆို၏—

“အချင်း သင်ဆိုသော ဤအတ္တသည် ရှိသည်သာတည်း၊ မရှိဟု ငါမဆို၊ အချင်း ဤအတ္တသည် ဤမျှဖြင့် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ မထောက်သေး၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ထို(တတိယဈာန်)၌ ချမ်းသာဟု စိတ်၏ နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိသော ကြောင့် ထို(ဈာန်)ကို ကြမ်းတမ်းစွာ ဆိုအပ်၏။ အချင်း ဤအတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်း တို့၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှုကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော တေုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အချင်း ဤမျှဖြင့် ဤအတ္တသည် အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်သို့ ထောက်၏”ဟုဆို၏။

ဤသို့လျှင် အချိုသော သူတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (ဇောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ပြကုန်၏။ (၅-၄၄-၆.)

၉၉။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန် အယူရှိကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ဤငါး မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်(လောကီ) နိဗ္ဗာန်အယူ ရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ပြကြလျှင် ဤငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤ (ငါးမျိုး) တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပြကုန်၏။ ဤ (ငါးမျိုး) တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိပေ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ကို မှန်စွာ ပြောလိုကြ လျှင် အကြင်(တရား)တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲကုန်သော ။ပ။ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ ဝင်တည်း။

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် နောက်အဖို့ကို စွဲမှီ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြ စကားတို့ကို ဤလေးဆယ့် လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် နောက်အဖို့ကို စွဲမှီ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြ စကားတို့ကို ပြောဟော ကြလျှင် ဤလေးဆယ့် လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤ (လေးဆယ့် လေးမျိုး) တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပြောဟောကုန်၏။ ဤ (လေးဆယ့်လေးမျိုး) တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိပေ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ် ကို မှန်စွာ ပြောလိုကြလျှင် အကြင်(တရား)တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏။ နက်နဲကုန်သောပေ။ ထိုတရား တို့သည် ဤသည်တို့ဝင်တည်း။

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲမှီ၍ ဤခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြ စကားတို့ကို ပြောဟောကုန်၏။

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ သည် ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို စွဲယူမှုများပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို ပြောဟောကြလျှင် ဤခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးတို့ တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း ပြောဟောကြကုန်၏၊ ဤ (ခြောက် ဆယ့်နှစ်မျိုး)တို့မှ တပါးသော အကြောင်းမရှိ။

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ “ဤခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုး”သော အယူတို့သည် ဤသို့စွဲယူထားလျှင် ဤသို့ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ထားလျှင် ဤခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးသော အယူတို့သည် ဤသို့သားရရှိကုန် ၏၊ ဤသို့ တမလွန်ရှိကုန်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးသော အယူကို သိတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို (ခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးသောအယူ)ကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထိုထက် အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော ထရားကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထို (အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော ထရား) ကို သိတော်မူသော်လည်း မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်သော ကြောင့် ထို (မြတ်စွာဘုရား) သည် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် (နိဗ္ဗာန်ကို) သိတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့မှ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိတော်မူသဖြင့် (တစ်စုံတစ်ရာ) မစွဲလမ်းမူ၍ လွတ်မြောက်တော်မူ၏။

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (တရား) တို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို မှန်စွာ ပြောလိုကြလျှင် အကြင် (တရား) တို့ဖြင့် ပြောကြရာ၏၊ နက်နဲကုန်သော၊ မြင်နိုင်ခဲကုန်သော သိနိုင်ခဲကုန်သော၊ ငြိမ်သက်ကုန်သော၊ မှန်မြတ်ကုန်သော၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မထောက်နိုင်ကုန် သော သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်ကုန်သော ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ပရိတဿိတ ဝိပဗ္ဗန္ဓိတဝါရ

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌နစ်ခြောက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော၊ တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအချှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁။ မိစ္ဆာအယူ=ခြောက်ဆယ့်နှစ်မျိုးကား ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကထစ်ဆယ့်ရှစ်၊ အပရန္တကပ္ပိက လေးဆယ့်လေးမျိုးတည်း။

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏၊ အချို့ မတည်မြဲဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော၊ တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော၊ (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော၊ တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင် ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော ကောင်းကို လေးမျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် ထိုကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော၊ (အမှန်ကို) မမြင် ကုန်သော၊ တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တ ခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု နှစ်မျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော၊ (အမှန်ကို) မမြင်ကုန် သော၊ တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တ ခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော၊ ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစား ကုန်လျက်) ရှေးအဖို့ကိုစွဲယူ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု ကောင်းတို့ကို တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော၊ (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်း ဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၁၁။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာရှိသော အတ္တကို တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။

ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော၊ (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော၊ တဏှာ ပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ် သည်သာတည်း။

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်တော့ အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာမရှိသော သတ္တဝါ ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော၊ (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော၊ တဏှာ ပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ် သည်သာတည်း။

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ်၊ မရှိလည်းမဟုတ် အကုန် ကုန်သော အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာမရှိလည်းမဟုတ်၊ မရှိလည်းမဟုတ်သော အတ္တကို ရှစ်မျိုး သော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်း ဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ဆုံးခြင်းကို ခုနစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန် အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ငါးမျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် နောက်အဖို့ကို ကြံဆာကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူ ကုန်သော အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာ ဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) နောက်အဖို့ကို စွဲယူ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြ စကားတို့ကို လေးလယ် လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိ ကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင့်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

သုတိ]

ဇာတိပစ္စည်း

၄၅

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲမှီ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပု စကားတို့ကို ခြောက်ဇာယုံနှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောကုန်၏။ ထို (ဝေဒနာ) သည်လည်း (အမှန်ကို) မသိကုန်သော (အမှန်ကို) မမြင်ကုန်သော တဏှာပူးကပ်ကုန်သော ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခံစားခြင်းဖြစ်၍ တောင်တခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်သည်သာတည်း။

ဇာတိပစ္စည်း

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ၏ အချို့မတည်မြဲ ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အမေးခံကြရလျှင် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော စကားကို လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ဆိုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ဖြစ်၏ ဟု နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ရှေးအဖို့ကို စွဲယူ၍ ဘစ်ဆယ်ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို ပြောဟောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် အတ္တရှိ သညာရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာရှိသော အတ္တကို တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကြကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာမရှိသော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ် အယူ ကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ်သော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ခုနစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း) ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန် အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာသည်လည်း) ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) နောက်အဖို့ကို စွဲယူ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို လေးဆယ့်လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြစ်ကားတို့ကို ခြောက်ဆယ်နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒနာ) သည်လည်း ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇာတိဝါရ

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲ၏ဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲဟု လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) လောက၏ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိကို လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုထိုအရာ၌ အပေးခံကြရလျှင် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင် ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော ကောင်းကို လေးမျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် ဆိုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု နှစ်မျိုးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် ပြကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ရှေးအဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြုစကားတို့ကို တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာရှိသော အတ္တကို တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာမရှိသော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် သေပြီးနောက် သညာရှိလည်း မဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ် အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင် ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) သေပြီးနောက် သညာရှိလည်း မဟုတ် မရှိလည်း မဟုတ်သော အတ္တကို ရှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ကင်းခြင်းကို ခုနှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် မျက်မှောက် (လောကီ၊ နိဗ္ဗာန် အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ၏ မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန်ကို ငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ ထို (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) နောက်အဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြုစကားတို့ကို လေးဆယ့်လေးမျိုးသော

အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် ရှေးအဖို့ကိုကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရွှေ့အဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (မိမိအယူ၌ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာသော အကြင်ဝေဒနာဖြင့် ခံစားကုန်လျက်) ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြစ်ကားတို့ကိုခြောက်ဆယ်နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့သည် ဖဿနှင့်ကင်း၍ (ထိုဝေဒနာကို) စင်စစ် ခံစားနိုင်ရာသော အကြောင်းမရှိ။

ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဂ္ဂကထာ

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့တွင် တည်မြဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကိုလည်းကောင်း လောကကိုလည်းကောင်း တည်မြဲအယူ လေးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြုကုန်၏။ အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။။ အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ အကြောင်းမဲ့အယူရှိ ကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ ရှေးအဖို့ကိုကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ သေပြီးနောက် သညာရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ သေပြီးနောက် သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ သေပြီးနောက် သညာရှိလည်းမဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ် အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ ပြတ်စဲအယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ မျက်မှောက် (လောကီ) နိဗ္ဗာန် အယူရှိကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း။ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရွှေ့အဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရွှေ့အဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို စွဲမိ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြစ် ကားတို့ကို ခြောက်ဆယ်နှစ်မျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပြောဟောကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့သည် ဖဿဖြစ်ကြောင်း (ဒွါရ) ခြောက်ပါးတို့ဖြင့် တောထိ၍ ခံစားကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ဝေဒနာကြောင့် တဏှာ ဖြစ်၏။ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ ဘဝကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏။ ဇာတိကြောင့် အိုဒွင်းသေခြင်း ပူဆွေခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ဝိဝဇ္ဇကထာဝိ

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ဖဿဖြစ်ကြောင်း (ဒွါရ) ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း သာယာဖွယ်ကိုလည်းကောင်း အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ဖဿာယတနတို့မှ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း ဟုတ်ကုန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤရဟန်းသည် ဤမိစ္ဆာအယူ အလုံးစုံတို့အက် အထူးသဖြင့် လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိ၏။

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အလုံးစုံသောသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကိုစွဲယူ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို ပြောဟောကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ဤခြောက်ဆယ်နှစ်မျိုးသော မိစ္ဆာ အယူဖြင့် ဒေသနာကုန်ရက်အတွင်း၌ မိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပေါ်ကြလျှင် ဤဒေသနာကုန်ရက် အတွင်း၌ သည် ကုန်လျက်သာလျှင် ပေါ်ကုန်၏။ ဤဒေသနာကုန်ရက်၌ အကျိုး ဝင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ပေါ်ကြလျှင် ဒေသနာ ကုန်ရက်အတွင်း၌ မိကုန်လျက်သာလျှင် ပေါ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော တံငါသည် သည်လည်းကောင်း တံငါသည်၏ ထပည့်သည်လည်းကောင်း ကွန်ရက်စိပ်ဖြင့် ရေအိုင်ငယ်ကို လှမ်းအုပ်ရ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ရ၏-

“ဤရေအိုင်ငယ်ရှိ ကြီးသော ရေသတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ကွန်ရက်စိပ်အတွင်း၌ မိကုန် သည် ဖြစ်၍ပေါ်ကြလျှင် ဤကွန်ရက်စိပ်အတွင်း၌တည်ကုန်လျက်သာလျှင် ပေါ်ကုန်၏။ ဤကွန်ရက်စိပ်၌ အကျိုးဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပေါ်ကြလျှင် ကွန်ရက်စိပ်အတွင်း၌ မိကုန် လျက်သာလျှင် ပေါ်ကုန်၏” ဟုစိတ်ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအတူသာလျှင် ရှေးအဖို့ကို ကြံဆကုန်သော နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ကို စွဲယူကုန်သော အလုံး စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှေးအဖို့နောက်အဖို့ကို စွဲယူ၍ များပြားသော မိစ္ဆာအယူပြု စကားတို့ကို ပြောဟောကုန်၏။ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ဤခြောက်ဆယ်နှစ်မျိုးသော မိစ္ဆာအယူတို့ဖြင့် ဒေသနာကုန်ရက်အတွင်း၌ မိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပေါ်ကြလျှင် ဤဒေသနာ ကုန်ရက်အတွင်း၌ အကျိုးဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပေါ်ကြလျှင် ဒေသနာကုန်ရက်၌ မိကုန်လျက် သာလျှင် ပေါ်ကုန်၏။

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်သည် ဘဝတဏှာပြတ်ပြီးဖြစ်လျက်တည်တော် မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော်တည်နေသမျှ ကာလအတွင်း၌သာလျှင် ထို(မြတ်စွာဘုရား)ကို နတ်လူတို့သည် ဖူးမြင်ကြရကုန်လတ္တံ့။ အသက်တော်ကုန်ဆုံး၍ ကိုယ်တော်ပျက်စီးသည်မှ နောက်၌ ထို (မြတ်စွာဘုရား)ကို နတ်လူတို့သည် မဖူးမြင်ကြရကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သရက်ခိုင်သည် အညှာပြတ်ခဲ့လျှင် အညှာ၌ တွယ်နေသော သရက်သီး အားလုံးသို့သည် ထိုအညှာသို့သာ လိုက်ပါကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်သည် ဘဝတဏှာပြတ်ပြီးဖြစ်လျက် တည်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ၏ ကိုယ်တော်တည်နေသမျှ ကာလအတွင်း၌သာလျှင် ထို(မြတ်စွာဘုရား)ကို နတ်လူတို့သည် ဖူးမြင်ကြရကုန်လတ္တံ့။ အသက်တော်ကုန်ဆုံး၍ ကိုယ်တော်ပျက်စီးသည်မှ နောက်၌ ထို(မြတ်စွာ ဘုရား)ကို နတ်လူတို့သည် မဖူးမြင်ကြရကုန်လတ္တံ့။ (ဟောတော်မူ၏။)

နိဂုံး

၁၄၈။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏-

“အံ့ဘွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ ဤတရားဝေသနာတော်သည် အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း အသျှင်ဘုရား” ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ သင်သည် ဤကဏ္ဍဝေသနာတော်ကို အတ္တဇာလဟူ၍လည်း မှတ်လော့၊ ဓမ္မဇာလဟူ၍လည်း မှတ်လော့၊ ဗြဟ္မဇာလဟူ၍လည်းမှတ်လော့၊ ဒိဋ္ဌိဇာလဟူ၍လည်းမှတ်လော့၊ အနုတ္တရသင်္ဂါမဝိဇယဟူ၍လည်းမှတ်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။

၁၄၉။ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကုန်၏၊ ဤစကားဖြင့် တရားတော်ကို ဟောတော်မူသော် တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည် တုန်လှုပ်လေသတည်း။

ဗြဟ္မဇာလသုတ် ပြီး နိ။

၁။ အတ္တ=အနက်သဘော+ဇာလ=ကွန်ရက်၊ အတ္တဇာလ=အနက်သဘောကွန်ရက်။
 ၂။ ဓမ္မ=တရားအစဉ်+ဇာလ=ကွန်ရက်၊ ဓမ္မဇာလ=တရားအစဉ်ကွန်ရက်။
 ၃။ ဗြဟ္မ=မြတ်သောဉာဏ်၊ ဇာလ=ကွန်ရက်၊ ဗြဟ္မဇာလ=မြတ်သော=ဉာဏ်ကွန်ရက်။
 ၄။ ဒိဋ္ဌိ=အယူဝါဒ+ဇာလ=ကွန်ရက်။ ဒိဋ္ဌိဇာလ=အယူဝါဒကွန်ရက်။
 ၅။ အနုတ္တရ=အတုမဲ့+သင်္ဂါမ=စစ်ပွဲ+ဝိဇယ=အောင်ခြင်း၊ အနုတ္တရသင်္ဂါမဝိဇယ=အတုမဲ့စစ်အောင်ပွဲ။

၂-သာမညဝေလသုတ်

မင်းနှင့်အမတ်တို့ ဆိုင်ရာစကား

၁၅၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အင်္ဂါအပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကထောင်နှစ်ရာ ငါးကျိပ်ရှိသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထုဋ္ဌိဟံပြည် (အဟယ) မင်းသား မွေးမားသော ဇိဝက၏ အနက် (ဥဗျာဉ်)၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုခင်းအခါ၌ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မိုးလေးလ အဆုံး ကုမုဒြာကြာပွင့်ချိန် နှစ် ဥတု လတို့၏ပြည့်ရာ တဝေယံငါးရက်မြောက် ဥပုသ်ဖြစ်သော (ထန်ဆောင်မုန်း) လပြည့်နေ့ည၌ မင်းအမတ်မပေါင်း ခြံရံလျက် မြတ်သော နန်းပြုသာစဉ် နေ၏။

ထိုအခါ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုဥပုသ်နေ့ဝယ် (ဤသို့) ဥဒါန်း ကျူးရင့်၏။

“အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းစွတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် အလွန်လှပစွတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် ရှုချင်ဖွယ် ကောင်းစွတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် ကြည့်ရှုဖွယ် ကောင်းစွတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းစွတကား၊ ယနေ့ အဘယ် သမဏ မြာဟူဏကို ငါတို့ ဆည်းကပ်ရပါကုန်အံ့နည်း၊ အဘယ် သမဏ မြာဟူဏကို ဆည်းကပ်လျှင် ငါတို့၏ စိတ်သည် ကြည်လင်ထုပါအံ့နည်း” ဟု ကျူးရင့်၏။

၁၅၁။ ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်သော် မင်းအမတ်တယောက်သည် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“မင်းမြတ် ဤပူရဏကထာပသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ဖြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယုဝါဒ တီထွင်သူဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါဒင်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏၊ ရှေးမီ၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထိုပူရဏကထာပကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ၊ ပူရဏကထာပကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏စိတ်သည် ကြည်လင် တန်ထူပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့လျှောက်စောင့် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

၁၅၂။ မင်းအမတ်တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“မင်းမြတ် ဤမက္ခလိဂေါသာလသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယူဝါဒ တီထွင်သူဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်သားသူ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက်ရှည်၏၊ ရှေးမှီ၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထိုမက္ခလိဂေါသာလကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ၊ မက္ခလိဂေါသာလကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင် တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့လျှောက်သော် ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဘာတသတ်မင်းသည် စိတ်ဆိတ်နေ၏။

၁၅၃။ မင်းအမတ် တဿာန်သည်လည်း ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဘာတသတ်မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤအဓိတကေသကမ္မလသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယူဝါဒ တီထွင်သူ ဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်သားသူ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက်ရှည်၏၊ ရှေးမှီ၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထိုအဓိတကေသကမ္မလကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ၊ အဓိတကေသကမ္မလကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့လျှောက်သော် ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဘာတသတ်မင်းသည် စိတ်ဆိတ်နေ၏။

၁၅၄။ မင်းအမတ် တဿာန်သည်လည်း ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဘာတသတ်မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤပက္ခကေစွာယနသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယူဝါဒ တီထွင်သူဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်သားသူဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက်ရှည်၏၊ ရှေးမှီ၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထိုပက္ခကေစွာယနကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ၊ ပက္ခကေစွာယနကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏စိတ်သည် ကြည်လင် တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့လျှောက်သော် ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဘာတသတ်မင်းသည် စိတ်ဆိတ်နေ၏။

၁၅၅။ မင်းအမတ်တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဘာတသတ်မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

မင်းမြတ် ဤသဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်၏။ တင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယုဝါဒ တီထွင်သူဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူဖြစ်၏။ ရဟန်းဝါရင့်၏။ ရဟန်းသက်ရှည်၏။ ရွေးမှီ၏။ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏။ မင်းမြတ်သည် ထိုသဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တကို ဆည်းကပ် တော်မူပါ။ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ဖုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

၁၅၆။ မင်းအမတ်တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ် မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤနိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ တင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယုဝါဒ တီထွင်သူဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းဝါ ရင့်၏။ ရဟန်းသက် ရှည်၏။ ရွေးမှီ၏။ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏။ မင်းမြတ်သည် ထို နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ။ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင် တန်ဖုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၇။ ထိုစဉ်အခါ၌ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကသည် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်း၏ အနီး၌ ဆိတ်ဆိတ် ထိုင်နေလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကအား “အချင်း ဇီဝက သင်သည်ကား အဘယ့်ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေဘိသနည်း” ဟု ဆို၏။

“မင်းမြတ် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ထောင့်နှစ်ရာ ငါးကျိပ်ရှိသော များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့် အတူ အကျွန်ုပ်တို့၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေထော်မူပါ၏။ ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏—

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် “ဝိဇ္ဇာ” အကျင့် ‘ရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်းတော်

မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဇ္ဇာ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမသိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တဇရာ ပုရိသ ဒမ္မသာရသံ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ချစ်မြတ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါဒေဝ မနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသောမူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ပြန်နှိုး၍ ထွက်ပါ၏။

မင်းမြတ်သည် ထို မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ကော်မူပါ။ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်ဝန်နာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

၁၅၇။ “အချင်း ဇီဝက သို့ဖြစ်လျှင် ဆင်ယာဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်စေလော့”။

“မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ”။

ဤသို့ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကသည် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ငန်ခံခဲ့၍ ဆင်မငါးရာတို့ကိုလည်းကောင်း မင်း၏ စီးတော်ဆင်ကိုလည်းကောင်း ပြင်ဆင်ပေးပြီးလျှင် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား “မင်းမြတ် ဆင် (မင်းမြတ်) ၏ ဆင်ယာဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။ ယခုအခါ၌ သွားငန် အချိန်ကို သင် မင်းမြတ် သိတော်မူပါသည်” (သွားငန်မှာ ဆင်မင်းမြတ်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု ပြန်ကြား၏။

၁၅၈။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်မငါးရာတို့၌ မောင်းမတို့ကို ထပ်ဦးစီ စီးစေ၍ စီးတော်ဆင်ကို (ကိုယ်တိုင်) စီးပြီးလျှင် မီးရှူးတိုင်တို့ကို ဆောင်စေလျက် ကြီးစွာသော မင်း၏ ကျက်သရေဖြင့် ထုလှူတော်မူ၍ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်သို့ သွားလေ၏။

ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား သရက် ဥယျာဉ်၏ အနီးသို့ ဖောက်လျှင် ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ကြောက်ရွံ့ထိုင်လန့် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထသည်ဖြစ်၍ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကအား ဤစကားကို ဆို၏-

“အချင်း ဇီဝက ငါ့ကို မလှည့်ပတ်သည် နှုန်ခဲလော့၊ အချင်း ဇီဝက ငါ့ကို မဖြားယောင်းသည် နှုန်ခဲလော့၊ အချင်း ဇီဝက ငါ့ကို ရန်သူတို့အား မအပ်နှင်းသည် မှန်၏လော့၊ တထောင့်နှစ်ခုခု ငါးကျိပ်မျှရှိ ခြောက်မြားသော ရဟန်းသံဃာ၏ ချေဆတ်သ် ချောင်းဟန်သံ စကား ပြောသံသည် အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ဘိသနည်း” ဟု ဆို၏။

မင်းကြီး ခြောက်တော်မမူပါလင့်၊ မင်းကြီး ခြောက်တော်မမူပါလင့်၊ မင်းမြတ် သင့်ကို မလှည့်ပတ်ပါ၊ မင်းမြတ် သင့်ကို မဖြားယောင်းပါ၊ မင်းမြတ် သင့်ကို ရန်သူတို့အား မအပ်နှင်းပါ။

၁။ မဟာဓုတဂျိဇ္ဇာ “မင်းကြီး” ၂။ ဝေဝ ဂျိဇ္ဇာ “မင်းမြတ်ဟုပြန်ဆိုသည်”

မင်းကြီး ရွှေသို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ မင်းကြီး ရွှေသို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ တန်ဆောင်းဝန်း၌ ဤ ဆီမီးတို့သည် တောက်ပလျက် ရှိပါကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

၁၆၈။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသော အရပ်ကို ဆင်ဖြင့်သွား၍ ဆင်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် တန်ဆောင်းဝန်းတံခါးရိုရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကဏား “အချင်း ဇီဝက မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မှာနည်း” ဟု ဆို၏။

“မင်းကြီး အလယ်တိုင်ကို မိ၍ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် ရဟန်းသံဃာ၏ ရွှေ၌ ဇိုင်နေသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ပါတည်း” ဟု လျှောက်၏။

၁၆၉။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုး၍ တရုဿ နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် ကြည်လင်သော အိုင်ကြီးကဲ့သို့ (ငြိမ်သက်သော) ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းသံဃာကို အဖန်ဖန် ကြည့်ရှု၍ (ဤသို့) ဥဒါန်းကျူးရင့်၏-

“ယခုအခါ ရဟန်းသံဃာသည် အကြင် ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ငါ၏ (သား) ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် ဤငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေတည်း” ဟု ဥဒါန်း ကျူးရင့်၏။

“မင်းကြီး ချစ်မြတ်နိုးရာသို့ သင် ရောက်သွားလေပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

“အရှင်ဘုရား ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားကို အကျွန်ုပ်ချစ်ပါ၏၊ အရှင်ဘုရား ယခုအခါ ရဟန်း သံဃာသည် အကြင် ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ (သား) ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် ဤငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေတည်း” ဟု အဇာတသတ်မင်းက လျှောက်၏။

၁၇၀။ ထိုနောက် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာ ဘုရားကို ရိုခိုး၍ ရဟန်းသံဃာကို လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် ယစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤကောင်းကို လျှောက်၏-

“အရှင်ဘုရား ပြဿနာမေးရန် အကျွန်ုပ်အား အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုပါက တစ်ခုတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ် အနည်းငယ်မျှ မေးမြန်းလို ပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

“မင်းကြီး မေးလိုရာကို မေးလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၁၇၁။ အသျှင်ဘုရား များစွာသော အဘတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ဤအတတ်တို့ သည်ကား အဘယ်နည်း-

ဆင်စီးသူရဲများ၊ မြင်းစီးသူရဲများ၊ ရထားစီးသူရဲများ၊ လေးသည်များ၊ အောင်လံကိုင် များ၊ စစ်ဆင်သူများ၊ တစ်ဖက်ဖက်တပ်သို့ ငင်၍ ဦးခေါင်းများကို အတုံးအတစ် မြတ်တောက် သွားနိုင်သူများ (စစ်၌) ထူးချွန်ကျော်စောသော မင်းသားများ တဟုန်ထည်း ပြေးဝင် (စစ်ဆိုး)

နိုင်သူများ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သော သူရဲများ၊ လွှဲစွာရဲရင့်သူများ၊ ချပ်ဝတ်သူများ၊ ကျွန်ယုံတော်များ၊ ထမင်းချက်သူများ၊ ဆတ္တာသည်များ၊ ရေချိုးပေးသူများ၊ စပိုသည်များ၊ ပန်းကုံးသူများ၊ ခဝါသည်များ၊ ရက်ကန်းသည်များ၊ ကျူထရံသည်များ၊ ဆိုးထိမ်းသည်များ၊ ဂဏန်းတတ်သူများ၊ လက်ချိုးရေတွက်တတ်သူများ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဤနှင့်အလားတူ များစွာသော အတတ်သည်တို့ ရှိပါကုန်သေး၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော အတတ်၏အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်မွေးပေးကုန်၏။ ယုံသူတို့သည် ထိုအတတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အမိအဖတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ သားယားတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အသက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ မှန်မြတ်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ထည်စေပါကုန်၏။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ ထတ်နိုင်ပါသလော အရှင်ဘုရား။”

၁၆၄။ မင်းကြီး ဆင်သည် တပါးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့အား ဤပြဿနာမေးဖူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏လော။”

“အကျွန်ုပ်သည် တပါးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့အား ဤပြဿနာ မေးဖူးသည်ကို မှတ်မိပါသည် အရှင်ဘုရား။”

“မင်းကြီး ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားကုန်သနည်း။ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမူ ပြောကြားလော့”။

“မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေရာအရပ်၌ အကျွန်ုပ်အား ဝန်မလေးပါ အရှင်ဘုရား”။

“မင်းကြီး သို့ဖြစ်သျှင် ပြောကြားလော့”။

ပူရဏကထာပဏ် အယူဝါဒ

၁၆၅။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် ပူရဏကထာပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပူရဏကထာပနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်သော (နှုတ်စက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်သော အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် ပူရဏကထာပအား ဤပြဿနာကိုမေးဘူးပါ၏-

“အသျှင်ကထာပ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ဤအတတ်သည်တို့ကား အဘယ်နည်း-

ဆင်စီးသူရဲများ၊ မြင်းစီးသူရဲများ၊ ရထားစီးသူရဲများ၊ လေးသည်များ၊ အောင်လံကိုင်များ၊ စင်ဆင်သူများ၊ တစ်ဖက်စစ်တပ်သို့ဝင်၍ ဦးခေါင်းများကို အတုံးအတစ် ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူများ၊ (စစ်၌) ထူးချွန်ကျော်စောသော မင်းသားများ၊ တဟုန်ငါး ပြေးဝင်စင်ထိုးနိုင်သူများ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သော သူရဲများ၊ လွန်စွာရဲရင့်သူများ၊ ခပ်သပ်သူရဲများ၊ ကျွန်ယုံတော်များ၊ ထမင်းချက်သူများ၊ ဆတ္တဝါသည်များ၊ ရေချိုးပေးသူများ၊ ဖေ့သည်များ၊ ပန်းကုံးသူများ၊ ခဝါသည်များ၊ ရက်ကန်းသည်များ၊ ကျူထင်ရံသည်များ၊ ဇိုးထိမ်းသည်များ၊ ဂဏန်းတတ်သူများ၊ လက်ချိုးရေတွက်တတ်သူများ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဤနှင့်အလားတူများစွာသော အတတ်သည်တို့ ရှိပါကုန်သေး၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော အတတ်အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်မွေးပါကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းအဘတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အမိအဖပတ်ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ သားမယားတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အထက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ နတ်ပုည၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပွန်မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သဏော ဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်းစေပါကုန်၏။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်ကဏ္ဍပ” ဟု မေးဖူးပါ၏။

၁၆၆။ ဤသို့မေးသော် ပူရဏကဏ္ဍပသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အကျင့်သုရား—

“မင်းကြီး ပြုသူ ပြုစေသူ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ ပူဆွေးအောင်ပြုသူ ပြုစေသူ ပင်ပန်းအောင်ပြုသူ ပြုစေသူ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ အသက်ကို သတ်သူ (သတ်စေသူ) ခိုးယူသူ (ခိုးစေသူ) အိမ်ကိုဖောက်ထွင်းသူ (ဖောက်ထွင်းစေသူ) ရွာကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ (တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ) တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ (တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ) ခရီးလမ်း၌စောင့်၍ လုယက်သူ (လုယက်စေသူ) သူမယားကို သွားလာသူ (သွားလာစေသူ) မမှန်စကားကို ပြောသူ (ပြောစေသူ) များသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည်မမည်။ ဤမြေခေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုစေကာမူ ထိုအကြောင်း၊ ကြောင့် မကောင်းမှုမရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ဘမ်း၌ နေသောသူသည်လည်း” အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက် ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက် နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို(သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှုမရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ဘမ်း၌ နေသောသူသည်လည်း” လှူလျက် လှူစေလျက် ပူဇော်သျှက် ပူဇော်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို(လှူခြင်း

၁။ ဂင်္ဂါမြစ် တောင်ဘက်ဘမ်းသားတို့သည် ရက်ကန်းကြမ်းကြုတ်ကုန်၏။
 ၂။ ဂင်္ဂါမြစ် မြောက်ဘက်ဘမ်းသားတို့သည် သဒ္ဒါထူးချွန်ကုန်၏။ ဟုထူး ထူး သံဃာကို ကြည်ညိုကုန်၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

စသော)အကြောင်းကြောင့် ကောင်းမှုမရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ အလှူပေးခြင်း၊ တူနေ့ကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စောင့်ခြင်း အမှန်သို့ခြင်း ထို့ကြောင့် ကောင်းမှုမရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

အသျှင်ဘုရားကိုယ်တိုင် သိမြင်ပုံသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကိုမေးပါလျက် ပုဂ္ဂဏကဏ္ဍပသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ကံမဲ့ဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကိုမေးပါလျက် ထောင် ဝိနည်းကို ပြောသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စောတင်ဝိနည်းကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ပြောသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကိုမေးပါလျက် ပုဂ္ဂဏကဏ္ဍပ သည် အကျွန်ုပ်အား ကံမဲ့ဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံပြုပါ၏—

“ငါ့ကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံစောင့်ရှောက်ရေးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ပြစ်လင် မောင်းမဲသင့်သည်ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံပြုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပုဂ္ဂဏကဏ္ဍပ ခြောသောကောားကို နှင်လည်းမနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ဘဲ စောင့်ရှောက်မှုကို နှလုံးမသာသောလည်း နှလုံးမသာသော စကားကို မမြက်ဆုံမှုရှိ ယုံကောင်းကို မနှာဟူ မှတ်သားဘဲ နေရာမှထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

မက္ခလိ ဂေါသာလဓံ အယူဝါဒ

၁၆၇။ အသျှင်ဘုရား ဂေါသာလဓံ အကျွန်ုပ်သည် မက္ခလိဂေါသာလဓံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မက္ခလိဂေါသာလနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဘက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ငြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မက္ခလိဂေါသာလအား ဤပြဿနာကို မေးဖူးပါ၏—

“အသျှင်ဂေါသာလဓံ များစွာသောအတတ်တို့သည် ရိပါကုန်၏။ပ။” ဤ(အတတ် တို့၏ အကျိုး)နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်တဝဋ်ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ ဝတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်ဂေါသာလ” ဟု မေးဖူးပါ၏။

၁၆၈။ ဤသို့မေးသော် မက္ခလိဂေါသာလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆို ပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန်အကြောင်းသည် မရှိ၊ အထောက်အပံ့သင်္ဃာန် မရှိ၊ အကြောင်းမရှိ အထောက်အပံ့မရှိသ ဘုရားရှိသည် ညစ်ညူးကုန်၏။ သတ္တဝါတို့စင်ကြယ် ရန် အကြောင်းသည် မရှိ၊ အထောက်အပံ့သင်္ဃာန် မရှိ၊ အကြောင်းမရှိ အထောက်အပံ့မရှိဘဲ သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ မိမိပြုလုပ်မှုသည် မရှိ၊ သူတပါးတို့ပြုလုပ်ပေးမှုသည် မရှိ၊ ယောက်ျားတို့ ပြုလုပ်မှုသည် မရှိ၊ ခုန်အားသည် မရှိ၊ လုံ့လသည်မရှိ၊ ယောက်ျားတို့ စွမ်းအားသည် မရှိ၊ ယောက်ျားတို့ အားထုတ်မှုသည် မရှိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါအလုံးစုံ

၁။ (ပ) ၎င်းအမှတ်အသားအပိုင်းရှိ စကားများသည် ပုဂ္ဂဏကဏ္ဍပအား မေးသည့်စကားအတိုင်း ဖြစ်သည်။

သော သက်ရှူသတ္တဝါ အလုံးစုံသော ထင်ရှားဖြစ်သောသတ္တဝါ အလုံးစုံသော ဆက်ရှိ အရာတို့သည် အစွမ်းမရှိကုန်၊ ခုန်အားမရှိကုန်၊ လုံ့လမရှိကုန်၊ ဖြစ်မြဲအတိုင်း၊ ဆုံစည်းသည့် အတိုင်း သဘာဝအတိုင်း အမျိုးမျိုးဖြစ်ကုန်၍ ဇာတ်အထူး ခြောက်မျိုးတို့၌သာလျှင် ချမ်းသာ ခင်းရဲကို ခံစားကုန်၏။ ဤတစ်ခန်း လေးသိန်း ခြောက်ထောင့် ခြောက်ရာ သော အဓိကသတ္တဝါမျိုးများ၊ ငါးရာသောကံများ၊ ငါးပါးသောကံများ သုံးပါးသော ကံများ(ပြည့်သော)ကံများ ထက်ဝက်သောကံများ ခြောက်ဆယ်နှစ်ပါးသော အကျင့် များ၊ ခြောက်ဆယ်နှစ်ပါးသော အန္တရကပ်များ၊ ခြောက်မျိုးသော ဇာတ်အထူးများ ရှစ်ပါးသော ယောကျ်ားတို့၏ အရွယ်များ၊ လေးထောင့်ကိုးရာသော အဆက်မေးမှုများ၊ လေးထောင့်ကိုးရာသော ပရိပိုင်များ၊ လေးထောင့်ကိုးရာသော နဂါးတို့နေရာများ နှစ်ထောင်သော ဣန္ဒြေများ၊ သုံးထောင်သော ငရဲများ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်မျိုးသော မြူဇာတ် (တည်ရာ)များ၊ ခုနစ်မျိုးသော သညာရှိ ပဋိသန္ဓေများ၊ ခုနစ်မျိုးသော သညာမဲ့ ပဋိသန္ဓေများ၊ ခုနစ်မျိုးသော အဆစ်ပဋိသန္ဓေများ၊ ခုနစ်မျိုးသော နတ်များ၊ ခုနစ်မျိုး သော လူများ၊ ခုနစ်မျိုးသော မြေဘုတ်ဘိုးလူးများ၊ ခုနစ်ခုသော အိုင်ကြီ များ၊ ခုနစ်ခုသော အဖုကြီးများ၊ ခုနစ်ရာသော အဖုငယ်များ၊ ခုနစ်ခုသော ချောက်ကြီးများ၊ ခုနစ်ရာသော ချောက်ငယ်များ၊ ခုနစ်ခုသော ဆိပ်မက်ကြီးများ၊ ခုနစ်ရာသော ဆိပ်မက်ငယ်များ ရှစ်သန်းလေးသိန်းသော မဟာကပ်များ ရှိကုန်၏။ ယင်း(မဟာကပ်တို့) ပတ်လုံး လူ့မိုက် ဖြစ်စေ ပညာရှိဖြစ်စေ (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားကျင်လည်၍ ဆင်းရဲကုန်ဆုံး ခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ ထိုအတွင်း (ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်း)မရှိ၊ ငါသည် ဤသီလပြင်သော် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်ဖြတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း မရင့်သေးသော ကံကိုမူလည်း ရင့်စေမည် ရင့်ပြီးသော ကံကိုမူလည်း တွေ့၍ တွေ့၍ ပျက်စီးစေမည်ဟု ဤသို့(ပြုပြင်နိုင်ခြင်းမရှိ)၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် စရုတ်ထောင်းဖြင့် ခြင်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သံသရာသည် အပိုင်းအခြားပြုထားပြီး ဖြစ်၏။ အတိုးအထုတ်မရှိ အလွန်အယုတ်မရှိ၊ ချည်လုံးကို ပစ်လိုက်သော် (ချည်ရှိသရွေ့သာ) ပြေလျက် ပြေးသွားသကဲ့သို့ ဤအတူ လူ့မိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိဖြစ်စေ (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားကျင်လည်၍ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုကြကုန်၏”ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၉၆။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် မက္ခလိ- ဂေါဇာလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်မင်္ဂလ် မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါ လျက်၊ သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် မက္ခလိဂေါသလသည် အကျွန်ုပ်အား သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏။—

“ငါတို့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံထော်၍ နေသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင် မောင်းခဲသင့်သည်ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါသနည်း”ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မက္ခလိဂေါသာလ ပြောသော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မူ၍ နှလုံးမသားသော်လည်း နှလုံးမသားသော ကောင်းကို မမြှောက်ဆိုမူ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားဘဲ နေရာမှထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

အဇိတကေသကမ္မလ၏ အယူဝါဒ

၁၇၀။ အသျှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် အဇိတကေသကမ္မလထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အဇိတကေသကမ္မလနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အဇိတကေသကမ္မလအား ဤပြဿနာကို မေးဖူးပါ၏—

“အသျှင် အဇိတ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤ(အတတ်တို့၏ အကျိုး)နှင့် တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းပြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှာ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်အဇိတ” ဟု မေးဖူးပါ၏။

၁၇၁။ ဤသို့ မေးသော် အဇိတကေသကမ္မလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယင်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ တုံးပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါးကံသည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန် ပြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကိုလည်းကောင်း တပါးသော လောကကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ယောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ရောက်ကုန်သော ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သော အမဏပြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်၊ ဤသတ္တဝါသည် မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏၊ သေသောအခါ မြေခတ်သည် မြေခတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရေခတ်သည် ရေခတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏၊ မီးခတ်သည် မီးခတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏၊ လေခတ်သည် လေခတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏။ နာမ် ဣန္ဒြေတို့သည် ကောင်းကင်သို့ ပြောင်းရွေ့ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့သည် သူသေကောင်ကို ယူ၍ သွားကုန်၏၊ သင်္ချိုင်းတိုင်အောင် သူသေကောင်တို့သည် ထင်ကုန်၏၊ အရိုးတို့သည် ခိုအဆင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလှူတို့သည် ပြာအဆုံးရှိကုန်၏၊ အလှူပေးခြင်းကို လူ့နက်တို့က ပညတ်ထား၏၊ အချို့သူတို့သည် (ပေးလှူခြင်း စသည်) ရှိ၏ဟူသော ဝါဒကို ဟောပြောကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ စကားသည် အချဉ်းနှီးဖြစ်၏၊ မှားယွင်း၏၊ ယောင်ယမ်းပြောဆိုသော စကား ဖြစ်၏၊ လူနက်ဖြစ်စေ ပညာရှိ ဖြစ်စေ အန္တာကိုယ်ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲကုန်၏၊ ပျက်စီးကုန်၏၊ ဘေးသည်မှနှောက်၍ မရှိကုန်” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁။ အကျိုးမရှိဟု ဆိုလိုသည်။
၂။ အမိသည် မရှိ အမိ၌ကောင်းစွာပြုခြင်း မကောင်းစွာပြုခြင်း၏ အကျိုးမရှိ ဆိုလိုသည် (ဖာဖထည် ခေါ်ဆိုရာ၌လည်း ဤအဇ္ဈမင်)။

၁၇၂။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် အဇိတကေသကမ္မလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ပြတ်စဲဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် အဇိတကေသကမ္မလသည် အကျွန်ုပ်အား ပြတ်စဲဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံ ပြစ်ပါ၏—

“ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံထော်၌ နေသော သမင်္ဂဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲသင့်သည်ဟု အဆယ့်ကြောင့် မှတ်လှနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံပြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အဇိတကေသကမ္မလ ပြောသောစကားကို နှင်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မှု၌ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာသောစကားကို မမြှောက်ဆိုမှု၌ ထိုစကားကို မနာဟူ မမှတ်သားဘဲ နေရာမှထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ပကုဏေစ္စာယန၏ အယူဝါဒ

၁၇၃။ အသျှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် ပကုဏေစ္စာယနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပကုဏေစ္စာယနနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ပကုဏေစ္စာယနအား ဤပြဿနာကို မေးပူးပါ၏—

“အသျှင်ကစ္စာယန များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ပါဏ္ဍိ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှာ တတ်နိုင်ပါသလော အရှင်ကစ္စာယန” ဟု မေးပူးပါ၏။

၁၇၄။ ဤသို့ မေးသော် ပကုဏေစ္စာယနသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ မြို့ကုန်၏ တောင်ထွက်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ထိုအစုတို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်၊ အချင်းချင်း မညှဉ်းဆဲနိုင်ကုန်၊ အချင်းချင်း ချမ်းသာရန်လည်းကောင်း ဆင်းရဲရန်လည်းကောင်း ချမ်းသာဆင်းရဲရန်လည်းကောင်း မထတ်နိုင်ကုန် ခုနစ်ပါးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မြေအစု ရေအစုမီးအစု လေအစု ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခုနစ်ခုမြောက် အထက်တို့တည်း။

ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ မြို့ကုန်၏၊ တောင်ထွက်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ထိုအစုတို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်။ အချင်းချင်း မညှဉ်းဆဲနိုင်ကုန်၊ အချင်းချင်း ချမ်းသာရန်

လည်းကောင်း ဆင်းရဲရန်လည်းကောင်း ချမ်းသာ ဆင်းရဲရန်လည်းကောင်း မတတ်နိုင်ကုန်၊ ထိုအစုတို့၌ သတ်သူ သတ်စေသူ ကြားသူ ကြားစေသူ သိသူ သိစေသူများ မရှိကုန်၊ ထက်စွာသော လက်နက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်စေကာမူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တစ်ဦး တယောက်ကို သတ်သည် မမည်၊ လက်နက်သည် ခုနစ်ပါးသောအစုတို့၏ အကြား ဖင်းလင်းသို့ ကျရောက်၏” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၇၅။ အရှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် ပကုဓက စွာယနသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြောင်းအရာတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ပါးကို ဖြေကြားပါ၏။ အရှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲကို ဖြေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း တောင်ပိန္နဲကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် ပကုဓကစွာယနသည် အကျွန်ုပ်အား အကြောင်းအရာတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ပါးကို ဖြေကြားပါ၏။ အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့အကြံ ဖြစ်ပါ၏—

“ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေသော သမဏဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲ သင့်သည် ဟု အသယံကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပကုဓကစွာယန ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ် သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လင်းမပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မူ၌ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာ သော စကားကို မမြတ်ဆိုမူ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားပဲ နေရာမှထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တ၏ အယူဝါဒ

၁၇၆။ အရှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသံသို့ ချဉ်းကပ်၍ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တအား ဤပြဿနာ ကို မေးဖူးပါ၏—

“အရှင်အဂ္ဂိဝေဿန” များစွာသောအတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ပ။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အရှင်အဂ္ဂိဝေဿန” ဟု မေးဖူးပါ၏။

၁၇၇။ ဤသို့ မေးသော် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါ သည် အသျှင်တုရား—

“မင်းကြီး ဤ (လောက) ၌ နိဂဏ္ဌသည် လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်း၏။ မင်းကြီး နိဂဏ္ဌသည် လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် အတတ်တို့ သို့ စောင့်စည်းသနည်းဟူမူ မင်းကြီး ဤလောက၌ နိဂဏ္ဌသည် အလုံးစုံသော ရေအေးကို

၁။ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တကိုပင် အနှယ်မှမြစ်မသာ အညှစ်အားဖြင့် အဂ္ဂိဝေဿန ဖုရောဂါသည်။

တားမြစ်၏၊ (မကောင်းမှုကို) အလုံးစုံ တားမြစ်၏၊ (မကောင်းမှုကို) အလုံးစုံ တားမြစ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ခါပြီး ဖြစ်၏၊ မကောင်းမှုကို အလုံးစုံ တားမြစ်ခြင်းဖြင့် (လွတ်မြောက်ရာကို) ဘွေပြီး ဖြစ်၏၊ မင်းကြီး ဤလေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်းပြီးသော ဤနိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တယု၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော စိတ်ရှိသူ စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိသူ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၇၈။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းကို ပြောကြားပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ပြောသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ပြောသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤအတူ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းကို ပြောကြားပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏—

“ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေသော ဗမာဗြာဟ္မဏကို ပြင်ကင်မောင်းမဲသင့်သည် ဟု အဘယ်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ၊ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ၊ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မှု၌ နှလုံးမသာသေလည်း နှလုံးမသာသေစကားကို မြွေကဲ့သို့မျှ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားဘဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တ၏ အယူဝါဒ

၁၇၉။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တအား ဤပြဿနာကို မေးဖူးပါ၏—

“အသျှင်သဗ္ဗယ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ဤ (အငတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့် တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြုခြင်းငှါ ငတ်နိုင်ပါသလော အသျှင် သဗ္ဗယ” ဟု မေးဖူးပါ၏။

၁၈၀။ ဤသို့ မေးသော် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“တပါးသော လောက ရှိသလော”ဟု (သင်) ငါ့ကို မေးသော် တပါးသော လောကရှိ၏ ဟု ငါ့အယူရှိခဲ့လျှင် တပါးသော လောက ရှိ၏ ဟု သင့်အား ငါပြောရ၏၊ (သို့ရာတွင်) ဤသို့ ဟုလည်း ငါမယူ၊ ထိုသို့ ဟုလည်း ငါမယူ အခြားသို့ ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည်မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ။

တပါးသော လောက မရှိသလော။ပ။

တပါးသောလောက ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

တပါးသောလောက ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိကုန်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ မရှိကုန်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိကုန်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် ကုန်သလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် ရှိပါသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် မရှိပါသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ် သလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော- ဟု (သင်) ငါ့ကိုမေးသော် သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု ငါအယူရှိခဲ့လျှင် သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု သင့်အား ငါဖြေရာ၏။ (သို့ရာတွင်) ဤသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ ထိုသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ အခြားသို့ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ်ဟုလည်း ငါမယူ” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၇၁။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌ-ပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့လှင့်ပစ်သော အယူကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် ထောင်ပိန့်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စတင်ပိန့်ပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ပစ်လှင့်သောအယူကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏-

“ဤဘုရား ဤသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့တွင် ပညာအမွဲဆုံးဖြစ်၏။ အတေ့ဝေဆုံးဖြစ်၏။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ပစ်လှင့်သောအယူကို ဖြေ၍ “ဘိသနည်း၊ ငါကဲ့သို့သောမင်းသည် နိုင်ငံတော်၌နေသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်ပယ်သင့်သည်ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း”ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

သုတ်]

ရှေးဦးစွာမျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၆၇

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သဗ္ဗလဗေလဋ္ဌပုတ္တံ ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မှု၍ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာသောကောင်းကို မမြက်ဆိုမှု၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားဘဲ နေရာမှထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ရှေးဦးစွာ ပျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၁၇၂။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မေးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ဤအတတ်သည်တို့ကား အဘယ်နည်း-

“ဆင်စီးသူရဲများ၊ မြင်းစီးသူရဲများ၊ ရထားစီးသူရဲများ၊ လှေးသည်များ၊ အောင်လံ ကိုင်များ၊ စစ်ဆင်သူများ၊ တစ်ဖက်စစ်တပ်သို့ ဝင်၍ ဦးခေါင်းများကို အတုံးအတစ် ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူများ၊ (စစ်၌) ထူးချွန်ကျော်စောသော မင်းသားများ။ တဟုန်ထည်းပြေးဝင် (စစ်ထိုး) နိုင်သူများ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သော သူရဲများ၊ လွန်စွာ ရဲရင့်သူများ၊ ချုပ်ဝတ်သူရဲများ၊ ကျွန်ယုံတော်များ၊ ထမင်းချက်သူများ၊ ဆတ္တာသည် များ၊ ရေချိုးပေးသူများ၊ စဖိုသည်များ၊ ပန်ကုံးသူများ၊ ခဝါသည်များ၊ ရက်ကန်းသည် များ၊ ကျူထရုံသည်များ၊ အိုးထိမ်းသည်များ၊ ဂဏန်းတတ်သူများ၊ လက်ချိုးရေတွက် တတ်သူများ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဤနှင့်အလားတူ များစွာသော အတတ်သည်တို့ ရှိပါကုန် သေး၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော အတတ်၏ အကျိုး ကိုမိရှိ အသက်မွေးပါကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုအတတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေပါ ကုန်၏။ (အားဆင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အမိအဖတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ သားမယားတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ ဇိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုး စေပါကုန်၏။ အထက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကောင်း ကျို ကို ငြိမ်စေတတ်သော၊ မွန်မြတ်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်စေပါကုန်၏။ ဤ (အတတ်တို့၏အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်ဘုရား”။

၁၇၃။ မင်းကြီး တတ်နိုင်ပါ၏။ မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးအံ့။ ဆင်နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထို (အမေး) ကို ဖြေလော့၊ မင်းကြီး ထို (အရာ) ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။

ဤ (တိုင်းပြည်) ၌ ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်းဟု နာခံလေ့ရှိသော၊ နှင်ခြိုက်ဖွယ်ကိုပြုလေ့ရှိသော၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော၊ မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော အမှုလုပ် ကျွန်ယောကျာ်းသည် သင့်အား ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရ၏-

“အချင်းတို့ ကောင်းမှုတို့၏ လားရာ ကောင်းမှုတို့၏အကျိုးသည် အံ့ဘွယ်ရှိပါပေစွတကား။ မဖြစ်ပူးမြဲ ဖြစ်ပါလေစွတကား။ ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား ဟာဗေတိုင်းရှင် အဟာတသတ်မင်းသည်

လူပင်တည်း၊ ငါသည်လည်း လူပင်တည်း၊ (သို့ရာတွင်) ဝေဒေဟိဗိဇ္ဇာတော်များ၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းကား ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ နတ်ကဲ့သို့ ပျော်ရွှင်စံစားရ၏။ ငါမူကား ရွှေဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်း ဟု နှာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော ထို(မင်း)၏ အမှုလုပ် ကျွန်ဖြစ်၏။ ငါသည် ကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ့်မှု (ထို မင်းကဲ့သို့) ဖြစ်ရ၏။ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွာ”ဟု အကြံဖြစ်ရ၏။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရ၏။ နှုတ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက် နေရ၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ထောင့်ရဲကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လျက် နေရ၏။ ထို(အကြောင်း အရာ) ကို သင့်အား မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ဤသို့ လျှောက်ကြားကုန်ရ၏—

“မင်းမြတ် သီတော်မူပါလော့၊ ရွှေဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်းဟု နှာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော သင် (မင်းမြတ်)၏ အမှုလုပ် ကျွန်ယောက်ျား သည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ စိတ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ အစားအဝတ် မျှဖြင့် ထောင့်ရဲကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လျက် နေပါ၏”ဟု လျှောက်ကြားကုန်ရ၏။

ထိုသို့ လျှောက်ကြားလျှင် သင် (မင်းကြီး)သည် ဤသို့ ဆိုသင့်ပါမည်လော—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် ငါထံ ပြန်လာစေလော့၊ ရွှေဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်းဟု နှာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော အမှုလုပ်ကျွန်ုပ်တို့ တဖန်ဖြစ်စေလော့”ဟု ဆိုသင့်ပါမည်လော။

၁၁၄။ ဤသို့မဆိုသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား၊ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့ကပင် ထိုသူကို ရှိခိုး လည်း ရှိခိုးကုန်ရ၏။ ခရီးဦးကြိုလည်း ပြုကုန်ရ၏။ ထိုင်ရန်နေရာကိုလည်း ပေးကုန်ရ၏။ သင်္ကန်း ထုတ်ပေး ကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို အလှူခံရန်လည်း ဖိတ်ကုန်ရ၏။ ထိုသူအား တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကိုလည်း စီမံ ပေးကုန်ရ၏ဟု လျှောက်၏။

၁၁၅။ မင်းကြီး ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင်သိမြင် ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ရှိသလော မရှိသလော။

သုတ်] နှစ်ကြိမ်မြောက် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သောရဟန်းဖြစ်ကျိုး ၆၉

“ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင်သံမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ကေန်ရှိပါ၏အသျှင် ဘုရား”။

“မင်းကြီး ဤကားငါသည် သင့်အား ရှေးဦးစွာပြသော မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း”။

နှစ်ကြိမ်မြောက် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သောရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၁၈၆။ အသျှင်ဘုရား ဤအဘွား တပါးလည်းဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသေးသလော။

မင်းကြီး တတ်နိုင်ပါ၏။ မင်းကြီး သို့ဖြင့်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင်ပြန်၍ မေးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထို အမေးကို ဖြေလော့၊ မင်းကြီး ထို (အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်ဆနည်း၊ ဤ (တိုင်းပြည်) ၌ အခွန်ကို ထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင် လယ်သမား ယောက်ျားသည် သင့်အား ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“အချင်းတို့ကောင်းမှုတို့၏လားရာ ကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးသည် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွာကား၊ မပြုမီဖြစ်ပါပေစွာကား၊ ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် လူပင်တည်း၊ ငါသည်လည်း လူပင်တည်း၊ (သို့ရာတွင်) ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် ဤအဇာတသတ်မင်းသည် ကမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုလုံပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နတ်ကဲ့သို့ပျော်ရွှင် စံစားရ၏။ ငါမူကား ထို (မင်း)၏ အခွန်ကို ထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ် သော အိမ်ရှင်လယ်သမား ယောက်ျားဖြစ်၏။ ငါသည် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရမူ (ထိုမင်းကဲ့သို့) ဖြစ်ရာ၏။ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကိုစွန့်၍ ဖြစ်စေ များသောဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသော မေ့မျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသောမေ့မျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ် ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရာ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့် စည်းလျက် နေရာ၏။ စိတ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ရောင်းရဲကံ ဆိတ် ငြိမ်ရာ၌ မေ့လျော့လျက် နေရာ၏။ ထို (အကြောင်းအရာ) ကို သင့်အား မင်းချင်းယောက်ျား တို့သည် ဤသို့ လျှောက်ကြားကုန်ရာ၏—

“မင်းမြတ် သီလော်မူပါလော့၊ အသျှင်မင်းမြတ်၏ အခွန်ကို ထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင်လယ်သမား ယောက်ျားသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ဝင်ရောက်ပြီ သော် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ရောင်းရဲကံ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မေ့လျော့လျက် နေပါ၏”ဟု လျှောက်ကြားကုန်ရာ၏။

ထိုသို့ လျှောက်ကြားလျှင် သင် (မင်းကြီး) သည် ဤသို့ ဆိုသင့်ပါမည်လော—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် ငါ့ထံ ပြန်လာစေလော့၊ အခွန်ကိုထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင် လယ်သမားပင် တဖန်ဖြစ်စေလော့” ဟု ဆိုသင့်ပါမည်လော။

၁၈၇။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့ကပင် ထိုသူကို ရှိခိုးလည်း ရှိခိုးကုန် နု၏၊ ခေါင်းဦးကြိုလည်း ပြုကုန်၏။ (ထိုင်ရန်) နေရာကိုလည်း ပေးကုန်၏။ သင်္ကန်းဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို အလှူခံရန်လည်း ဖိတ်ကုန်၏။ ထိုသူအား တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကိုလည်း စီမံပေးကုန်၏။

၁၈၈။ “မင်းကြီး ထို (အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ရှိသလော မရှိသလော”။

“ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ကေနံ ရှိပါ၏ အသျှင်ဘုရား”။

“မင်းကြီး ဤကား ငါသည် သင့်အား နှစ်ကြိမ်မြောက် ပြသော မျက်မှောက် အဝဋ်ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း”။

သာ၍မုန်မြတ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၁၈၉။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ဤရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်ထက် ဖွယ်လည်း ပြီးသော သာ၍ မုန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ တပါးလည်း ဖြစ်သော၊ မျက်မှောက် အဝဋ်ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသေးသလော။

မင်းကြီး တတ်နိုင်ပါ၏၊ မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့ ဟောကြားပေအံ့။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ဝေဒဒဟိမိဖုရား၏ဘား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာဟသတ် မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

၁၉၀။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

မင်းကြီး ပူဇော်အတူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ်ငါဇာ၊ အကျင့်စရုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော ကောင်းကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိတော်မူသော ဝန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ် နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏ

တို့နှင့်တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဣန္ဒြိယအပေါင်းတို့ကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံ သော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

၁၉၁။ ထိုဘုရားတော်ကို သူ့ကြွယ်သည်လည်းကောင်း သူ့ကြွယ်သားသည်လည်းကောင်း အခြားဇာတ် တမျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည်လည်းကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထို တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကိုရသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏—

“လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထရာလမ်းကြောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဆင်ခြင်၏။

၁၉၂။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၁၉၃။ ထိုသူသည် ဤ သို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်း လျက်နေ၏။ အကျင့် အာစာရ၊ ကျက်စားရာ ဂေါစရ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ် တို့၌သော်လည်း ဘေး ဟု ရွလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ်ဘို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ကောင်းသောကာယကံ ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏။ သီလ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိ၏။ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်း၏) စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ အောက်မေ့ခြင်း (သတိ)၊ ဆင်ခြင်ခြင်း (သမ္မဇဉ်)နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရောင့်ရဲလွယ်၏။

စူဠသီလ

၁၉၄။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ မင်းကြီး ဤလောက၌ ရဟန်းသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရောင်ကြွင်းမဲ့ တုတ်ကိုချထားပြီး ဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ သေခြင်း သော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလ ပေတည်း။

၁။ သွားလာစင်ထွက် ဆက်ဆံရန် သင့်လျော်သော အရပ် ပုဂ္ဂိုလ်စသည်။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏။ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့်နေ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိ။ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မမှန်ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ မှန်သောစကားခြင်း ဆက်စပ်စေ၏။ တည်သော စကားရှိ၏။ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏။ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

ကုံးစကားကို ပယ်၍ ကုံးစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှာ ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်။ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှာ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်။ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏။ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကိုပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

ကြမ်းသောစကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်းသာ၏။ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏။ နှလုံးသိုသက်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူ့အများ နှစ်သက်၏။ လူ့အများနှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော စကားကိုသာဆို၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

ပြန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင် နှင့် တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီး အပွားနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။

ဆမ်းတစ်နှပ်သာ စားလေ့ ရှိ၏။ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ နေလူ့စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းထရား၏) ဆူးခြောင်ဖြစ်သော (ပွဲ) ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန် ငါး၊ နံ့သာခြယ်ခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မေ့လေ့ကို ခံယူခြင်း မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

၁။ ကောက်စိမ်းဟူသည် ၁-သလေး (ကောက်ကြိုး) ၂-ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) ၃-လူး ၄-နတ်ကောက် (ဂျုံ) ၅-ပြောင်း၊ ၆-မုသော (ဗာသီ) ၇-ဆပ်၊ ဤပေးချက်မျိုးတည်း။

မိန်းမဆို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့်သုံးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက်ငှက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝင် နှား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်နှင့်လယ်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှု အစေအပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ငှားမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ၊ အသပြာစဉ်းလဲ၊ ခြင်တူယ်တိုင်းတာ စဉ်းပေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း၊ လှည့်ဖြားခြင်း၊ အတုပြု၍လိမ်ခြင်း တည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြတ်ခြင်း၊ ဆတ်ခြင်း၊ နောင်ပွဲခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လှယက်ခြင်း၊ (ရွာနိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ရဟန်းတို့၏ သီလပေတည်း။

ဓမ္မသီလ ပြီး၏။

မဇ္ဈိမသီလ

၁၉၅။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်း ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ အမြင်မျိုးစေ့၊ ပင်စည်မျိုးစေ့၊ အဆစ်မျိုးစေ့၊ အညွန့်မျိုးစေ့၊ ငါးခုမြောက် အစေ့မျိုးစေ့တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤ သို့သော မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၆။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ဆစ်ကိုသိုမှီးခြင်း၊ အပျော်ကိုသိုမှီးခြင်း၊ အဝတ်ကိုသိုမှီးခြင်း၊ ယာဉ်ကို သိုမှီးခြင်း၊ ဆိပ်ရေကိုသိုမှီးခြင်း၊ နံ့သာကိုသိုမှီးခြင်း၊ (အခြား) စားသုံးဖွယ်ကို သိုမှီးခြင်းတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၇။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော (သုတေဓ်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပွဲ) ကြည့်ခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ကခြင်း၊ သိခြင်း၊ စီးမှုတ်ခြင်း၊ သဘင်ပွဲ၊ စာဟောပွဲ၊ လက်ဝါးတီးပွဲ၊ ကြေးနင်း ခွက်ခွင်း စသည်တီးပွဲ၊ စည်ဘီးပွဲ၊ ပန်းချီပွဲ၊ သံသုံးကစားပွဲ၊ ဝါးဘောင်၍ ဂစားပွဲ၊ အရိုးဆေးပွဲ၊ ဆင်တိုက်ပွဲ၊ မြင်းတိုက်ပွဲ၊ ကျွဲတိုက်ပွဲ၊ နွားတိုက်ပွဲ၊ ဆိတ်တိုက်ပွဲ၊ သိုးတိုက်ပွဲ၊ ကြက်တိုက်ပွဲ၊ ငှက်တိုက်ပွဲ၊ တုတ်သိုင်းပွဲ၊ လက်ဝှေ့ထိုးပွဲ၊ လက်ပမ်းလုံးပွဲ၊ စင်ထိုးပွဲ၊ စစ်သည်စစ်ဆေးပွဲ၊ စစ်ခင်ပွဲ၊ စစ်အင်ကျင်ပွဲတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော (သုတေဓ်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပွဲ) ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁။ ဤ၌ ယုံကြည်ခြင်းဟူသည် ကံ ကံ၏အကျိုး စသည်ကို ယုံကြည်ခြင်းပင်တည်း။
 ၂။ သဘင်ပွဲဟူသည် ဇတ် ရုပ်သေး အငြိမ့် စသည်ပင်တည်း။

၁၉၈။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ရှစ်ကွက်ကျားကစားခြင်း ဆယ်ကွက်ကျားကစားခြင်း ကောင်ကင်ကျားကစားခြင်း ဖိုးလမင်းကျားကစားခြင်း ဇယ်ထောက်ကစားခြင်း အန်ကစားခြင်း၊ ကျည်းသားရိုက်ကစားခြင်း၊ စုတ်လော်ဇေးကစားခြင်း၊ ဂေါ်လီကစားခြင်း၊ ပိပိမုတ်ကစားခြင်း၊ ထွန်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း၊ ကျမ်းထိုးကစားခြင်း၊ စကြာဖြင့်ကစားခြင်း၊ ခြင်ခွက်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း၊ ရသားငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း၊ လေးငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း၊ အကုရာဝုဂ်ကစားခြင်း၊ ခိတ်အကြံဖော်တမ်းကစားခြင်း၊ ကျိုးယောင် ကန်းယောင်ပြု၍ ကစားခြင်းတို့သည်။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၉။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာကို သုံးစွဲခြင်းပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကားအဘယ်နည်း။ မြင့်လွန်းသောနေရာ^၁ ပလ္လင်^၂ မွေးရှည်ကော်ခေ^၃ ကြီး ဆန်းကြယ်သော သားမွေးအခင်း ဖြူသော သားမွေးအခင်း ပန်းပြောက်ခြယ်သားမွေးအခင်း လဲသွတ်အခင်း ရုပ်ပုံခြယ်သားမွေးအခင်း နှစ်ဘက်မွေးရုံအခင်း တဘက်မွေးရုံအခင်း ရွှေချည်သိုးအခင်း ပိုးချည်အခင်း သားမွေးခင်းကြီး ဆင်ကုန်းခိုး မြင်းကုန်းခိုး ရထားခင်းခိုး သစ်နက်ရေအခင်း ဝံပိုင်ရေအခင်းမြတ် (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အိုးနီနှစ်ဖက်ရှိနေရာတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၀။ ထို့ပြင်လည်း တချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ (နံ့သာဖြင့်) ပုတ်သပ်ခြင်း (ဆီဖြင့်) ဆုပ်နယ်ခြင်း (နံ့သာဖြင့်) ရေချိုးခြင်း (လက်ရုံးကြီးထွားရန်) ထုနိုက်ခြင်း မှန်ကြည့်ခြင်း မျက်စဉ်း ဆေးခြစ်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပြောင်းလိမ်းကျံခြင်း မျက်နှာကို ချယ်ခြင်း မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်း လက်ဝတ်တန်းဆာဆင်ခြင်း သျှောင်ထုံးခြင်း လက်ကိုင်တုတ်ဆောင်ခြင်း ကျည်တောက်လွယ်ခြင်း သန်လျက်ဆောင်ခြင်း (ဆန်းကြယ်သော) ထီးကို ဆောင်းခြင်း ဆန်းကြယ်သော ဖိနပ်ကို စီးခြင်း သင်းကျစ်ဖွဲခြင်း ပတ္တမြားဆံကျင်ထိုးခြင်း သားမြီးယပ်ဆောင်ခြင်း ဒ-မြိတ်ရှည် ဝတ်မြို့တို့ကို ဝတ်ခြင်းတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့ လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၁။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော ဖိသာစကားကို ပြောလျက် နေကြ၏။

၁။ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှစ်လက်သစ် ပမာဏထက်လွန်သော အခြေရှိသော ညောင်ဖောင်း အင် ပျဉ်။
 ၂။ ခြေထောက်တို့၌ သားရဲရုပ်တပ်ထားသောနေရာ။
 ၃။ ဤ၌ ဖိသာစကားဟူသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ ဖောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် စကားတို့စသည်။

ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား၊ အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား၊ စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား၊ ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ အငုပ်နှင့်စပ်သော စကား၊ အိပ်ရာနှင့်စပ်သောစကား၊ ပန်းနှင့် စပ်သောစကား၊ နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား၊ ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သောစကား၊ ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား၊ ရွာနှင့် စပ်သောစကား၊ နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား၊ မြို့နှင့် စပ်သောစကား၊ နယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ မိန်းမနှင့် စပ်သောစကား၊ ယောက်ျားနှင့် စပ်သောစကား၊ သူ့ရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ လမ်းနှင့် စပ်သောစကား၊ မရခင်ဆိတ်နှင့် စပ်သောစကား၊ သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား၊ အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား၊ လောက (အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား၊ သမုဒ္ဒရာ (အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား၊ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သောစကားတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော ဖိလာစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၂။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော အငြင်းစကားကို ပြောလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏။ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို အသိအနိုင်အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားသော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါသည် မှန်သော အကျင့်ရှိသူဖြစ်၏။ ငါ၏ စကားသည် စေ့စပ်၏။ သင်၏ စကားသည် မစေ့စပ်။ သင်သည် ရွှေဦးဆိုသင့်သည်ကို နောက်မှ ဆို၏။ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ရွှေဦးဆို၏။ သင်၏ ကြာမြင့်စွာ လေ့လာထားသော စကားသည် (သင့်ဆီသို့) ပြန်လှည့်၍ တည်လေပြီ၊ သင့်အယူ၌ ရှိသော အပြစ်ကို ငါတင်ပြပြီ၊ သင် အရေးနိမ့်ပြီ၊ (ငါ တင်ပြသော) အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံ ချေဦးလော့၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း (ယခုပင်) ပြေရင်းလော့၊ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော အငြင်းစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထို ရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၃။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် တမန်အမှု အစေအပါးအမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မင်းတို့၏ အမတ်ကြီးတို့၏ မင်းမျိုးတို့၏ ပုဏ္ဏားတို့၏ သူကြွယ်တို့၏ လှလင်ပျိုတို့၏ ဤအရပ်မှ (ထိုအရပ်သို့) သွားလော့၊ ထိုအရပ်မှ (ဤအရပ်သို့) လာလော့၊ ဤသည်ကို (ဤအရပ်မှ) ဆောင်သွားလော့၊ ဤသည်ကို (ထိုအရပ်မှ) ဆောင်ခဲ့လော့ ဟူသော အမှုတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော တမန်အမှု အစေအပါးအမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၄။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် (လာဘ်အလို့ငှါ) အံ့ဘွယ်လည်း ဖြစ်စေကုန်၏။ မြောက်-ငင်၍လည်း ပြောကုန်၏။ အရိပ်အခြည်လည်း ပြကုန်၏။ အတင်းအကျပ်လည်း ပြကုန်၏။

၁။ မြို့တွင်းရှိ လမ်းကို ဆိုသည်။ ၂။ ဓမ္မ-တရား။ ဝိနယ-အဆုံးအမ။

လာဘ်ဖြင့် လာဘ်ကိုလည်း ရာမှီးကုန်၏။ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော (လာဘ်အလိုငှါ) အံ့ဘူသ် ဖြစ်စေခြင်း မြောက်ပင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထို ရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မဇ္ဈိမသီလ ပြီး၏။

မဟာသီလ

၂၀၅။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ အင်္ဂကျမ်း နိမိတ်ကျမ်း ဥပ္ပါတ ကျမ်း၊ အိပ်မက်ကျမ်း လက္ခဏာကျမ်း ကြက်ကိုက်ကျမ်း မီးပူဇော်ခြင်း ယောက်မဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဖွဲ့ဖြင့်ပူဇော်ခြင်း ဆန်ကဲ့ဖြင့်ပူဇော်ခြင်း ဆန်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ထောပတ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဆီဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ခံတူးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း သွေးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဗ.ဂံဝိဇ္ဇာအတတ် မြေကြုန်အတတ် မင်းမှုရေးရာအတတ် ဘေးငြိမ်းခြင်းကို ပြုသောအတတ် ဘုတ်တစ္ဆေအတတ် မြေအိမ်၌ သင်ယူ ရသော အတတ် မြေအတတ် အဆိပ်အတတ် ကင်းမြီးကောက်ဒ.တတ် ကြက်ခဲနာကုအတတ် ငှက်သံအတတ် ကျီးသံအတတ် အသက်ဟောအတတ် မြားလွဲအတတ် သားမြည်သံအတတ် ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ် ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၆။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ ကျောက်မျက်လက္ခဏာ အဝတ်အင်္ကျီလက္ခဏာ တုတ် တောင်ဝှေးလက္ခဏာ ဝေးလက္ခဏာ သန်လျက်လက္ခဏာ မြား လက္ခဏာ လေးလက္ခဏာ (ကြွင်းသော) လက်နက်လက္ခဏာ မိန်းမလက္ခဏာ ယောက်ျားလက္ခဏာ သတ္တိသားလက္ခဏာ သတ္တိသမီးလက္ခဏာ ကျွန်ယောက်ျားလက္ခဏာ ကျွန်မိန်းမလက္ခဏာ ဆင်လက္ခဏာ မြင်းလက္ခဏာ ကျွဲလက္ခဏာ နွားလားလက္ခဏာ နွားလက္ခဏာ ဆိတ်လက္ခဏာ သိုးလက္ခဏာ ကြက်လက္ခဏာ ငှက်လက္ခဏာ ဖုတ်လက္ခဏာ အထွတ်? 'ကဏ္ဍိကာ' လက္ခဏာ လိပ် လက္ခဏာ သားကောင်လက္ခဏာ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁။ ဤ၌ ဖီလာအတတ် ဟူသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့် ဆန်ကျင်ဘက် အတတ်တည်း။
၂။ ဥပ္ပါတကျမ်း မီးကြိုးကျခြစ်စေသည်၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဆိုသောကျမ်း။
၃။ သုခဘောဇနဘေတင်တွင် "ကဒလိမိဂါ ဗဟုစေတ္တ ဗိဇ္ဇာရာ သဆကဏ္ဍိကာ" ဟူသော ဂါထာ၌ ကဏ္ဍိက သဒ္ဓါသည် သမင်ဒရယ် အနက်ကိုဟော၏။ ဝိရုဇေတိ၌ကား "ဗိဇ္ဇာရာ သဆကဏ္ဍိကာ" ဟု ရှိ၏။ ကဏ္ဍိက သဒ္ဓါသည် ကြံ့ကိုဟော၏။ ဤသီလ ဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌ကား နားတန်ဆာ၊ အထွတ်ဟု ဖွင့်ဆို၏။

၂၀၇။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သဏေ ခြားဟူ၍ဆိုသည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ မင်းတို့ (စစ်) ထွက်လတ္တံ့ မင်းတို့ (စစ်) ပြန်လားလတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) တက်လတ္တံ့ ပြည်ပ မင်းတို့ (စစ်) ဆုတ်လတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) တက်လတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) ဆုတ်လတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) အောင်လတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) ရှုံးလတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) အောင်လတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) ရှုံးလတ္တံ့ ဤသို့ ဤမင်း စစ်နိုင်လတ္တံ့ ဤမင်း စစ်ရှုံးလတ္တံ့ ဟူသော အတတ်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၈။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ပြာဟူ၍ဆိုသည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ လကြတ်လတ္တံ့ နေကြတ်လတ္တံ့ နက္ခတ်ကြတ်လတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းမှန် သွားလတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းလွဲသွားလတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းမှန် သွားလတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းလွဲသွားလတ္တံ့ ဥက္ကာကျလတ္တံ့ ကြိတ်ထွက်လတ္တံ့ ငလျင်လျှပ်လတ္တံ့ မိုးထစ်ကြိုးလတ္တံ့ လနေ နက္ခတ်တို့ ထက်ခြင်း သက်ခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း တောက်ပခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့ လကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နေကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းမှန်သွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုး ဖြစ်လတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းမှန်သွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ဥက္ကာကျခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ကြိတ်ထွက်ခြင်းကြောင့် ဤသို့အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ငလျင်လျှပ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ မိုးထစ်ကြိုးခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ လနေနက္ခတ်တို့ ထက်ခြင်း သက်ခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း တောက်ပခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာ အတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၉။ ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ပြာဟူ၍ဆိုသည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ မိုးကောင်းလတ္တံ့ မိုးခေါင်လတ္တံ့ ငပြောလတ္တံ့ ခေါင်းပါးလတ္တံ့ ငြိမ်းချမ်းလတ္တံ့ ဘေးများလတ္တံ့ ဝေဂါများလတ္တံ့ ဝေဂါကင်းလတ္တံ့ လင်္ကာချီးရေခြင်းအတတ် ဂဏန်းအတတ် သင်္ချာအတတ် ကဗျာအတတ် လောကဿတကျမ်းအတတ် ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၁၀။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ သတို့သမီး ဆောင်ယူ၍ ထိမ်းမြားခြင်း၊ သတို့သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း၊ စေ့စပ်ပေးခြင်း၊ ကွာရှင်းပေးခြင်း၊ ဥစ္စာသိမ်းဆည်းစေခြင်း၊ ဥစ္စာဖြန့်ဖြူးစေခြင်း၊ ကျက်သရေတိုးစေခြင်း၊ ကျက်သရေယုတ်စေခြင်း၊ ကိုယ်ဝန် မတည်မြဲသည်ကို တည်မြဲစေခြင်း၊ လျှာခိုင်စေခြင်း၊ မေးခိုင်စေခြင်း၊ လက်ဟန် မန္တန်စုတ်ခြင်း၊ နားပင်း မန္တန်စုတ်ခြင်း၊ မှန်၌ နတ်သွင်း၍ မေးခြင်း၊ သတို့သမီး၌ နတ်သွင်း၍ မေးခြင်း၊ နတ်မေးခြင်း၊ နေကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊ ဗြဟ္မာကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊ ခံတွင်းမှ မီးတောက် စေခြင်း၊ သိရိနတ်သမီးကို ပင့်ခေါ်စေခြင်း ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်းမှ) ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၁၁။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ နတ်ကိုးခြင်း၊ တောင်းဆု ပြည့်၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း၊ ဘုတ်တစ္ဆေအတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း၊ မြေအိမ်၌ နေ၍ သင်အပ်သော အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း (ပဏ္ဍိတ်ကို) ယောက်ျားဖြစ်စေခြင်း (ယောက်ျားကို) ပဏ္ဍိတ် ဖြစ်စေခြင်း၊ မြေကြန်အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်မည့်မြေရာ၌ အစ်အရင်ပြုခြင်း၊ ခံတွင်းဆေးခြင်း၊ ရေချိုးစေခြင်း၊ မီးပူဇော်ခြင်း၊ ပျိုအန်စေခြင်း၊ ဝမ်းသက်စေခြင်း (သလိပ် စသည် ဒေါသတို့ကို) အထက်သို့ လှန်စေခြင်း၊ အောက်သို့လျှောစေခြင်း၊ ဦးခေါင်းမှ (သွေးစသော ဒေါသတို့ကို) ထွက်စေခြင်း၊ နားဆီချက်ခြင်း၊ မျက်စဉ်းဆီချက်ခြင်း၊ နှာနှုတ်ခြင်း၊ ထက်သော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း၊ ဆေးသော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း၊ တိမ်သလာကို ဆေးကုခြင်း၊ ခွဲစိတ်ကုသခြင်း၊ သူငယ်နာ ဆေးကုခြင်း၊ မူလဆေးတို့ကိုပေးခြင်း၊ အနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ခွာခြင်း၊ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာ အတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၁၂။ မင်းကြီး စင်စစ်မှုကား ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလ စောင့်ထိန်းခြင်းနှင့်စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ မင်းကြီး အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရန်သူကို ပယ်ပြီးသော မင်းသည် ရန်သူနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်း ကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရသကဲ့သို့ ဤအတူဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ ထိုရဟန်း သည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာ ကို ခံစား၏။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

မဟာသီလ ပြီး၏။

ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်း

၂၁၃။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိ သနည်း၊ 'ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းသနည်း' မင်းကြီး ဤလောက၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ရှုပါရုံကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန်ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုန္ဒြေ ကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းသည် စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' ကို ကြားသော်။ပ။

နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နှမ်းသော်။ပ။

လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော်။ပ။

ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို ထိသော်။ပ။

စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ' ကို သိသော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေ ဟူသော) အကြောင်း ကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထို(ရဟန်း)သည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ဓမ္မာသော ဓမ္မာသောကို ခံစား၏၊ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့ လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိပေ၏၊ 'ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းပေ၏'။

အောက်မေ့ခြင်းနှင့် ဆင်ခြင်ခြင်း

၂၁၄။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္မုဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ မင်းကြီး ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရွှေသို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ တုရှုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျွေးရာဆန်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဒုက္ခ၌ သပိတ် သက်န်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ သွားရာ ရင်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္မုဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း

၂၁၅။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သူ့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်သနည်း၊ မင်းကြီး ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံ သော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာ မျှသာ ရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီးဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ မင်းကြီး အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံသကဲ့သို့ မင်းကြီး ဤအထူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တစ်ပါး တည်း ယူပြီး ဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်ပေ၏။

နိဝရဏ တရားငါးပါးကို ပယ်ခြင်း

၂၁၆။ ထို (ရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ် သော ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဆောက်မေ့ခြင်း သတိ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း သမုဉ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်လည်း 'ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်မိုးပုံကို မှီဝဲ၏။

ထို (ရဟန်း) သည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။

၂၁၇။ ထို ရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း အဘိဇ္ဈာ' ၎င်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ မက်မောခြင်း အဘိဇ္ဈာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှစိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိခွ' ကိုပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိခွ' မှ ၎င်းသည် ဖြစ်၍ အောက်ခမုဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိခွ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံလွင့်ခြင်း ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်ထ တစ်ဖန် ပုပန်ခြင်း ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မပျံလွင့်သည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံလွင့်ခြင်း ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်ထ တစ်ဖန် ပုပန်ခြင်း ကုက္ကုစ္စ' မှ စိတ်ကိုစင် ကြယ်စေ၏။ ယုမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ ယုမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ် ၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လောသို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ယုမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၂၁၈။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင် ရ၏။ ထိုသူ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးကုန်ရ၏။ ထိုသူသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်း တို့ကိုလည်း ဆပ်ရ၏။ ထိုသူအား သားမယား ကျွေးမွေးရန် အပျိုမှို အခြတ်သည်း ကျန်ရ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏။

“ငါသည် ရှေးက ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ ထိုငါ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကုန်၏။ ငါသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ခဲ့ရ၏။ ငါ့အား သားမယားကျွေးမွေးရန် အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်သေး၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရ၏။

ထိုသူသည် ထို (ကြွေးကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

၂၁၉။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူ၌ တမင်းကဲ့လည်း စားလိုစိတ် မရှိရာ၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိရာ၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ရ၏။ ထိုသူ၌ တမင်းကဲ့လည်း စားလိုစိတ် ရှိရ၏။ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိရ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏—

“ငါသည် ရှေး၌ အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲ နိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာ သောသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ၌ တမင်းကဲ့လည်း စားလိုစိတ် မရှိခဲ့။ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိခဲ့။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ခဲ့၏။ ငါ၌ တမင်းကဲ့လည်း စားလိုစိတ်ရှိ၏။ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်းရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်ရ၏။

ထိုသူသည် ထို (အနာကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

၂၂၀။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား နောင်အိမ်၌ နောင်ဖွဲ့ခံရသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုနောင်အိမ်မှ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ရ၏။ ထိုသူအား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်း မရှိရာ၊ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏—

“ငါသည် ရှေးက နောင်အိမ်၌ နောင်ဖွဲ့ ခံခဲ့ရ၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုနောင် အိမ်မှ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ခဲ့၏။ ငါ့အား စည်းစိမ် အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်းမရှိ” ဟု အကြံဖြစ်ရ၏။

ထိုသူသည် ထို (နောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

၂၂၁။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား (မိမိကိုယ်ကို) မိမိမစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလုံရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ယောက်ျားသည် ရှိရ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုကျွန်အဖြစ်မှလွတ်ရ၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလုံရှိရာသို့ သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ရ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏—

ငါသည် ရှေးက မိမိကိုယ်ကို မိမိမစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလုံရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခု ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခဲ့၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလုံရှိရာသို့ သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရ၏။

ထိုသူသည် ထို (လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသားခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၂၂၂။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အစာခေါင်းပါးသော ဘေးရန်ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားရာ၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်ရာ၏၊ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏-

ငါသည် ရှေးက အစာခေါင်းပါး၍ ဘေးရန်ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာ အသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်ခဲ့၏ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို(ငြိမ်းချမ်းရာသို့ရောက်ခြင်း)အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသားခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၂၂၃။ မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ကြွေးကဲ့သို့ အနာရောဂါကဲ့သို့ နောင်ဆိမ်ကဲ့သို့ ကျွန်အဖြစ်ကဲ့သို့ ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကဲ့သို့ မိမိ၌ မပယ်ရသေးကုန်သော ဤ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရား ငါးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်၏။

၂၂၄။ မင်းကြီး ကြွေးကင်းခြင်းကဲ့သို့ အနာရောဂါ ကင်းခြင်းကဲ့သို့ နောင်ဆိမ်မှ လွတ်ခြင်းကဲ့သို့ လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းရာ အရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့၊ မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာမြင်၏။

၂၂၅။ မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါး ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ငမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသောရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်း၏၊ ငြိမ်းသောကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ပဌမဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၂၆။ ထို(ရဟန်း)သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့် တကွ ဖြစ်သော 'နီဝရဏ'ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'၊ ချမ်းသာခြင်း သုခ'ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို(ရဟန်း) သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နီဝရဏ' ဆိတ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ 'နီဝရဏ'ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

သုတ်]

ဒုတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၈၃

၂၂၇။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကားကျမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည်လည်းကောင်း ရေချိုးပေးသူ၏ ဝ.ပည့်သည့်လည်းကောင်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို ဖြူးပြီးလျှင် ရေဖြင့် ဖျန်းလျက်ဖျန်းလျက် အခဲပြုစေ၏။ ထိုရေချိုး ကသယ်မှုန့်ခဲသည် အစေးပြုစိမ့်ဝင်လျက် ရှိရာ၏။ အစေးဖြင့်ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိရာ၏။ အတွင်းအပြင်၌ အစေးဖြင့်ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ၏။ ရေယိုကျခြင်းလည်း မရှိရာ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိစိစိစိ၏။ အလုံးစုံစိစိစိစိ၏။ ပြည့်စေ၏ ပျံ့နှံ့စေ၏။ 'နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး တို့ထက်သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဒုတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၂၈။ မင်းကြီး တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက်ဒစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်းဝိတက် မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိစိစိစိ၏။ အလုံးစုံစိစိစိစိ၏။ ပြည့်စေ၏ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာအနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၂၂၉။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား နက်စာသော စိမ့်နေသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏ ထို ရေအိုင်၏ အရေအရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ အနောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မြောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန်မှန်မှန် သည်းကန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ၊ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေဆယဉ်သည် စိမ့်သွား၍ ထိုရေအိုင်ကိုပင်လျှင် အေးမြသောရေဖြင့် စိစိစိစိစေရာ ၏။ အလုံးစုံစိစိစိစိ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ အေးမြသောရေဖြင့် ထိုရေအိုင်တခုလုံး၌ ပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိစိစိစိ၏။ အလုံးစုံ စိစိစိစိ၏။ ပြည့်စေ ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီးသည် ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး တို့ထက်သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင် ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

တတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၃၀။ မင်းကြီး တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ် မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပာဒ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏။ ချမ်းသာ 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင်(တတိယဈာန်)ကြောင့် ထိုသူကို လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိ သူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူဟု (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ရဟန်းသည်) ထို တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ။

၂၃၁။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလံကြာတော၌လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာတော၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိက် ကြားတော၌လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလံကြာအချိုတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာ အချိုတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကြာ အချိုတို့သည်လည်းကောင်း ရေ၌ ပေါက် ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်။ ရေထဲ၌ မြင်၍ ဖွံ့ဖြိုးကုန်၏။ ထိုကြာ တို့သည် အများအရင်းတိုင်အောင် အေးမြသောရေဖြင့် စိုစွတ်ကုန်၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်ကုန်၏။ ပြည့်ကုန်၏။ ပျံ့နှံ့ကုန်၏။ ထိုဥပ္ပလံကြာ ပဒုမ္မာကြာပုဏ္ဏရိက်တို့၏ အစိတ်အပိုင်းအလုံးစုံ၌ အေးမြသောရေဖြင့် မပျံ့နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိဘူး။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသောချမ်းသာ ခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ် မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

စတုတ္ထဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၃၂။ မင်းကြီး တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရွှေဥဒ္ဓါကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏

၁။ ဥပ္ပလံကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို။

စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင် ဖျင်သန့်ရှင်း ဖြုတ်သောစိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြုတ်သော စိတ်ဖြင့်မပျံ့နှံ့သော နေရာအနည်းငယ်မျှမရှိ။

၂၃၁။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့် တကု(တကိုယ်လုံး)ခြုံ၍ ထိုင်နေသည်ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တကိုယ်လုံး၌ ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤ ခိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း ဖြုတ်သောစိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြုတ်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန် ဖြစ်ကျိုး တို့ဘက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဝိပဿနာဉာဏ် (၁)

၂၃၄။ မင်းကြီး တဖန် ထိုပြင်လည်း ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြုတ်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြိုင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်ဘုံလတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ် သော် ထို (ရဟန်း)သည် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် ဤသို့သိ၏—

“ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏။ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏။ မိဘတို့မှ ပေါက်ဖွား၏။ ထမင်းမှန်တို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ မမြဲခြင်း ပုတ်သပ်ပေးခြင်း ဆုပ်နယ် ပေးရခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ ငါ၏ဤဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကိုယ်) ၌ မှီတွယ်၏။ ဤ (ကိုယ်)၌ ဆက်စပ်၏”ဟု သိ၏။

၂၃၅။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား အလွန်တေးကပ်သော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မြောင့် ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော အရည်ကောင်းသော အထူးကြည်လင်သော နောက်ကျူ ကင်းသော (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်းစသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြန့်စုံသော ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာသည် ရှိရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)၌ ညီသော ချည်ကို သော်လည်းကောင်း ဝါသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း နီသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း ဖြူသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း ဝါဖြော့သော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း တပ်ထားရ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)ကို မျက်စိအပြင်မသော ယောက်ျားသည် လက်၌ ဝင်ထား ၍ (ဤသို့) ဆင်ခြင်ရာ၏—

၁။ သူငယ်နဲ့ ပျောက်စေခြင်းငှါ ငယ်စဉ်က နွဲ့သာဖြင့် ပွတ်သင်ပေးရခြင်းကို ဆိုသည်။

“ဤ (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)သည် အလှန်တောက်ပ၏၊ အချိုးမှန်၏၊ ရှစ်မြော့ရှို၏၊ ကောင်းစွာ ပြုပြင်ငြင်းဖြစ်၏၊ အရည်ကောင်း၏၊ အထူးကြည်လင်၏၊ နောက်ကျကင်း၏၊ (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်းစသော) အငြင်းအရာအားလုံးနှင့် မြည့်စုံ၏၊ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)၌ ဤသို့သော ချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤဝါသောချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤရှိသောချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤဖြူသောချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤဝါဖြော့သောချည်ကို တပ်ထား၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း” ဆင်ခြင်စု၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညှဉ်းညှဉ်း ငြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှာ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင် အလိုငှာ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထို (ရဟန်း)သည် ဤသို့ သိ၏—

“ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရှင်ရှိ၏၊ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏၊ မိဖုရားတို့မှ ပေါက်ဖွား၏၊ ထမင်းမဲ့တို့ဖြင့် ကြီးပွား၏၊ မမြဲခြင်း၊ ပူတ်သတ်ပေးခြင်း၊ ဆုပ်နှယ်ပေးခြင်း၊ ပြိုကွဲခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏၊ ငါ၏ ဤဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကိုယ်)၌ မှီဘွယ်၏၊ ဤ (ကိုယ်)၌ ဆက်စပ်၏” ဟု သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်စွာသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင် ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

မနောမယံဒွိဉာဏံ (၂)

၂၃၆။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညှဉ်းညှဉ်း ငြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှာ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် စိတ်ဖြိုးပြီးသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း ‘မနောမယံဒွိ’ ဉာဏ် အလိုငှာ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထို (ရဟန်း)သည် ဤ (မိခင်)ကို မှီမတပါးသော ရုပ်ရှိသော စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချိုတဲ့သော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၏။

၂၃၇။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူဆံမြက်မှ အညွန့်တံကို နှုတ်ရ၏၊ ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံဖြစ်စေ၏—

“ဤကား ဖြူဆံမြက်တည်း၊ ဤကား အညွန့်တံတည်း၊ ဖြူဆံမြက်ကား တခြား အညွန့်တံကား တခြားတည်း၊ ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင် အညွန့်တံကို နှုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်စေ၏။

မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် သန်လျက်ကို အအိမ်မှ ထုတ်တု၏။
ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်တု၏—

ဤကား သန်လျက်တည်း၊ ဤကား အအိမ်တည်း၊ သန်လျက်ကား တခြား
အအိမ်ကား တခြားတည်း၊ အအိမ်မှသာလျှင် သန်လျက်ကို ထုတ်ထား၏”ဟု အကြံ
ဖြစ်တု၏။

မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အရေခွံမှ မြွေကို ထုတ်တု၏။ ထို
(ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်တု၏—

“ဤကား မြွေတည်း၊ ဤကား အရေတည်း၊ မြွေကား တခြား အရေကား တခြား
တည်း၊ အရေခွံမှသာလျှင် မြွေကို ထုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်တု၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် ဇင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်
လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ
သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည်
စိတ်ဖြင့်ပြီးသောကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်၏။ ထို
(ရဟန်း)သည် ဤ(မိမိ)ကို နှစ်စွာ တပါးသော ရုပ်ရှိသော စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံ
ရှိသော ဣန္ဒြေမချို့တဲ့သော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၏။

မင်းကြီး ဤသင်္ဃာလည်း ရှေးဖြန့်ကုန်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးတို့ထက်
သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော
ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဣဒ္ဓိဝိမ္ဗညဏ် (၃)

၂၃၈။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး
မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော်
တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း) သည် တန်ခိုးမန်ဆင်းခြင်း
‘ဣဒ္ဓိဝိမ္ဗ’ ဉာဏ်အလိုငှာ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း) သည်
များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြု စေ၏။ တယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ
ဖြစ်သွား၏။ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ကိုထင်များ ဖြစ်၏။
ကိုယ်ကို ပျောက်ကွယ်စေ၏။ နှိပ်စက်တတ် တံတိုင်းတဘက် တောင်တဘက်သို့ မထိမငြိဘဲ
ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ပြု၏။ ရေ၌လည်း
မကွဲစေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွဲလျက် အတောင်ငုံသော
ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤ သို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤ လ နေ
တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို(မိမိ)
အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

၂၃၉။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ဆိုးထိန်းသည် လည်းကောင်း၊
ဆိုးထိန်းသည်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း မြေကိုညက်စွာနယ်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ဆိုးခွက်
အမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်တု၏။ ပြီးစေတု၏။

မင်းကြီး ဥပမာတမျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ဆင်စွယ်ပန်းပုသည် လည်းကောင်း ဆင်စွယ်ပန်းပုသည်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ဆင်စွယ်ကိုကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ဆင်စွယ်ထည်ကို ပြုလုပ်ရ၏။ ပြီးစေရ၏။

မင်းကြီး ဥပမာတမျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းထိမ်သည်လည်းကောင်း ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ရွှေကိုကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ရွှေထည်ကို ပြုလုပ်ရ၏။ ပြီးစေရ၏။

မင် ကြီး ဤအဘူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ပြုစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမန့်လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါသင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း 'ဣဒ္ဓိဝိဓ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု၍ဆောင်၏။ ရှေးရှုသွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တယောက်တည်းဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏။ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်းဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ကိုထင်းရှူးဖြစ်စေ၏။ ကိုယ်ကိုပျောက်ကွယ်စေ၏။ နံရံတဘက် တံတိုင်းတဘက် တောင်တဘက်သို့မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်းငင်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ငွေ့ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်း ကွေ့စေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ငယ်ပွဲခွေလုက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုး ကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤ လ နေ တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသင်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကဲ့ (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေ့ ဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ ထက်သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးပေးတည်း။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်(၄)

၂၄၀။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ပြုစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမန့်လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု၍ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။

၂၄၁။ မင်းကြီး ဥပမာ သော်ကား ခရီးရှည်သွားသော ယောက်ျားသည် စည်ကြီးသံ မှုခိုးစည်သံ ရွာသင်းသံ ထက်စည်သံ ပတ်သာသံများကို ကြားရ၏။ ထို(ယောက်ျား)သည် ဤသို့ သိရ၏။

“ဤကား စည်ကြီးသံ ဤကား မုရိုးစည်သံ ဤကား ခရုသင်းသံ ဤကား ထက်စည်သံ ဤကား ပတ်သားသံတည်း” ဟု သိနု၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏နားထက်သာလွန် သောနတ်တို့၏နားနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗသောတ’ ဥက္ကဋ္ဌဖြင့် နတ်ဦးလည်း ဖြစ်ကုန်သော လူဦးလည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံ တို့ကို ကြားရ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိဉာဏ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မုန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိဉာဏ် သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

စေတောပရိယတ္တ (၅)

၂၄၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည်စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှာ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် (သူတပေတို့၏)စိတ်ကို ဝိုင်းခြား၍ သိသော စေတောပရိယတ္တ၏ အလို့ငှာ စိတ်ကို ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုသွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့်ဝိုင်းခြား၍ သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ နှင့် တကွသောစိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ နှင့် တကွသောစိတ် ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကင်းသောစိတ်ဟု သိ၏။ အမျက် ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ နှင့် တကွသောစိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ နှင့် တကွသောစိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ တွေ့ခြင်း ‘မောဟ’ နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ခြင်း ‘မောဟ’ နှင့် တကွသောစိတ် ဟု သိ၏။ တွေ့ခြင်း ‘မောဟ’ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ခြင်း ‘မောဟ’ ကင်းသောစိတ် ဟု သိ၏။ ကျုံ့သော ‘သိခိတ္တ’ စိတ်ကိုလည်း ကျုံ့သော ‘သိခိတ္တ’ စိတ် ဟု သိ၏။ ပျံ့သော ‘ဝိက္ခိတ္တ’ စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သော ‘ဝိက္ခိတ္တ’ စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော ‘မဟဂ္ဂုတ်’ စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော ‘မဟဂ္ဂုတ်’ စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့မရောက်သော ‘အမဟဂ္ဂုတ်’ စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော ‘အမဟဂ္ဂုတ်’ စိတ် ဟု သိ၏။ သာယာသော ဟုခေါ်သော ‘သုဉ္ဇတ္တ’ စိတ်ကိုလည်း သာယာသော တရားရှိသော ‘သုဉ္ဇတ္တ’ စိတ်ဟု သိ၏။ သာယာသော တရားမရှိသော ‘အနုဉ္ဇတ္တ’ စိတ်ကိုလည်း သာယာသော တရားမရှိသော ‘အနုဉ္ဇတ္တ’ စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော ‘သမာဟိတ’ စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော ‘သမာဟိတ’ စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော ‘အသမာဟိတ’ စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော ‘အသမာဟိတ’ စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော ‘ဝိမုတ္တ’ စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော ‘ဝိမုတ္တ’ စိတ်ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော ‘အဝိမုတ္တ’ စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော ‘အဝိမုတ္တ’ စိတ်ဟု သိ၏။

၁။ တွေ့ခြင်း ‘မောဟ’ ဟူသည် သစ္စာလေးပါးအရာ၌ အမှန်ကိုမသိခြင်း၊ အမှားကို သိခြင်းတည်း။

၂၄၃။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်သော အလှပြင်လေရှိသော ဖိန်းမပျိုသည် လည်းကောင်း ယောက်ျားပျိုသည်လည်းကောင်း သန့်ရှင်းဖြူစင်သောမုန့်၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ဂေဇွန်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုလတ်သော (မွဲစသော) အပြောက်အစွန်း ရှိသည်ကို (မွဲ စသော အပြောက်အစွန်းရှိ၏ ဟု သိရ၏။ (မွဲစသော) အပြောက်အစွန်း မရှိသည်ကို (မွဲစသော) အပြောက်အစွန်း မရှိဟု သိရ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် (သူတပါးတို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍သိသော 'စေတောပရိယ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဘဝါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် ကကွသောစိတ် ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသောစိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသောစိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ်ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း မောဟ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသောစိတ် ဟု သိ၏။ ကျို့သော 'သိခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျို့သော 'သိခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်သည် ငွှားဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍မူးမြတ်သ ည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် (၆)

၂၄၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် ရှေး၌

ဖြစ်ပွားသော ဘဝကိုအောက်မေ့၍ သိသောပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကိုရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ပွားသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

“အစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း သုံးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း လေးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘာလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း ဘဝ တစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း ဘဝရာပေါင်းများစွာတို့ကို လည်းကောင်း ဘဝထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာတို့ ကိုလည်းကောင်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း များပြားသောဖြစ်ကပ် တို့ကိုလည်းကောင်း များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဤမည် သောဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ပွားသောဘဝကို အောက်မေ့၏။”

၂၄၅။ မင်းကြီး ဉာမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မိမိရွာမှ တစ်ပါးသော ရွာသို့ သွားရာ၏ ထိုရွာမှလည်း တစ်ပါးသောရွာသို့ သွားရာ၏။ ထို(ယောက်ျား)သည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့ သွားလျှင် ပြန်လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် မိမိရွာမှ ဤမည်သောရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုရွာမှလည်း ဤမည်သောရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ် နေခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာ၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညင်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော်၊ ပြုခြင်းငှာ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် တော်နုလျှပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည်ရှေး၌ ဖြစ်ပွား သော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသောပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ပွားသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့သည်ကား အဘယ်နည်း—

၁။ ပုဗ္ဗေ = ရှေး၌ + နိဝါသ = နေပွားသောဘဝ၊ ဖြစ်ပွားသောဘဝကို + အနုဿတိ = အောက်မေ့၍ + ဉာဏ် = သိသောဉာဏ်။

“တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝရာပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသောပျက်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဤမည်သောဘဝ၌(ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဖင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစားရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာအင်းရက်စားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အငိုင်းအခြားရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ ဝေခွဲ၍ ဤမည်သောဘဝ၌ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဖင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစားရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာအင်းရက်စားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အငိုင်းအခြားရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ ဝေခွဲ၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ဤသို့သော အခြားအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွဲ့ (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ခရီး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏”။

မင်းကြီး ဤသည် ဖည်း ချေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ကို သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

စုတူပပါတဉာဏ် (၇)

၂၄၆။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော ပြုခြင်းငှာ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတဉာဏ်’ အလို့ငှာ စိတ်ကိုရှေးရှု၍ဆောင်၏ ရှေးရှုသွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် ဧဝံကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အစင်း ပုသောသတ္တဝါ အဆင်းမပုသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို ငြင်းကဲအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကိုသိ၏။

“အချင်းတို့ ဤ သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွန့်စွဲကုန်၏၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏၊ မှားသောအယုတ္တိဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည်

၁။ စုတိ=သေခြင်း ဥပပါတ=ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ပဋိသန္ဓေ။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ခမ်းသာကင်းသာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းထို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစုပ်စွဲကုန်၊ မှန်သောအယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်ချက်စီ နှင့် တူသော 'ဗိဗ္ဗစကျ' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

၂၄၇။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား(ဗဟိ) လမ်းဆုံအလယ်၌ ပြာသာဒ်ရှိ၏။ ထို (ပြာသာဒ်) ထက်၌ ရပ်လျက်နေသော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယေကျားသည် အိမ်သို့ဝင်ကုန်သော အိမ်မှထွက်ကုန်သော လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက်သွားလာနေကုန်သော လမ်းဆုံအလယ်၌ ဝင်နေ ကုန်သော လူတို့ကို မြင်ရာ၏။ ထိုယေကျားအား ဤသို့အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ဤသူတို့သည် အိမ်သို့ဝင်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် (အိမ်မှ) ထွက်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက်သွားလာနေကုန်၏။ ဤသူတို့သည် လမ်းဆုံအလယ်၌ ထိုင်နေကုန်၏” ဟုအကြံဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်ယှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုသိသော စုတုပပါတကဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်စေ၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်းသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန် သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဗိဗ္ဗစကျ' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

“အချင်းထို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စုပ်စွဲကုန်၏။ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ မှားသောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဂျမ်းသာကပ်သော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးလျက်

ကျရောက်ရာရေ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းထို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'နှင့်ပြည့်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏။ အရိယာဘုံကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သောအယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

မင်ကြီး ဤသည်လည်း ဈေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသောရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

အာသဝက္ခယဉာဏ်(ဂ)

၂၄၇။ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မထုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် အာသဝတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ ဉာဏ်' အလိုငှါ စိတ်ကိုဈေးရပို့ဆောင်၏။ ဈေးရှုသည်စေ၏။ ထို(ရဟန်း) သည် ဤကား ဆင်းရဲဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ဆု 'နိဗ္ဗာန်'ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကားဆင်းရဲချုပ်ဆု 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤသည်တို့ကား အာသဝတို့ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကားအာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ ကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ ချုပ်ဆု 'နိဗ္ဗာန်' ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကားအာသဝတို့ချုပ်ဆု 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမူလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမူလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမူလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေပြီဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီပြီ၊ (မဂ်)ကို ကိုပြုပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကို အလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။

၂၄၈။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား တောင်ဝှမ်း၌ ကြည်လင်သန့်ရှင်းနောက်ကျကြင်းသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုရေအိုင်၏ ကမ်း၌ ရပ်လျက် ခရ ယောက်သွား ကျောက်စုတ်အိုးငြမ်းငါးအပေါင်းတို့သွားကြသည်ကိုလည်းကောင်း ရပ်တည်ကြ အညွှန်ကိုလည်းကောင်း မြင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ဤရေအိုင်သည် ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျကျင်း၏၊ ထိုရေအိုင်၌ ဤရေ ယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားလည်းသွားကြ၏၊ ရပ်တည် လည်း ရပ်တည်ကြ၏” ဟု အကြံပြု၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ပြုစင် လတ်သော် ဥစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) ဘဝ အာသဝတို့ကိုကုန်စေသော ‘အာသဝက္ခယ’ ဥစ္စာ အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင် ၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကားဆင်းရဲဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကားဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသည်တို့ကား အာသဝတို့ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကားအာသဝတို့ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကားအာသဝ တို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကားအာသဝတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သောထို(ရဟန်း) ၏စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝံ သဝမှလည်းလွတ်မြောက်၏။ အင်္ဂုဿဝ မှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လူတံ ငြောက်ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေပြီဟု အသိဥစ္စာဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ။ (မဂ်) ကံ့ကို ပြုပြီးပြီ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး ထိုထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင် ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

မင်းကြီး(နောက်ဆုံးဖြစ်သော) ဤကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးထက် သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော တပါးသော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရ သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည်ကား မရှိတော့ပြီဟု ယောတော်မူ၏။

နိဂုံး

၂၅၀။ ဤသို့ဟောတော်မူသော် ဝေဓေဟိမိဖုဏ္ဏ၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင် သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား(တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရား တော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မောက်ထား သည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်း ကောင်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီး ထန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။
 တေးထုတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ
 ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး
 ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပသကာပု မှတ်တော်မူပါ အသျှင်ဘုရား မိုက်သည်
 အလျောက် တောဝေသည့် အလျောက် မလိမ္မာသည်အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်
 ကို လွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော
 ခမည်းတော်ကို မင်းစည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သတ်ခဲ့မိပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား
 သည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကိုနောင်အခါ စောင့်စည်းခြင်းငှာ အပြစ်ဟု လက်ခံတော်
 မူပါအသျှင်ဘုရား” ဟုလျှောက်၏။

၂၅၁။ မင်းကြီး မိုက်သည်အလျောက် တောဝေသည့် အလျောက် မလိမ္မာသည့်
 အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို စင်စစ်လွှမ်းမိုးသွားခဲ့၏။ သင်သည် တရားစောင့်သော တရား
 သဖြင့် မင်းပြုသော ခမည်းတော်ကို သတ်ခဲ့မိ၏။ မင်းကြီး သင်သည် အပြစ်ကိုအပြစ်ဟုမြင်၍
 အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစားကသာကြောင့် သင်၏ထို(အပြစ်)ကို (အပြစ်ဟု) ငါတို့လက်ခံကုန်
 ၏။ မင်းကြီးအကြင်သူသည် အပြစ်ကိုအပြစ်ဟုမြင်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကုစား၏။
 နောင်အခါစောင့်စည်း၏။ (ထိုသူ၏) ဤ(ကုစားစောင့်စည်းခြင်း)သည် အရိယာ၏ ငိုနည်း
 အဆုံးအမ၌ ကြီးပွားခြင်းပင်တည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

၂၅၂။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်း
 သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏-

“အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သွားပါကုန်အံ့ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသောကိစ္စ
 များသောပြုဖွယ် ရိပါကုန်၏” (ဟုလျှောက်၏) မင်းကြီးယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို
 သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏အလိုအတိုင်းပင်ဖြစ်၏)ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ
 မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော
 တရားတော်ကိုအလွန်နှစ်သက်စွာ ခံယူ၍ ဝမ်းမြောက်စွာချီးကျူးပြီးနောက် နေရာမှ
 ထကာ မြတ်စွာဘုရားကိုရိုခိုး၍ အရိုအဝေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲခွာသွားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်း ပြန်သွား၍ မကြာမီ
 ရဟန်းတို့ကို(ဤသို့)မိန့်တော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့ ဤမင်းသည်(မိမိတင်ရာကိုမိမိ)တူးဖြိုခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤမင်းသည် (မိမိကိုယ်
 ကိုမိမိ)ဖျက်ဆီးခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤမင်းသည် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသောခမည်း
 တော်ကို မသတ်မိပါမူ ဤမင်းအား ဤနေရာ၌ပင်လျှင် ကိလေသာမြို့ အညစ်အကြေးကင်းသော
 တရားမျက်စိ (သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်)သည်ဖြစ်ပေါ် ငု၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်
 ဤ(တရားတော်)ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရား
 တော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

နှစ်ခုမြောက်သော သာမညဇလသုတ် ပြီး၏။

၃-အမွေခွဲသုတ်

၂၅၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူလတ်သော် ဣစ္ဆာနဂ်လ ဧမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏အနီး ဣစ္ဆာနဂ်လတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားဝတ္ထု

ထိုစဉ်အခါ၌ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲ နွားစသည် ပေါများသော မြက်ထင်းရေထိုနှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ဆုလာဘ် အပြစ်မြင့် အပိုင်စားပေးထားသော ဥက္ကဋ္ဌမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။

၂၅၅။ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် (ဤသို့) ကြားသိလေ၏—

‘အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူရာ ဣစ္ဆာနဂ်လရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏အနီး ဣစ္ဆာနဂ်လတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။’

ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောအတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏—

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံမည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာဒမ္မဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါမည်တော်မူ၏’ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။

ထို(မြတ်စွာဘုရား)သည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမာဓိပြာဟ္မဏတို့နှင့် တကွသော မင်းများ လူများ

နှင့် ထက္ခသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း၊ အဝ ယ၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း” ဟု ကြားသိလေ၏။

အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်ကို ဘုရားထံစေလွှတ်ခြင်း

၂၅၆။ ထိုစဉ်အခါ၌ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏား၏ တပည့်ဖြစ်သော အဗ္ဗဋ္ဌမည်သော လုလင် သည် ရှိ၏။ (ထိုလုလင်သည်) ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန်နိဗ္ဗာန်ကျမ်း၊ အလင်္ကာ ‘ကေဠာဘ’ကျမ်း၊ သဒ္ဓါအက္ခရာပုဏ္ဏားကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိယာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်၏။ ပဒကျမ်း၂ ကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏။ လောကယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။ မိမိဆရာအတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံကျမ်းလာ စကား၌ ငါသိ သည်ကို သင်သိ ၊ သင်သိသည်ကို ငါသိ၏ဟု (ဆရာက)အသိအမှတ် ပြုထားသူဖြစ်သည်ပြင် မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ဝန်ခံထားသူ ဖြစ်၏။

၂၅၇။ ထိုအခါ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်ကို ဤသို့ ဆို၏—

“ချစ်သား.... အဗ္ဗဋ္ဌ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ဤရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလ တိုင်း၌ ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူရာ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏အနီး ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။

ထိုအသျှင် ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း အရဟံမည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ဆရာ

၁။ မဟာဘာဂဝတစသော ရှေးဟောင်းသမိုင်း ဇာတင်ပုံပြင်ကျမ်း။
၂။ ဝေဒကျမ်းလာ ပုဂံရင်းတို့ကို ထုတ်နုတ်စီရင်ပြုစာအုပ်ကျမ်း။
၃။ ဓာတုပစ္စည်း၊ ဝိသတ်တို့ဖြင့် ဝေဒနှင့် ပုဂံရင်း ပြီးစီးပုံကို ပြသောကျမ်း။
၄။ မျက်မြင်လောက အကြောင်းအရာကိုသာ ပြသော ရုပ်ဝါဒကျမ်း စာနိဗ္ဗာနဆရာ၏ ရုပ်ဝါဒစသည်။

ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါဒေဝမနုဿာန မည်ထော်မူ၏။ (သစ္စာ
လေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။
ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု
ပြန်နှံ့၍ ထွက်၏။

ထို(မြတ်စွာဘုရား)သည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်ဟကူသော
ဤလောကကုလည်းကောင်း၊ သမဏဗြဟ္မဏတို့နှင့် တကွသော မင်းများ သူများနှင့်တကွ
သော သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြု
လျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်း
ခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို
ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။
ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း။

ချစ်သားအဗ္ဗန္ဓု လာလော့၊ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ရဟန်း
ဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် အမှန်အတိုင်း ပြန်နှံ့၍ ထွက်သလော့၊ အမှန်အတိုင်း
မဟုတ်ပဲ ပြန်နှံ့၍ ထွက်သလော့၊ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ကျော်စောသည့်အတိုင်း
မှန်သလော့၊ မမှန်သလော့ဟု ငါတို့သိနိုင်ရန် အလိုငှါ ရဟန်းဂေါတမကို သိအောင်စုံစမ်းချေ
လော့”ဟု ဆို၏။

၂၅၇။ အသျှင် ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် “အမှန်အတိုင်း ပြန်နှံ့၍
ထွက်သလော့၊ အမှန်အတိုင်းမဟုတ်ပဲ ပြန်နှံ့၍ ထွက်သလော့၊ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ကျော်စော
သည့်အတိုင်း မှန်သလော့၊ မမှန်သလော့”ဟု ထိုအသျှင်မဂါတမကို အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်သို့
လျှင် သိအောင် စုံစမ်းရပါအံ့နည်း။

ချစ်သားအဗ္ဗန္ဓု ငါတို့၏ ဝေဒကျမ်းတို့၌ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာတို့
လာကုန်၏။ ယင်းလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်အား နှစ်မျိုးသော အဖြေတို့
သာလျှင် ရှိကုန်၏။ အခြားသောအဖြေ မရှိကုန်—

(ထိုယောကျ်ားမြတ်သည်) အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌နေခြားအံ့၊ တရားစောင့်သော တရား
နှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒြားလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရ
သော ရန်အပေါင်းကို အောင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်းဖြစ်၏ ထို(စကြဝတေး)မင်းအား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည်
ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း...စကြဝတေ နှင့် ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြား
ရတနာ မိန်းမရတနာ သူကြယ်ရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာတို့တည်း။ ထို
(စကြဝတေးမင်း) ၌ ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲမကောင်း အင်္ဂုဗျာဓိရှိကုန်သော တပက်စစ်သည်တို့ကို
နှိပ်နှင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကကော သားတော်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို(စကြဝတေးမင်း)
သည် သမုဒြားအဆုံးရှိသော ဤမြေကို ဒဏ်မခတ်မူ၍ မသတ်ဖြတ်မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်
မြင်လျက် အုပ်စိုး၏။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြားဆုံး၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တော်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အပုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

ချစ်သားအဗ္ဗဒ္ဓ ငါသည် (ဆင်အား) ဝေဒကျမ်းတို့ကို (ဆင်ကြား)ပေးပြီး မဟုတ်လော၊ ဆင်သည် ဝေဒကျမ်းတို့ကို (ဆင်ကြား)ခံယူပြီး မဟုတ်လော။

၂၅၉။ “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် ပေါက္ခရသဘာဝပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီး လျှင် နေရာမှထ၍ ပေါက္ခရသဘာဝပုဏ္ဏားကို ရှိခိုးလျက် အရှိအသေပြု၍ မြည်းရထားကို တက်စီး ပြီးလျှင် များစွာသော လုလင်တို့နှင့်အတူ ဣစ္စာနဂံလတောအုပ်သို့ သွားလေ၏။ ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသောအရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့်သွား၍ ယာဉ်မှထကပ်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် ကျောင်း တိုက်သို့ ဝင်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လှိုင်ပြင်၌ စကြံ သွားနေကုန်၏။ ထိုအခါ အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် ထိုရဟန်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အသျှင်တို့ အသျှင်မဂါတမသည် ယခုအဘယ်မှာ နေတော်မူပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့ သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။

၂၆၀။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား ဤသို့ အကြံပြု၏—

“ဤ အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် ထင်ရှားသော အမျိုးနွယ်လည်းဖြစ်၏၊ ထင်ရှားသောပေါက္ခရသဘာဝ ပုဏ္ဏား၏ တပည့်လည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့သော အမျိုးကောင်းသားတို့နှင့် အတူ စကားပြောဆို မှုသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်လေးမည်မဟုတ်” ဟု အကြံ ပြစ်၏။

ထို(ရဟန်း)တို့သည် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်အား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏—

“အဗ္ဗဒ္ဓ တံခါးပိတ်ထားသော ဤကျောင်းသို့ တိတ်ဆိတ်စွာချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မှခံဦးသို့ ပြည်းညှင်းစွာဝင်၍ ချောင်းဟန်ပြီးလျှင် တံခါးကိုခေါက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား တံခါးဖွင့်ပေးပါလိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်၏။

၂၆၁။ ထိုအခါ အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် တံခါးပိတ်ထားသောကျောင်းသို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ချဉ်းကပ် ပြီးနောက် မှခံဦးသို့ ပြည်းညှင်းစွာဝင်၍ ချောင်းဟန်ပြီးလျှင် တံခါးကိုခေါက်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် တံခါးကို ဖွင့်တော်မူ၏။ အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် ဝင်၏။ လုလင်များလည်းဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်)ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည်ကား စကြံ သွားလျက်လည်း ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် စိုးစဉ်း စိုးစဉ်းသော အမှတ်ရဖွယ် စကားကိုပြောဆို၏။ ရပ်လျက်လည်း ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် စိုးစဉ်း စိုးစဉ်းသော အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို၏။

၂၆၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗန္ဓုလုလင်အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အဗ္ဗန္ဓု သင်သည် စင်္ကြံသွားလျက် ရပ်လျက်ပင် ထိုင်နေသော ငါဘုရားနှင့် စိုးစဉ်း ငိုးစဉ်းသော အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုသည့်နည်းတူ (အဆက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ငွေကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်စကားပြောဆိုခြင်းကို ပြုသလော”ဟု ဆို၏။

ဇာတ်နိဗ္ဗိတိယသောစကားဖြင့် ရွေးဦးစွာရွတ်ချခြင်း

၂၆၃။ ဤသို့ မပြောဆိုပါ အသျှင်ဂေါတမ၊ သွားနေသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်(ပြောလိုသော)ပုဂ္ဂိုလ်သည် သွားလျက်သာလျှင် ပြောအပ်ပါ၏ အသျှင်ဂေါတမ၊ ရပ်နေသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်(ပြောလိုသော)ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ရပ်လျက်သာလျှင် ပြောအပ်ပါ၏ အသျှင်ဂေါတမ၊ ထိုင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်(ပြောလိုသော)ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ထိုင်လျက်သာလျှင် ပြောအပ်ပါ၏ အသျှင်ဂေါတမ၊ အိပ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်(ပြောလိုသော)ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အိပ်လျက်သာလျှင် ပြောအပ်ပါ၏ အသျှင်ဂေါတမ၊ ဇာတ်နိဗ္ဗိတိ ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ပေါက်ဖွားကုန်သော ဦးပြည်၊ရဟန်းညွှတ်တို့နှင့်မူကား အကျွန်ုပ်၏ စကားပြောဆိုခြင်းသည် အသျှင်ဂေါတမနှင့် ပြောဆိုသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါ၏။

အဗ္ဗန္ဓု သင်သည် ကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍ ဤအ ရပ်သို့လာခဲ့၏၊(သင်တို့သည်)အကြင် ကိစ္စအသို့ငှါ လာသည်ဖြစ်ကုန်အံ့ ထိုကိစ္စကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်ရာ၏။

အချင်းတို့ ဤအဗ္ဗန္ဓုလုလင်သည် မလိမ္မာသေးပဲလျက် လိမ္မာပြီးဟု မှတ်ထင်၏။ (ဤသို့ ပြုမူပြောဆိုရာ၌) မလိမ္မာသေးသည်မှ လွဲ၍ မည်သည့်အကြောင်းမျှ မရှိချေ။

၂၆၄။ ထိုအခါ မလိမ္မာသေးဟူသော စကားဖြင့်(မိမိကို)မြတ်စွာဘုရားဆိုတော်မူလတ်သော် အဗ္ဗန္ဓုလုလင်သည် အမျက်ထွက်သည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုပင်လျှင် ပုတ်တော်လိုရကား၊ မြတ်စွာဘုရားကိုပင်လျှင် ရွတ်ချလိုရကား၊ မြတ်စွာဘုရားကိုပင်လျှင် စွပ်စွဲလိုရကား “အချင်းတို့ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကိုလည်း ထိပါးစေမည်” ဟုကြံလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို ဆို၏—

“အသျှင်ဂေါတမ သာကီဝင် မင်းမျိုးသည် ခက်ထန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ သာကီဝင် မင်းမျိုးသည် ကြမ်းတမ်း၏။ အသျှင်ဂေါတမ သာကီဝင်မင်းမျိုးသည် စိတ်သဘောနှုန်း။ အသျှင်ဂေါတမ သာကီဝင်မင်းမျိုးသည် စကားမျိုး၏။ ဇာတ်နိဗ္ဗိတိ ဖြစ်ကုန်လျက် ပုဂ္ဂိုလ်

၁။ အဗ္ဗန္ဓုထာ၌ ဣဗ္ဗပုဒ်ကို ဂဟပတိက-သုကြယ်ဟု ဖွင့်၏။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်နှင့် ယခုခေတ် သီဟိုဠ်ဘာသာပြန်တို့၌ အဗ္ဗန္ဓုအား ဇာတ်နိဗ္ဗိတိကို မှီ၍ ဣဗ္ဗပုဒ်ကို အစေအပါဟု ပြန်ဆိုကြ၏ ဤနိကာယတွင် “ဗြဟ္မဇာနသုဿတော သုဒ္ဓါ” ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စကားကို ရှိသောစွာနာခံရသော အဗ္ဗန္ဓုမျိုးညဟု ဖွင့်ပြသည်ကို ထောက်ထား၍လည်းကောင်း၊ ဝိသနိကာယ် ပါဒ်ကဝင် အဗ္ဗန္ဓုထာ၌ ဟိနပုဒ်အထွတ်တွင် ဣဗ္ဗပုဒ်ဖြင့် လဲလှယ်၍ သုံးထားရာ၌ကို ထောက်၍လည်းကောင်း၊ ဤသုတ်တွင် အချေအတင် ပြောဆိုကြသော ရွေးနောက် စကားအား ဦးကို ထောက်ထား၍လည်းကောင်း “ဇာတ်နိဗ္ဗိတိ” ဟု ပြန်ဆိုလိုက်သည်။

တို့ကို မရိုသေကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို အလေးမပြုကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို မမြတ်နိုးကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို မပူဇော်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို မတုတ်ဝပ်ကုန်၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤသင်္ကါဝင်မင်းတို့သည် ဇာတ်နိမိတ်တို့ ဖြစ်ကုန်လျက် ပုဏ္ဏားတို့ကို မရိုသေခြင်း၊ အလေးမပြုခြင်း၊ မမြတ်နိုးခြင်း၊ မပူဇော်ခြင်း၊ မတုတ်ဝပ်ခြင်းသည် မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်ပါ။” ဟုဆို၏။

ဤသို့လျှင် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် သင်္ကါဝင်မင်းတို့ကို ဤဇာတ်နိမိတ်ဟူသော စကားဖြင့် ရှေးဦးစွာ ရှုတ်ချပြောဆို၏။

ဇာတ်နိမိတ်ဟူသောစကားဖြင့် နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှုတ်ချခြင်း

၂၆၅။ အဗ္ဗဒ္ဓသင်္ကါဝင်မင်းတို့သည် သင့်အား အဘယ်သို့ ပြန်မှားကုန်သနည်း။

အသျှင်ဂေါတမ အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် ဆရာပေါက္ခရာသာတိ ပုဏ္ဏား၏ ကိစ္စတင်ရ ဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ သွားခဲ့၏။ သင်္ကါဝင် မင်းတို့၏ စည်းဝေးဆောင်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ များစွာသော သင်္ကါဝင် မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သင်္ကါဝင်မင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်းကလိထိုး၍ ပြင်းစွာရယ်ကုန်လျက် ပြင်းစွာကစားကုန်လျက် စည်းဝေးဆောင်တွင် မြင့်သော နေရာတို့၌ ထိုင်နေကုန်၏။ စင်စစ်မူကား အကျွန်ုပ်ကိုသာ ရယ်ကြသည်ထင်၏။ မည်သူမျှ အကျွန်ုပ်ကို နေရာလည်းမပေးပါ။ (နေရာဖြင့်လည်းမဖိတ်ပါ) အသျှင်ဂေါတမ ဤသင်္ကါဝင်မင်းတို့သည် ဇာတ်နိမိတ်ဖြစ်ကုန်လျက် ပုဏ္ဏားတို့ကို မရိုသေခြင်း၊ အလေးမပြုခြင်း၊ မမြတ်နိုးခြင်း၊ မပူဇော်ခြင်း၊ မတုတ်ဝပ်ခြင်းသည် မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်ပါ။

ဤသို့လျှင် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် သင်္ကါဝင်မင်းတို့ကို ဤဇာတ်နိမိတ်ဟူသော စကားဖြင့် နှစ်ကြိမ်မြောက် ရှုတ်ချပြောဆို၏။

ဇာတ်နိမိတ်ဟူသောစကားဖြင့် သုံးကြိမ်မြောက် ရှုတ်ချခြင်း

၂၆၆။ အဗ္ဗဒ္ဓဘီလုံးငှက်မသည်ပင်လည်း မိမိအသိုက်၌ အလိဂိုတိုင်း မြည်နိုင်သေး၏။ အဗ္ဗဒ္ဓ ကပိလဝတ်ပြည်သည်ကား သင်္ကါဝင် မင်းမျိုးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ပြည် ဖြစ်ပေ၏။ အမောင် အဗ္ဗဒ္ဓ သည် ဤအသေးအမွှေးအမျှဖြင့် အခဲမကြေ မဖြစ်ထိုက်ပါ။

အသျှင်ဂေါတမ မင်းပုဏ္ဏား ကုန်သည် သူ့ဆင်းရဲ ဟူသော ဤအမျိုးလေးပါးတို့ ရှိကုန်၏။ မလျှင်ဂေါတမ ဤအမျိုးလေးပါးတို့တွင် မင်း ကုန်သည် သူ့ဆင်းရဲ ဟူသော အမျိုးသုံးပါးတို့ သည် ပုဏ္ဏားမျိုး၏ အလုပ်အကျွေးသာစင်စစ် ဖြစ်ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသင်္ကါဝင်မင်းတို့ သည် ဇာတ်နိမိတ်ဖြစ်ကုန်လျက် ပုဏ္ဏားတို့ကို မရိုသေခြင်း၊ အလေးမပြုခြင်း၊ မမြတ်နိုးခြင်း၊ မပူဇော်ခြင်း၊ မတုတ်ဝပ်ခြင်းသည် မသင့်တော် မလျောက်ပတ်ပါ။

ဤသို့လျှင် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် သင်္ကါဝင်မင်းတို့ကို ဤဇာတ်နိမိတ်ဟူသော စကားဖြင့် သုံးကြိမ်မြောက် ရှုတ်ချပြောဆို၏။

ကျွန်မသား၏ဝါဒ

၂၆၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏—

“ဤအမ္မဋ္ဌလုလင်သည် သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့ကို ဇာတ်နိမ့်ဟူသော စကားဖြင့် အပြင်းအထန် ဖိနှိပ်၏။ ငါသည်(သူ၏)အနွယ်ကို မေးရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အမ္မဋ္ဌလုလင်အား....“အမ္မဋ္ဌ သင်၏ အနွယ်ကား အဘယ်နည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်၏ အနွယ်ကား ကဏှာယန ဖြစ်ပါသည်။

အမ္မဋ္ဌ သင်၏ အမိ အဖတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော ရှေးအမည် အနွယ်ကို အစဉ်လိုက်၍ စိစစ်သော် သာကီဝင်မင်းတို့သည် အရှင်သခင်၏ သားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်သည် သာကီဝင်မင်းတို့၏ ကျွန်မသား ဖြစ်၏။

အမ္မဋ္ဌ သာကီဝင် မင်းတို့သည် ဥက္ကာက မင်းကို အသုံးအဆုတ် ယားကုန်၏။ အမ္မဋ္ဌ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဥက္ကာကမင်းသည် ချစ်ခင် မြတ်နိုးသော မိဖုရား၏ သားတော်အား မင်းအဖြစ်ကို ဆောင်ရွင်းတော်မူလို၍ ဥက္ကာမုခ ကုရကဏ္ဍ ဟတ္ထိနိက သိနိသုရ ဟူသော သားတော်ကြီးတို့ကို တိုင်းပြည်မှနှင်ထုတ်တော်မူ၏။ ထိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ခံရကုန်သော ထိုသားတော်ကြီးတို့သည် ဟိမဝန္တာနိပါး ရေကန်၏အနီး ကျွန်းတောအုပ်ကြီး၌ နေကုန်၏။ထို(သားတော်ကြီး)တို့သည် အမျိုးပျက်မည် ကြောက်သဖြင့် မိမိတို့၏နှမတို့နှင့် အိမ်ထောင်ပြုကုန်၏။

အမ္မဋ္ဌ ထိုအခါ ဥက္ကာကမင်းသည် မှူးမတ်ပရိသတ်တို့အား.... “အချင်းတို့ ယခုအခါ ,သားတော်တို့သည် အဘယ်အရပ်မှာ နေကုန်သနည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းမြတ် ဟိမဝန္တာနိပါး ရေကန်၏အနီး ကျွန်းတောအုပ်ကြီး၌ မင်းသားတို့သည် ယခုနေကြပါကုန်၏။ ထို (မင်းသား)တို့သည် အမျိုးပျက်မည်ကြောက်သဖြင့် မိမိတို့၏ နှမတော်တို့နှင့်အတူ အိမ်ထောင်ပြုကြပါကုန်သည်ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

အမ္မဋ္ဌ ထိုအခါ ဥက္ကာကမင်းသည်— “အချင်းတို့ သားတော်တို့သည် စွမ်းနိုင်ကုန်စွတကား” “အချင်းတို့ သားတော်တို့သည် အလွန်စွမ်းနိုင်ကုန်စွတကား”ဟု ဥဒါန်းကျူးရင့်လေ၏။ အမ္မဋ္ဌ ထိုဥဒါန်းကို အစွဲပြု၍ သာကီဝင်မင်းတို့သည် (သကျိဟု) ထင်ရှားကုန်၏။ ထို(ဥက္ကာကမင်း)သည် သာကီဝင်မင်းတို့၏ ရှေးဦးစွာဘော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။

အမ္မဋ္ဌ ဥက္ကာကမင်းအား-ဒိသာမည်သော ကျွန်မသည် ရှိ၏။ ထို(ကျွန်မ)သည် ကဏှမည်သော သားကိုဖွားမြင်၏။ ကဏှသည် မွေးဖွားစ ဖြစ်လျက် ဤသို့ ဆို၏—

“အမိ အကျွန်ုပ်ကို ဆေးကြောပါလော့၊ အမိ အကျွန်ုပ်ကို ရေချိုးပေးပါလော့၊ အမိ အကျွန်ုပ်ကို အညစ်အကြေးမှလွတ်ပါစေလော့၊ သင်တို့၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သူ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်” ဟု ဆို၏။

အဗ္ဗဋ္ဌ ယခုအခါ လူတို့သည် ဘီလူး‘ပိသာစ’တို့ကို မြင်လျှင် ဘီလူး ‘ပိသာစ’ဟူ၍ သိမှတ်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုစဉ်အခါ၌ လူတို့သည် ဘီလူး ‘ပိသာစ’တို့ကို ကတုဟူ၍ သိမှတ်ကုန်၏။ ထို (လူ) တို့သည် “ဤ (သူငယ်) သည် မွေးဖွားစပြစ်လျက် (စကား) ပြော၏၊ ကတု မွေးဖွား၏၊ ဘီလူး ‘ပိသာစ’ မွေးဖွား၏” ဟု ထိုကုန်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ ထိုစကားကို အစွဲပြု၍ ကတု အနွယ်ဝင်တို့သည် (ကတုဟု ဟု) ထင်ရှားကုန်၏။ ထိုကတုသည်လည်း ကတုအနွယ်ဝင်တို့၏ ငွေးဦးစွာသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ ဤသို့လျှင် သင်၏ အမိအဖတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော ရှေးအမည်အနွယ်ကို အစဉ်လိုက်၍ စိစစ်သော်သာကိဝင်မင်းတို့သည် အရှင်သင်၏သားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သင်သည် သာကိဝင်မင်းတို့၏ ကျွန်မသားဖြစ်၏ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။

၂၆၇။ ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူသော် ထိုလူငယ်များသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို ဆိုကြ၏—

“အသျှင်ဂေါတမသည် အဗ္ဗဋ္ဌကို ကျွန်မသား ဟူသော စကားဖြင့် အပြင်းအထန် မပိနှိပ်ပါလင့်၊ အသျှင်ဂေါတမ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ကောင်းသောဇာတ်လည်း ရှိပါ၏၊ အမျိုးကောင်းသားလည်း ဖြစ်ပါ၏၊ အကြားအမြင်လည်း များပါ၏၊ ချေငံသော စကားလည်း ရှိပါ၏၊ ပညာရှိလည်း ဖြစ်ပါ၏၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ဤစကား၌ အသျှင်ဂေါတမနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းငှာလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏” ဟု ဆိုကြ၏။

၂၆၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုလူငယ်တို့အား ဤစကားကို ဆိုတော်မူ၏—

“အကယ်၍ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ကောင်းသော ဇာတ်လည်း မရှိ၊ အမျိုးကောင်းသားလည်း မဟုတ်၊ အကြားအမြင်လည်း နည်း၏၊ ချေငံသော စကားလည်း မရှိ၊ ပညာလည်း မဲ့၏၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ဤစကား၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းငှာလည်း မစွမ်းနိုင်” ဟု သင်လုလင်တို့ ထင်ကြလျှင်။ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် နေပါစေ၊ သင်တို့သည်သာ ဤစကား၌ ငါနှင့်အတူ ပြောဆိုကုန်လော့၊ အကယ်၍ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ကောင်းသော ဇာတ်လည်း ရှိ၏၊ အမျိုးကောင်းသားလည်း ဖြစ်၏၊ အကြားအမြင်လည်း များ၏၊ ချေငံသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိလည်း ဖြစ်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ဤစကား၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းငှာလည်း စွမ်းနိုင်၏” ဟု သင်လုလင်တို့ထင်ကြငြားအံ့၊ သင်တို့နေကြကုန်၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည်သာ ဤစကား၌ ငါနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြော ဆိုပါစေ” ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ကောင်းသောဇာတ်လည်း ရှိပါ၏၊ အမျိုးကောင်းသားလည်း ဖြစ်ပါ၏၊ အကြားအမြင်လည်း များပါ၏၊ ချေငံသော စကားလည်း ရှိပါ၏၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ပညာရှိလည်း ဖြစ်ပါ၏၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် ဤစကား၌ အသျှင်ဂေါတမနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းငှာလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်တို့ ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်အံ့၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည်သာ ဤစကား၌ အသျှင်ဂေါတမနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုပါစေ။

၂၇၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗန္ဓလုလင်အား ဤသို့ မေးတော်မူ၏--

“အဗ္ဗန္ဓ အကြောင်းလိုလောက်သော ဤမေးခွန်းသည် သင်ထံသို့ ရောက်လာ၏။ အလိုမရှိသော်လည်း ဖြေကြားရပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ သင်သည် အတိအကျ မပြောဘဲနေသော်လည်းကောင်း၊ အခြားတပါးကို လုံးလွှဲပြောဆိုနေသော်လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော်လည်းကောင်း၊ ဖဲခွါသွားသော်လည်းကောင်း၊ ဤနေရာ၌ပင် သင့်ဦးခေါင်းသည် ခုနစ်စိတ်ကွဲလွဲစွာ၊ အဗ္ဗန္ဓ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ (အသက်)ကြီးကုန်သော(အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုသည်ကို သင်အဘယ်သို့ ကြားဖူးသနည်း၊ ဣဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့သည် အဘယ်မှစ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဣဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့၏ ရှေးဦးစွာသော ယောကျ်ားကား အဘယ်သူနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။

ဤသို့ မေးတော်မူသော် အဗ္ဗန္ဓလုလင်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗန္ဓလုလင်အား ဤသို့ မေးတော်မူပြန်၏--

“အဗ္ဗန္ဓ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ (အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သောဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုသည်ကို သင်အဘယ်သို့ ကြားဖူးသနည်း၊ ဣဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့သည် အဘယ်မှစ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဣဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့၏ ရှေးဦးစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား အဘယ်သူနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အဗ္ဗန္ဓလုလင်သည် ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင် နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗန္ဓလုလင်အား ဤစကားကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

“အဗ္ဗန္ဓ ယခုဖြေကြားလော့၊ ယခု သင်ဆိတ်ဆိတ်နေရန် အခါမဟုတ်၊ အဗ္ဗန္ဓ အကြင်သူသည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အကြောင်းလိုလောက်သော မေးခွန်းကို ဘုရားက မေးပါလျက် မဖြေပဲနေခြင်းအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ယင်းနေရာ၌ပင် ခုနစ်စိတ်ကွဲလွဲစွာ”ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

၂၇၁။ ထိုစဉ်အခါ၌ သိကြားမင်းသည် သီလူးအသွင်ဖြင့် ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံရှိသော သံတူကြီးကို စွဲကိုင်ပြီးလျှင် “ဤအဗ္ဗန္ဓလုလင်သည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အကြောင်းလိုလောက်သော မေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် အကယ်၍ မဖြေပဲနေခြင်းအံ့၊ ထို (အဗ္ဗန္ဓ)၏ ဦးခေါင်းကို ယင်းနေရာ၌ပင် ခုနစ်စိတ်ခွဲအံ့”ဟု ကြံရွယ်၍ အဗ္ဗန္ဓလုလင်၏ အထက်ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက်နေ၏။ ထိုဘီလူးအသွင်ရှိသော သိကြားမင်းကို မြတ်စွာဘုရားနှင့် အဗ္ဗန္ဓလုလင်တို့သာ မြင်ကြရ၏။

၂၇၂။ ထိုအခါ အဗ္ဗန္ဓလုလင်သည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ကြက်သီးမွေးဆင်း ထသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာ ကိုးကွယ်ရာဟု ရွာမှီးလျက် အနီးသို့ကပ်၍ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏--

“အသျှင်ဂေါတမသည်-ထိုစကားကို အဘယ်သို့ ဆိုလိုက်ပါသနည်း၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ထပန် ဆိုသော်မူပါဦးလော့”ဟု လျှောက်၏။

အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ (အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ပြောဆိုသည်ကို သင်အဘယ်သို့ ကြားဘူးသနည်း၊ ကဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့သည် အဘယ်မှစ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ကဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့၏ ရှေးဦးစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား အဘယ်သူနည်း။

အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမမိန့်တော်မူသည့်အတိုင်းပင် အကျွန်ုပ်ကြားဘူးပါ၏ ကဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့သည် ထိုကျွန်မ၏သား ကဏ္ဍမှစ၍ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ထို(ကျွန်မ၏သား ကဏ္ဍ) သည်ပင် ကဏ္ဍအနွယ်ဝင်တို့၏ ရှေးဦးစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်ပါတည်းဟု (လျှောက်၏)။

အမ္မဋ္ဌ၏ အဆက်အနွယ်အကြောင်း

၂၇၃။ ဤသို့လျှောက်သော် ထိုလုလင်တို့သည် ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံဖြင့် ပဲ့တင်ထပ်မျှ(ဤသို့) ပြောဆိုကြကုန်၏—

“အချင်းတို့ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည် ကောင်းသောဇာတ် မရှိဘူးတဲ့၊ အမျိုးကောင်းသား မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ သာကီဝင်မင်းတို့၏ ကျွန်မသားတဲ့၊ အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းတို့သည် အမ္မဋ္ဌလုလင်၏ အရှင်သခင်သားများ ဖြစ်ကြသတဲ့၊ ငါတို့သည် ရဟန်းဂေါတမ အမှန်အတိုင်း ပြောဆိုသည်ကို အပြစ်တင်သင့်သည်ဟု ထင်မှားမိခဲ့ကုန်၏”ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

၂၇၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤလုလင်တို့သည် အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ကျွန်မသားဟူသောစကားဖြင့် အပြင်းအထန် ဖိနှိပ်ကုန်၏၊ ငါသည် (အမ္မဋ္ဌကို ထိုဖိနှိပ်ခြင်းမှ) လွတ်မြောက်စေရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုလုလင်တို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

“လုလင်တို့ ဖင်တို့သည် အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ကျွန်မသား ဟူသောစကားဖြင့် အပြင်းအထန် ဖိနှိပ်ကုန်လင့်၊ ထိုကဏ္ဍသည် တန်ခိုးကြီးသောရသေ့ ဖြစ်ပေ၏၊ ထို(ကဏ္ဍရသေ့) သည် ဒက္ခိတဇနပုဒ် သို့ သွား၍ မြတ်သောမန္တန်တို့ကို သင်ပြီးလျှင် ဥက္ကာကမင်းသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မဒ္ဒုဇ္ဈပီမည်သော သမီးတော်ကို တောင်း၏။

ဥက္ကာကမင်းသည် “အချင်းတို့ ဤ (ကဏ္ဍ)သည် ငါ၏ ကျွန်မသားဖြစ်လျက် သမီးတော် မဒ္ဒုဇ္ဈပီကို အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ တောင်းဘိသနည်း”ဟု ထို (ကဏ္ဍရသေ့)အား အမျှတ်ထွက်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ မြားကို တင်၏၊ ထို(ဥက္ကာကမင်း)သည် ထိုမြားကို လွတ်ခြင်းငှါလည်း မထတ်နိုင်၊ ရုပ်ခြင်းငှါလည်း မထတ်နိုင် ရှိနေလေ၏၊ လုလင်တို့ ထိုအခါ မှူးမတ်ပရိသတ်တို့သည် ကဏ္ဍရသေ့ထံ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ရသေ့ မင်းအား ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့၊ အသျှင်ရသေ့ မင်းအား ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့”ဟု ဆိုကုန်၏။

၁။ ဒက္ခိတဇနပုဒ်=ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်၌ရှိသော နယ်ပယ်။

သုတ်]

မင်းမျိုးသည် မြင့်မြတ်သည့် အကြောင်း

၁၈၇

မင်းအား ချမ်းသာခြင်းဖြစ်လတ္တံ့။ သို့သော် မင်းသည် အကယ်၍ မြားကို အောက်သို့ လှလှအံ့၊ မင်း၏နိုင်ငံတော် တစ်ဝန်းလုံး၌ မြေကြီးသည် ကြေမှုပျက်စီးလတ္တံ့။

အသျှင်ရသေ့ မင်းအားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့၊ ဇနပုဒ်(တိုင်းနိုင်ငံ) အားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့။

မင်းအားလည်း ချမ်းသာခြင်းဖြစ်လတ္တံ့။ ဇနပုဒ် (တိုင်းနိုင်ငံ)အားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ သို့သော် မင်းသည် အကယ်၍ မြားကို အထက်သို့ လှလှအံ့၊ မင်း၏နိုင်ငံတော် တစ်ဝန်းလုံး၌ ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင် မိုးမရွာလတ္တံ့။

အသျှင်ရသေ့ မင်းအားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့၊ ဇနပုဒ် (တိုင်းနိုင်ငံ) အားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေလော့၊ မိုးလည်း ရွာပါစေလော့။

မင်းအားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ ဇနပုဒ် (တိုင်းနိုင်ငံ)အားလည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ မိုးလည်းရွာလတ္တံ့။ သို့သော် မင်းသည် သားကြီး၌ မြားကို ထည်စေလော့၊ မင်းသားသည်လည်း ကြက်သီးမွေးညှင်းမျှ မထမူ၍ ချမ်းသာသည်သာ ဖြစ်လတ္တံ့။

လုလင်တို့ ထိုအခါ အမတ်တို့သည် ဥက္ကာက(မင်း)အား လျှောက်ထားကုန်၏—

“ဥက္ကာက(မင်း)သည် သားကြီး၌ မြားကိုထည်စေလော့ မင်းသားသည်လည်း ကြက်သီးမွေးညှင်းမျှ မထမူ၍ ချမ်းသာသည်သာ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဆိုပါသည်”ဟူ၍ လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ “ဥက္ကာကမင်းသည် သားကြီး၌ မြားကိုထည်စေ၏။ မင်းသားသည်လည်း ကြက်သီးမွေးညှင်းမျှ မထမူ၍ ချမ်းသာသည်သာ ကောင်းစွာဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ ဥက္ကာက မင်းသည် မန္တန်လက်နက်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခံရသောကြောင့် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထထည်ဖြစ်၍ သမီးတော် မဒ္ဒုဗ္ဗပီကို ထို (ကဏ္ဍရသေ့)အား ပေးရ၏။ လုလင်တို့ သင်တို့သည် အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ကျွန်မသားဟူသော စကားဖြင့် အပြင်းအထန် မဖိနှိပ်ကုန်လင့်၊ ထိုကဏ္ဍသည် တန်ခိုးကြီးသော ရသေ့ဖြစ်ပေ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းမျိုးသည် မြင့်မြတ်သည့် အကြောင်း

၂၇၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

“အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဤ(လောက၌)မင်းမျိုး သတို့သား သည် ပုဏ္ဏားမျိုး သတို့သမီးနှင့် အိမ်ထောင် ပြုရာ၏။ ထိုသို့ထို၏ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကို စွဲ၍ သားဖွားရာ၏။ မင်းမျိုး သတို့သားနှင့် ပုဏ္ဏားမျိုးသတို့သမီးမှ ဖွားသော ထိုသား သည် ပုဏ္ဏားတို့ထံ၌ နေရာကိုလည်းကောင်း၊ ရေကိုလည်းကောင်း ရရာသလော”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ရရာပါ၏။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုသားအား ကုပ္ပိံ ထမင်း ကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း မင်္ဂလာထမင်း ကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ယင်ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ညှော်ခံထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ကျွေးကုန်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ကျွေးကုန်ရာပါ၏။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုသားအား ဝေဒကျမ်းတို့ကို သင်ပေးကုန်ရာသလော၊ သင်မပေးကုန်ရာ သလော။

အသျှင်ဂေါတမ သင်ပေးကုန်ရာပါ၏။

ထိုသားကို ပုဏ္ဏားမ(တို့နှင့်လက်ထပ်ရေး)၌ တားမြစ်ရာသလော၊ မတားမြစ်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မတားမြစ်ရာပါ။

ထိုသားကို မင်းမျိုးတို့သည် မင်းမျိုးတို့၏ အဘိသိက်မင်္ဂလာ ပြုကုန်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မပြုကုန်ရာပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ(ထိုသားကား) အပီဇကံမှ (မင်းမျိုးသို့) မဝင်သောကြောင့်ပါတည်း။

အဗ္ဗဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်ဆနည်း၊ ဤ(လောက၌) ပုဏ္ဏားမျိုး သတို့သား သည် မင်းမျိုးဘ တို့သမီးနှင့် အိမ်ထောင်ပြုရာ၏၊ ထိုသူတို့၏ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကို စွဲ၍ သားဖွား ရ၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သတို့သားနှင့် မင်းမျိုး သတို့သမီးမှ ဖွားသော ထိုသားသည် ပုဏ္ဏားတို့ထံ၌ နေရာကိုလည်းကောင်း ရေကိုလည်းကောင်း ရရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ရရာပါ၏။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုသားအား ကုပ္ပိံထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း မင်္ဂလာထမင်းကျွေး ပွဲ၌လည်းကောင်း ယင်ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ညှော်ခံထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ကျွေးကုန်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ကျွေးကုန်ရာပါ၏။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုသားအား ဝေဒကျမ်းတို့ကို သင်ပေးကုန်ရာသလော သင်မပေးကုန်ရာ သလော။

အသျှင်ဂေါတမ သင်ပေးကုန်ရာပါ၏။

ထိုသားကို ပုဏ္ဏားမ(တို့နှင့် လက်ထပ်ရေး)၌ တားမြစ်ရာသလော၊ မတားမြစ်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မတားမြစ်ရာပါ။

ထိုသားကို မင်းမျိုးတို့သည် မင်းမျိုးတို့၏ အဘိသိက်မင်္ဂလာ ပြုကုန်ရာသလော။

၁။ သေဘုထိုက်ကို ရည်စူး၍ပြုသော ထမင်းကျွေးပွဲ။

သုတ်]

မင်းမျိုးသည် မြင်မြတ်သည့်အကြောင်း

၁၈၉

အသျှင်ဂေါတမ မပြုကုန်ရာပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ(ထိုသားကား) အပဗဏ်မှ(မင်းမျိုးသို့) မဝင်သောကြောင့်ပါတည်း။

၂၇၆။ အဗ္ဗန္ဓ ဤသို့လျှင် ဖိန်းမအချင်းချင်း နှိုင်းရှည့်သော်လည်းကောင်း ယောကျ်ား အချင်းချင်း နှိုင်းရှည့်သော်လည်းကောင်း မင်းမျိုးတို့သာ မြတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။

အဗ္ဗန္ဓ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။ ဤ(လောက)၌ ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားကို အပြစ်တစုံတခုကြောင့် ဦးပြည်းရိတ်၍ ဦးခေါင်းထက် ပြာဖြူးပြီးလျှင် တိုင်းပြည်မှသော် လည်းကောင်း မြို့မှသော်လည်းကောင်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ ထိုပုဏ္ဏားသည် ပုဏ္ဏားတို့ထံ၌ နေရာကိုလည်းကောင်း ရေကိုလည်းကောင်း ရရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မရရာပါ။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုပုဏ္ဏားအား ကုပ္ပိးထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း မင်္ဂလာထမင်းကျွေး ပွဲ၌လည်းကောင်း ယင်ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ဧည့်ခံထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ကျွေးကုန်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မကျွေးကုန်ရာပါ။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထို(ပုဏ္ဏား)အား ဝေဒကျမ်းတို့ကို သင်ပေးကုန်ရာသလော၊ သင်မပေး ကုန်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ သင်မပေးကုန်ရာပါ။

ထိုပုဏ္ဏားကို ပုဏ္ဏေးမ(တို့နှင့် ဇနီးအိမ်ထောင်)၌ တားမြစ်ရာသလော မတားမြစ်ရာသလော။ အသျှင်ဂေါတမ တားမြစ်ရာပါ၏။

အဗ္ဗန္ဓ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။ ဤ(လောက)၌ မင်းမျိုးတို့သည် မင်းမျိုး မြစ်သူကို အပြစ်တစုံတခုကြောင့် ဦးပြည်းရိတ်၍ ဦးခေါင်းထက် ပြာဖြူးပြီးလျှင် တိုင်းပြည်မှ သော်လည်းကောင်း မြို့မှသော်လည်းကောင်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ ထိုသူသည် ပုဏ္ဏားတို့ထံ၌ နေရာကိုလည်းကောင်း ရေကိုလည်းကောင်း ရရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ရရာပါ၏။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုသူအား ကုပ္ပိးထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း မင်္ဂလာထမင်းကျွေးပွဲ၌ လည်းကောင်း ယင်ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ဧည့်ခံထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း ကျွေး ကုန်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ကျွေးကုန်ရာပါ၏။

ပုဏ္ဏားတို့သည် ထို(သူ)အား ဝေဒကျမ်းတို့ကို သင်ပေးကုန်ရာသလော၊ သင်မပေးကုန် ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ သင်ပေးကုန်ရာပါ၏။

ထို(သူ)ကို ပုဏ္ဏားမ(တို့နှင့် လက်ထပ်ရေး)၌ တားမြစ်ရာသ လော၊မတားမြစ်ရာသလော၊ အသျှင်ဂေါတမ မတားမြစ်ရာပါ။

၂၇၇။ အဗ္ဗဋ္ဌမင်းမျိုးတို့သည် ထိုမင်းမျိုးဖြစ်သူကို အပြစ်တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ဦးပြည်း ခိုတ်၍ ဦးခေါင်းထက် ပြာဖြူးပြီးလျှင် တိုင်းပြည်မှသော်လည်းကောင်း၊ မြို့မှသော်လည်းကောင်း နှင်ထုတ်ကုန်လတ်သော် ဤမျှဖြင့် ထိုသူသည် အလွန်ယုတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ မင်းမျိုးဖြစ်သူသည် ဤသို့ အလွန်ယုတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ၌လည်း မင်းမျိုးတို့သာ မြတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။

အဗ္ဗဋ္ဌ သနက်မာရ ဗြဟ္မာသည်လည်း ဤဂါထာကို ဆို၏—

“လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို အားကိုးလေ့ရှိကုန်၏။ (ထိုသူ တို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏၊ နတ်လူအပေါင်း၌ (အကြင်သူသည်) အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် မြတ်၏”ဟု ဆို၏။

အဗ္ဗဋ္ဌ သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ထိုဂါထာကို ကောင်းစွာ သိဆိုပေ၏။ မကောင်းသဖြင့် သိဆိုသည် မဟုတ်ပေ၊ ကောင်းစွာ ရွတ်ဆိုပေ၏။ မကောင်းသဖြင့် ရွတ်ဆိုသည် မဟုတ်ပေ၊ အကျိုးနှင့် စပ်ပေ၏။ အကျိုးနှင့် မစပ်သည် မဟုတ်ပေ၊ ငါသဘောတူ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ ငါလည်လည်း ဤအတူပင် ဆို၏—

“လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို အားကိုးလေ့ရှိကုန်၏။ (ထိုသူ တို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏၊ နတ်လူအပေါင်း၌ (အကြင်သူသည်) အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် မြတ်၏”ဟု ဆို၏။

ပဌမ ဘာဏဝါရ ပြီး၏။

အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’နှင့် အကျင့် ‘စရဏ’ အကြောင်း

၂၇၈။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျင့် ‘စရဏ’ကား အဘယ်နည်း၊ ထိုအသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ကား အဘယ်နည်း။

အဗ္ဗဋ္ဌ အတုမရှိသော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံမှု၌ “သင်သည် ငါနှင့်တန်၏၊ သင်သည် ငါနှင့်မတန်”ဟု ဇာတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စကားကိုလည်း မဆိုသင့်၊ အနွယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စကားကိုလည်းမဆိုသင့်၊ မာန်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောစကားကိုလည်းမဆိုသင့်၊ အဗ္ဗဋ္ဌ သမီးဆောင်ယူ၍ ထိမ်းမြားခြင်း သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း သမီးဆောင်ယူ သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်းရှိသော ဤလူတို့ဘောင်၌ “သင်သည် ငါနှင့်တန်၏၊ သင်သည် ငါနှင့်မတန်”ဟု ဇာတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဤစကားကိုလည်း ဆိုသင့်၏။ အနွယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဤစကားကို

သုတ်]

အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'နှင့် အကျင့်'စရဏ'အကြောင်း

၁၁၁

လည်း ဆိုသင့်၏။ မာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဣစ္စကားကိုလည်း ဆိုသင့်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ အကြင်သူတို့သည် ဇာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စကား၌လည်း စွဲလမ်းကုန်၏။ အနွယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စကား၌လည်း စွဲလမ်းကုန်၏။ မာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စကား၌လည်း စွဲလမ်းကုန်၏။ သမီးဆောင်ယူ၍ ထမ်း မြားခြင်း သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း၌လည်း စွဲလမ်းကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အတုမရှိသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံမှုမှ ဝေးကုန်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ ဇာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စကား၌ စွဲလမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း အနွယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စကား၌ စွဲလမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း မာန်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စကား၌ စွဲလမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း သမီးဆောင်ယူ၍ ထိမ်းမြားခြင်း သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်းနှင့် စွဲလမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ပယံပုသာလျှင် အတုမရှိသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံမှုကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်၏။

၂၇၉။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျင့် 'စရဏ'ကား အဘယ်နည်း၊ ထိုအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကား အဘယ်နည်း။

အဗ္ဗဋ္ဌ ပူဇော်(အထူး)ကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဧရာဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါး တရားကို သိစေတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမဏ-ဗြာဟ္မဏနှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည်လည်းကောင်း သူကြွယ်သားသည်လည်းကောင်း အခြားဇာတ် တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည်လည်းကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုယုံကြည်မှုကို ရသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ဆင်ခြင်၏။ပ။^၁

ထို(ရဟန်း)သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သွားလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်သော လုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့်တကွဖြစ်သော (နိဝဇ္ဇာ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမ ဇ္ဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ပ။ ဤသည်လည်း ထို(ရဟန်း)၏ အကျင့် 'စရဏ'ပေတည်း။

၁။ သာမညဖလသုတ် အပိုဒ် ၂၉၀-အပိုဒ် ၂-မှ၍ အပိုဒ် ၂၂၆-အဆုံးအထိဖော်လေ။

အဗ္ဗဒ္ဓ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည်ဝိတက်ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ပွားစေတတ်သော ကြွေညှိခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော စုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ပ။ ဤသည်လည်း ထို (ရဟန်း) ၏ အကျင့် 'စရဏ' ပေတည်း။

အဗ္ဗဒ္ဓ တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမုဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ရဟန်းသည်) ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ပ။ ဤသည်လည်း (ထိုရဟန်း) ၏ အကျင့် 'စရဏ' ပေတည်း။ ပ။

အဗ္ဗဒ္ဓ တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရွှေဦးကပင်ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထ ဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ပ။ ဤသည်လည်း ထို (ရဟန်း) ၏ အကျင့် 'စရဏ' ပေတည်း။ အဗ္ဗဒ္ဓ ဤ (လေးမျိုးသောဈာန်) သည် ထို (မူလကင်္ဂါဆိုခဲ့သော) အကျင့် 'စရဏ' ပင်တည်း။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် ဝိပဿနာဉာဏ် အမြင် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရွှေ့ရွှေ့ပို့ဆောင်၏။ ရွှေ့ရွှေ့ညွတ်စေ၏။ ပ။ ဤသည်လည်း ထို (ရဟန်း) ၏ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ပေတည်း။ ပ။ ဤမဂ်ကိုစွဲအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်ကိုစွဲမရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ဤသည်လည်း ထို (ရဟန်း) ၏ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ပေတည်း။ အဗ္ဗဒ္ဓ ဤ (ရှစ်မျိုးသောပညာ) သည် ထို (မူလကင်္ဂါဆိုခဲ့သော) အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ပင်တည်း။

အဗ္ဗဒ္ဓ ဤရဟန်းကို အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ အဗ္ဗဒ္ဓ ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' နှင့် ပြည့်စုံမှုမှလည်းကောင်း၊ ဤအကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှုမှလည်းကောင်း တပါးသောလွန်ကဲထူးမြတ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' နှင့် ပြည့်စုံမှုသည် လည်းကောင်း၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှုသည်လည်းကောင်း မရှိတော့ပြီ။

ပျက်စီးကြောင်းလေးပါး

၂၇၀။ အဗ္ဗဒ္ဓ အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ ပျက်စီး ကြောင်းတို့သည် လေးပါးရှိကုန်၏။ လေးပါးဆိုကား အဘယ်နည်း—

၁။ သာမညဖလသုတ် အပိုဒ် ၂၃၅-မှစ၍ အပိုဒ် ၂၃၆ အပိုဒ် ၄ အဆုံးအထိ ဖော်လေး။
 ၂။ သာမညဖလသုတ် အပိုဒ် ၂၃၇-အစမှစ၍ အပိုဒ် ၂၅၀-အပိုဒ် ၃-အထိ ဖော်လေး။

သုတ်]

ပျက်စီးကြောင်းလေးပါး

အမ္မဋ္ဌ ဤ(လောက)၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏသည်လည်းကောင်း အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ထမ်းပိုးဖြင့် ရမ်းသု ပရိက္ခရာတို့ကို ယူဆောင်လျက် "ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားသူ ဖြစ်တော့အံ့" ဟု တောအုပ်သို့ ဝင်၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူသည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံသူ၏ အလုပ်အကျွေးမျှသာလျှင် ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ ဤကား အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ ရှေးဦးစွာသော ပျက်စီးကြောင်းပေတည်း။

အမ္မဋ္ဌ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤ(လောက)၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏ သည်လည်းကောင်း အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူဆောင်လျက် "သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးကိုသာ စားသူ ဖြစ်တော့အံ့" ဟု တောသို့ ဝင်၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူသည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံသူ၏ အလုပ်အကျွေးမျှသာလျှင် ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ ဤကား အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ နှစ်ခုမြောက်သော ပျက်စီးကြောင်းပေတည်း။

အမ္မဋ္ဌ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤ(လောက)၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏသည်လည်းကောင်း အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက် နိုင်သည် ဖြစ်၍ သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ရွာ၏ အနီး၌လည်းကောင်း၊ နဂုံး၏ အနီး၌လည်းကောင်း မီးပူဇော်ရာ အိမ်ကို ဆောက်၍ မီးကို လုပ်ကျွေးလျက် နေ၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူသည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံသူ၏ အလုပ်အကျွေးမျှသာလျှင် ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ ဤကား အတုမရှိသော ဤ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ သုံးခုမြောက်သော ပျက်စီးကြောင်းပေတည်း။

အမ္မဋ္ဌ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤ(လောက)၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏ သည်လည်းကောင်း အတုမရှိသော ဤ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည် ဖြစ်၍ သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ မီးကို လုပ်ကျွေးသူ၏ အဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ "အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာသော သမဏပြာဟူဏကို ငါသည် စမ်းအားရှိသလောက် ပူဇော်အံ့ဟု လမ်းခရီးခွဲအဆင့်၌ တံခါးပေါက် လေးခုရှိသော အိမ်ကို ဆောက်လျက်နေ၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူသည် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံသူ၏ အလုပ်အကျွေးမျှသာလျှင် ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ ဤကား အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ လေးခုမြောက်သော ပျက်စီးကြောင်း ပေတည်း။

အမ္မဋ္ဌ အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ ပျက်စီးကြောင်း ထိုသည် ဤလေးပါးတို့၏ ဖြစ်တုန့်၏။

၂၁။ အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဆရာနှင့်တကွသော သင်သည် အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှုကို ရပါ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ ခရပါ။ အသျှင်ဂေါတမ ဆရာနှင့်တကွသော အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်သို့သော သူ ဖြစ်ပါသနည်း အဘုမရှိသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ် သို့သော အရာဖြစ်ပါသနည်း အသျှင်ဂေါတမ ဆရာနှင့်တကွသော အကျွန်ုပ်သည် အတုမရှိသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံမှုမှ ဝေးပါသေး၏။

အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဆရာနှင့်တကွသော သင်သည် အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ "ကြွေကျသော သစ်သီး ကိုသာ စားသူဖြစ်တော့အံ့" ဟု ထမ်းပိုးဖြင့် ရသေ့ ပရိက္ခရာတို့ကို ယူဆောင်လျက် တောသို့ဝင် ခဲ့လော။

အသျှင်ဂေါတမ မဝင်ပါ။

အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဆရာနှင့်တကွသော သင်သည် အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားသူ ဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ "သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးကိုသာ စားသူဖြစ်ကော့အံ့" ဟု ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို ယူဆောင်လျက် တောသို့ဝင်၏လော။
အသျှင်ဂေါတမ မဝင်ပါ။

အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဆရာနှင့်တကွသော သင်သည် အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာလျှင် စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ သစ်ဖုသစ်မြစ်သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ရွာ၏အနီး၌၎င်း နိဂုံး၏အနီး၌၎င်း မီးပူဇော်ရန် အိမ်ဆောက်၍ မီးကိုလုပ်ကျွေးလျက် နေ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မနေပါ။

အမ္မဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဆရာနှင့်တကွသော သင်သည် အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'၊ အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးကိုသာ စားသူအဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ မီးကိုလုပ်ကျွေးသူ အဖြစ်သို့လည်း မရောက်နိုင်သည် ဖြစ်၍ "ဤအရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ငါသည် စွမ်းအားရှိသလောက် ပူဇော်အံ့" ဟု လမ်းလေးခုဆုံ၌ တံခါးပေါက်လေးခုရှိသော အိမ်ကိုဆောက်လျက်နေ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မနေပါ။

သုတ်]

ရှေး၌ဖြစ်သော ရသေ့တို့အကြောင်းကိုမေးမြန်းခြင်း

၁၅၅

၂၇၂။ အဗ္ဗန္တ ဤသို့လျှင် ဆရာနှင့်တကွသော ဆင်သည် အတုမရှိသော ဤအသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် စရဏ်နှင့်ပြည့်စုံမှုမှလည်း ယုတ်လျော့၏။ အတုမရှိသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'၊ အကျင့် စရဏ်နှင့် ပြည့်စုံမှု၏ ထိုပျက်စီးကြောင်း လေးပါးတို့မှလည်း ယုတ်လျော့၏။ အဗ္ဗန္တ သင်၏ဆရာ ပေါက္ခရာ သာတိ ပုဏ္ဏားသည် ပျက်စီးကြောင်း တရားကိုမူ ကိုယ်တိုင် မပြည့်စုံနိုင်ပဲလျက် "ခေတ်နိမ့်ဖြစ် ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ပေါက်ဖွားကုန်သော ဦးပြည်ရဟန်းညံ့တို့သည် အဘယ်သို့သောသူများဖြစ်ကုန်သနည်း၊ (ထိုသူတို့နှင့်) ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆွေးနွေး ခြင်းသည်အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း" ဟူသော စကားကို ဆိုခဲ့ဘိ၏။ အဗ္ဗန္တ သင့်ဆရာ ပေါက္ခရာ သာတိပုဏ္ဏား၏ ဤမျှလောက်သော ချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း ရှုလော့။

ရှေး၌ဖြစ်သော ရသေ့တို့အကြောင်းကို မေးမြန်းခြင်း

၂၇၃။ အဗ္ဗန္တ ပေါက္ခရာသာတိ ပုဏ္ဏားသည် ပသေနဒီကောသလမင်း ပေးသော စည်းစိမ်ကို ခံစား၏။ ထို(ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏား)အား ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် မျက်နှာချင်းဆိုင်ခွင့် ကိုလည်း မပေး၊ ထို(ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏား)နှင့် တိုင်ပင်သော အခါ၌လည်း ကန့်လန့်ကာခြား၍ တိုင်ပင်၏။ အဗ္ဗန္တ တရားနှင့်အညီ ပေးထားသော ရိက္ခာတော်ကို ခံယူရသူအား ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် အဘယ်ကြောင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ခွင့်ကိုလည်း မပေးဘိသနည်း၊ အဗ္ဗန္တ သင့်ဆရာ ပေါက္ခရာသာတိ ပုဏ္ဏား၏ ဤမျှလောက်သော ချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း ရှုလော့။

၂၇၄။ အဗ္ဗန္တ ထို(ဆရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤ(လောက)၌ ပသေနဒီကောသလ မင်းသည် ဆင်လည်ထက်၌ နေလျက်သော်၎င်း မြင်းကျောက်ကုန်းထက်၌ နေလျက်သော်၎င်း ရထားခင်းနီးထက်၌ တည်လျက်သော်၎င်း ထင်ရှားသော အမတ်တို့နှင့် ဖြစ်စေ၊ မင်းညီမင်းသားတို့ နှင့်ဖြစ်စေ စတုတခုသော တိုင်ပင်ဖွယ်ရာကို တိုင်ပင်ရာ၎င်း၊ ထို(ပသေနဒီကောသလမင်း)သည် ထိုတိုင်ပင်ရာအရပ်မှ ဖဲသွားပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ တည်ရှိလေရာ၏။ ထိုအခါ သူ့ဆင်းရဲ ဖြစ်စေ သူ့ဆင်းရဲ၏ကျန်ဖြစ်စေ လာရောက်၍ ထိုအရပ်၌ တည်လျက် "ပသေနဒီကောသလမင်း သည် ဤသို့လည်းဆို၏၊ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ဤသို့လည်းဆို၏" ဟု ထိုတိုင်ပင်ဖွယ်ကို သာလျှင် တိုင်ပင်ရာ၏။ ထိုသူသည် မင်းဆိုသည့်အတိုင်း ငြင်းဆို၏။ မင်းတိုင်ပင်သည့် အတိုင်း လည်း တိုင်ပင်၏။ ဤမျှဖြင့် ထိုသူသည် မင်းသော်၎င်း အမတ်သော်၎င်း ဖြစ်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ရာပါ။

၂၇၅။ အဗ္ဗန္တ ဤအတူ ပုဏ္ဏားတို့၏လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကိုစီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကိုပို့ချကုန်သော အကြွင်းရသေ့တို့သည်ရှိကုန်၏။ ယခုအခါ ပုဏ္ဏားတို့သည် အကြွင်း ရသေ့တို့ သိဆိုပို့ချ ပေါင်းစုထားသော ထိုရေးဟောင်းဝေဒကျမ်းကို လိုက်၍ သိဆိုကုန်၏။ လိုက်၍ ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။ ရွတ်ဖတ်နည်းအတိုင်း လိုက်၍ ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။ ပို့ချနည်းအတိုင်း လိုက်၍ ပို့ချကုန်၏။ ဤရသေ့တို့ကား အဘယ်နည်း—

“အဋ္ဌကရသေ့ ဘိမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမေဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသရသေ့ ဘာရဒါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ဝါဗာပရသေ့ အာရုရသေ့တို့ကည်း”။

ဆရာနှင့်တကွသောငါသည် ထိုပေဒင်ကျမ်းတို့ကို သင်၏ဟု သင်ဆိုရာ၏။ ထိုမျှဖြင့် သင်သည် ရသေ့သောဒ်ဝင်း ရသေ့ဖြစ်ရန် ကျင့်သောသူသောဒ်ဝင်း ဖြစ်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည်မရှိ။

၂၈၆။ အဗ္ဗဋ္ဌ ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း (အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်)ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ပြေးဆိုသည်ကို သင်အဘယ်သို့ ကြားဘူးသနည်း၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချကုန်သော အကြင်ရသေ့တို့သည် ရှိကုန်၏။ ယခုအခါ ပုဏ္ဏားတို့သည် အကြင် (ရသေ့)တို့ သိဆံ့ပို့ချ ပေါင်းစုထားသော ထိုရှေးဟောင်းဝေဒကျမ်းကိုလိုက်၍ သိဆိုကုန်၏။ လိုက်၍ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။ ရွတ်ဖတ်နည်းအတိုင်းလိုက်၍ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။ ပို့ချနည်းအတိုင်း လိုက်၍ ပို့ချကုန်၏။ ဤရသေ့တို့ကား အဘယ်နည်း—

“အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာဗိတ္ထရသေ့ ငမဒဂ္ဂိရသေ့ ဒင်္ဂီရသေ့ ရသေ့ ဘာရဒ္ဒါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့ တို့တည်း။”

ထို(ရသေ့)တို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တကွသော သင်ကဲ့သို့ပင် ကောင်းမွန်စွာ ရေချိုးကုန်လျက် ကောင်းမွန်စွာ လိမ်းကျံကုန်လျက် ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ကုန်လျက် ပတ္တမြား နှားတောင်း တန်ဆာကို ဝတ်ဆင်ကုန်လျက် ဖြူသောအဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ကုန်လျက် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် တုံ့လုံပြည့်စုံစွာ ပျော်ရွှင်စံစားကုန်၏ဟု သင်သည် ကြားဘူးသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မကြားဘူးပါ။

။ပ။^၁ ထို (ရသေ့) တို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တကွသော သင်ကဲ့သို့ပင် များသော အရည်ဟင်း အဖတ်ဟင်းရှိသော အသားပြမ်းသော ဆန်မည်းကို ရွေးချယ်ပြီးသော စင်ကြယ်သောသလေးထမ်းကို စားကုန်၏ ဟု သင်သည် ကြားဘူးသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မကြားဘူးပါ။

။ပ။ ထို (ရသေ့)တို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တကွသော သင်ကဲ့သို့ပင် အဝတ် တန်ဆာတို့ဖြင့် ဖွားလျားညွတ်ကျသော နံပါးရှိသော မိန်းမတို့ဖြင့် ပျော်ရွှင် စံစားကုန်၏ ဟု သင်သည် ကြားဘူးသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မကြားဘူးပါ။

။ပ။ ထို(ရသေ့) တို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တကွသော သင်ကဲ့သို့ပင် မွေးမှင်သ ထားသည့် မြည်းကသော ရထားတို့ကို စီးကုန်လျက် ရှည်သော နှင်တံတို့ဖြင့် မြည်းတို့ကို ထိုးဆွ ကုန်လျက် လှည့်ပတ်သွားလာကုန်၏ဟု သင်သည် ကြားဘူးသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မကြားဘူးပါ။

သုတ်]

လက္ခဏာနှစ်မျိုးကိုပြခြင်း

၁၇

။ပ။ထို (ရသေ့) တို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တကွသာ ဆင်ကဲ့သို့၎င်း တူးထားသည့် ကျုံးရှိကုန်သော မင်းတုတ် လျှိုထားသည့်တံခါးရှိကုန်သော တံတိုင်းအခြေခိုင်လုံသော မြို့တို့၌ ဆန်လျက်ရှည်လက်နက်ကိုင် ယောက်ျားတို့ကို စောင့်ရှောက် စေကုန်၏ ဟု ယင်သည် ကြားဘူးသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မကြားဘူးပါ။

အမ္မဋ္ဌ ဤသို့သျှင် ဆရာနှင့်တကွသော သင်သည် ရသေ့ပည်းမဟုတ် ရသေ့ဖြစ်ရန်ကျင့်သူလည်းမဟုတ်၊ အမ္မဋ္ဌ ငါဘုရား၌ ယုံမှားတွေးတောခြင်း ရှိသူသည် ငါဘုရားကို မေးမြန်းခြင်းဖြင့် (ထိုယုံမှားတွေးတောခြင်းကို သုတ်သင်ရာ၏) ငါဘုရားသည် ဖြေကြားခြင်းဖြင့် (ထိုယုံမှားတွေးတောခြင်းကို) သုတ်သင်အံ့။

လက္ခဏာနှစ်မျိုးကိုပြခြင်း

၂၇၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကျောင်းတော်မှ ထွက်တော်မူ၍ စင်္ကြံဆီသို့ ရှေးရှု။ ကြွတော်မူ၏။ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည်လည်း ကျောင်းတော်မှ ထွက်၍ စင်္ကြံဆီသို့ ရှေးရှုသွား၏။ ထိုအခါ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည် စင်္ကြံသွားနေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသို့ နောက်မှ လိုက်၍ စင်္ကြံသွားလျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာတို့ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏။ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာတို့ကို များသောအားဖြင့် မြင်၏။ နှစ်ပါးတို့ကိုကား မမြင်၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်၌လည်းကောင်း ရှည်ပြန့်သော လျှာတော်၌လည်းကောင်း (ဤမမြင်ရသော) ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့၌ ယုံမှား၏။ တွေးတော ယုံမှား၏။ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။

၂၇၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏-

“ဤအမ္မဋ္ဌလုလင်သည် ငါ၏ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာတို့ကို များသောအားဖြင့်မြင်၏။ နှစ်ပါးတို့ကိုကားမမြင်၊ အအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်၌ လည်းကောင်း ရှည်ပြန့်သော လျှာတော်၌လည်းကောင်း (ဤမမြင်ရသော) ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့၌ ယုံမှား၏။ တွေးတောယုံမှား၏။ မဆုံးဖြတ်နိုင် မယုံကြည်နိုင်။ (ငါသည်) တန်ခိုး ဖန်ဆင်းပြုရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ကို အမ္မဋ္ဌလုလင် မြင်နိုင်ရန် တန်ခိုး ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် လျှာတော်ကို ထုတ်၍ နားတွင်း နှစ်ဖက်တို့ကိုလည်း အပြန်အလှန် သုံးသပ်တော်မူ၏။ နှာခေါင်းပေါက် နှစ်ဖက်တို့ကိုလည်း အပြန်အလှန် သုံးသပ်တော်မူ၏။ အလုံးစုံသော နဖူးပြင်ကိုလည်း လျှာဖြင့် ဖုံးအုပ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အမ္ဗဋ္ဌလုလင်အား ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်၏-

“ရဟန်းဂေါတမသည် တင်းတင်း ပြည့်ညီသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျိား မြတ် လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။ တင်းတင်း မပြည့်ညီသော လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပေ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသောကိစ္စ၊ များသော ပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏” ဟု ဤစကား ကိုလျှောက်၏။

အမ္ဗဋ္ဌ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အမ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် မြည်းကသော ရထားကို တက်စီး၍ ပြန်သွားလေ၏။

၂၇၉။ ထိုစဉ်အခါ၌ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားသည် ဥက္ကဋ္ဌမြို့မှ ထွက်၍ ပုဏ္ဏားပေါင်းများစွာ နှင့် အတူ အမ္ဗဋ္ဌလုလင်ကိုသာ စောင့်မျှော်လျက် မိမိ၏ ဥယျာဉ်၌ နေ၏။ ထိုအခါ အမ္ဗဋ္ဌလုလင် သည် ထိုဥယျာဉ်သို့ သွားလေ၏။ ယ ဥဗြေ သွားနိုင်သမျှသော အရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့် သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာသျှင် ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပေါက္ခရ- သာတိပုဏ္ဏားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။

၂၈၀။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အမ္ဗဋ္ဌလုလင်အား ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားသည် ဤစကားကို ဆို၏။

“ချစ်သား အမ္ဗဋ္ဌ ထိုအသျှင်ဂေါတမကို တွေ့မြင်ခဲ့၏လော”။

အသျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို တွေ့မြင်ခဲ့ပါကုန်၏။

ချစ်သား အမ္ဗဋ္ဌ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် အမှန်အတိုင်း ပြန်နံ့၍ ထွက်သလော၊ အမှန်အတိုင်း မဟုတ်ပဲ ပြန်နံ့၍ ထွက်သလော၊ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ကျော်စောသည့် အတိုင်း၊ မှန်သလော၊ မမှန်သလော။

အသျှင် ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် အမှန်အတိုင်း ပြန်နံ့၍ ထွက်ပါ၏၊ အမှန်အတိုင်း မဟုတ်ပဲ ပြန်နံ့၍ ထွက်သည် မဟုတ်ပါ။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ကျော်စောသည့် အတိုင်းပင် မှန်ပါ၏၊ မမှန်သည် မဟုတ်ပါ။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် တင်းတင်းပြည့်ညီသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျိားမြတ် လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ၏။ တင်းတင်းမပြည့်ညီသော လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပါ။

ချစ်သား အမ္ဗဋ္ဌ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမနှင့် အတူ စကားတစုံတရာ ပြောဆိုခဲ့ရပါ သလော။

အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမနှင့် အတူ စကား အနည်းငယ် ပြောဆိုခဲ့ရပါ၏။

သုတ်]

ပေါက္ခရာသတ္တိပုဏ္ဏား ဘုရားထံချဉ်းကပ်ခြင်း

၁၁၉

ချစ်သား အမ္မဋ္ဌ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမနှင့် အတူ စကားအနည်းငယ်ကို အဘယ်သို့ ပြောဆိုခဲ့ရပါသနည်း။

ထိုအခါ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို ပေါက္ခရာသတ္တိပုဏ္ဏားအား ပြောကြား၏။

၂၉၁။ ဤသို့ ပြောကြားသော် ပေါက္ခရာသတ္တိ ပုဏ္ဏားသည် အမ္မဋ္ဌလုလင်အား ဤ စကားကိုဆို၏—

“ဟယ် ငါတို့၏ ပညာရှိကလေးတို့ အံ့ဖွယ်ကောင်းပါဘိ၊ ဟယ် ငါတို့၏ ဗဟုသုတနှင့် ကလေးတို့ အံ့ဖွယ်ကောင်းပါဘိ၊ ဟယ် ငါတို့၏ ဗေဒင်သုံးပုံ ဝတ်ကလေးတို့ အံ့ဖွယ် ကောင်းပါဘိ၊ အချင်းတို့ ဤသို့သော အကျိုးဆောင်မှုကြောင့် ယောက်ျားသည် (ခန္ဓာ) ကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ်ငရဲသို့ သာလျှင် ရောက်ရာသည် မဟုတ်တုံလော။”

အမ္မဋ္ဌ သင်သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဤသို့ ထိပါး၍ ထိပါး၍ အကြင် (စကား) ကို ဆို၏၊ ထိုစကားကြောင့်ပင်လျှင် (ထို) အသျှင်ဂေါတမသည် ငါတို့၏ (အပြစ်) ကိုလည်း ဤသို့ ထုတ်ဖော်၍ ထုတ်ဖော်၍ ဆိုတော်မူ၏၊ ဟယ် ငါတို့၏ ပညာရှိကလေး တို့ အံ့ဖွယ်ကောင်းပါဘိ၊ ဟယ် ငါတို့၏ ဗဟုသုတနှင့်ကလေးတို့ အံ့ဖွယ်ကောင်းပါဘိ၊ ဟယ် ငါတို့၏ ဗေဒင်သုံးပုံဝတ်ကလေးတို့ အံ့ဖွယ်ကောင်းပါဘိ၊ အချင်းတို့ ဤသို့ သော အကျိုးဆောင်မှုကြောင့် ယောက်ျားသည် (ခန္ဓာ) ကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ် ငရဲသို့ ရောက်ရာသည် မဟုတ်တုံလော။”

(ဤသို့ ဆိုပြီးလျှင်) အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍ အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ခြေဖြင့်သာလျှင် လှိမ့်၍ ကန်၏၊ ထိုခဏ၌ပင် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် လည်း အလိုရှိ၏။

ပေါက္ခရာသတ္တိပုဏ္ဏား ဘုရားထံချဉ်းကပ်ခြင်း

၂၉၂။ သို့အခါ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ပေါက္ခရာသတ္တိပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏—
“အသျှင် ယနေ့ ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ရန် အချိန်မဲ့လှပါပြီ၊ နက်ဖြန်၌ အသျှင်ပေါက္ခရာသတ္တိသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်နိုင် ပါလိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ ပေါက္ခရာသတ္တိ ပုဏ္ဏားသည် မိမိအိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီမံစေ ၍ ယာဉ်၌ တင်ပြီးလျှင် မီးရှူးတိုင်တို့ကို ဆောင်စေလျက် ဥက္ကဋ္ဌမြို့မှ ထွက်၍ ထူဇ္ဇာနဂါလ တောအုပ်သို့ သွားလေ၏။ ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသောအရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့်သွား၍ ယာဉ်မှထွက်

ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခု
သော နေရာ၌ ထိုင်၏။

၂၉၃။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်းပြီးသော ပေါက္ခရာသာတိ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား
ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့၏ တပြည့် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် ဤအရပ်သို့လာပါသလော”။
ပုဏ္ဏား သင်၏ တပည့် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် လာပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်သည် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်နှင့် အတူ စကားတစုံတရာ ပြောဆိုရပါ
သလော

ပုဏ္ဏား ငါသည် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်နှင့် အတူ စကား အနည်းငယ် ပြောဆိုရပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်သည် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်နှင့် အတူ စကားအနည်းငယ်ကို အဘယ်သို့
ပြောဆိုရပါသနည်း။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို ပေါက္ခရာ
သာတိ ပုဏ္ဏားအား မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်ကြားသော် ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည်
မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဂေါတမ အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် မိုက်မဲပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အဗ္ဗဒ္ဓ
လုလင်အား သည်းခံတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား “အဗ္ဗဒ္ဓလုလင်သည် ချမ်းသာစေသတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၂၉၄။ ထိုအခါ ပေါက္ခရာသာတိ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ သုံးဆယ်
နှစ်ပါးသော ယောကျိားမြတ် လက္ခဏာတို့ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏။ ပေါက္ခရာသာတိ ပုဏ္ဏားသည်
မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော်၌ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောကျိားမြတ် လက္ခဏာတို့ကို များသော
အားဖြင့် မြင်၏။ နှစ်ပါးတို့ကိုကား မမြင်၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်၌လည်းကောင်း
ရှည်ပြန့်သော လျှာတော်၌လည်းကောင်း (ဤမမြင်ရသော) ယောကျိားမြတ် လက္ခဏာ
နှစ်ပါးတို့၌ ယုံမှား၏။ တွေးတောယုံမှား၏။ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။

၂၉၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏—

ဤပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် ငါ၏ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောကျိားမြတ်
လက္ခဏာတို့ကို များသောအားဖြင့် မြင်၏။ နှစ်ပါးတို့ကိုကား မမြင်၏။ အအိမ်ဖြင့်
ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်၌ လည်းကောင်း၊ ရှည်ပြန့်သော လျှာတော်၌လည်းကောင်း
(ဤမမြင်ရသော) ယောကျိားမြတ် လက္ခဏာနှစ်ပါးတို့၌ ယုံမှား၏။ တွေးတောယုံမှား၏။
မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်၊ ငါသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းပြုရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ကို ပေါက္ခရာသုတ် ပုဏ္ဏားမြင်နိုင်ရန် တန်ခိုးဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် လျှာတော်ကိုထုတ်၍ နားထွင်းနှစ်ဖက်ထို့ကိုလည်း အပြန်အလှန် သုံးသပ်တော်မူ၏။ နှာခေါင်းပေါက် နှစ်ခုထို့ကိုလည်း အပြန်အလှန် သုံးသပ်တော်မူ၏။ အလုံးစုံသော နဖူးပြင်ကိုလည်း လျှာဖြင့် ဖုံးအုပ်တော်မူ၏။

၂၉၆။ ထိုအခါ ပေါက္ခရာသုတ် ပုဏ္ဏားအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏—

“ရဟန်းဂေါတမသည် တင်းတင်းပြည့်ညီသော သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ား မြတ် လက္ခဏာတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။ တင်းတင်းမပြည့်ညီသော လက္ခဏာတို့ နှင့် ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပေ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

(ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီးသော်) မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမသည် ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ ယနေ့အဘို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

၂၉၇။ ထိုအခါ ပေါက္ခရာသုတ်ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ “အသျှင်ဂေါတမ အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အချိန် (တန်ကြောင်း) ကို လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူလျှောက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ပေါက္ခရာသုတ်ပုဏ္ဏား၏ (အိမ်) သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူပြီးလျှင် ပြင်လမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ပေါက္ခရာသုတ်ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို မှန်မြတ်သော ခဲဖယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင်ရဲသည်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ လုလင်တို့သည် လည်း ရဟန်းသံဃာကို လုပ်ကျွေးကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှလက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ ပေါက္ခရာသုတ် ပုဏ္ဏားသည် နိမ့်သော ထိုင်စရာ တစ်ခုကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။

၂၉၈။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ပေါက္ခရာသုတ် ပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရား သည် အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်ကား အသယ်နည်း—

“ဒါနနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း သီလနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်း ကောင်း နတ်ပြည်နှင့် စပ်သောစကားကိုလည်းကောင်း ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို လည်းကောင်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း ညစ်ညူးခြင်းကိုလည်းကောင်း (ကာမဂုဏ် တို့မှ) တွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကိုလည်းကောင်း ပြတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပေါက္ခရာသုတ်ပုဏ္ဏား၌ သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် “နိဝရဏ” မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို

၁။ အပိုဒ် (၂၉၂) ၌ “ခဲဖယ်ဘောဇဉ်ကို ယာဉ်၌တင်ပြီးလျှင် ဥက္ကဋ္ဌမြို့မှ ထွက်ခဲ့သည်” ဟု ဆိုထားသောကြောင့် ဤအိမ်သည် ဥက္ကဋ္ဌမြို့တွင်းရှိ အိမ်မဟုတ်တန်ရာ၊ ဣစ္ဆာနဂ်လဂ္ဂာ၌သော်လည်းကောင်း အခြား တနေရာရာ၌ သော်လည်းကောင်း ရှိသော ပေါက္ခရာသုတ်၏ အိမ်ဖြစ်တန်ရာ၏။

သီတော်မူစောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်သိမြင်ပြီးသော (သာမုက္ကံသိက) တရားဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက် ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ'ကို လည်းကောင်း ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယ'ကိုလည်းကောင်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓ'ကိုလည်းကောင်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းစဉ် 'မဂ္ဂ'ကိုလည်းကောင်း ပြသတော်မူ၏။

မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားအား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏ဟု ကိလေသာမြူ အညစ်အကြေးမှ ကင်းသောတရားမျက်စိ(သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်)သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၂၉၉။ ထိုအခါ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် တရားကိုမြင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားသို့ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားကို သိပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော(တွေးတောခြင်း)ကင်းပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးကိုအားထား၍ ယုံသည်မဟုတ်၊ မိမိ ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏။

“အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း မျက်စိလည်သောဘူအား လမ်းကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း မျက်စိရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်ဟု အမှိုက်အမှောင်၌ ဆီးမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြုဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် သားသမီး မယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့်တကွ အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်ပေးပါ။”

အသျှင်ဂေါတမသည် ဥက္ခရာမြို့၌ ရခြား ဥပါသကာအိမ်တို့သို့ ကြွရောက်ပေးခဲ့သကဲ့သို့ ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားအိမ်သို့လည်း ကြွရောက်တော်မူပါ။ ထို(ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားအိမ်)၌ အကြင် လုလင်ပျို လုံမပျိုတို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို အရိုအသေ ရှိခိုးမှုလည်း ရှိခိုးကုန်လတ္တံ့၊ ခရီးဦးကြိုပြုမှုလည်း ပြုကုန်လတ္တံ့၊ နေရာကို ပေးလှူမှုလည်း ပေးလှူကုန်လတ္တံ့၊ ရေကိုပေးလှူမှုလည်း ပေးလှူကုန်လတ္တံ့၊ (မိမိတို့၏) စိတ်ကို ကြည်လင်စေမှုလည်း ကြည်လင်စေ ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသို့(ပြုခြင်း)သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထို (ထိုလုလင်ပျို လုံမပျို)တို့၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ပါလတ္တံ့” ဟုလျှောက်၏။ “ပုဏ္ဏား ကောင်းသော စကားကို(သင်)ဆိုပေ၏” ဟုမိန့်တော်မူသတည်း။

သုံးခုမြောက်သော အဗ္ဗဒ္ဓသုတ်ပြီး၏။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ်

ဓမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အကြောင်း

၃၀၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အင်္ဂတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူလတ်သော် စမ္မာမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုစမ္မာမြို့အနီး ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည် ပေါများသော မြက်ထင်း ရေဘို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမုရုသည် စည်းစိမ်ဖြစ်သော သေနီယာမည်သော မဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလောက်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော စမ္မာမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။

၃၀၁။ စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် (ဤသို့) ကြားသိလေကုန်၏—

“အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ အင်္ဂတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူလတ်သော် စမ္မာမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍ ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်၏ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းယော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’၊ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရာ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်သို့ ပရိသဒ္ဓမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။

- ၁။ ဂမ္မာသည် ရှေးတခေတ်က အင်္ဂတိုင်း၏ နေပြည်တော်ဖြစ်စွာသော်လည်း ဤသုတ်ကိုဖောတော်မူသောခေတ်၌ မြို့စားပေးထားသော အရံမြို့သာဖြစ်၍ ဤ၌ ၎င်းကို စမ္မာမြို့ဟု ပြန်ဆိုထားသည်။
- ၂။ သေနီယောတိ တဿ နာမံ၊ သေနီယ ဟူသည် ထိုမင်း၏ အမည်တည်း။ (မူလပဏ္ဏာသ စူဠနက္ခက္ခန္ဓသုတ် အဋ္ဌကထာ)။

(သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘာဝါ မည်တော်မူ၏’ ဟု ပြန်နှံ့၍ ထွက်၏။

ထို (အသျှင်ဂေါတမ) သည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့နှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထို (အသျှင်ဂေါတမ) သည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံ သော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့ကို စူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း” ဟု ကြားသိလေကုန်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် စမ္မာမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေနန်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။

၃၀၂။ ထိုစဉ်အခါ၌ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ပြာသာဒ်ထက်၌ နေအချိန် လျောင်းစက် လျက်ရှိ၏။ ထို သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် စမ္မာမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေနန်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်သော စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ကို မြင်သော် အမတ်အား” ဤသို့ မေး၏—

“အမတ် စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် စမ္မာမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်လျက် ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေနန်းဆီသို့ အဘယ့်ကြောင့် ချဉ်းကပ်ကုန်သနည်း” ဟု မေး၏။

အသျှင် သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အင်္ဂတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူရာ စမ္မာမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍ ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေနန်း၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏—

ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း အရပ် မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောက

ဝိဒ္ဓုမည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပရိသဒ္ဓမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါဒေဝမနုဿာန် မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော် မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏' ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏။

ထိုသူတို့သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏ဟု (အမတ်က ပြန်ကြား၏)။

အမတ် သို့ဖြစ်လျှင် ဓမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်တို့ ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့် မည်ဟု သောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားက မှာကြား လိုက်ပါသည်” ဟူ၍ ပြေးကြားချေလေ့ဟု (မိန့်၏)။

“အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုအမတ်သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ဓမ္မာ မြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဓမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အား ဤစကားကိုပြောဆို၏။

“အသျှင်တို့ ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့်မည် ဟု သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားက မှာကြားလိုက်ပါသည်” ဟူ၍ ပြောဆို၏။

သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ ဂုဏ်ကိုပြဆိုရာ

၃၀၃။ ထိုစဉ်အခါ၌ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်မှ လာကုန်သော ငါးရာမျှသော ပုဏ္ဏား တို့သည် ကိစ္စတချစ် ဓမ္မာမြို့၌ ဟည်းခိုနေကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် “သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လတ္တံ့” ဟု ကြားရကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် “အသျှင် သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လတ္တံ့ ဟူသည် မှန်ပါသလော” ဟု ဤစကားကို ပြောကုန်၏။

“အချင်းတို့ မှန်ပါ၏။ ငါသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ဆံ့” ဟု ကြံလျက်ရှိပါသည် ဟူ၍ ဆို၏။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ပါလင့်၊ အသျှင် သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကိုဖူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားဆံ့၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ ကျော်စော သထင်းသည် ဆုတ်ယုတ်ပါလတ္တံ့ ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် ထိုးပွားပါလတ္တံ့ ၊

အကြင်အကြောင်းကြောင့် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ ကျော်စောသတင်းသည် ဆုတ်ယုတ်လတ္တံ့ ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် တိုးပွားလတ္တံ့ ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင် သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အမိဘက် အဖဘက်နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသောဇာတ်ရှိ၏။ သိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သောစကားဖြင့် အပယ် မခံခဲ့ရပါ။ အကဲ့ရဲ့ မခံခဲ့ရပါ။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အမိဘက် အဖဘက်နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသောဇာတ်ရှိ၏။ သိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့် သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သောစကားဖြင့် အပယ်မခံခဲ့ရ။ အကဲ့ရဲ့မခံခဲ့ရ။ ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ကြွယ်ဝ၏။ များသောဥစ္စာရှိ၏။ များသောစည်းစိမ်ရှိ၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဖတ်တတ်၏။ ဝေဒကျမ်းကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် 'နိဿယျ' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဠုဘ' ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟသကျမ်းနှင့် စာကု ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တဖက်ကမ်းသို့ရောက်၏။ ဝေဒကျမ်းကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကိုတတ်၏။ လောကယတကျမ်း မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ ကြည့်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် တူသောကိုယ်ရှိ၏။ ခံညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသောသီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ကောင်းသော၊ စကားရှိ၏။ ကောင်းသော မြက်ဆိုသံရှိ၏။ ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် များစွာသောသူတို့၏ ဆရာဖြစ်၏။ ဆရာဆရာဖြစ်၏။ လူလင် သုံးရာတို့အား ဝေဒကျမ်းတို့ကိုပို့ချ၏။ အထူးထူးသောအရပ် အထူးထူးသော ဇနပုဒ်တို့မှ များစွာ သောလုလင်တို့သည် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏အထံ၌ ဝေဒကျမ်းတို့ကို အလိုရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကို သင်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ လာကုန်၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အိုမင်း၏။ (အသက်)ကြီး၏။ (အရွယ်)ရင့်၏။ ရွေးမို၏။ အဆိုး အရွယ်သို့ရောက်လျက်ရှိ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် (အသက်) ငယ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းငယ် လည်းဖြစ်၏။ ပ။

သုတ်]

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးပြဆိုရာ

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို သေနိယမည်သော မဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အရိ အသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် အရိအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ် နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည်လူစည်ကား၍ကျွန်းစသည်ပေါများသော မြက်ထင်းရေတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော သေနိယမည်သော မဂဓ တိုင်းရှင်ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်အပိုင်စားပေးထားသောဗျောမြို့ကိုအုပ်ချုပ်၍နေ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် လူစည်ကား၍ ကျွန်းစသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ရေတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော သေနိယမည်သော မဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထား သော ဗျောမြို့ကိုအုပ်ချုပ်၍ နေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်သောဏ ဒဏ္ဍကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏ဟု (ဆိုကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးပြဆိုရာ

၃၀၄။ ဤသို့ ဆိုကုန်သော် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ငါ၏စကားကိုလည်း နားထောင်ကြပါဦး၊ ငါတို့သည်သာ ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏၊ ထို အသျှင်ဂေါတမကား ငါတို့ကိုဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည်အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့် စပ်သောစကားဖြင့် အပယ်မခံခဲ့ရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံခဲ့ရ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ရဟန်း ဂေါတမသည် အမိဘက်အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံခဲ့ရ၊ အကဲ့ ရဲ့ မခံခဲ့ရ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ငါတို့ကိုဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ် ထိုက်ပါ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ငါတို့သည်သာ ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက် ပါကုန်၏။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များပြားသော ဆွေမျိုးအပေါင်းကို ပယ်စွန့်၍ ရဟန်းပြု၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် မြေအောက်၌လည်း ထားဆော မြေပေါ်၌လည်း ထားသော များစွာသော ရွှေငွေကို ပယ်စွန့်၍ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ငယ်ရွယ် ပျိုမြစ်သည် ဖြစ်လျက် ကောင်းစွာမည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည်ဖြစ်လျက် ဗဂ္ဂမအရွယ် ဟူသော ကောင်းသော အရွယ် နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အမိအဖတို့ မလိုလားကုန်၍ မျက်ရည် ရွဲစိုင့်ထိုကုန်စဉ် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကိုဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည်ညို ဖွယ်ရှိ၏၊ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ မြဟ္မာနှင့် တူသောကိယ်ရှိ၏၊ ခုံညားသော ကိယ်ခန္ဓာရှိ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် သီလရှိ၏၊ ငြိတ်သော သီလရှိ၏ ကောင်းသော သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်း သောမြက်ဆီသံရှိ၏၊ ဟဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အနိစ္စာယ်သိလွယ်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များစွာသော သူတို့၏ ဆရာဖြစ်၏၊ ဆရာ့ဆရာဖြစ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်ခြင်း ကုန်ခန်း ပြီးဖြစ်၏၊ လှုပ်ပေါ်ခြင်းကင်း၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကံကို ယုံကြည်သော ဝါဒရှိ၏၊ အကြောင်းကို ယုံကြည်သော ဝါဒရှိ၏၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၏ ကောင်းကျိုးကိုသာလျှင် ရှေးရှု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် မင်းမျိုး စဉ်ဆက် မပျက်သော ခြံမြတ်သောအမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များသော ဥစ္စာရှိသော များသော စည်းစိမ်ရှိသော ကြွယ်ဝသော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား တပါးသောထိုင်းနိုင်ငံ တပါးသောဇနပုန်တို့မှ လူတို့သည် ပြဿနာမေးဆွဲသောငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ လာကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ထောင်ပေါင်း များစွာသောနတ်တို့သည် အသက်နှင့်၍ ကိုးကွယ်ကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ထွက်၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာ ဒေမေနဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အဂဝါ မည်တော်မူ၏’ ဟု ပျံ့နှံ့၍ထွက်ပါ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ား မြတ်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် “လာလော့၊ ကောင်းသောလာခြင်း တည်း” ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ နူးညံ့သော စကားရှိ၏။ ဝမ်းမြောက်ငမ်းသာနှုတ်ဆက်ဖတ်၏။ ရွှင်လန်း သောမျက်နှာရှိ၏။ ပေါ့ပါးသောနှုတ်ရှိ၏။ ရှေးဦးစွာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ဗရိသတ်လေးပါးတို့သည် အရိုအသေ ပြုကုန်၏။ အလေးပြုကုန်၏။ မြတ်နိုးကုန်၏။ ပူဇော်ကုန်၏။ တုပ်ဝင်ကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို များစွာသော နတ်သူတို့သည် အလွန် ကြည်ညိုကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အကြင်ရွာနိဂုံး၌ နေတော်မူအံ့။ ထိုရွာနိဂုံး၌ လူတို့ကို ဘိလူးတို့သည် မညှဉ်းဆဲကုန်။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား သံဃာနှင့် ပြည့်စုံသော ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်သော ရဟန်းဂေါတမကို အယူဝါဒ တည်ဆောက်သူတို့နှင့် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ အချင်းတို့ အကြောင်းမူကား ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောခြင်းသည် ထိုအယူဝါဒ တည်ဆောက်သူ သမဏ ပြာဟူဏတို့၏ ကျော်စောခြင်းကဲ့သို့ ထိုထို ဤဤအကြောင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သည်မဟုတ် အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် အတုမရှိသော အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ အကျင့် စရဏ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေါ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို သေနိယ မည်သော မဂတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သားမယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့်တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် သားမယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့်တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပေါက္ခရသုဘတိ ပုဏ္ဏားသည် သားမယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့်တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို သေနိယမည်သော မဂတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အရိအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပသေနဒီကောသလမင်းသည် အရိအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပေါက္ခရသုဘတိပုဏ္ဏားသည် အရိအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် စမ္မာမြို့သို့ရောက်လာတော်မူ၍ ဂဂုရာ မည်သော ရေနန်း၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ အချင်းတို့ အကြင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ငါတို့၏ မြို့ရွာနယ်ပယ်သို့ လာကုန်၏၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ညွှန်သည် များဖြစ်ကုန်၏၊ ညွှန်သည်တို့ကို ငါတို့သည် အရိအသေပြုသင့်ကုန်၏၊ အလေးပြုသင့်ကုန်၏၊ မြတ်နိုးသင့်ကုန်၏၊ ပူဇော်သင့်ကုန်၏၊ တုပ်ဝပ်သင့်ကုန်၏၊ အချင်းတို့ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းဂေါတမသည် စမ္မာမြို့ကို ရောက်လာတော်မူ၍ ဂဂုရာမည်သော ရေနန်း၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့၏ ညွှန်သည်တော်ဖြစ်ပေ၏၊ ညွှန်သည်တော်ကို ငါတို့သည် အရိအသေပြုသင့်ကုန်၏။ အလေးပြုသင့်ကုန်၏၊ မြတ်နိုးသင့်ကုန်၏၊ ပူဇော်သင့်ကုန်၏၊ တုပ်ဝပ်သင့်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ထိုရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့ကိုဖူးမြော်ရန် မချွေးကပ်ထိုက်ပါ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ငါတို့သည်သာ ထိုအသွင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏။

အချင်းတို့ ငါသည် ထိုအသွင်ဂေါတမ၏ ဤမျှလောက်သော ဂုဏ်တို့ကိုသာ သိ၏၊ ထိုအသွင်ဂေါတမသည်ကား ဤမျှလောက်သော ဂုဏ်တို့နှင့်သာ ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပေ၊ အမှန်အားဖြင့် သောဘကား ထိုအသွင်ဂေါတမသည် အတိုင်းမသိသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပုံပေ၏” ဟုဆို၏။

၃၀၅။ ဤသို့ဆိုသော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤသို့ ပြန်ကြားပြောဆိုကုန်၏။—

“ရဟန်းဂေါတမ၏ ဂုဏ်တို့ကို ချီးကျူးသောအသွင်သောဏဒဏ္ဍ၏ စကားအတိုင်း ဆိုလျှင် ထိုအသွင်ဂေါတမသည် ဤမှ ယူနောင်တစ်ရာအရပ်၌ နေစေကာမူ လာရွာတစ်ရွာရှိသော

သုတ်]

သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား စိတ်အကြံဖြစ်ပုံအကြောင်း

၁၃၁

စာမျိုးသားသည် ရိက္ခာထုပ်ကောင်၍သော်လည်း ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်သင့်သည်သာတည်း အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ သို့ဖြစ်၍ အကုန်ပင် အားလုံးပင် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့” ဟု ပြန်ကြားပြောဆိုကုန်၏။

သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား စိတ်အကြံဖြစ်ပုံအကြောင်း

၃၂၆။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် များစွာသော ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်အတူ ဂဂ္ဂုမည်သော ရေကန်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ တောအုပ်စလွန် (ကျောင်းတိုက်အတွင်း) သို့ ရောက်လျှင် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား (ဤသို့) စိတ်အကြံဖြစ်၏-

“ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ထိုသို့မေးရာ၌ ရဟန်းဂေါတမသည် ပုဏ္ဏား ထိုပြဿနာကို ဤသို့မမေးထိုက်၊ ဤသို့သာမေးထိုက်၏ဟု ငါ့ကို အကုန်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်းကြောင့် ဤပရိသတ်က ‘သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ ရဟန်းဂေါတမကို ကိုနည်းလမ်းမှန်စွာ ပြဿနာမေးရန် မစွမ်းနိုင်’ ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်လေရာ၏၊ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့်ရကုန်၏။

ငါ့ကိုမူလည်း ရဟန်းဂေါတမသည် ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကိုနှစ်သက်စေနိုင် ငြားအံ့၊ ထိုသို့နှစ်သက်စေနိုင်ခဲ့သော် ရဟန်းဂေါတမသည် ‘ပုဏ္ဏား ဤပြဿနာကို ဤသို့မဖြေဆိုထိုက်၊ ဤသို့သာဖြေဆိုထိုက်’ ဟု အကုန်၍ ငါ့ကိုဆိုငြားအံ့၊ ထိုထိုဆိုခြင်းကြောင့် ဤပရိသတ်က သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ရဟန်းဂေါတမ၏စိတ်ကို နှစ်သက်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်’ ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်လေရာ၏၊ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့်ရကုန်၏။

ငါသည် ဤသို့ အနီးသို့ရောက်ပါလျက် ရဟန်းဂေါတမကို မဖူးမြော်မူ၍ သာလျှင် ပြန်လှည့်သွားငြားအံ့၊ ထိုသို့ပြန်လှည့်သွားခြင်းကြောင့် ဤပရိသတ်က သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ မာနခက်ထန်၏၊ ကြောက်လည်းကြောက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါမဝံ့၊ ဤသို့အနီးသို့ရောက်ပါလျက် ရဟန်းဂေါတမကို မဖူးမြော်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပြန်လှည့်သွားပေဘိသနည်း” ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်လေရာ၏၊ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရကုန်၏” ဟု စိတ်အကြံဖြစ်၏။

၃၀၇။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်အထူဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်အမှတ်များကို ကောင်းစွာ ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော ခေတ္တတို့ထိုင်၏။

စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားအချို့တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှိရာအရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် အမည်အနွယ်ကို ပြောကြားလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် တံတံဆိတ်စွာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

၃၀၈။ ထိုးနရာ၌လည်း သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် လိုအကြံအစည်ကိုပင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြံစည်လျက် ထိုင်နေ၏။

“ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ထိုသို့မေးရာ၌ ရဟန်းဂေါတမသည် ‘ပုဏ္ဏား ဤပြဿနာကို ဤသို့မမေးထိုက်၊ ဤသို့သာမေးထိုက်၏’ ဟု ငါ့ကိုအကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်းကြောင့် ဤပရိသတ်က ‘သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိဗ္ဗာ၊ ရဟန်းဂေါတမကို နည်းလမ်းမှန်စွာ ပြဿနာမေးရန် မစွမ်းနိုင်’ ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအားကျော် မော့ခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ကျော်စောခြင်းဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရကုန်၏။

ငါ့ကိုမူလည်း ရဟန်းဂေါတမသည် ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ငါသည်ထိုပြဿနာကိုဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကိုမနှစ်သက်စေနိုင်ငြားအံ့၊ ထိုသို့မနှစ်သက် စေနိုင်သော် ရဟန်းဂေါတမသည် ‘ပုဏ္ဏား ဤပြဿနာကို ဤသို့ မဖြေဆိုထိုက် ဤသို့သာ ဖြေဆိုထိုက်၏’ ဟု ငါ့ကို အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ဆိုခြင်းကြောင့် ဤပရိသတ်က ‘သောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိဗ္ဗာ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို နှစ်သက်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်’ ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအားကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရကုန်၏။

ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ဆရာ၏ အတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ငါ့ကို ပြဿနာမေးမှု ကောင်းလေစွ (ဤသို့ မေးလျှင်) ငါသည် ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏စိတ်ကို ကော်ပင် သွားကစေနိုင်ရာ၏” ဟု ကြံစည်လျက် ထိုင်နေ၏။

ဗြာဟ္မဏဟု ပညတ်ခြင်း

၃၀၉။ လိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ စိတ်အကြံကို (ဒိဓိ) နှိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သောအကြံဖြစ်၏—

“ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် သူ့စိတ်အကြံဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲနေ၏။ ငါသည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား သူ့ဆရာ၏ အတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ပြဿနာမေးရမှု ကောင်းလေစွ ဟုအကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤသို့မေးတော်မူ၏—

“ပုဏ္ဏား အဘယ်မျှလောက်သော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်လေ့ရှိသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်သော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း ‘ငါပုဏ္ဏား’ ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသနည်း၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့ မရောက်ရာသနည်း ဟုမေးတော်မူ၏။

၃၁၀။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏—

“ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ဆရာ၏ အတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ငါ့ကို ပြဿနာ မေးမှု ကောင်းလေစွ (ဤသို့မေးလျှင်) ငါသည် ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်း ဂေါတမ၏ စိတ်ကို ကေနပ်ပင် နှစ်သက်စေနိုင်ရာ၏ ဟု အလုံရှိခဲ့၏၊ မျှော်လင့်ခဲ့၏၊ လိုလားခဲ့၏၊ တောင့်တခဲ့၏၊ ထိုအတိုင်ပင် ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ဆရာ၏ အတတ် ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ငါ့ကို ပြဿနာခံမေးပေး၏၊ ငါသည် ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို ကေနပ်ပင် နှစ်သက်စေနိုင်ပေတော့အံ့” ဟု အကြံဖြစ်၏။

၃၁၁။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ကို မတ်စေ၍ ပရိသတ်ကို စောင်းခဲ့ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤကားကို လျှောက်ထား၏—

“သျှင်ဂေါတမ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ် ပါကုန်၏၊ (ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) ‘ငါပုဏ္ဏား’ ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပေး၏၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ-

အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်း ရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်ပင်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ။

ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏၊ အဘိဓာန် ‘နိဿယ’ကျမ်း၊ အလင်္ကာ ‘ကေဠုဘ’ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ ‘အက္ခရပူဇော်ဒ’ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဗုဒ္ဓဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တဘက်ကမ်းသို့ရောက်၏၊ ပဒေကျမ်းကို တတ်၏၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏၊ သောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့တတ်မြောက်၏။

အဆင်းလှ၏၊ ရှုခြင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည့်ညို့ဖွယ်ရှိ၏၊ မြတ်သောအဆင်းသဏ္ဍာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ခန့်ညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။

သီလရှိ၏၊ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏၊ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ပညာရှိ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်း ရှိ၏၊ ယင်ယောက်မကိုင့်သော သူတို့တွင် ပဌသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ပါကုန်၏။ (ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ကုန်၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

၃၁၂။ ပုဏ္ဏား ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကို ထား၍ လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှာ တတ်နိုင်သလော၊ (လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ကုန်သလော၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ တတ်နိုင်ပါ၏။ အရှင်ဂေါတမ ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အဆင်းကို ထားပါကုန်အံ့။ အဆင်းသည် အဘယ်မှုအံ့နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားသည်-

အမိဘက် အမိဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန်လော့ အမိငမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ။

ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓမ္မာ နိဗ္ဗာန်ကျမ်း၊ ဒေလင်္ကာ ကေရုဇာကျမ်း၊ သဒ္ဓါ "အက္ခရာပညာစာ" ကျမ်း ငါးခုမြောက် တို့ကိုဟာသကျမ်းနှင့် တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်၏။ ပဒကျမ်းကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကိုတတ်၏။ လေးကာယတကျမ်း မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်း တို့၌ အကြွင်းမဲ့တတ်မြောက်၏။

သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်းရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်းရှိ၏။ ယစ်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ကုန်၏။ (လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ကုန်၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

ပုဏ္ဏား ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကို ထား၍ သုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှာ တတ်နိုင်ပါသလော၊ (သုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ကုန်သလော၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ တတ်နိုင်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလေးပါးကုန်သော အင်္ဂါတို့တွင် ဝေဒကျမ်းတို့ကို ထားပါကုန်အံ့။ ဝေဒကျမ်းတို့သည် အဘယ်မှုကုန်အံ့နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားသည်-

အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံး ဘို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲရဲ့ မခံရ။

သီလရှိ၏။ ကြီးပွားလော သီလလည်းရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်းရှိ၏။ ယင်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ပါကုန်၏။ (သုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

ပုဏ္ဏား ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကိုသာ သွန်သင်ပြီးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှာ တတ်နိုင်ပါသလော၊ (နှစ်ပါးသောအင်္ဂါ တို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသလော၊ မမှန် ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ တတ်နိုင်ပါ၏။ ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် ဇာတ်ကို ထားပါကုန်အံ့။ ဇာတ်သည် အဘယ်မှုအံ့နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားသည်-

သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်းရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်းရှိ၏။ ယင်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ကုန်၏။ (ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါပုဏ္ဏား' ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

၃၁၃။ ဤသို့ဆိုသော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် သောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏-

“အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ ဤသို့ မဆိုပါနှင့်။ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ ဤသို့ မဆိုပါနှင့်။ အသျှင် သောဏဒဏ္ဍသည် အဆင်းကို ပစ်ပယ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပစ်ပယ်၏။ ဇာတ်ကို ပစ်ပယ်၏။ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ဝါဒသို့ ဖင်ဖစ်လိုက်ပါသွား၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

၃၁၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏-

“သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် အကြားအမြင်လည်း နည်း၏။ ချေငံသော စကားလည်း မရှိ၊ ပညာလည်းမဲ့၏။ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ဤစကား၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ တူပြန်ပြောဆိုခြင်းငှါလည်း မခွမ်းနိုင်ဟု သင်ပုဏ္ဏားတို့ အကယ်၍ထင်ကြလျှင် သောဏဒဏ္ဍ

ပုဏ္ဏားသည် နေပါစေ၊ သင်တို့သည်သာ ဤစကား၌ ငါနှင့်အတူ ပြောဆိုကုန်လော့၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် အကြားအမြင်များ၏၊ ချေဝသော ကောင်းလည်းရှိ၏၊ ပညာလည်းရှိ၏၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ဤစကား၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏ဟု သင်ပုဏ္ဏားတို့ အကယ်၍ သင်ကြားလျှင် သင်တို့နှင့်ကြကုန်၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်သာ ဤစကား၌ ငါနှင့်အတူ တုံ့ပြန်ပြောဆိုပါစေ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၃၁၅။ ယင်းသို့ မိန့်တော်မူလျှင် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

အသျှင်ဂေါတမ နေတော်မူပါ၊ အသျှင်ဂေါတမ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်သည်သာ ထိုပုဏ္ဏားတို့အား အကြောင်းနှင့်တကွ ချေပပြောဆိုပါအံ့”ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အသျှင်တို့ ဤသို့ မဆိုပါကုန်လင့်၊ အသျှင်တို့ ဤသို့ မဆိုပါကုန်လင့်၊ ‘အသျှင် သောဏဒဏ္ဍသည် အဆင်းကို ပစ်ပယ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပစ်ပယ်၏၊ ဇာတ်ကို ပစ်ပယ်၏၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ဝိဒေသို့သာ စင်စစ်လိုက်ပါသွား၏’ဟု မဆိုပါကုန်လင့်၊ ငါသည် အဆင်းကိုလည်း မပစ်ပယ်ပါ၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကိုလည်း မပစ်ပယ်ပါ၊ ဇာတ်ကိုလည်း မပစ်ပယ်ပါ”ဟု ဆို၏။

၃၁၆။ ထိုစဉ်အခါ၌ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ တူဖြစ်သော အင်္ဂကလုလင်သော လုလင်သည် ထို ပရိသတ်၌ ထိုးနေလျက်ရှိ၏၊ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏။

“အသျှင်တို့သည် ငါ၏တူဖြစ်သော ဤအင်္ဂကလုလင်ကို မြင်ကြကုန်၏(မဟုတ်)လော့”။
“အသျှင် မြင်ကြပါကုန်၏”။

အသျှင်တို့ စင်စစ် အင်္ဂကလုလင်သည် အဆင်းလှ၏၊ ချွေချွေဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏၊ ကောင်းမြတ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ခန့်ညာ သော ကိုယ်နှော့ရှိ၏၊ ဤပရိသတ်၌ ရဟန်းဂေါတမကိုထား၍ ထိုအင်္ဂကလုလင်နှင့် အဆင်းအားဖြင့် တူမျှသော သူမရှိ၊ အင်္ဂကလုလင်သည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏၊ အဘိဓာန် ‘နိဗ္ဗာဏ’ ကျမ်း၊ ဒ.လင်္ကာ ‘ကေဠုဘ’ ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ ‘အက္ခရပ္ပဘေဒ’ ကျမ်း၊ ငါးခု မြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တဘက်ကမ်းသို့ ဝှေ့ကမ်း၊ ပဒကျမ်းကိုတတ်၏၊ ဗျာကဋကမ်းကျမ်းကို တတ်၏၊ လောကဿတကျမ်း မဟာပရိသလကဏ္ဍာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏၊ ငါ့ ညီပင် ထို အင်္ဂကလုလင်အား ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချပေးထား၏၊ အင်္ဂကလုလင်သည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်ဒေဝင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားပြင် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ၊ ငါသည် ထိုအင်္ဂကလုလင်၏ အမိ

အဖေ့ကို သိ၏။ အကယ်၍ အင်္ဂုလင်သည် သူ့အသက်ကိုမူလည်း သတ်ငြားအံ့၊ မပေး
သည်ကိုမူလည်း ယူငြားအံ့၊ သူ၏မယားကိုလည်း သွားလာငြားအံ့၊ မမှန်သော စကားကိုမူလည်း
ပြောငြားအံ့၊ သေကိုမူလည်း သောက်ငြားအံ့၊ အသျှင်တို့ ဤသို့ပူဇော် အဆင်းသည် အဘယ်မှ
ဆုံးနည်း၊ ဝေဒကျမ်းတို့သည် အဘယ်မှဆုံးနည်း၊ ဇာတ်သည် အဘယ်မှဆုံးနည်း၊ အသျှင်တို့
ပုဏ္ဏားသည်—

သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။
ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်းရှိ၏။ ယင်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင်
ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်တို့ ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်
ကုန်၏။ (ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ
ဆိုသည် မည်ဖ၏။ မမှန်ဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာ (ဟု ဆို၏)။

သီလနှင့်ပညာကို အမြတ်ဆုံးရှုခြင်း

၃၁၇။ ပုဏ္ဏား ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကိုစား၍ အင်္ဂါတစ်ပါးတည်း
နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော (အင်္ဂါတစ်ပါး
တည်းနှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသလော၊ မမှန်
ဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်နိုင်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မတတ်နိုင်ပါ။ အသျှင်ဂေါတမ ပညာကို သီလဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။
သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိပါ၏။
အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိပါ၏။ သီလရှိသောသူအား ပညာရှိပါ၏။ ပညာ
ရှိသောသူအား သီလရှိပါ၏။ သီလနှင့်ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်
ဂေါတမ လက်(တစ်ဘက်)ဖြင့် လက်(တစ်ဘက်)ကို ဆေးကြောရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခြေ
(အစိဘက်)ဖြင့် ခြေ(တစ်ဘက်)ကို ဆေးကြောရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ
ဤ ဧတူပင် ပညာကို သီလဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။ သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။
အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိပါ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌
သီလရှိပါ၏။ သီလရှိသောသူအား ပညာရှိပါ၏။ ပညာရှိသောသူအား သီလရှိပါ၏။ သီလနှင့်
ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ပါ၏။

ပုဏ္ဏား ဤစကားသည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤစကားသည် ဤအတိုင်းပင်
မှန်ပေ၏။ ပုဏ္ဏား ပညာကို သီလဖြင့် ဆေးကြောရ၏။ သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြောရ၏။
အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌
သီလရှိ၏။ သီလရှိသောသူအား ပညာရှိ၏။ ပညာရှိသောသူအား သီလရှိ၏။ သီလနှင့်ပညာကို
လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား လက်(တစ်ဘက်)ဖြင့် လက်(အစိဘက်)ကို ဆေးကြော
ရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခြေ(တစ်ဘက်)ဖြင့် ခြေ(တစ်ဘက်)ကို ဆေးကြောရာသကဲ့သို့
လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏား ဤဧတူပင် ပညာကို သီလဖြင့် ဆေးကြောရ၏။ သီလကို ပညာဖြင့်

ဆေးကြောရ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ သီလရှိသောသူအား ပညာရှိ၏၊ ပညာရှိသော သူအား သီလရှိ၏၊ သီလနှင့်ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။

၃၁၈။ ပုဏ္ဏား ထိုသီလကား အဘယ်နည်း၊ ထိုပညာကား အဘယ်နည်း—

အသျှင်ဂေါတမ ဣဒ္ဓိအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤမျှလောက်ကိုသာ သိပါကုန်၏။ ထို့ကြောင့် တောင်းပန်ပါ၏။ ထို(သီလ ပညာ ဟူသော)ကောင်း၏ အနက် သဘောကို အသျှင်ဂေါတမသည် ပင်လျှင် ဟောတော်မူပါလော့။

ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ့။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု သောဏဓဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

“ပုဏ္ဏား ပူဇော်စရာကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိဘော်မူသော ။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏ ။ပ။

[သာမညဗလသုတ်၌ အကျယ်ချဲ့သကဲ့သို့ နည်းတူပင် ဤသောဏဓဏ္ဍသုတ်၌လည်း ချဲ့အပ် ၏]။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤ(သုံးမျိုးသော သီလ) သည် ထို(မူလက ငါဆိုခဲ့သော) သီလပင်တည်း။

• ။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏ ။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏ ။ပ။

။ပ။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမြင်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေ့ရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေ့ရှုညွတ်စေ၏ ။ပ။ ဤသည်လည်း ထိုဟုန်း၏ ပညာပင်တည်း။ပ။^၇

။ပ။ ဤဂေါတမအလိုငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီ ဟုသိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုဟုန်း၏ ပညာပင်တည်း။

၁။ သာမညဗလသုတ် အပိုဒ် ၂၁၄-မှစ၍ ထုတ်ဖော်လေ။

၂။ သာမညဗလသုတ် အပိုဒ် ၂၂၇-မှစ၍ ထုတ်ဖော်လေ။ အပိုဒ် ၂၂၈-တွင် တတိယအပိုဒ်ခွဲကိုကား ချန်ထားလေ။ နောက်နောက် ။ပ။ ထို့၌လည်း အလားတူ အပိုဒ်ခွဲများကို ချန်ထားလေ။

၃။ ဤဝိပဿနာဉာဏ်မှစ၍ ဉာဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို ပြုရာ အဆုံး အဆုံး၌ ချန်ထားရမည့် တတိယ အပိုဒ်ခွဲမျိုးနေရာတွင် ဤဝါကျဖြင့် နိဂုံးအုပ်ထားသည်။

၄။ သာမညဗလသုတ် အပိုဒ် ၂၃၇-မှစ၍ ထုတ်ဖော်လေ။

ဗုဒ္ဓ

သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၁၃၅

ပုဏ္ဏား ဤ(ရှစ်မျိုးသောပညာ)သည်၊ ထို(မူလက ငါဆိုခဲ့သော) ပညာပင်တည်း ဟု ဟောတော်မူ၏။

၃၁၅။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

“အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ မောက်ထားသည်ကို လွန်းကိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖုံးလွှမ်းဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည် သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော ခုတို့ သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည် ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြတ် သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာ သော အကြောင်ဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ‘ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ’ ဟု ဖော်ခတ်မူပါ။ (ထို့ပြင်) အသျှင်ဂေါတမသည် ‘ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နှက်ဖြန်အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကိုလည်း လက်ခံတော်မူပါ’ ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

၃၂၀။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ နေရာမှ ဟကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အချိအသေပြုပြီးလျှင် ဖခင်သွားလေ၏။

ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုသည့်လွန်မြောက်ပြီးနောက် မိမိနေအိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီစဉ်၍ “အသျှင်ဂေါတမ အချိန်တန်ပပြီ၊ ဆွမ်းပြင်ပြီးပပြီ” ဟု မြတ်စွာ ဘုရားအား အချိန် (တန်ကြောင်း) ခို လျှောက်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ငတ်စေဘိ၍ သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ပြင်ထားသော နေရာ၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သောခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

၃၂၁။ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သင်္ကန်းကို ပယ်ပြီးသောအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား သည် နိမ့်သော ထိုင်စရာတစ်ခုကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။

တစ်ခုခုသာနေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် သောဏဇ္ဈပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပရိသတ်ထဲ၌ ရောက်နေသောအခါ နေရာမှထ၍ အရှင်ဂေါတမကို ရှိခိုးပြောအံ့၊ ထိုသို့ ရှိခိုးခြင်းကြောင့် ထိုပရိသတ်သည် အကျွန်ုပ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ထိုပရိသတ်၏ အကျွန်ုပ်ရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ဆုတ်ဆုတ်ဆုတ်၊ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့လည်းလည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရပါကုန်၏။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပရိသတ်ထဲ၌ ရောက်နေသောအခါ လက်အုပ်ရှိငြားအံ့၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ လက်အုပ်ချိုခြင်းကို ထိုင်ရာမှထ၍ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းဟု မှတ်တော်မူပါ။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပရိသတ်ထဲ၌ ရောက်နေသောအခါ ဦးရစ်ကို ချွတ်ငြားအံ့၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ထိုဦးရစ် ချွတ်ခြင်းကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဟု မှတ်တော်မူပါ။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယာဉ်ထက်၌ ရောက်နေသောအခါ ယာဉ်ထက်မှ ဆင်းသက်၍ အသျှင်ဂေါတမကို ရှိခိုးပြောအံ့၊ ထိုသို့ ရှိခိုးခြင်းကြောင့် ထိုပရိသတ်သည် အကျွန်ုပ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ထိုပရိသတ်၏ အကျွန်ုပ်ရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ဆုတ်ဆုတ်၊ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့လည်းလည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် အကျွန်ုပ်တို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရပါကုန်၏။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယာဉ်ထက်၌ ရောက်နေသောအခါ နှင်တံကို မြှောက်ငြားအံ့၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ထိုနှင်တံမြှောက်ခြင်းကို ယာဉ်မှ ဆင်းသက်ခြင်း ဟု မှတ်တော်မူပါ။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယာဉ်ထက်၌ ရောက်နေသောအခါ ထီးကို ဖယ်ငြားအံ့၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်၏ ထိုထီးဖယ်ခြင်းကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

၃၂၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သောဏဇ္ဈပုဏ္ဏားကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောင်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ၍ ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ပိဋကံတော်တော်တော်မူလေသည်။

သေးစုမြောက်သော သောဏဇ္ဈသုတ် ပြီး၏။

ကုရုဒန္တသုတ်

ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အကြောင်း

၃၂၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ မဂဓတိုင်း၌ ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူလတ်သော် ခါဏုမတရွာအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏အနီး အမွလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်)၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ကုရုဒန္တပုဏ္ဏားသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည့်ပေါများသော မြက် ထင်း နေရာနှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမုရုသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော မာဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလာတ်အပြင်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော ခါဏုမတရွာ ရွာကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ကုရုဒန္တပုဏ္ဏားသည် ယဇ်ကြီးကို စီရင်လျက်ရှိ၏။ (ထိုသို့စီရင်ရာ၌) ယဇ်ပူဇော် ရန်အလိုငှာ နွားလားခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားထီးငယ်နှင့်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားမ ငယ်ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆိတ်ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သိုးခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယဇ်တိုင်သို့ ပို့ဆောင်ထားကုန်၏။

၃၂၄။ ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် (ဤသို့) ကြားသိလေကုန်၏—

“အချင်းထို သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန် ပြုသည့် သာကီဝင် မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ မဂဓတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူရာ ခါဏုမတရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏အနီး အမွလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်)၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအရှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် (ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အဖုယံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသောအကြောင်း ကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသံဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ အကျင့် နေရာနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဗိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ် သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တဓမ္မ ပုရိသဒမ္မ သာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ နာရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမဏ္ဍိယာန် မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း တဂပါမည်တော်မူ၏။ ယု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

ထို(အသျှင်ဂေါတမ)သည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း သမဏဗြဟ္မာ့ကတိနှင့် တကွသော ငင်းများ လူများနှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်သူးသောညာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏ ထို(အသျှင်ဂေါတမ)သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကိုဟော တော်မူ၏ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ သဘောသော ရဟန္တာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို မူးမြေ ရခြင်းသည် ကောင်းသည်အတည်း”ဟု ကြားသိလေကုန်၏။

၂၂၅။ ထိုစဉ်အခါ၌ ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ခါဏုမတရွာမှအစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်လျက် အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်)ဆီသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်၏။

၂၂၆။ ထိုစဉ်အခါ၌ ကုဋေဒန္တပုဏ္ဏားသည် ပြာသာဒ်ထက်၌ နေ့အချိန် လျောင်းစက်လျက်ရှိ၏။ ထိုကုဋေဒန္တပုဏ္ဏားသည် ခါဏုမတရွာမှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်)ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်သော ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ မြင်သော် အတိုင်ပင်ခံ အခတ်အား (ဤသို့) မေး၏—

“အမတ် ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ခါဏုမတရွာမှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်လျက် အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်)ဆီသို့ အဘယ်ကြောင်း ချဉ်းကပ်ကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။

၂၂၇။ အသျှင်သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သင်္ဂါဝင် မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ မာဂဓတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည် တော်မူရာ ခါဏုမတရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏အနီး အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ(ဥယျာဉ်)၌(သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါ၏။

ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည်(ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ ထွက် ပါ၏—

“ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာအကျင့်စရတ် နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရောသမ္ဗန္တ မည်တော်မူ၏၊ ကောင်း သော စကားကို ဆိုတော်မူဘိသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တဓရာ မုရိသ ဒမ္မသာရထိမည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တာဝေဝမနုဿာန် မည်တော်မူ၏၊ (သဗ္ဗာလေးပါးထူးထို့ကို) သိစေ

ထော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏”ဟု ပျံ့နှံ့၍ သွက်၏။

ထိုသူတို့သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန်ခွင့်ကပ်ကုန်၏ဟု အတိုင်ပင်ခံ အမတ်က ပြန်ကြား၏။

၃၂၈။ ထိုခခါ ကုဋေပုဏ္ဏားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏—

“ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယင်ကို သိ၏ဟု ငါ ကြားဖူး၏၊ ငါသည်ကား သုံးပါးသောစိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယင်ကို မသိ ငါသည် ယင်ကြီးပူဇော်ရန်လည်း အလိုရှိ၏၊ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမသို့ ချဉ်းကပ်၍ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယင်ကို မေးရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

၃၂၉။ ထိုအခါ ကုဋေပုဏ္ဏားသည် အတိုင်ပင်ခံ အမတ်အား (ဤသို့) မိန့်၏—

“အမတ် သို့ဖြစ်လျှင် ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ‘အသျှင်တို့ ဆိုင်ငံကြပါဦး၊ ကုဋေပုဏ္ဏားသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့်မည်’ဟု ကုဋေပုဏ္ဏားက မှာကြားလိုက်ပါသည် ဟူ၍ ပြောကြားချေလော”ဟု မိန့်၏။

“အသျှင်ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုအမတ်သည် ကုဋေပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခါဏုမတရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အား ဤကေားကို ပြောဆို၏—

“အသျှင်တို့ ဆိုင်ငံကြပါဦး၊ ကုဋေပုဏ္ဏားသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့်မည်ဟု ကုဋေပုဏ္ဏားက မှာကြားလိုက်ပါသည်”ဟူ၍ ပြောဆို၏။

ကုဋေပုဏ္ဏား၏ဂုဏ်ကို ပြဆိုရာ

၃၃၀။ ထိုစဉ်အခါ၌ ရာပေါင်းများစွာကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ကုဋေပုဏ္ဏား၏ ယင်ကြီးကို ခံစားရန်အလိုငှါ ခါဏုမတရွာ၌ တည်းခိုနေကုန်၏၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် “ကုဋေပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လတ္တံ့”ဟု ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ကုဋေပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် “အရှင်ကုဋေပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လတ္တံ့ ဟူသည် မှန်ပါသလော”ဟု မေးကုန်၏။

“အချင်းတို့ မှန်ပါ၏၊ ငါသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်အံ့”ဟု ကြံလျက် ရှိပါ၏ ဟူ၍ ဆို၏။

၃၃၁။ အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ပါလင့်။ အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ အသျှင် ကုဋဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပူးမြော်ရန် အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ အသျှင်ကုဋဒန္တ၏ ကျော်စောခြင်းသည် ဆုတ်ယုတ်ပါလတ္တံ့။ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောခြင်းသည် တိုးပွားပါလတ္တံ့။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် အသျှင်ကုဋဒန္တ၏ ကျော်စောခြင်းသည် ဆုတ်ယုတ်လတ္တံ့။ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောခြင်းသည် တိုးပွားလတ္တံ့။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်ကုဋဒန္တကို ပူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရပါ။ အကဲ့ရဲ့ မခံရပါ။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် အသျှင်ကုဋဒန္တသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသောဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်ကုဋဒန္တကို ပူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ကြွယ်ဝ၏၊ များသောဥစ္စာရှိ၏၊ များသော စည်းစိမ်ရှိ၏၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ များသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊ များသော ရွှေငွေရှိ၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏၊ အဘိဓာန် နိယန္တရ ကျမ်း၊ အလင်္ကာ ကေဠာသံကျမ်း၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပူဇော်ဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်၏၊ ပဒကျမ်းကို တတ်၏၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏၊ လောကယံထကျမ်း မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် အဆင်းလှ၏၊ ရွှေချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏၊ မြတ်သော အဆင်း သဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့် တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ခန့်ညားသော ကိုယ်စန္ဒာရှိ၏။ပ။

အရှင်ကုဋဒန္တသည်ကား သီလရှိ၏၊ ကြီးပွားသော သီလရှိ၏၊ ကြီးပွားသော သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသောမြက်ထိုသံရှိ၏၊ ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပာယ်သိလွယ်သော စကားနှင့်ပြည့်စုံ၏။ပ။

၁။ ဝေဒကျမ်းလ ပုဂံရင်းတို့ကို ထုတ်နုတ်စီစဉ်သောကျမ်း။
 ၂။ ဇာတ်ထွန်း ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဝေသန်၍ ပုဂံထိုက်ပြီးစီးပုံကို ပြသောကျမ်း။
 ၃။ မျက်မြင်လောလ အကြောင်းအရာအိုသာ ပြသော ရုပ်ဝါဒကျမ်း၊ စာရိယကဆရာ၏ ရုပ်ဝါဒစသော။

သုတ်]

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးခြင်း

၁၄၅

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် များစွာသော သူတို့၏ ဆရာဖြစ်၏၊ ဆရာ့ဆရာဖြစ်၏၊ လုလင်သုံးရာတို့ အား ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချ၏၊ အထူးထူးသောအရပ် အထူးထူးသော ဇနပုဒ်တို့မှ များစွာသော လုလင်တို့သည် အသျှင်ကုဋဒန္တ၏ အထံ၌ ဝေဒကျမ်းတို့ကို အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝေဒကျမ်း တို့ကို သင်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ လာကုန်၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် အိုမင်း၏၊ (အသက်) ကြီး၏၊ (အရွယ်) ရင့်၏၊ ရှေးမှီ၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ချောက်လျက်ရှိ၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည်(အသက်)ငယ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်းငယ်လည်း ဖြစ်၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တကို မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရ ငင်းသည် အရိုအသေ ပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တကို ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားသည် အရိုအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အသျှင်ကုဋဒန္တသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ရေတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စား ပေးထားသော ခါဇုမထ ရွာကို အုပ်ချုပ်၍နေ၏၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့် အသျှင်ကုဋဒန္တသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ငေတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့်ပြည့်စုံသော မင်းမှ ရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလာဘ် အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော ခါဇုမထရွာကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏၊ ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း အသျှင်ကုဋဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၊ ရဟန်းဂေါတမ သည်သာ အသျှင်ကုဋဒန္တကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏ ဟု ဆိုကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးခြင်း

၃၃၂။ ဤသို့ဆိုကုန်သော် ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကိုဆို၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ငါ၏စကားကိုလည်း နားထောင်ကြပါဦး၊ ငါတို့သည်သာ ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏၊ ထိုအသျှင်ဂေါတမကား ငါတို့ကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၊ အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ လိုးသားခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုး သန်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းဂေါတမသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ငါတို့ကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၊ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ငါတို့သည်သာ ထိုအသျှင်ဂေါတမ ကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များပြားသော ဆွေမျိုးအပေါင်းကို ပယ်စွန့်၍ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် မြေအောက်၌လည်းထားသော မြေပေါ်၌လည်းထားသော များစွာသော ရွှေငွေကို ပယ်စွန့်၍ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ငယ်ရွယ် ပျိုမြစ်သည်ဖြစ်လျက် ကောင်းစွာမည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည်ဖြစ်လျက် ပဌမအရွယ်ဟူသော ကောင်းသောအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်လျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အမိ အဖတို့ သဘောမတူကြသဖြင့် မျက်ရည်ရွှေစို့ ငိုယိုကုန်စဉ် ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ မြတ်သောအဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ခံညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် သီလရှိ၏၊ မြတ်သောသီလရှိ၏၊ ကောင်းသောသီလရှိ၏၊ ကောင်းသောသီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသောမြက်ဆိုသံ ရှိ၏၊ ယဉ်ကျေးသောစကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ် ကင်းသော အဓိပ္ပာယ်သိလွယ်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များစွာသောသူတို့၏ ဆရာဖြစ်၏၊ ဆရာဆရာဖြစ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်ခြင်း ကုန်ခန်း ပြီးဖြစ်၏၊ လျှပ်ပေါ်ခြင်းကင်း၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကံကို ယုံကြည်သော ဝါဒရှိ၏၊ အကြောင်းကို ယုံကြည်သော ဝါဒရှိ၏၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၏ ကောင်းကျိုးကိုသာလျှင် ရှေ့ရှု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် မင်းမျိုးစဉ်ဆက် မပျက်သော မြင့်မြတ်သောအမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များသော ဥစ္စာရှိသော များသော စည်းစိမ်ရှိသော ကြွယ်ဝသော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။

သုတံ]

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးခြင်း

၁၄၇

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား တပါးသော တိုင်းနိုင်ငံ တပါးသော ဇနပုဒ်တို့မှ လူတို့သည် ပြဿနာ မေးအံ့သောငှာ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ လာကုန်၏။ ပ။ ချဉ်းကပ်တိုက်ပါကုန်၏။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ထောင်ပေါင်းများစွာသော နတ်တို့သည် အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်ကုန်၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏—

“တိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မွန်စွာ သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သဗ္ဗာသမ္ပုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရန’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရနာသမ္ပန္န မည်တော် မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူတို့ ဆုံးမဟတ်သည့် အတုခွဲပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုဂ္ဂိုလ် ဝိပဿာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သဗ္ဗာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းဘုန်းခိုး ကြီးတော်မူသော မကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အရံအယံနှင့်ပါ အဘယောကျ်ားမြတ် လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် လာလောပု၊ ဝဏ္ဏာ၊ ငသော လာခြင်း တည်းဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။ နူးညံ့သော စကာ၊ ရှိ၏။ ငမ်းမြောက်ပမ်းသာ နှုတ်ဆက်တတ်၏။ ရှင် လန်းသော မျက်နှာရှိ၏။ ပေါ့ပါးသော နှုတ်ရှိ၏။ ရွှေဦးစွာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပရိတ်ဂုဏ်လေးပါးတို့သည် အရံအသေ ပြုကုန်၏။ အလေးပြုကုန်၏။ မြတ်ခိုးကုန်၏။ ပူဇော်ကုန်၏။ တုတ်သံကုန်၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို များစွာပဿာ နတ်လူတို့သည် အလှူနံ ကြည်ညိုကုန်၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အကြင်ရွာ နိဂုံး၌ နေတော်မူခြင်းနှင့် ထိုရွာနိဂုံး၌ လူတို့ကို ဘိလူးတို့သည် မညဉ်းဆဲကုန်၏။ ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား သံဃာနှင့် ပြည့်စုံသော ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဂိုဏ်း ဆရာလည်း ဖြစ်သော ရဟန်းဂေါတမကို အယူဝါဒ တည်ထောင်သူတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။ အချင်းတို့ အကြောင်းမူကား ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောခြင်းသည် ထိုအယူဝါဒ တည်ထောင်သူ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ကျော်စောခြင်းကဲ့သို့ ထိုထို ဤဤ အကြောင်းဖြင့် ဖြစ် ပေါ်သည် မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် အတုမရှိသော အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် စရဏနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေါ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သားမယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့် တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် သား မယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့် တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပေါက္ခရာသတ်ပုဏ္ဏားသည် သား မယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့်တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အရိအသေပြု၏။ အလေးပြု၏။ မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်၏။ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပသေနဒီကောသလမင်းသည် အရိ အသေပြု၏။ မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်၏။ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပေါက္ခရာသတ် ပုဏ္ဏားသည် အရိ အသေပြု၏။ အလေးပြု၏။ မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်၏။ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ခါဏုမတ ရွာသို့ ရောက်လာတော်မူ၍ ခါဏုမတ ရွာ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ အချင်းတို့ အကြင် ဆမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ငါတို့၏ ရွာနယ်သို့ လာကုန်၏။ ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့သည် ညွှန်သည် ဈား ဖြစ်ကုန်၏။ ညွှန်သည်တို့ကို ငါတို့သည် အရိအသေ ပြုသင့်ကုန်၏။ အလေးပြုသင့်ကုန်၏။ မြတ်နိုးသင့်ကုန်၏။ ပူဇော်သင့်ကုန်၏။ တုပ်ဝပ်သင့်ကုန်၏။ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ရဟန်း ဂေါတမသည် ခါဏုမတ(ရွာ) သို့ ရောက်လာတော်မူ၍ ခါဏုမတ(ရွာ) အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) ၌ (သီတင်း) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့၏ ညွှန်သည်တော် ဖြစ်ပေ၏။ ညွှန်သည်တော်ကို ငါတို့သည် အရိအသေ ပြုသင့်ကုန်၏။ အလေးပြုသင့်ကုန်၏။ မြတ်နိုးသင့် ကုန်၏။ ပူဇော်သင့်ကုန်၏။ တုပ်ဝပ်သင့်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ထိုအသျှင်ဂေါတမ မည် ငါတို့ကို ပူဇော်၍ မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ အမှန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် ငါတို့သည်သာ ထို အသျှင်ဂေါတမကို မူမြတ်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏။

သုတ်]

မဟာဝိဇိတမင်း၏ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကြောင်း

၁၄၉

အချင်းတို့ ငါသည် ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ဤမျှလောက်သော ဂုဏ်တို့ကိုသာ သိ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည်ကား ဤမျှလောက်သော ဂုဏ်တို့နှင့်သာ ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့် သော်ကား ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အတိုင်းမသိသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏” ဟု ဆို၏။

၃၃၃။ ဤသို့ ဆိုသော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားအား ဤသို့ ငြန်ကြားပြောဆိုကုန်၏—

“ရဟန်းဂေါတမ၏ ဂုဏ်တို့ကို ချီးကျူးသော အသျှင်ကုဋဒန္တ၏ စကားအတိုင်း ဆိုလျှင် ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ဤမှ ယူဇနာ တစ်ရာအရပ်၌ နေကောမု သဒ္ဓါတရာ ရှိသော အမျိုးအားသည် ရိက္ခာထုပ်ဆောင်၍ သော်လည်း ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပင် ငှ်သည် သာတည်း။ အသျှင်ကုဋဒန္တ သို့ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးပင် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့” ဟု ပြန်ကြားပြောဆိုကုန်၏။

မဟာဝိဇိတမင်း၏ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကြောင်း

၃၃၄။ ထိုအခါ ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားသည် များစွာသော ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့် အတူ အမှုလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။

ခါဏုမတ ရွာနေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသား အချို့တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံအရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

၃၃၅။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလတ်သော် ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

အသျှင်ဂေါတမ ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက် ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယဇ်ကို သိတော်မူ၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည်ကား သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယဇ်ကို မသိပါ။ အကျွန်ုပ်သည် ယဇ်ကြီးပူဇော်ရန်လည်း အလိုရှိပါ၏။ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယဇ်ကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

၃၃၆။ ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် နာဂြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြား ပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ကုဋေဒ္ဒ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ပုဏ္ဏားရှေး၌ ဖြစ်ပွားသည်ကား မဟာဝိဇိတမည်သော မင်းသည် ရှိ၏။ (ထိုမင်းသည်) ကျယ်ဝန်း၏။ များသော ဥစ္စာရှိ၏။ များသော စည်းစိမ်ရှိ၏။ များသော ရွှေငွေ ရှိ၏။ နှစ်သက်ဖွယ်ရာများသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏။ များသော ဥစ္စာစပါးရှိ၏။ ပြည်သော ဘဏ္ဍာတိုက် ကျီကြ ရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ထိုအခါ မဟာဝိဇိတမင်းအား ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ ကပ်၍ တစ်ယောက်တည်းနေစဉ် ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏။—

“ငါသည် ပြန်ပြောသော လူ့စည်းစိမ်တို့ကို ရလျက်ရှိ၏။ ကျယ်ပြန့်သော ပြေအဝန်းကို အုပ်စိုး၍ နေ၏။ ငါသည် ယင်ကြီးကို ပူဇော်ရမူ ကောင်းလေစွာ ယင်းသို့ ပူဇော်ခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလိုငှာ ဖြစ်ရ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

၃၃၇။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ မဟာဝိဇိတမင်းသည် ပုဏ္ဏားကို ခေါ်၍ ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။—

“ပုဏ္ဏား ငါအား ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍ တစ်ယောက်တည်းနေစဉ် ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ‘ငါသည် ပြန်ပြောသော လူ့စည်းစိမ်တို့ကို ရလျက်ရှိ၏။ ကျယ်ပြန့်သော ပြေအဝန်းကို အုပ်စိုး၍ နေ၏။ ငါသည် ယင်ကြီးကို ပူဇော်ရမူ ကောင်းလေစွာ ယင်းသို့ ပူဇော်ခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို ငှာ ဖြစ်ရ၏’ ဟု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ယင်ကြီးကို ပူဇော်ရန် အလိုရှိ၏။ ယင်း (ယင်ပူဇော်ခြင်း) သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလိုငှာ ဖြစ်ရ၏။ အသျှင် သည် ငါ့ကို ချမ်းမ(ညွှန်ကြား) ပါလော့” ဟု မိန့်ဆို၏။

၃၃၈။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ မိန့်ဆိုသော ပုဏ္ဏားသည် မဟာဝိဇိတ မင်းအား ဤစကားကိုလျှောက်၏။—

“အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ (ခိုးသူ) ဆူးငြောင့်ငို၏။ (ခိုးသူ) နှိပ်စက်ခြင်းရှိ၏။ ရွာကို ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်လည်း ထင်ကုန်၏။ နိဂုံးကို ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်လည်း ထင်ကုန်၏။ မြို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်လည်း ထင်ကုန်၏။ ခရီးသွားတို့ကို လုယက်ခြင်းတို့သည်လည်း ထင်ကုန်၏။

အသျှင်မင်းသည် ဤသို့ (ခိုးသူ) ဆူးငြောင့်ရှိသော (ခိုးသူ) နှိပ်စက်ခြင်းရှိသော နိုင်ငံတော်၌ အခွန်အတုတ်ကို ကောက်ယူခြားအံ့၊ ထိုသို့ (ကောက်ယူခြင်း) ကြောင့် အသျှင်မင်းသည် မပြုသင့် သည်ကို ပြုသည် ဖြစ်ရ၏။ (ဤအရာ၌) အသျှင်မင်းအား

ကျသို့ အကြံသည် ဖြစ်သော်လည်းဖြစ်ရာ၏၊ ‘ငါသည် ဤခိုးသူ ဆူးငြောင့်ကိုသတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဒဏ်တပ်၍ဥစ္စာ) ဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ (တိုင်းပြည်မှ) နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဖယ်ရှားအံ့’ ဟု ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ (သို့ရာတွင်) ဤနည်းဖြင့် ဤခိုးသူ ဆူးငြောင့်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖယ်ရှားခြင်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခံရသည်မှ ကြွင်းကျန်သော ခိုးသူတို့သည် နောက်အခါ၌ မင်း၏ နိုင်ငံကို ညှဉ်းဆဲကုန်လတ္တံ့၊ စင်စစ်မူကား ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) အစီအစဉ်ကို စွဲမှီ၍ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် ယင်း ခိုးသူ ဆူးငြောင့်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖယ်ရှားခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ သို့ဖြင့် ရှိ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ ငယ်ယာလုပ်မှု နွားမွေးမှု တို့ကို အားထုတ်ကုန်သော သူတို့အား အသျှင်မင်းသည် မျိုးရိက္ခာကို ထောက်ပံ့ ပေးကမ်းပါလော့၊ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ ကုန်သွယ်မှုကို အားထုတ်ကုန်သော သူတို့အား အသျှင်မင်းသည် အမင်းအနီးကိုထောက်ပံ့ ပေးကမ်းပါလော့၊ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ မင်းမူထမ်း အလုပ်တို့ကို အားထုတ်ကုန်သော သူတို့အား အသျှင်မင်းသည် လခရိက္ခာကို စီမံပေးပါလော့၊ (ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော်) ထိုနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့သည်လည်း မိမိတို့ အလုပ်အကိုင်၌ အားထုတ် နေကုန်သည်ဖြစ်၍ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံကို မညှဉ်းဆဲကုန်လတ္တံ့၊ အသျှင်မင်းအား များပြားသော (ဥစ္စာစပါး) အစုသည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ နိုင်ငံ၌ ငြိမ်းချမ်းခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ (ခိုးသူ) ဆူးငြောင့် မရှိသည်ဖြစ်၍ (ခိုးသူ) နှိပ်စက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့သည်လည်း (အချင်းအချင်း) နှစ်လို ဝမ်းမြောက်ကုန်လျက် သားသမီးတို့ကို ရင်ခွင်၌ ကစေကုန်လျက် အိမ်တို့ကို မပိတ်ကုန်ဘဲလျက် နေကြရသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့” ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား မဟာဝိဇ္ဇာ မင်းသည် “အချင်း ကောင်းပါပြီ” ဟု ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မိမိ၏နိုင်ငံ၌ ငယ်ယာလုပ်မှု နွားမွေးမှုတို့ကို အားထုတ်ကုန်သော သူတို့အား မျိုးရိက္ခာကို ထောက်ပံ့ပေးကမ်း၏၊ ကုန်သွယ်မှုကို အားထုတ်ကုန်သော သူတို့အား အရင်းအနှီးကို ထောက်ပံ့ပေးကမ်း၏၊ မင်းမူထမ်း အလုပ်တို့ကို အားထုတ်ကုန်သော သူတို့အား လခရိက္ခာကို စီမံပေး၏၊ (ဤ သို့ ပြုသဖြင့်) ထိုနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့သည်လည်း မိမိတို့ အလုပ်အကိုင်၌ အားထုတ်နေကုန်သည်ဖြစ်၍ မင်း၏ နိုင်ငံကို မညှဉ်းဆဲကုန်၊ မင်းအား များပြားသော (ဥစ္စာစပါး) အစုသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်း ရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ (ခိုးသူ) ဆူးငြောင့် မရှိသည်ဖြစ်၍ (ခိုးသူ) နှိပ်စက်ခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့သည်လည်း (အချင်းချင်း) နှစ်လို ဝမ်းမြောက် ကုန်လျက် သား သမီးတို့ကို ရင်ခွင်၌ ကစေကုန်လျက် အိမ်တို့ကို မပိတ်ကုန်ဘဲလျက် နေကြရသကဲ့သို့ ဖြစ်လေကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုအခါ မဟာဝိဇ္ဇာမင်းသည် ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားကို ခေါ်၍ ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—
 “အချင်း သင်၏ အစီအစဉ်ကိုလျှင် လာသည် ထိုခိုးသူ ဆူးငြောင့်ကို ဖယ်ရှားပြီးပါပြီ၊ ငါ့အားများပြားသော (ဥစ္စာစပါး) အစုသည်လည်း ဖြစ်ပြီ၊ နိုင်ငံ၌ ငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ (ခိုးသူ) ဆူးငြောင့် မရှိသည်ဖြစ်၍ (ခိုးသူ) နှိပ်စက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့သည်လည်း (အချင်းချင်း) နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကုန်လျက် သားသမီးတို့ကို ရင်ခွင်၌ ကစေကုန်လျက် အိမ်တို့ကို မပိတ်ကုန်ဘဲလျက် နေကြရသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည်ယဇ်ကြီးပူဇော်ရန် အလိုရှိ၏၊ ယင်း (ယဇ်ပူဇော်ခြင်း) သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာအလိုငှာ ဖြစ်ရာ၏၊ အသျှင်သည် ငါ့ကို ဆုံးမ (ညွှန်ကြား) ပါလော့” ဟု မိန့်ဆို၏။

လေးပါးသော အင်္ဂါအကြောင်း

၃၃၉။ သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အကြင် အရံမင်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အသျှင်မင်းသည် ထို(အရံမင်း)တို့ကို ဤသို့ တိုင်ပင်တော်မူပါ—

“အသျှင်တို့ ငါသည် ယဇ်ကြီးပူဇော်ရန် အလိုရှိ၏၊ ယင်း(ယဇ်ပူဇော်ခြင်း)သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလိုငှာ ဖြစ်ရာ၏၊ အသျှင်တို့သည် ငါအား(ယဇ်ပူဇော်ရန်)သဘောတူပါကုန်လော့” ဟု တိုင်ပင်တော်မူပါ။ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ အကြင်အမတ် မင်းမှုထမ်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ အကြင်ပုဏ္ဏား သူဌေးတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်မင်း၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ ဥပမာအစုအပုံရှိသော အကြင်သူကြွယ်တို့သည် ရှိကုန်၏။

အသျှင်မင်းသည် ထိုသူကြွယ်တို့ကို ဤသို့ တိုင်ပင်တော်မူပါ—

“အချင်းတို့ ငါသည် ယဇ်ကြီးပူဇော်ရန်အလိုရှိ၏၊ ယင်း(ယဇ်ပူဇော်ခြင်း)သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလိုငှာ ဖြစ်ရာ၏၊ အချင်းတို့သည် ငါ့အား(ယဇ်ပူဇော်ရန်)သဘောတူပါကုန်လော့” ဟု တိုင်ပင်တော်မူပါ ဟူ၍ လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား မဟာဝိဇိတမင်းသည် “အချင်း ကောင်းပါပြီ” ဟု ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မိမိ၏နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ အကြင် အရံမင်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို(အရံမင်း)တို့ကို ဤသို့ တိုင်ပင်တော်မူ၏—

“အသျှင်တို့ ငါသည်ယဇ်ကြီးပူဇော်ရန် အလိုရှိ၏၊ ယင်း(ယဇ်ပူဇော်ခြင်း)သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလိုငှာ ဖြစ်ရာ၏၊ အသျှင်တို့သည် ငါ့အား(ယဇ်ပူဇော်ရန်)သဘောတူပါကုန်လော့” ဟု တိုင်ပင်တော်မူ၏။

အသျှင်မင်းသည် ယဇ်ပူဇော်တော် မူပါလော့၊ ယဇ်ပူဇော်ရန် သင့်သော အချိန်ပင် ဖြစ်ပါသည် မင်းကြီး ဟု(ထိုအရံမင်းတို့သည်)လျှောက်ကုန်၏။

မိမိ၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ အကြင် အမတ် မင်းမှုထမ်းတို့သည် ရှိကုန်၏။

မိမိ၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ အကြင်ပုဏ္ဏား သူဌေးတို့သည် ရှိကုန်၏။

မိမိ၏ နိုင်ငံ၌ နိဂုံးဇနပုဒ်နေ ဥပမာအစုအပုံ ရှိကုန်သော အကြင်သူကြွယ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ မဟာဝိဇိတ မင်းသည် ထိုသူကြွယ်တို့ကို ဤသို့ တိုင်ပင်တော်မူ၏—

“အချင်းတို့ ငါသည် ယင်ကြီးပုပ်ဇော်ရန် အလိုရှိ၏။ ယင်း (ယင်ပူဇော်ခြင်း)သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါ၏ စီးပွားချမ်းသာအလိုငှာ ဖြစ်၏။ အချင်းတို့ သည် ငါ့အား(ယင်ပူဇော်ရန်)သဘောတူပါကုန်လော့”ဟု တိုင်ပင်တော်မူ၏။

အသျှင်မင်းသည် ယင်ပူဇော်တော်မူပါလော့၊ ယင်ပူဇော်ရန် သင့်သော အချိန်ပင် ဖြစ်ပါသည် မင်းကြီးဟု (ထိုသို့ကြွယ်တို့သည်)လျှောက်ကုန်၏။

ဤသို့လျှင် လေးမျိုးသော ဤသဘောတူ အသင်းအပင်းတို့သည် ထိုယင်၏ အရံ အတားများ ဖြစ်ကုန်၏။

ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါအကြောင်း

၃၄၀။ မဟာဝိဒိတ မင်းသည် ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

- (၁) ဧ. မိဘက်အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အပီဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ။
- (၂) အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသောကိုယ်ရှိ၏။ ခံ့ညား သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။
- (၃) ကြွယ်ဝ၏။ များသောဥစ္စာရှိ၏။ များသောစည်းစိမ်ရှိ၏။ များသော ရွှေငွေရှိ၏။ များသော နှစ်သက်ဖွယ် အသုံးအဆောင်ရှိ၏။ များသော ဥစ္စာစပါးရှိ၏။ ပြည့်သော ဘဏ္ဍာတိုက် ကျီကြရှိ၏။
- (၄) ဗိုလ်ပါအင်အားရှိ၏။ သစ္စာရှိသော အမိန့်ကို ရိုသေစွာလိုက်နာသော အင်္ဂါ လေးပါးရှိသော စစ်သည်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ (စစ်သည်ဗိုလ်ပါ)အခြံအရံဖြင့် ရန်သူတို့ကို ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုး နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။
- (၅) သဒ္ဓါတရားရှိ၏။ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲတတ်၏။(အမြတ်ကိုပေးတတ်သော) အလှူရှင် ဖြစ်၏။ ရဟန်းပုဏ္ဏား အထီးကျန်သူ ခရီးသား ဖုန်းတောင်းယာစကားတို့အတွက် ပေတ်သော တံခါးရှိ၏။ ရေတွင်းသဖွယ်ဖြစ်၍ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။
- (၆) အထူးထူး အပြားပြား များသော အကြား အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။
- (၇) ဤသည်ကား ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ဤသည်ကား ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း ဟု ထိုထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိ၏။
- (၈) ပညာရှိ၏။ လိမ္မာ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့အကျိုး တို့ကို ကြံဆခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏။

မဟာဝိဇိတမင်းသည် ဤရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤသို့လျှင် ရှစ်ပါးသော ဤအင်္ဂါတို့သည်လည်း ထိုယင်္ဂါသာလျှင် အရံအတားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

လေးပါးသော အင်္ဂါအကြောင်း

၃၄၁။ (ထိုပြင်)ပုဏ္ဏဟိတ် ပုဏ္ဏားသည်လည်း လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

- (၁) အဓိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသောဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ။
- (၂) ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏၊ အဘိဓာန်၊ နိဗ္ဗာန်ကျမ်း၊ အလင်္ကာ၊ ကေဠာဘုံကျမ်း၊ သဒ္ဒါ၊ အက္ခရာပုဒ်သေဒ်ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်၏၊ ပဒကုမ်းကို တတ်၏၊ ဗျာကုမ်းကျမ်းကို တတ်၏၊ လောကဿတကျမ်း မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။
- (၃) သီလရှိ၏၊ ကြီးပွားသော သီလရှိ၏၊ ကြီးပွားသော သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- (၄) ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ ယင်ယောက်မကိုင်သော သူတို့ တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤသို့လျှင် လေးပါး သော ဤအင်္ဂါတို့သည်လည်း ထိုယင်္ဂါသာလျှင် အရံအတားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သုံးပါးသော စိတ်ထား

၃၄၂။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် မဟာဝိဇိတမင်းအား ယင်မပူဇော်မီ ရွှေဦးစွာပင်လျှင် သုံးပါးသော စိတ်ထားတို့ကို ညွှန်ကြား၏—

- (၁) ယင်ကြီးပူဇော်ရန် ကြံစည်တောင့်တနေသော (ကာလ၌) အသျှင်မင်းအား “များစွာသော ငါ၏စည်းစိမ်အစုသည် ကုန်ခန်းလိမ့်တကား” ဟု တစ်စုံတစ်ခုသော နှလုံးမသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ အသျှင်မင်းသည် ထို (သို့သော) နှလုံးမသာခြင်းကို မဖြစ်စေသင့်ပါ။
- (၂) ယင်ကြီးပူဇော်ဆဲ (ကာလ၌) အသျှင်မင်းအား “များစွာသော ငါ၏စည်းစိမ်အစု သည် ကုန်ခန်း၏ တကား” ဟု တစ်စုံတစ်ခုသော နှလုံးမသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ အသျှင်မင်းသည် ထို (သို့သော) နှလုံးမသာခြင်းကို မဖြစ်စေသင့်ပါ။
- (၃) ယင်ကြီးပူဇော်ပြီးသော (ကာလ၌) အသျှင်မင်းအား “များစွာသော ငါ၏ စည်းစိမ်အစုသည် ကုန်ခန်းလေပြီတကား” ဟု တစ်စုံတစ်ခုသော နှလုံးမသာခြင်း သည် ဖြစ်ရာ၏၊ အသျှင်မင်းသည် ထို (သို့သော) နှလုံးမသာခြင်းကို မဖြစ်စေသင့်ပါ။

ပုဏ္ဏား ဤသုံးပါးသော စိတ်ထားတို့ကို ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားသည် မဟာဝိဇိတမင်းအား ယင်မပူဇော်မီ ရွှေဦးကပင်လျှင် ညွှန်ကြား၏။

ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာ

၃၄၇။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် မဟာဝိဇိတမင်းအား (ဤဆိုလတ္တံ့သော) ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အလှူခံရတို့ အပေါ်၌ (ဖြစ်တတ်သော) နှလုံးမသာခြင်းကို ယင်မပူဇော်မီ ရွှေဦးကပင်လျှင် ပယ်ဖျောက်၏—

- (၁) အသျှင်၏ ယင်ပွဲသို့ အသက်ကို ယတ်လေ့ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း လာကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသူတို့တွင် အကြင်သူတို့သည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်၏။ ထို(အသက် သတ်ခြင်း)ကြောင့် ထိုသူတို့အားသာ (မကောင်းကျိုး ဖြစ်ပါလတ္တံ့)၊ ထိုသူတို့တွင် အကြင်သူတို့သည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို အာရုံပြု၍ အသျှင်သည် ပေးလှူ ပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင်သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။
- (၂) အသျှင်၏ ယင် (ပဲ)သို့ ခိုးယူလေ့ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း လာကုန်လတ္တံ့။ပ။
- (၃) ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- (၄) မမှန်ပြောလေ့ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- (၅) ကုန်းစကားကို ပြောလေ့ရှိသောသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- (၆) ရုန်ကြမ်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရုန်ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- (၇) ပြန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောလေ့ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပြန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- (၈) လိုချင်အပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ လိုချင်အပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- (၉) ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း။

(၁၀) မှားသော အယူရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မှန်သောအယူရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း လာကုန်လတ္တံ့! ထိုသူတို့တွင် အကြင်သူတို့သည် မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ ထို(မှားသောအယူ)ကြောင့် ထိုသူတို့အားသာ (မကောင်းကျိုး ဖြစ်ပါလတ္တံ့) ၊ ထိုသူတို့တွင် အကြင်သူတို့သည် မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို အာရုံပြု၍ အသျှင်သည် ပေးလှူပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင်သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် မဟာဝိဇိတမင်းအား ဤအယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အလှူခံတို့အပေါ်၌ (ဖြစ်တတ်သော) နှလုံးယသာခြင်းကို ယင်မပူဇော်မိ ရှေးဦးကပင်လျှင် ပယ်ဖျောက်၏။

တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အကြောင်း

၃၃၄။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ယင်ကြီး ပူဇော်ဆဲဖြစ်သော မဟာဝိဇိတမင်းအား (ဤဆိုလတ္တံ့သော) တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) ကောင်းစွာပြု၏၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေ၏၊ ကောင်းစွာရှင်လန်းစေ၏—

(၁) မင်းကြီး ယင်ပူဇော်ဆဲ ဖြစ်သော အသျှင်မင်းအား “မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီး ပူဇော်၏၊ ထို(မင်း)သည် နိဂုံးဇနပုဒ်နေ အရံမင်းတို့ကို မတိုင်ပင်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အသျှင်မင်းသည် ဤသို့သဘောရှိသော ယင်ကြီးကို ပူဇော်ဘိ၏” ဟု ပြောဆိုမည့်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရှိသော်လည်း ရှိရာ၏၊ (သို့သော်) ဤသို့လည်း အသျှင်မင်းအား ပြောဆိုသူသည် တရားသဖြင့် (ပြောဆိုသူ) မဖြစ်နိုင်ပါ။ အကြောင်းသော်ကား အသျှင်မင်းသည် နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အရံမင်းတို့ကို တိုင်ပင်ပြီး ဖြစ်ပါ၏။

ဤ(အကြောင်း) ကြောင့်လည်း ဤ(ယင်ကြီးပူဇော်သင့်သည့် အဖြစ်) ကို အသျှင်မင်းသည် သိပါလော့၊ အသျှင်သည် ပေးလှူပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင်သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။

- (၂) မင်းကြီး ယင်ပူဇော်ဆဲ ဖြစ်သော အသျှင်မင်းအား မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီး ပူဇော်၏၊ ထို(မင်း)သည် နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အမတ် မင်းမှထမ်းတို့ကို မတိုင်ပင်။ပ။
- (၃) နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ ပုဏ္ဏား သူဌေးတို့ကို။ပ။
- (၄) နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ ဥစ္စာအစုအပုံရှိသော သူကြွယ်တို့ကို မတိုင်ပင်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အသျှင်မင်းသည် ဤသို့သဘောရှိသော ယင်ကြီးကို ပူဇော်ဘိ၏ ဟု ပြောဆိုမည့်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရှိသော်လည်း ရှိရာ၏၊ (သို့သော်) ဤသို့လည်း အသျှင်

မင်းအား ပြောဆိုသူသည် တရားသဖြင့် (ပြောဆိုသူ) မဖြစ်နိုင်ပါ။ အကြောင်း သော်ကား အသျှင်မင်းသည် နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ ဥစ္စာအစုအပုံရှိသော သူကြွယ်တို့ကို တိုင်ပင်ပြီး ဖြစ်ပါ၏။

ဤ(အကြောင်း)ကြောင့်လည်း ဤ(ယင်ကြီး ပူဇော်သင့်သည့် အဖြစ်) ကို အသျှင်မင်း သည် သိပါလော့၊ အသျှင်သည် ပေးလှူပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင် သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။

(၅) ယင်ကြီး ပူဇော်ဆဲ ဖြစ်သော အသျှင်မင်းအား “မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီး ပူဇော်၏။ ထို(မင်း)သည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်မရှိ၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းလည်းမရှိ၊ ဇာတ်နှင့် စပ်သောစကားဖြင့် အပယ်ခံရ၏။ အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အသျှင် မင်းသည် ဤသို့သဘောရှိသော ယင်ကြီးကို ပူဇော်ဘိ၏” ဟု ပြောဆိုမည့်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရှိသော်လည်း ရှိရာ၏။ (သို့သော်) ဤသို့လည်း အသျှင် မင်း အား ပြောဆိုသူသည် တရား သဖြင့် (ပြောဆိုသူ) မဖြစ်နိုင်ပါ။ အကြောင်းသော် ကား အသျှင်မင်းသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိပါ၏။ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိပါ၏။ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရပါ။ အကဲ့ရဲ့မခံရပါ။

ဤ(အကြောင်း)ကြောင့်လည်း ဤ (ယင်ကြီးပူဇော်သင့်သည့် အဖြစ်)ကို အသျှင်မင်း သည် သိပါလော့၊ အသျှင်သည် ပေးလှူပူဇော်ပါလော့။ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင် သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။

(၆) ယင်ကြီးပူဇော်ဆဲဖြစ်သော အသျှင်မင်းအား “မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီး ပူဇော်၏။ ထို(မင်း)သည် အဆင်းမလှ ရှုချင်ဖွယ်မရှိ၊ ကြည်ညိုဖွယ်မရှိ၊ ကောင်း မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် မပြည့်စုံ၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းမရှိ၊ ဗြဟ္မာ နှင့် တူသော ကိုယ်မရှိ၊ မခံ့ညား သေးသိမ်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ပ။

(၇) မကြွယ်ဝ၊ များသော ဥစ္စာမရှိ၊ များသော စည်းစိမ်မရှိ များသော ရွှေငွေမရှိ၊ များသော နှစ်သက်ဖွယ် အသုံးအဆောင်မရှိ၊ များသော ဥစ္စာစပါးမရှိ၊ ပြည့်သော သဏ္ဍာတိုက်ကျီကြမရှိ။ပ။

(၈) ဗိုလ်ပါ အင်အားမရှိ၊ သစ္စာရှိသော အမိန့်ကို ရှိသေစွာ လိုက်နာသော အင်္ဂါ လေးပါး ရှိသော စစ်သည်နှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ (စစ်သည်ဗိုလ် ပါ) အခြံအရံဖြင့် ရန်သူတို့ကို ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးနေသကဲ့သို့လည်း မဖြစ်။ပ။

(၉) သဒ္ဓါတရားလည်းမရှိ၊ မပေးကမ်း မစွန့်ကြဲတတ်၊ (အမြတ်ကိုပေးတတ်သော) အလှူရှင်လည်းမဟုတ်၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား အထီးကျန်သူ ခရီးသွား ဖုန်းတောင်း ယာစကားတို့အတွက် မပိတ်သော တံခါးရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ဇေတုန်းသဖွယ် ဖြစ်၍ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုသည်လည်း မဟုတ်။ပ။

- (၁၀) အထူးထူး အပြားပြား များသော အကြားအမြင်နှင့်လည်း မပြည့်စုံပါ။
- (၁၁) ဤသည်ကား ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်တည်း ဤသည်ကား ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း ဟု ထိုထိုစကား၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း မသိပါ။
- (၁၂) ပညာမရှိ၊ မလိမ္မာ၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်မရှိ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့ အကျိုးတို့ကို ကြံဆခြင်းငှာ မစူးနိုင်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အသျှင်မင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ယင်ကြီးကို ပူဇော်ဘိ၏” ဟု ပြောဆိုမည့်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရှိသော်လည်း ရှိရာ၏၊ (သို့သော်) ဤသို့လည်း အသျှင်မင်းအား ပြောဆိုသူသည် တရားသဖြင့် ပြောဆိုသူ မဖြစ်ပါ။ အကြောင်းသော်ကား အသျှင်မင်းသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သောဉာဏ်ရှိ၏၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့ အကျိုးတို့ကို ကြံဆခြင်းငှာ စူးနိုင်ပါ၏။

ဤ(အကြောင်း)ကြောင့်လည်း ဤ(ယင်ပူဇော်သင့်သည့် အဖြစ်)ကို အသျှင်မင်းသည် သိပါလော့၊ အသျှင်သည် ပေးလှူပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင်သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။

- (၁၃) ယင်ကြီးပူဇော်ဆဲဖြစ်သော အသျှင်မင်းအား “မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီးပူဇော်၏၊ ထိုမင်း၏ ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက်အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်မရှိ၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းလည်းမရှိ၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သောကားဖြင့် အပယ်ခံရ၏၊ အကဲ့ရဲ့ခံရ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အသျှင်မင်းသည် ဤသို့သဘောရှိသောယင်ကြီးကိုပူဇော်ဘိ၏” ဟု ပြောဆိုမည့်သူတစ်စုံတစ်ယောက်သည်ရှိသော်လည်း ရှိရာ၏၊ (သို့သော်) ဤသို့လည်း အသျှင်မင်းအားပြောဆိုသူသည် တရားသဖြင့် (ပြောဆိုသူ) မဖြစ်ပါ။ အကြောင်းသော်ကား အသျှင်မင်း၏ ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက်အဖဘက်နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသောဇာတ်ရှိပါ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းလည်းရှိပါ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်ခံရပါ။ အကဲ့ရဲ့မခံရပါ။

ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဤ(ယင်ကြီးပူဇော်သင့်သည့် အဖြစ်)ကို အသျှင်မင်းသည် သိပါလော့၊ အသျှင်သည် (ပေးလှူ)ပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင်သည် ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည်စေပါလော့။

- (၁၄) ယင်ကြီးပူဇော်ဆဲဖြစ်သော အသျှင်မင်းအား “မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီးပူဇော်၏၊ ထိုမင်း၏ ပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို မရွတ်ဆိုတတ်၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို မဆောင်၊ အဘိဓာန် ‘နိဗ္ဗာန်’ ကျမ်း အလင်္ကာ ‘ကေဠုဘ’ ကျမ်း သဒ္ဒါ ‘အက္ခရာပူဇော်’ ကျမ်း ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့် တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏တစ်ဘက်ကမ်းသို့မရောက်၊ ပဒကျမ်းကိုမတတ်၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကိုမတတ်၊ လောကာယတကျမ်း မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ မတတ်မြောက်ပါ။

(၁၅) ထို(မင်း)၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် သီလလည်းမရှိ၊ တိုးပွားပြီးသော သီလလည်း မရှိ၊ တိုးပွားပြီးသော သီလနှင့်လည်း မပြည့်စုံ။ပ။

(၁၆) ထို(မင်း)၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ပညာလည်းမရှိ၊ မလိမ္မာ၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်မရှိ၊ ယင်ယောက်မကိုင်သောသူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ သော်လည်းကောင်း မဖြစ်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အသျှင်မင်းသည် ဤသို့သဘောရှိ သော ယဇကြီးကဲ့ပူဇော်တိ၏” ဟု ပြောဆိုမည့်လူတစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရှိသော် လည်း ရှိရာ၏။ (သို့သော်) ဤသို့လည်း အသျှင်မင်းအားပြောဆိုသူသည် တရား သဖြင့် (ပြောဆိုသူ)ပဖြစ်ပါ။ အကြောင်းသော်ကား အသျှင်မင်း၏ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သောဉာဏ်ရှိ၏၊ ယင်ယောက်မကိုင် သောသူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဤ (အကြောင်း)ကြောင့်လည်း ဤ (ယဇကြီးပူဇော်သင့်သည့်အဖြစ်) ကို အသျှင်မင်း သည်သိပါလော့၊ အသျှင်သည်(ပေးလှူ)ပူဇော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် စွန့်ကြဲပါလော့၊ အသျှင် သည်ဝမ်းမြောက်ပါလော့၊ အသျှင်သည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုသာ ကြည့်စေပါလော့။

ပုဏ္ဏား(ဤသို့လျှင်) ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားသည် ယဇကြီးပူဇော်ဆဲဖြစ်သော မဟာဝိဇိတမင်း အား ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်(အကျိုးစီးပွားကို)ကောင်းစွာပြု၏၊စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေ၏၊ ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေ၏။

၃၄၅။ ပုဏ္ဏား ထိုအလှူ (ယဇ) ပဲ့၌မူကား နွားတို့ကို မသတ်ရကုန်၊ ဆိတ်နှင့်သိုးတို့ကို လည်း မသတ်ရကုန်၊ ကြက်ဝက်တို့ကိုလည်း မသတ်ရကုန်၊ အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း မသတ်ရကုန်၊ ယဇတိုင်အလို့ငှာ သစ်ပင်တို့ကိုလည်း မခုတ်ဖြတ်ရကုန်၊ ယင်းအခင်းအလို့ငှာ သမန်း မြက်တို့ကိုလည်း မရိတ်ရကုန်၊ ထို(မဟာဝိဇိတမင်း)၏ ကျွန်အစေအပါး အမှုလုပ်တို့သည်လည်း တုတ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်သောကြောင့် ဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်သောကြောင့် မျက်ရည်ရှုံ့စို ငိုကုန် လျက် အမှုတို့ကို ပြုလုပ်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား အလိုရှိသူတို့ ဟု ပြုလုပ်ကြရ ကုန်၏၊ အလိုမရှိသူတို့သည် မပြုလုပ်ကြရကုန်၊ အလိုရှိသော အမှုကိုသာ ပြုလုပ်ကြရကုန်၏၊ အလို မရှိသော အမှုကို မပြုလုပ်ကြရကုန်၊ ထိုအလှူ (ယဇ) ပဲ့သည် ထောပတ် ဆီ ဆီဥ နှိုင်းပျား တင်လဲ ဖြင့် သာလျှင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၄၆။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အရံမင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အမတ် မင်းမှုထမ်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့သည်လည်းကောင်း နိဂုံးဇနပုဒ်နေ ဥစ္စာအစုအပုံရှိသော သူကြွယ်တို့သည်လည်းကောင်း များစွာသော ဥစ္စာကို

၁။ နဒတ္တံ လယ် သု ဗရိဟိသတ္တာယ ဟူသော ပါဠိမူကိုယူ၍ ပြန်သည်။ ဗရိဟိသ=ယဇပူဇော်ရာ၌ သမန်းမြက်ဖြင့် ပြုရသော အခင်း (သက္ကတအဘိဓာန်)။
၂။ ထမင်းနှင့်ထောနှောစားရန် သားငါးမပါဟု ဆိုလိုသည်။

ယူလျက် မဟာဝိဇိတမင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “မင်းမြတ် မင်းမြတ်ကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ဤများစွာသော ဥစ္စာကိုဆောင်ခဲ့ပါ၏။ မင်းမြတ်သည် ထို(ဥစ္စာ)ကို ခံယူတော်မူပါ” ဟု လျှောက်ကုန်၏။

အချင်းတို့ အလိုမရှိပြီ၊ တရားသော အခွန်အတုတ်ဖြင့် စုဆောင်းထားသော ဤဥစ္စာသည်လည်း များလှ၏။ ထို(သင်တို့၏ဥစ္စာ)သည်လည်း ဆင်တို့၏(ဥစ္စာပင်)ဖြစ်ပါစေ၊ ဤ(ဥစ္စာ)မှလည်း ထပ်၍ ယူကုန်ဦးလော့ ဟု မိန့်၏။

ဤသို့ မဟာဝိဇိတမင်းက ပြင်းပယ်လိုက်သည်ရှိသော် ထိုသူတို့သည် တစ်ခုသောနေရာသို့ ဖဲသွားကြပြီးလျှင် “ဤဥစ္စာတို့ကို မိမိတို့အိမ်သို့ တစ်ဖန်ပြန်၍ ယူဆောင်သည်ရှိသော် ငါတို့အား မလျှောက်ပတ်၊ မဟာဝိဇိတမင်းသည် ယင်ကြီးပူဇော်၏။ ယခုငါတို့သည် ထိုမင်းသို့ အတုလိုက်၍ ယင်ပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု အညီအညွတ် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ကုန်၏။

၃၄၇။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အရံမင်းတို့သည် အလှူ (ယင်) ဝင်း၏ ? အရွှေမျက်နှာ၌ အလှူပုံတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏။ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ အမတ် မင်းထမ်းတို့သည် အလှူ (ယင်) ဝင်း၏ တောင်မျက်နှာ၌ အလှူပုံတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏။ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ ပုဏ္ဏားသို့ဌေးတို့သည် အလှူ(ယင်)ဝင်း၏ အနောက်မျက်နှာ၌ အလှူပုံတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏။ နိဂုံး ဇနပုဒ်နေ ဥစ္စာအစုအပုံရှိသော သူကြွယ်တို့သည် အလှူ(ယင်)ဝင်း၏ မြောက်မျက်နှာ၌ အလှူပုံတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုအလှူ (ယင်) ပုံတို့၌လည်း နှားတို့ကို မသတ်ရကုန်၊ ဆိတ်နှင့်သိုးတို့ကိုလည်း မသတ်ရကုန်၊ ကြက်ဝက်တို့ကိုလည်း မသတ်ရကုန်၊ အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း မသတ်ရကုန်၊ ယင်တိုင်အလိုငှာ သစ်ပင်တို့ကိုလည်း မဖြတ်ရကုန်၊ ယင်အင်းအလိုငှာ သမန်းမြက်တို့ကိုလည်း မရိတ်ရကုန်၊ ထိုသူတို့၏ ကျွန်အစေအပါးအမှုလုပ်တို့သည်လည်း တုတ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ဆောကြောင့် ဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်သောကြောင့် မျက်ရည်ရွှေစိုင့်ကုန်လျက် အမှုတို့ကို ပြုလုပ်ကြရသည်မဟုတ်ကုန်၊ ဇင်စစ်သော်ကား အလိုရှိသူတို့သာ ပြုလုပ်ကြရကုန်၏။ အလိုမရှိသူတို့သည် မပြုလုပ်ကြရကုန်၊ အလိုရှိသော အမှုကိုသာ ပြုလုပ်ကြရကုန်၏။ အလိုမရှိသော အမှုကို မပြုလုပ်ကြရကုန်၊ ထိုအလှူ (ယင်) ပုံတို့သည်လည်း ထောပတ် ဆီ ဆီဥ နှိုမ်း ပျား ဝင်လဲဖြင့်သာ လျှင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ဤသို့လျှင် လေးမျိုးသော သဘောတူ အသင်းအပင်းတို့လည်းကောင်း၊ မဟာဝိဇိတမင်း၌ ပြည့်စုံသော ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့လည်းကောင်း၊ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏား၌ ပြည့်စုံသော လေးပါးသောအင်္ဂါတို့လည်းကောင်း၊ သုံးပါးသောစိတ်ထားတို့လည်းကောင်း ပုဏ္ဏား ဤ (အလုံးစုံပါဝင်သော ယင်)ကို သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသော ယင်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏ (ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူ၏)။

၃။ ယညဝါဒဏ ဟူသော ပါဠိမူကို ယူ၍ ပြန်သည်။ ယညဝါဒ - ယင်ပူဇော်ရန် စည်းရုံးဖြင့် ပိုင်ခြားအားသောနေရာ (သက္ကဓာအသိဓာန်)

သုတ်]

အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ယဇ်အလှူ

၁၆၁

၃၄၈။ ဤသို့ဟောကြားတော်မူသော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံဖြင့်ပဲ့တင်ထပ်မျှ(ဤသို့) ပြောဆိုကြကုန်၏—

“ဪ အံ့ဖွယ်ကောင်းသော ယဇ်ပွဲပါပေတကား။ ဪ အံ့ဖွယ်ကောင်းသည့် ပြည့်စုံသောယဇ်ပွဲပါပေတကား” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ကုဋ္ဌဒန္တပုဏ္ဏားသည်ကား ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင် ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ကုဋ္ဌဒန္တပုဏ္ဏားကို အသျှင်ကုဋ္ဌဒန္တသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းသောစကားကို ကောင်းသောစကားအနေ ဖြင့်အဘယ်ကြောင့် ကောင်းချီးမခေါ်သနည်း” ဟုဆိုကြကုန်၏။

အသျှင်တို့ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းသောစကားကို ကောင်းသောစကားအနေဖြင့် ကောင်းချီးမခေါ် သည်မဟုတ်ပါ။ အကြင်သူသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းသောစကားကို ကောင်းသော စကားအနေဖြင့် ကောင်းချီးမခေါ်ခြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးမခါင်းသော်လည်းပြတ်ကြလေရာ၏။ အသျှင်တို့ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် ဤသို့ စဉ်းစားနေပါ၏—

ရဟန်းဂေါတမသည် “ဤသို့ငါကြားဘူး၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “ဤသို့ ဖြစ်ထိုက်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မဆိုမူ၍ “ထိုအခါ၌ ဤသို့ဖြစ်ဘူး၏။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ဘူး၏” ဟူ၍သာလျှင် ဆိုချေ၏။

အချင်းတို့ ထို့ကြောင့် ငါသည် ဤသို့တွေးထင်မိ၏ “ရဟန်းဂေါတမသည် ထိုစဉ်အခါ၌ ယဇ်၏ အရှင်ဖြစ်သော ဗေဒင်ဝင်တောင်းသော်လည်းကောင်း ထိုယဇ်ကိုပူဇော်ရာ၌ ညွှန်ကြားသောပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားသော်လည်းကောင်း မချွတ်ဖြစ်တန်ရ၏” ဟူ၍ ငါထင်မိ၏ (ဟုပြန်ပြောပြီးလျှင်)။

အသျှင်ဂေါတမသည် ဤသို့သော ယဇ်ကို ပူဇော်၍သော်လည်းကောင်း ပူဇော်ရာ၌ ညွှန်ကြား၍သော်လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်ကို အမှတ်ရပါသလောဟု (မြတ်စွာဘုရားအား မေးလျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤသို့သော ယဇ်ကို ပူဇော်၍သော်လည်းကောင်း ပူဇော်ရာ၌ ညွှန်ကြား၍ သော်လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်ကို ငါ အမှတ်ရပါ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ငါသည် ထိုယဇ်ကို ပူဇော်ရာ၌ ညွှန်ကြားသောပုဏ္ဏဟိတ်ပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့ပေ၏။

၁။ ဤ၌ ယဇ်တွာ ဝါ ယာဇောဝါဟုပါဠိရှိသည့်အတိုင်း ပူဇော်၍သော် လည်းကောင်း ပူဇော်ရာ၌ ညွှန်ကြား၍သော်လည်းကောင်း ဟုပြန်ဆိုထားသည်။ သို့သော် ပါဠိတွင် “ယာဇောဝါ” ဟုသာလည်းကောင်း မြန်မာပြန်တွင် “ပူဇော်ရာ၌ ညွှန်ကြား၍” ဟုသာလည်းကောင်း ရှိသင့်သည်။

အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ယဇ်အလှူ။

၃၄၉။ အသျှင်ဂေါထမ သုံးပါးသောစိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတား ရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယဇ်ထက်သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင် လည်းရှိသောယဇ်သည်ရှိပါသေးသလော။

ပုဏ္ဏား သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံ သောဤယဇ်ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်း ရှိသောသာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော ယဇ်သည် ရှိသေး၏။

အသျှင်ဂေါထမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတား ရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယဇ်ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အား ထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင် လည်းရှိသော ထိုယဇ်သည် အဘယ်ပါနည်း။

ပုဏ္ဏား သီလရှိသောရဟန်းတို့အား ရည်ညွှန်း၍ အမြဲတမ်းလှူနေသော မျိုးရိုးစဉ် ဆက်ယဇ်(အလှူ)တို့သည် ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏား (ယဇ်အလှူ)သည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယဇ်ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိ၏၊ သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိ၏၊ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏။

အသျှင်ဂေါထမ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ထိုမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယဇ် (အလှူ)သည် သုံးပါးသောစိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယဇ် ထက် အကြင်အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် သာ၍များသော ကိစ္စလည်းရှိ၏၊ သာ၍ များသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိ၏၊ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏၊ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏(ထို) အကြောင်းကားအဘယ်ပါနည်း၊ (ထို) အထောက်အပံ့ကားအဘယ် ပါနည်း။

ပုဏ္ဏားဤသို့ သဘောရှိသော (သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့်ပြည့်စုံသော) ယဇ်ပုံသို့ ရဟန္တာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာဖြစ်ရန် ကျင့်နေသောသူတို့သည်လည်းကောင်း မချဉ်းကပ်ကုန်၊ ထို(သို့မချဉ်းကပ်ခြင်း)သည် အဘယ် ကြောင့်နည်းဆိုသော်... ပုဏ္ဏား ယဇ်(ပုံ)၌ တုတ်ပြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း လည်ကိုဆွဲကိုင်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်းထင်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပုံသို့ ရဟန္တာတို့သည်လည်းကောင်း ရဟန္တာဖြစ်ရန် ကျင့်နေသော သူတို့သည်လည်းကောင်း မချဉ်းကပ်ကုန်။

သုတ်]

အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ယင်အလှူ

၀၆၃

ပုဏ္ဏား၊ သီလရှိသော ရဟန်းတို့ကို ရည်ညွှန်း၍ အမြဲတမ်း လှူနေသော မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်(အလှူ)တို့သည် ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏား၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ယင်(ပုံ)သို့ ရဟန္တာတို့သည် လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာဖြစ်ရန် ကျင့်နေသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရျင်းကပ်ကုန်၏။ ထို (သို့ချဉ်းကပ်ခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော်...ပုဏ္ဏား၊ ဤယင်(အလှူ)၌ တုတ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ လည်ကုံးဆွဲကိုင်ခြင်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ မထင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော ယင်(အလှူ)သို့ ရဟန္တာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာဖြစ် ရန်ကျင့်နေသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ထို မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်(အလှူ)သည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယင်းယင်ထက် အကြင် ဧ.ကြောင်း၊ အထောက်အပံ့ကြောင့် သာ၍များသော ကိစ္စလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အားထုတ်မှုလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား (ထို) အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။ (ထို) အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

၃၅၀။ အသျှင်ဂေါတမသုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိ သည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ)ထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင် လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိပါသေးသလော။

ပုဏ္ဏား သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ)ထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ် မှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်း ရှိသော အခြားယင်သည် ရှိသေး၏။

အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတား ရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင် လည်းရှိသော ထိုယင်သည် အဘယ်ပါနည်း။

ပုဏ္ဏား၊ အကြင်သူသည် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော သံဃာကို ရည်ညွှန်း၍ ကျောင်း ဆောက်၏။ ပုဏ္ဏား (ထိုသူ၏) ဤယင်(ကျောင်းအလှူ)သည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်းအလှူ ဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်(အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်း ရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်း ရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်း ရှိ၏။ သာ၍ များသော အာနိသင်လည်း ရှိ၏။

၃၅၁။ အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိပါသေးသလော။

ပုဏ္ဏား သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိသေး၏။

အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော ထိုယင်သည်အဘယ်ပါနည်း။

ပုဏ္ဏား အကြင်သူသည် ယုံကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ပုဏ္ဏား (ထိုသူ၏) ဤယင် (ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်မှု)သည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်း ရှိ၏၊ သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်း ရှိ၏၊ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏၊ သာ၍များသော အာနိသင်လည်း ရှိ၏။

၃၅၂။ အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုထိုထက် လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိပါသေးသလော။

ပုဏ္ဏား သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်း အလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင် (အလှူ) ထက် လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက် လည်းကောင်း၊ ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုထိုထက် လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော

သုတ်]

အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ယင်အလှူ

၁၆၅

အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိသေး၏။

အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက်ယင်(အလှူ)ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုထိုက်လည်းကောင်း သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော ထိုယင်သည် အဘယ်ပါနည်း။

ပုဏ္ဏား အကြင်သူသည် ယုံကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ မပေးသည်ကိုယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း မူးယစ်မေ့လျော့စေတတ်သော ဝေရည်၊ သေရက်မှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း ဆောက်တည်၏။ ပုဏ္ဏား (ထိုသူ၏) ဤယင်(သိက္ခာပုဒ်)သည် သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်(အလှူ)ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုထိုက်လည်းကောင်း သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်း ရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်း ရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်း ရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏။

၃၅၃။ အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသော စိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း၊ အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်(အလှူ)ထက်လည်းကောင်း၊ ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း၊ ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုထိုက်လည်းကောင်း၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ထိုက်လည်းကောင်း၊ သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိပါသေးသလော။

ပုဏ္ဏား သုံးပါးသောစိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်(အလှူ)ထက်လည်းကောင်း ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုထိုက်လည်းကောင်း ဤသိက္ခာပုဒ်ထိုက်လည်းကောင်း သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော အခြားယင်သည် ရှိသေး၏။

အသျှင်ဂေါတမ သုံးပါးသောစိတ်ထားနှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရံအတားရှိသည့် ပြည့်စုံသော ဤယင်ထက်လည်းကောင်း အမြဲတမ်းအလှူဖြစ်သော ဤမျိုးရိုးစဉ်ဆက် ယင်

(အလှူ)ထက်လည်းကောင်း ဤကျောင်းအလှူထက်လည်းကောင်း ဤကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်မှုတို့ထက်လည်းကောင်း ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ထက်လည်းကောင်း သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိသော သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိသော သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိသော သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိသော ထိုဖင်သည် အဘယ်ပါနည်း။

ပုဏ္ဏား ပူဇော် (အထူးကို) ခံတော်မူသော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်ကိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။

[သာမညပလသုတ်၌ကဲ့သို့ နည်းတူ၍အပ်၏။]

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့်ပြည့်စုံပေ၏ ။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ရောက်၍နေ၏ ။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤယင်(ပဌမဈာန်)သည် ရှေးယင်တို့ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏။

။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤယင် (စတုတ္ထဈာန်)သည်လည်း ရှေးယင်တို့ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏။

။ပ။ ဉာဏ်အမြင်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပိုဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤယင် (ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်)သည်လည်း ရှေးယင်တို့ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏ ။ပ။

။ပ။ (ငါ့အား) ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလိုငှါ ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤယင် (အာသဝက္ခယဉာဏ်)သည်လည်း ရှေးယင်တို့ထက် သာ၍နည်းသော ကိစ္စလည်းရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်မှုလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်းရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ဤပြည့်စုံသောယင်(အာသဝက္ခယဉာဏ်)ထက် သာ၍လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော အခြားတပါးသော ပြည့်စုံသော ယင်သည် မရှိတော့ပြီဟု ဟောတော်မူ၏။

ကုဋဒန္တပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၃၅၄။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော် ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လွန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူ စား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိ အမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကိုမြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အဓိကံမှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင် ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင် ဂေါတမသည် များစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင် ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရား တော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ။

အသျှင်ဂေါတမ ထိုကျွန်ုပ်သည် (ယင်ပူဇော်ရန်) အလို့ငှါ ယင်တိုင်သို့ ပို့ဆောင်ထား သော နွားလား၊ ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားထီးငယ် ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နွားမငယ် ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆိတ်ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သိုးခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း၊ လွတ်ပါ၏။ (ထိုသတ္တဝါတို့အား) အသက်ချင်းသာခွင့်ကို ပေးပါ၏။ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်) စိမ်းစိုသော မြက်တို့ကိုလည်း စားကြပါစေ၊ အေးမြသော ရေတို့ ကိုလည်း သောက်ကြပါစေ၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့အား အေးမြသော လေသည်လည်း တိုက်ခတ်ပါစေ” ဟု လျှောက်၏။

သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း

၃၅၅။ ထိုအခါ ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်းသော တရား စကားကို ဟောတော်မူ၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း—

ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ညစ်ညူးခြင်းကိုလည်းကောင်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက် မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကိုလည်းကောင်း ပြတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကုဋဒန္တပုဏ္ဏား၌ သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် ‘နိဝရဏ’ မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို သိတော်မူသော် အခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော် သိမြင်ပြီးသော ‘သာမုက္ကံသိက’ တရားဒေသနာ တော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက် ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်းကောင်း၊ ခင်းရဲဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ် ‘မဂ္ဂ’ ကိုလည်းကောင်း ပြသတော်မူ၏။

မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ပြုစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ ကုဋေပုဏ္ဏားအား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် “ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ကိလေသာ မြို့အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ် ညက်’ သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

၃၅၆။ ထိုအခါ ကုဋေပုဏ္ဏားသည် တရားကိုမြင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားသို့ရောက်ပြီးသည် ဖြစ်၍ တရားကိုသိပြီးသည်ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီး သည်ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော (တွေးတောခြင်း) ကင်းပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးကို အားထား၍ ယုံသည်မဟုတ်ပဲ ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင် ပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နက်ဖြန်အဘို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကိုလက်ခံတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း ဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

၃၅၇။ ထိုအခါ ကုဋေပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကိုသိ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုးလျက် အရိအသေပြုပြီးလျှင် ဖွဲ့ခါသွားလေ၏။

ထိုအခါ ကုဋေပုဏ္ဏားသည် ထိုည၌လွန်မြောက်ပြီးနောက် မိမိ၏အလှူ (ယဇ်) ဝင်း၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီမံစေပြီးလျှင် “အသျှင်ဂေါတမ အချိန်တန်ပါပြီ ဆွမ်းပြင်ပြီး ပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အချိန် (တန်ကြောင်း) ကိုလျှောက်စေ၏။

၃၅၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူလျက် ကုဋေပုဏ္ဏား၏အလှူ (ယဇ်) ဝင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ပြင်ထားသော နေရာ၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ကုဋေပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ချောင့်ရံသည်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်ကျွေး၏။

မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှလက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ ကုဋေပုဏ္ဏားသည် နိမ့်သော ထိုင်စရာ တစ်ခုကိုယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။

တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ကုဋေပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကား ဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ၍ ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် နေရာမှထကာ ဖွဲ့ခါကြွသွားတော်မူလေသတည်း။

ငါးခုမြေခွက်သော ကုဋေပုဏ္ဏားသုတ်ပြီး၏

၆-မဟာဝါသုတ်

ပုဏ္ဏားတမန်ဝတ္ထု

၃၅၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်အနီး မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ များစွာသော ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် ပြုဖွယ်ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ဝေသာလီပြည်၌ တည်းခိုနေကုန်၏။

ထိုကောသလ တိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် (ဤသို့) ကြားသိလေကုန်၏-

“အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ဝေသာလီပြည်အနီး မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌(သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ထို အသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောခြင်းသည် (ဤသို့) ပြန့်နှံ့၍ထွက်၏။

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရတံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဇ္ဇ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝ-မနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏’ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။

ထို မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမဏဗြဟ္မာဏနှင့်တကွသော မင်းများလူများနှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းကို လည်းကောင်း ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း၊ အလယ်၏ ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း

ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသောတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့ကို ပူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာတည်း” ဟု ကြားသိလေကုန်၏။

၃၆၀။ ထိုအခါ ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန် တို့သည် မဟာဝုန်ဘော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်းကြီးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်နာဂိတသည် မြတ်စွာဘုရားအား လုပ်ကျွေးပြုစုလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ ထို ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် အသျှင် နာဂိတထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်နာဂိတအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ -

“အသျှင်နာဂိတ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ယခုအခါ အဘယ်မှာနေတော်မူပါသနည်း အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ပူးမြော်ရန် အလိုရှိပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရားကို ပူးမြော်ရန် အခါမဟုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် (ပရိသတ်မှပဲ၍) ကိန်းအောင်းနေတော်မူ၏ဟု မိန့်၏။

ထိုအခါ ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂဓတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် “ထို အသျှင်ဂေါတမကို ပူးမြော်ပြီးမှသာ ငါတို့သွားကြကုန်အံ့” ဟု (ကြံလျက်) ထိုအရပ်၌ပင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။

ဩဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝိ (မင်း) သည်လည်း

၃၆၁။ ဩဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝိ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝိပရိတ်သတ်နှင့် အတူ မဟာဝုန်ဘော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ အသျှင်နာဂိတထံသို့ ချဉ်း ကပ်၍ အသျှင်နာဂိတကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် အသျှင်နာဂိတအား ဤ စကားကို လျှောက်၏ -

“အသျှင်နာဂိတ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ အဘယ်မှာနေတော် မူပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပူးမြော်ရန် အလိုရှိပါ ကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

မဟာလိ မြတ်စွာဘုရားကို ပူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (ပရိသတ်မှပဲ၍) ကိန်းအောင်းနေတော်မူ၏။ ဩဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝိ (မင်း) သည်လည်း “ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို ပူးမြော်ပြီးမှသာ ငါသွားအံ့” ဟု (ကြံလျက်) ထိုအရပ်၌ပင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။

၁။ မဟာလိဟူသော အမည်သည် ဩဋ္ဌဒ္ဓ၏ ငယ်နာမည်ရင်းဖြစ်၏။

၃၆၂။ ထိုအခါ သီဟသာမဏေသည် အသျှင်နာဂိတထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်နာဂိတကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် အသျှင်နာဂိတအား ဤစကား လျှောက်၏-

“အသျှင်ကဿပ များစွာသော ဤကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာကြပါကုန်၏။ ဩဋ္ဌမုဒ္ဓိယဝိသုဒ္ဓိ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝိပရိသတ်နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာပါ၏။ အသျှင်ကဿပ တောင်းပန်ပါ၏။ ဤလူအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်ရပါစေ” ဟု လျှောက်၏။

သီဟ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည်ပင် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြားချေလော့။

ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရားဟု သီဟသာမဏေသည် အသျှင်နာဂိတအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“များစွာသော ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာကြပါကုန်၏။ ဩဋ္ဌမုဒ္ဓိယဝိသုဒ္ဓိ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝိပရိသတ်နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်၍ ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လာပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ဤလူအပေါင်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်ရပါစေ အသျှင်ဘုရား” ဟု လျှောက်၏။ သီဟသို့ဖြစ်လျှင် ကျောင်းရိပ်၌ နေရာခင်းလော့။

ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရားဟု သီဟသာမဏေသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ကျောင်းရိပ်၌ နေရာခင်း၏။

၃၆၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကျောင်းမှ ထွက်တော်မူ၍ ကျောင်းရိပ်တွင် ပြင်ထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့် မဂတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတမန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ ဩဋ္ဌမုဒ္ဓိယဝိသုဒ္ဓိ (မင်း) သည်လည်း များစွာသော လိစ္ဆဝိပရိသတ်နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။

၃၆၄။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဩဋ္ဌမုဒ္ဓိယဝိသုဒ္ဓိ (မင်း) သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဘုရား ယခင်ယခင်နှေ့တို့၌ လိစ္ဆဝိ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောပါ၏။

၂။ ကဿပဘူသော အသည်သည် အသျှင်နာဂိတ၏အနွယ်မှလာသောအမည်ဖြစ်၏။

‘မဟာလိ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို အမှီပြု၍ နေခဲ့သည်မှာ မကြာမြင့်လှပါ။ အစောဆုံး သုံးနှစ်သာ ဖြစ်ပါ၏။ (ထိုကာလအတွင်း၌) ငါသည် ချစ်ဖွယ်သော သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာ ဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း ‘ရွပါရုံ’ တို့ကို မြင်ရ၏။ သို့သော်လည်း အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကိုကား မကြားရပါ’ ဟု ပြောပါ၏။

အသျှင်ဘုရား လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက် သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေသလော၊ သို့မဟုတ် ထင်ရှားမရှိ၍ မကြားလေသလော’ ဟု လျှောက်၏။

တစ်ဖို့တည်းအတွက် ပွားများအပ်သော သမာဓိ

၃၆၅။ မဟာလိ လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာ ဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြား လေ၊ ထင်ရှားမရှိ၍ မကြားလေသည်ကား မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား လိစ္ဆဝီ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက် သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေ၊ ထင်ရှားမရှိ၍ မကြားလေသည်ကား မဟုတ်ဟုရာ၌ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

၃၆၆။ မဟာလိ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် အရွှေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း ‘ရွပါရုံ’ တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားများ၏။ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများ၊ ထို(ရဟန်း) သည် အရွှေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘော ရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း ‘ရွပါရုံ’ တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားများ၍ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသည်ရှိသော် အရွှေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း ‘ရွပါရုံ’ တို့ကိုသာ မြင်ရ၏။ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကား မကြားရချေ။

ထို(မြင်သာမြင်၍ မကြားခြင်း) သည် အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော် မဟာလိ ရဟန်း သည် အရွှေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း ‘ရွပါရုံ’ တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားများ၍ အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသော ကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

၃၆၇။ မဟာလိ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောင်အရပ်၌။ပ။
အနောက် အရပ်၌။ပ။
မြောက် အရပ်၌။ပ။

အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တဘို့အတွက်ကား မပွားများ။ ထို (ရဟန်း) သည် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက် သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသည်ရှိသော် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုသာ မြင်၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုကား မကြားရချေ။

ထို(မြင်သာမြင်၍ မကြားခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မဟာလိ ရဟန်းသည် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် အဖို့အတွက်ကား မပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

၃၆၈။ မဟာလိ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၏။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို မပွားများ။ ထို(ရဟန်း) သည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသည်ရှိသော် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုသာ ကြားရ၏။ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုကား မမြင်ရချေ။

ထို(ကြားသာ ကြား၍ မမြင်ခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မဟာလိ ရဟန်းသည် အရှေ့အရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘော ရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့တည်း အတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

၃၆၉။ မဟာလိ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောင်အရပ်၌။
 အနောက်အရပ်၌။ပ။
 မြောက်အရပ်၌။ပ။

အထက်အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ်၊ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားရန် တစ်ဖို့အတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားများ၏။ အဆင်းရွှပါရုံတို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများ။ ထို (ရဟန်း)သည် အထက်အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံသဒ္ဓါရုံ တို့ကိုကြားရန် တစ်ဖို့တည်းအတွက် သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားများ၍ အဆင်းရွှပါရုံတို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသည်ရှိသော် ထို (ရဟန်း)သည် အထက်အောက်ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကိုသာ ကြားရ၏။ အဆင်းရွှပါရုံတို့ကိုကား မမြင်ရချေ။

ထို(ကြားသာကြား၍ မမြင်ခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားရန်တစ်ဖို့တည်းအတွက်သာလျှင် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများ၍ အဆင်း ရွှပါရုံတို့ကို မြင်ရန် တစ်ဖို့အတွက်ကား မပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

၃၇၀။ မဟာလိ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် အဋ္ဌေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရွှပါရုံ'တို့ကို မြင်ရန် လည်းကောင်း၊ အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားများ၏။ ထိုရဟန်းသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှအဆင်း 'ရွှပါရုံ'တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားများသည်ရှိသော် အဋ္ဌေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရွှပါရုံ'တို့ကိုလည်း မြင်ရ၏။ အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကိုလည်း ကြားရ၏။

ထို(မြင်ခြင်းကြားခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အဋ္ဌေအရပ်၌ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရွှပါရုံ'တို့ကို မြင်ရန် လည်းကောင်း အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း ' နှစ်ဖို့စလုံး အတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေ၏။

၃၇၀။ မဟာလိ တဖန် ထို ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တောင်အရပ်၌ပ။
 အနောက်အရပ်၌ပ။
 မြောက်အရပ်၌ပ။

အထက်အောက် ဖီလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရွှပါရုံ'တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း အသံသဒ္ဓါရုံတို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပွားများ၏။ ထို

သုတ်]

အရိယမဂ္ဂိလောပါး

၈၅

(ရဟန်း)သည် အထက်အောက် ဖိလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖွဲ့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများသည် ရှိသော် အထက်အောက် ဖိလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကိုလည်း မြင်ရ၏။ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကိုလည်း ကြားရ၏။

ထို(မြင်ခြင်းကြားခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မဟာလိ ရဟန်းသည် အထက်အောက် ဖိလာအရပ်၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို မြင်ရန်လည်းကောင်း၊ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ကြားရန်လည်းကောင်း နှစ်ဖွဲ့ စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွားများသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ချေသည်။

မဟာလိ လိစ္ဆဝိ (မင်း) သား သုနက္ခတ္တသည် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ နှစ်သက်သာယာဖွယ် တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော နတ်လောကမှ အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' တို့ကို ထင်ရှားရှိလျက်ပင် မကြားလေ၊ ထင်ရှားမရှိ၍ မကြားလေသည်ကား မဟုတ်ဟူရာ၌ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

၃၇။ အသျှင်တရား ထိုပွားများအပ်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပါကုန်သလော။

မဟာလိ ထိုပွားများအပ်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုလိုသော ကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ မဟာလိ (သမာဓိ တရားထက်) သာဠု လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော သာဠု မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အခြားတပါးသောတရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏။ ယင်း(တရား)တို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသော ကြောင့်သာလျှင် ရဟန်းတို့သည် ငါ့ထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

အရိယမဂ္ဂိလောပါး

၃၇။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့သည် (သမာဓိတရားထက်) သာဠု လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာဠု မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော အကြင်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသော ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကား အဘယ်ပါနည်း။

မဟာလိ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေ မြသော အထက်မဂ္ဂိလောပေါ်လျှင် လာရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏။ မဟာလိ ဤ (သောတာပန်အဖြစ်)

၁။ သုဂတိ၌သာ ကိန်းသေမြသော၊ ထပ်နည်းဆင်းရဲ၏အဆုံးသို့စောက်ရန် ကိန်းသေမြသော။

အင်္ဂါရွှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်

သည်လည်း (သမာဓိ တရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည် လည်းဖြစ်သော တရားပေတည်း၊ ယင်း(တရား)ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါထံ၌ မြတ်အော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

မဟာလိ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားခြင်း 'ဧေါသ'၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဆင်းရဲ၏-အဆုံးကိုပြုသော သကဒါဂါမ်ဖြစ်၏။ မဟာလိ ဤ (သကဒါဂါမ်အဖြစ်) သည် လည်း (သမာဓိတရားထက်)သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တရားပေတည်း၊ ယင်း (တရား)ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

မဟာလိ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အောက်(ကာမဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိကုန်သော ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို(ဘုံ)၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ မဟာလိ ဤ (အနာဂါမ်အဖြစ်) သည်လည်း (သမာဓိ တရားထက်)သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တရား ပေတည်း၊ ယင်းတရားကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

မဟာလိ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် (ရဟန္တာဖြစ်၍) နေ၏။ မဟာလိ ဤ (ရဟန္တာအဖြစ်)သည်လည်း(သမာဓိတရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တရားပေတည်း၊ ယင်း (တရား)ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ငါထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့် ကုန်၏။

မဟာလိ ရဟန်းတို့သည် (သမာဓိ တရားထက်) သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော အကြင်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့် ငါထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၃၇၄။ အသျှင်ဘုရား ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိပါသလော။ အကျင့် သည် ရှိပါသလော။

မဟာလိ ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည်ရှိ၏။ အကျင့်သည်ရှိ၏။

၃၇၅။ အသျှင်ဘုရား ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန်လမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ အကျင့် ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။

ထုတ်]

ရဟန်းနှစ်ပါးဝတ္ထု

၁၇၇

မဟာလိ ဖြစ်စေသော အင်္ဂါရွတ်ပါးရှိသော ဤမဂ်ပင်လျင်တည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ် နည်း-

မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' မှန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ' မှန်စွာပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာ ဝါစာ' မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ' မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ' မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ' မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတ်' မှန်စွာ တည်ကြည် ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' ဤသည်တို့ပင်တည်း။

မဟာလိ ထိုတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန်သမ်းကား ဤ (မဂ်)ပင်တည်း၊ အကျင့်ကား ဤ(မဂ်)ပင်တည်း။

ရဟန်းနှစ်ပါးဝတ္ထု

၃၇၆။ မဟာလိ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် ကောသမ္မိပြည်အနီး သောသီတာငုံကျောင်း၌ နေ၏။ ထိုအခါ မုတ္တိယ (ပရိဗိုဇ်)နှင့် ဒါဂ္ဂပတ္တိကဏိတပည့် ဇာလိယ (ပရိဗိုဇ်) ဟူသော ရဟန်း နှစ်ဦးတို့သည် ငါထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ငါနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ပမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို ကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးခေ၍ ဝမ်းခဲသော နေရာ၌ ရပ်ကြ ပြီးသော် ထို (ပရိဗိုဇ်) ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် ငါ့အား ဤ (ပြဿနာ)ကို မေးလျှောက်ကုန်၏-

ငါ့သျှင်ဂေါတမ အသို့နည်း ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ် လော၊ သို့မဟုတ် အသက်သည် တခြားကိုယ်သည် တခြားလော" ဟု မေးလျှောက်ကုန်၏။

၃၇၇။ ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြင့်လျှင် နာကုန်လော၊ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းကုန်လော၊ ဟောပေအံ့ ဟု ငါဆိုသော် ထို (ပရိဗိုဇ်) ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ငါ့အား ဝန်ခံ ကုန်၏။

ငါသည် ဤ (တရား)ကို ဟောကြားခဲ့ပေ၏-

ငါ့သျှင်တို့ပူဇော်အထူးကို ခံဘော်မှုထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ပ။

[သာညဖလသုတ်၌ ကဲ့သို့ နည်းတူခဲ့အပ်၏]။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ဤသို့သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏ ။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား "ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍သော်လည်းကောင်း "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လော ဟု မေးသော် (ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည်) ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို (ရဟန်း)အား "ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်" ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း "အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား" ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား) ကိုဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏ ဟု ဖြေကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထိုပဌမဈာန်ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင်လျက်လည်း “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မခိုး

။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကိုဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လော ဟု မေးသော် (ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည်) ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို (ရဟန်း)အား “ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက် ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား) ကိုဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏ ဟု ပြောကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို (တုတ္ထဈာန်)ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင်လျက်လည်း “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို (အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကားမခိုး။

။ပ။ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို (ကိုယ်) သည်ပင် အသက် ထို (အသက်) သည်ပင် ကိုယ် ” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “ အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန်သင့်လျော်ပါမည်လော ဟု မေးသော် (ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည်)ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း) အား “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို (အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ (စကား)ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏ ဟု ပြောကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို(ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်)ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင်လျက်လည်း “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကားမခိုး။

။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စအလိုငှါ တပါးမသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်း သည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “ အသက်သည်တခြား၊ ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန်သင့်လျော်ပါမည်လော ဟု မေးသော် (ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည်) ငါ့သျှင် အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို (ရဟန်း) အား “ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း “ အသက်သည်တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန်မသင့်လျော်ပါဟု ပြောကုန်၏။

သုတ်]

ရဟန်းနှစ်ပါး ဝတ္ထု

၁၇၉

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို(အာသဝက္ခယဉာဏ်)ကို၍ သို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင်လျက်
လည်း “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို (အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း
“အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မဆို ဟု
ဟောခဲ့ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်၍ (တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏၊ ဩဋ္ဌဗ္ဗ မည်သော လိစ္ဆဝီ(မင်း)
သည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူ
လေသတည်း။

ခြောက်ခုမြောက်သော မဟာလိသုတ် ပြီး၏။

၇-ဇာတိပဿနာ

ရဟန်းနှစ်ပါးဝတ္ထု

၃၇၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည်အနီး ယောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မုစ္ဆိယ(ပရိဗိုဇ်)နှင့် ဒါရုပတ္တိက၏ တပည့် ဇာလိယ(ပရိဗိုဇ်)ဟူသော ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်)ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုခုသာ နေရာ၌ ရပ်ကြပြီးသော် ထို(ပရိဗိုဇ်)ရဟန်း နှစ်ဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ(စကား)ကို လျှောက်ကုန်၏-

“ငါ့သျှင် ဂေါတမ အသို့နည်း၊ ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည် ပင်ကိုယ်လော၊ သို့ဟုတ် အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည် တခြားလော”ဟုလျှောက် ကုန်၏။

၃၇၉။ ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောဝေအံ့။

ထို(ပရိဗိုဇ်) ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည်“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ”ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(စကား)ကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ပူဇော်အဖူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားဟူ၍)ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော။။မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်ကော်မူ၏။

[သာမညပလသုတ်၌ ကဲ့သို့ နည်းတူ ချဲ့အပ်၏]

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ဤသို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏ ။ပ။ ဗဒ္ဒမဇ္ဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ပူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်၁ ည်တခြား ကိုယ်သည် တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန်သင့်လျော်ပါမည်လော။

ငါ့သျှင်(ဂေါတမ)အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိမြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို(ကိုယ်)သည် ပင် အသက် ထို(အသက်) သည်ပင် ကိုယ်” ပူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်သည်၁ ခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန်သင့်လျော်ပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို(ပဌမဈာန်)ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင်လျက် လည်း“ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကားမဆို။

။ပ။ဗုဒ္ဓတိယဈာန်သို့။ တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍မနေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား“ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို (အသက်)သည်ပင်ကိုယ်”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း“အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကိုဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လော။

ငါ့သျှင်(ဂေါတမ)အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို(စတုတ္ထဈာန်)ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင် လျက်လည်း“ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကားမဆို။

။ပ။ဝိပဿနာဘုရား၏အမြင်အလိုငှာ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင် ၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ငါ့သျှင် တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား“ထို(ကိုယ်)သည်ပင်အသက် ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း“အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍သော်လည်းကောင်းဤ(စကား)ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လော။

ငါ့သျှင်(ဂေါတမ)အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း“အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ထို(ဝိပဿနာဘုရား၏အမြင်)ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင် လျက်လည်း“ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက်ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကားမဆို။

၃၈၀။ ။ပ။ ဤမဂ်စိတ္တအလိုငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား“ထို(ကိုယ်) သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း“အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည် တခြား”ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန် သင့်လျော်ပါမည်လော။

ငါ့သျှင်(ဂေါတမ)အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထို(ရဟန်း)အား “ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း“အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည်တခြား”ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဤ(စကား)ကို ဆိုရန် မသင့်လျော်ပါ။

ဆုတ်]

ရဟန်းနှစ်ပါးဝတ္ထု

၁၈၃

ငါ့သျှင်စို့ ငါသည် ထို (အာသဝက္ခယဉာဏ်)ကို ဤသို့သိ၏၊ ဤသို့မြင်၏၊ ထိုသို့သိမြင် လျက်လည်း “ထို(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင်ကိုယ်” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း “အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ငါသည်ကား မဆို။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏၊ (ပရိဗိုဇ်) ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြ လေကုန်သတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက်သော ဇာလိယသုတ် ပြီး၏။

က-မဟာဝသီဟနာဓသုတ်

အဝေလက ကဿပဝတ္ထု

၃၇၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥရုညမြို့စား သားတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော ကဏ္ဍကထလ (အရပ်) ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အဝတ်မဝတ်ပဲ ကျင့်သော ကဿပ (တက္ကတုန်း) သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ငမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ သင်ရသော နေရာ၌ရပ်ပြီးသော် အဝတ်မဝတ်ပဲ ကျင့်သော ကဿပ (တက္ကတုန်း) သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။—

“အသျှင်ဂေါတမ ‘ရဟန်းဂေါတမသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ခေါင်းပါးစွာ အသက်မွေးသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူအားလုံးကို တဖက်သတ် ပြက်ရယ်ပြု၏။ ရှုတ်ချ၏’ ဟု ကြားဖူးပါသည်။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့နည်း ‘အသျှင်ဂေါတမသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ခေါင်းပါးစွာ အသက်မွေးသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူ အားလုံးကို တဖက်သတ် ပြက်ရယ်ပြု၏။ ရှုတ်ချ၏’ ဟု ဆိုသော ထိုသူတို့သည် အသျှင် ဂေါတမဆိုသည့်အတိုင်းပင် ဆိုကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော။ အသျှင်ဂေါတမကို မဟုတ်မမှန် သော (စကား)ဖြင့် စွပ်စွဲရာ မရောက်ပဲရိပါကုန်၏လော။ (အသျှင်ဂေါတမဟောသော) တရားကိုပင် တဆင့်ဟောကြားကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော။ (အသျှင်ဂေါတမ၏) မူလရင်း စကားနှင့် (ထိုသူတို့၏) တဆင့်ပြောသော စကားသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အကြောင်း လုံးဝ ကင်းပါ၏လော။ အကျွန်ုပ်တို့သည်ကား အသျှင်ဂေါတမကို စွပ်စွဲရန် အလိုမရှိကြပါ’ ဟု လျှောက်၏။”

၃၇၂။ ကဿပ “ရဟန်းဂေါတမသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ခေါင်းပါး စွာ အသက်မွေးသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူအားလုံးကို တဖက်သတ်ပြက်ရယ်ပြု၏။ ရှုတ်ချ၏” ဟု ဆိုသော ထိုသူတို့သည် ငါဆိုသည့်အတိုင်း ဆိုကြသည်မဟုတ်ကုန်။ ထိုသူတို့သည် ငါ့ကိုထင်ရှား မရှိသော မဟုတ်မမှန်သော (စကား)ဖြင့် စွပ်စွဲရာလည်း ရောက်ကုန်၏။”

ကဿပ ငါသည် ဤ(လောက)၌ ခေါင်းပါးစွာအသက်မွေးသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူ အချို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော

၁။ မေဃာ နာမ ကထိတကထာ၊ ဓမ္မ-တရားမည်သည် ဟောသော ကောင်းပင်တည်း။ အနုမေဃာ နာမ ကထိတဿ ပရိကထာ နံ၊ အနုမေဃ-မည်သည် ဟောထားသော တရားကို တဆင့် ဟောခြင်းပေတည်း။ (အင်္ဂုတ္တရာ အဋ္ဌကထာ တိကနိပါတ် ပြာဟူဏဝင် သက္ကမသုတ်အပွင့်)။ ။ ဤမဟာဝသီဟနာဓသုတ် အပွင့် အဋ္ဌကထာ၌ကား ဓမ္မကို အကြောင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနုမေဃကို လျော်သော အကြောင်းဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ပြထားသည်။

လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်လေသည်ကို အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်ဖြင့် မြင်၏။ ကဿပ ငါသည် ဤ(လောက)၌ ခေါင်းပါးစွာ အသက်မွေးသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူအချို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေသည်ကို အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်ဖြင့် မြင်၏။

၃၇၁။ ကဿပ ငါသည် ဤ(လောက)၌ ဆင်းရဲနည်းစွာ နေလေ့ရှိသော ခြိုးခြံစွာ ကျင့်သူအချို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်လေသည်ကို အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်ဖြင့် မြင်၏။ ကဿပ ငါသည် ဤ(လောက)၌ ဆင်းရဲနည်းစွာနေလေ့ရှိသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူအချို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ဖြစ်လေသည်ကို အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်ဖြင့် မြင်၏။

ကဿပ ထို(သို့မြင်သော) ငါသည် ဤခြိုးခြံစွာကျင့်သူတို့၏ ဤသို့လားခဲ့ရာ (အရပ်)ကို လည်းကောင်း သွားရောက်ရာ (အရပ်)ကိုလည်းကောင်း သေခြင်းကိုလည်းကောင်း ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ထို(သို့သိသော) ငါသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို အဘယ့်ကြောင့် ကဲ့ရဲ့အံ့နည်း၊ ခေါင်းပါးစွာ အသက်မွေးသော ခြိုးခြံစွာကျင့်သူ အားလုံးကို အဘယ့်ကြောင့် တဖက်သတ် ပြရယ်ပြုအံ့နည်း၊ ရှုတ်ချအံ့နည်း။

၃၇၄။ ကဿပ ပညာရှိကုန်သော သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်ရှိကုန်သော သူတစ်ပါးတို့အယူကို လေ့လာပြီးဖြစ်ကုန်သော သားမြီးကို ပစ်ခွဲနိုင်သည့် လေးသမားနှင့်တူကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မှားသောအယူတို့ကို ပညာဖြင့် ဖျက်ဆီးနေဘိသကဲ့သို့ ကျက်စားနေကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့နှင့် ငါ၏ (အယူဝါဒသည်) အချို့နေရာတို့၌ တူညီ၏။ အချို့နေရာတို့၌ မတူညီ။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့က “ကောင်း၏” ဟု ဆိုသော အချို့အရာကို ငါတို့ကလည်း “ကောင်း၏” ဟုပင် ဆိုကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့က “မကောင်း” ဟု ဆိုသော အချို့အရာကို ငါတို့ကလည်း “မကောင်း” ဟုပင် ဆိုကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ) တို့က “ကောင်း၏” ဟု ဆိုသော အချို့အရာကို ငါတို့က “မကောင်း” ဟု ဆိုကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့က “မကောင်း” ဟု ဆိုသော အချို့အရာကို ငါတို့က “ကောင်း၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

ငါတို့က “ကောင်း၏” ဟု ဆိုသောအချို့အရာကို သူတစ်ပါးတို့ကလည်း “ကောင်း၏” ဟုပင် ဆိုကုန်၏။ ငါတို့က “မကောင်း” ဟုဆိုသော အချို့အရာကို သူတစ်ပါးတို့ကလည်း “မကောင်း” ဟုပင် ဆိုကုန်၏။ ငါတို့က “မကောင်း” ဟု ဆိုသောအချို့အရာကို သူတစ်ပါးတို့က “ကောင်း၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ ငါတို့က “ကောင်း၏” ဟု ဆိုသောအချို့အရာကို သူတစ်ပါးတို့က “မကောင်း” ဟု ဆိုကုန်၏။

မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကိုပြဆိုရာ

မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၃၇၅။ ငါသည် ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ၏—

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့၏ (အယုတ္တ) မတူညီသော နေရာတို့ကို ထားလိုက်ပါကုန်၊ တူညီသောနေရာတို့၌ ပညာရှိတို့သည် ဆရာအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ဖြစ်စေ တပည့်သံဃာ အချင်းချင်းယှဉ်ပြိုင်၍ ဖြစ်စေ (နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) ငါတို့ကို (ဤသို့) မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ်ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ။

ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏ (အယုတ္တ) “အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်မရှိသည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မစင်ကြယ်နိုင်ကုန်သော မစင်ကြယ်နိုင် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏) ဤတရားတို့ကို အဘယ်သူသည် အကြွင်းမဲ့ပယ်၍ ကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမလော၊ တပါးသော ဂိုဏ်းဆရာ အသျှင်တို့လော” ဟု မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ်ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ။

၃၇၆။ ကဿပ မေးမြန်း စိစစ် စုံစမ်းကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏ (အယုတ္တ) “အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်မရှိသည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မစင်ကြယ်နိုင်ကုန်သော မစင်ကြယ်နိုင် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏ ။ ဤတရားတို့ကို ရဟန်းဂေါတမသည် အကြွင်းမဲ့ပယ်၍ ကျင့်၏၊ တပါးသော ဂိုဏ်းဆရာအသျှင်တို့သည်ကား အနည်းငယ်သာ (ပယ်၍ ကျင့်ကုန်၏)” ဟု ဆိုရာသော အကြောင်းသည် ရှိန်း၊ ကဿပ ဤသို့လျှင် ပညာရှိတို့သည် မေးမြန်းစိစစ် စုံစမ်း ကုန်လပ်သော ထိုအရာ၌ ငါတို့ကိုသာ များသောအားဖြင့် ချီးမွမ်းကုန်ရာ၏။

၃၇၇။ ကဿပ သို့ပြင်လည်း ပညာရှိတို့သည် ဆရာအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ဖြစ်စေ တပည့် သံဃာအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ဖြစ်စေ (နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) ငါတို့ ကို (ဤသို့) မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ် ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ။

ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏(အယုတ္တ) “ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင်ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင်သည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏)၊ ဤတရားတို့ကို အဘယ်သူသည် အကြွင်းမဲ့ဆောက်တည်း၍ ကျင့်သနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမလော၊ တပါးသော ဂိုဏ်းဆရာ အသျှင်တို့လော” ဟု မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ်ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ—

၃၇၈။ ကဿပ မေးမြန်း စိစစ် စုံစမ်းကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏ (အယူ၌) “ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော စင်ကြယ် နိုင်ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူငင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန် သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏)၊ ဤတရားတို့ကို ရဟန်းဂေါတမသည် အကြွင်းမဲ့သောကံ ဟု ဟုဆို၍ ကျင့်၏၊ တပါးသော ဂိုဏ်းဆရာအသျှင်တို့သည်ကား အနည်းငယ်သာ (ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်၏)” ဟု ဆိုရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။ ကဿပ ဤသို့လျှင် ပညာရှိတို့သည် မေးမြန်း စိစစ် စုံစမ်းကုန်လတ်သော် လိုအရာ၌ ငါတို့ကိုသာ များသောအားဖြင့် ချီးမွမ်းကုန်ရာ၏။

၃၇၉။ ကဿပ ထိုပြင်လည်း ပညာရှိတို့သည် ဆရာအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ ဖြစ်စေ တပည့် သံဃာအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ ဖြစ်စေ (နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) ငါတို့ကို ဤသို့ မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ် ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ—

ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏ (အယူ၌) “အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ် ဟု ဆိုကုန်သော မစင်ကြယ်နိုင်ကုန် သော မစင်ကြယ်နိုင် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏)၊ ဤတရားတို့ကို အဘပိသုသည် အကြွင်းမဲ့ပယ်၍ ကျင့်သနည်း အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်သံဃာလော တပါးသော အသျှင်ဂိုဏ်းဆရာ တို့၏ တပည့်သံဃာတို့လော” ဟု မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ်ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ။

၃၈၀။ ကဿပ မေးမြန်း စိစစ် စုံစမ်းကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏ (အယူ၌) “အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိသည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မစင်ကြယ် နိုင်ကုန်သော မစင်ကြယ်နိုင် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏)၊ ဤတရားတို့ကို အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်သံဃာသည်သာ အကြွင်းမဲ့ပယ်၍ ကျင့်၏၊ တပါးသော အသျှင်ဂိုဏ်းဆရာတို့၏ တပည့်သံဃာတို့သည်ကား အနည်းငယ်သာ (ပယ်၍ ကျင့်ကုန်၏)” ဟု ဆိုရာသောအကြောင်းသည်ရှိ၏။

ကဿပ ဤသို့လျှင် ပညာရှိတို့သည် (အယူကို) မေးမြန်း စိစစ် စုံစမ်းကုန်လတ်သော် လိုအရာ၌ ငါတို့ကိုသာ များသောအားဖြင့် ချီးမွမ်းကုန်ရာ၏။

၃၈၁။ ကဿပ ထိုပြင်လည်း ပညာရှိတို့သည် ဆရာအချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ ဖြစ်စေ တပည့်သံဃာ အချင်းချင်း ယှဉ်ပြိုင်၍ ဖြစ်စေ (နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော ငါတို့ကို) မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ်ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ—

ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော) အသျှင်တို့၏ (အယူ၌) “ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန် သော မှီဝဲသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင်ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်

ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏)၊ ဤတရားတို့ကို အဘယ်သူသည် အကြွင်းမဲ့ဆောက်တည်၍ ကျင့်သနည်း၊ အသျှင် ဂေါတမ၏ တပည့်သံဃာလော၊ ထပါးသော အသျှင်ဂိုဏ်းဆရာတို့၏ တပည့်သံဃာ တို့လော” ဟု မေးမြန်းကြပါစေ၊ စိစစ်ကြပါစေ၊ စုံစမ်းကြပါစေ။

၃၉၂။ ကဿပ မေးမြန်းစုံစမ်းကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ဤ(နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သော)အသျှင် တို့၏(အယူ၌) “ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ် မရှိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင် ကုန်သော စင်ကြယ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန် သော အကြင်တရားတို့ (ရှိကုန်၏)၊ ဤတရားတို့ကို အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်သံဃာသည်သာ အကြွင်းမဲ့ဆောက်တည်၍ကျင့်၏၊ တပါးသော အသျှင်ဂိုဏ်းဆရာတို့၏ တပည့်သံဃာတို့သည်ကား အနည်းငယ်သာ (ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်၏)” ဟု ဆိုရာသော ဖေကြောင်းသည်ရှိ၏။

ကဿပ ဤသို့လျှင် ပညာရှိတို့သည် (အယူကို)မေးမြန်း စိစစ် စုံစမ်းကုန်လတ်သော် ထိုအရာ၌ ငါတို့ကိုသာ များသောအားဖြင့် ချီးမွမ်းကုန်ရာ၏။

အင်္ဂါရွတ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်

၃၉၃။ ကဿပ လမ်းသည်ရှိ၏၊ အကျင့်သည်ရှိ၏၊ ယင်း(လမ်းအကျင့်)ကို ကျင့်သည်ရှိ သော် “ရဟန်းဂေါတမသည်သာလျှင် (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏” ဟု ကိုယ်တိုင်ပင် သိလတ္တံ့၊ ကိုယ်တိုင်ပင် မြင်လတ္တံ့။

ကဿပ အကြင်(လမ်း အကျင့်)ကို ကျင့်သည်ရှိသော် “ရဟန်းဂေါတမသည်သာလျှင် (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏” ဟု ကိုယ်တိုင်ပင် သိလတ္တံ့၊ ကိုယ်တိုင်ပင် မြင်လတ္တံ့၊ (ထို)လမ်းကား အဘယ်နည်း၊ (ထို)အကျင့် ကား အဘယ်နည်း။

ဖြူစင်သော အင်္ဂါရွတ်ပါးရှိသော ဤမဂ်ပင်တည်း၊ ဤမဂ်ကား အဘယ်နည်း—

မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသကံပ္ပ’ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မှန်စွာတည် ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ကဿပ အကြင် (လမ်း အကျင့်)ကို ကျင့်သည်ရှိသော် “ရဟန်းဂေါတမသည်သာလျှင် (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏” ဟု

ကိုယ်တိုင်ပင် သီလတ္တံ့၊ ကိုယ်ဆိုင်ပင် မြင်လတ္တံ့၊ ထိုလမ်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ ထိုအကျင့်ကား ဤသည်ပင်တည်း။

ခြိုးခြံသောအကျင့် အားထုတ်မှုကိုပြဆိုရာ

၃၉၄။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အဝတ်မဝတ်ဘဲကျင့်သော ကဿပ (တက္ကတုန်း)သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤကားကိုလျှောက်၏—

“အသျှင်ဂေါတမ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့က သမဏအလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏ အလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုသော ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို အားထုတ်မှုတို့သည်လည်း ရှိပါကုန် သေး၏၊ (၎င်းတို့ကား) အဝတ်မဝတ်ဘဲနေ၏၊ လွတ်လပ်စွာကျင့်၏၊ လက်ပြင့် (မစင်ကို) ဆုတ် လေ့ရှိ၏၊ အသျှင်လာပါလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ အသျှင် ရပ်ပါဦးလော့ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ မိမိမကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ရည်စူး၍ ပြုသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ပင့်ဖိတ် ဆွမ်းကိုမခံ၊ အိုးဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ တောင်းဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ တံခါးခံခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ နှစ်ယောက်စားနေစဉ်မှ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ နို့တိုက်ဆဲမိန်းမ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ယောက်ျားနှင့် နှီးနှောနေသော မိန်းမ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ဆော်ဩ စုဆောင်း၍ လောင်းသော ဆွမ်းတို့ကိုမခံ၊ ခွေးမျှော်နေရာမှ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ယင်အုံရာမှ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ငါးမစား၊ အမဲမစား၊ သေမသောက် အရက်မသောက်၊ ဖွဲ့၍မြှုပ်သော ဆေးရည်ကိုမသောက်၊ တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တစ်လုပ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှစ်လုပ်သာစား၏၊ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ်လုပ်သာ စား၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် တစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင်းရ၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့် လည်း ရောင်းရ၏၊ တစ်မျက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ ခုနစ်ရက် ခြားလည်း အစာစား၏၊ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတစ်ကြိမ်တိုင်အောင်လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း၊ အကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ၏၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၃၉၅။ ငါ့သျှင် ဂေါတမ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့က သမဏအလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏအလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုသော ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို အားထုတ်မှုတို့သည်လည်း ရှိပါကုန်သေး၏၊ (၎င်းတို့ကား) ဟင်းရွက်စိမ်းကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်ကိုသော် လည်း စားနေ၏၊ ကျက်သီးဆန်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ် အစအနကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မှော်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ဖွဲ့ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရည်ကိုသော်

- ၁။ အမျိုးကောင်းဘားတို့၏ အလေ့အထဟူသမျှကို ပယ်၍ ရုပ်လျက် ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ခြင်း စသည်ကိုပြုခြင်းပင်တည်း။
- ၂။ ဂျှိဆန် သို့မဟုတ် ဆန်စိမ်း ဟု အချို့မူများ၌ ပြန်၏။
- ၃။ မြက်သီးဆန် သို့မဟုတ် ဆန်တစ်မျိုးဟု အချို့မူများ၌ ပြန်၏။
- ၄။ ကဏောပိ တဏှုလံ ပရိယောနန္ဒိ-ဖွဲ့နုသည်လည်း ဆန်ကို မြှေးယှက်၏။ (ပါထိကဝဂ် အဂ္ဂဉ္စ သုတ်)နှင့် အည ကဏကို ဖွဲ့နုဟု ပြန်သည်။
- ၅။ ထမင်းချိုးလည်းဟူ၏။

သုတ်]

ခြိုးခြံသောအကျင့်အားထုတ်မှု၌ အကျိုးမရှိပုံကိုပြဆိုရာ

၁၉၁

လည်း သောက်စားနေ၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မြက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတ၏၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၃၉၆။ ငါ့သျှင် ဂေါတမ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့က သမဏအလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအလုပ်ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုသော ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို အားထုတ်မှုတို့သည်လည်း ရှိပါကုန်သေး၏၊ (၎င်းတို့ကား) ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက်သော အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သူ့သေကောင်မှ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပံသုကူ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လျှော်တေ အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံခြည့် ကမ္မလာကိုလည်း ဝတ်၏၊ သားမြီးကမ္မလာကိုလည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုပ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံမှတ်ဆိတ်ကိုလည်း နှုတ်၏၊ ဆံမှတ်ဆိတ် နှုတ်ခြင်းအမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုင်နေနေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက် လည်းနေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့်လည်း ထိုင်နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေခြင်းအမှုကို အားထုတ်၏၊ ဆူးအင်းပေါ်၌လည်း နေ၏၊ ဆူးအင်းပေါ်၌ အိပ်၏၊ ပျဉ်ပြားပေါ်၌ အိပ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော မြေပြင်ပေါ်၌လည်း အိပ်၏၊ နံပါးတစ်ဖက်ထည်းဖြင့်လည်း အိပ်၏၊ မြူအညစ်အကြေးကိုလည်း ဆောင်၏၊ လွှင့်ပြင်၌လည်း နေ၏၊ ရတိုင်းသော နေထု၌လည်း နေ၏၊ မစင်ကိုလည်း စား၏၊ မစင်စားခြင်း အမှုကို အားထုတ်၏၊ ရေမသောက်မှု၍လည်း နေ၏၊ ရေမသောက်ခြင်း အမှုကို အားထုတ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၍ နေ၏၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ခြိုးခြံသောအကျင့်အားထုတ်မှု၌ အကျိုးမရှိပုံကိုပြဆိုရာ

၃၉၇။ ကဿပ အဝတ်မဝတ်ပဲ နေစေကာမူ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်စေကာမူ လက်ဖြင့် မစင်ကို သုတ်လေ့ရှိစေကာမူ ။ပ။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတစ်ကြိမ် ထိုင်အောင်လည်း ဤသို့ ဘဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေစေကာမူ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ) သည် ဤသို့လေ၊ ပြည့်စုံခြင်း စိတ်(သမာဓိ)၏ ပြည့်စုံခြင်း ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မပွားများရသေး မျက်မှောက်မပြုရသေးသည်ရှိသော် စင်စစ်အားဖြင့် သမဏအလုပ်မှ ဝေးသည်သာတည်း၊ ဗြာဟ္မဏ အလုပ်မှ ဝေးသည်သာတည်း၊ ကဿပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကိုပွားများ၏၊ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုအခါ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ဇောက်၍ နေ၏၊ ကဿပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဆိုအပ်ပေ၏။

ကဿပ ဟင်းရွက်စိမ်းကို စားနေစေကာမူ ပြောင်းဆန်ကို စားနေစေကာမူ ။ပ။ တော သစ်မြစ် သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတစေကာမူ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတစေကာမူ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)သည် ဤသို့လေ၊ ပြည့်စုံခြင်း စိတ် (သမာဓိ)၏ ပြည့်စုံခြင်း ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မပွားများရသေး မျက်မှောက်မပြုရသေးသည်ရှိသော် စင်စစ်အားဖြင့် သမဏ

အလုပ်မှ ဝေးသည် သာတည်း။ ဗြာဟ္မဏ အလုပ်မှဝေးသည်သာတည်း။ ကဿပ အကြင် ရဟန်း သည် ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများ၏။ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ကဿပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍ လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။

ကဿပ ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်ကို ဝတ်စေကာမူ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောသော အဝတ်ကို ဝတ်စေကာမူပ။ ညှာနုချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်ခဲမြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်းအမှုကိုအားထုတ်၍နေစေ ကာမူထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ) သည် ဤသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း စိတ် (သမာဓိ) ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မပွားများရသေး မျက်မှောက်မပြုသေးသည်ရှိသော် စင်စစ်အားဖြင့် သမဏအလုပ်မှ ဝေးသည်သာတည်း။ ဗြာဟ္မဏအလုပ်မှဝေးသည်သာတည်း။ ကဿပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိ သော ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများ၏။ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ကဿပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏဟူ၍လည်းကောင်းဆိုအပ်ပေ၏။

၃၉၈။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အဝတ်မဝတ်ပဲကျင့်သော ကဿပ (တက္ကတွန်း) သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ သမဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏။ ဗြာဟ္မဏအလုပ် သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏”ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ “သမဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏။ ဗြာဟ္မဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏” ဟူသောစကားသည် လောက၌ ဆိုရိုးတံထွာပင်တည်း။

ကဿပ အဝတ်မဝတ်ပဲ နေသည်မူလည်းဖြစ်စေ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သည်မူလည်းဖြစ်စေ လက်ဖြင့် မစင်ကို သုတ်လေ့ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတစ်ကြိမ်တိုင်အောင် လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကိုကျင့်လျက် နေသည် မူလည်း ဖြစ်စေ ကဿပ ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို အားထုတ်ကာမျှဖြင့် သမဏအလုပ်သည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏအလုပ်သည်လည်းကောင်း ခဲယဉ်းသည် အလွန်ခဲယဉ်းသည် ဖြစ်ခဲ့လျှင် “သမဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏။ ဗြာဟ္မဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏”ဟူသော စကားကို ဆိုရန် မသင့်ရာသေး။

ဤ (သမဏ ဗြာဟ္မဏအလုပ်) ကို သူကြွယ်သော်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသော် လည်းကောင်း၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် အိုးရွက်ကျွန်မပင်သော်လည်းကောင်း၊ “ငါ ယခု အဝတ် မဝတ်ပဲနေအံ့၊ လွတ်လပ်စွာကျင့်အံ့၊ လက်ဖြင့်မစင်ကို သုတ်အံ့ ။။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်းအကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ အံ့” ဟု နောက်တည်၍ ပြုခြင်းငှါလည်း ဖွန်းနိုင်ရာသေး၏။

သုတ်]

ခြိုးခြံသောအကျင့် အားထုတ်မှု၌ အကျိုးမရှိပုံကို ပြဆိုရာ

၁၉၃

ကဏ္ဍပ အကြံကြောင့် ခဲယဉ်းသော အလွန်ခဲယဉ်းသော သမဏအလုပ်သည် လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏ အလုပ်သည်လည်းကောင်း ဤ ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းမှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “သမဏ အလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏”ဟူသော ဤစကားကို ဆိုရန်သင့်ပေ၏။

ကဏ္ဍပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ငြိမြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများ၏။ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုအခါ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ ကဏ္ဍပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ပေ၏။

ကဏ္ဍပ ဟင်းရွက်စိမ်းကို စားနေသည်မှလည်းဖြစ်စေ၊ ပြောင်းဆန်ကို စားနေသည်မှလည်း ဖြစ်စေ။။ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတသည်မှလည်းဖြစ်စေ၊ ကြွေကျသော သစ်သီး ကို စားလျက် မျှတသည်မှလည်း ဖြစ်စေ ကဏ္ဍပ ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို အားထုတ်ကာမျှဖြင့် သမဏ အလုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည်လည်းကောင်း ခဲယဉ်းသည် အလွန်ခဲယဉ်း သည် ဖြစ်ခဲ့လျှင် “သမဏ အလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုရန်မသင့်တော်သေး။

ဤ (သမဏ ပြာဟူဏအလုပ်)ကို သူ့ကြွယ်သော် လည်းကောင်း၊ သူ့ကြွယ်သားသော် လည်းကောင်း၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် အိုးရွက်ကျွန်မပင်သော်လည်းကောင်း “ငါ ယခု ဟင်းရွက် စိမ်းကိုသော်လည်းကောင်း စားနေအံ့၊ ပြောင်းဆန်ကိုသော်လည်းကောင်း စားမနေအံ့၊ ။။ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတအံ့၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက်မျှတအံ့”ဟု ဆောက်တည်၍ ပြုခြင်းငှာလည်း စွမ်းနိုင်ရာသေး၏။

ကဏ္ဍပ အကြံကြောင့် ခဲယဉ်းသော အလွန်ခဲယဉ်းသော သမဏအလုပ်သည်လည်း ကောင်း၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည်လည်းကောင်း ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကိုအားထုတ်ခြင်းမှ တစ်ပါးသာ လျှင်ဖြစ်၏။ထို့ကြောင့် “သမဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်း လှချေ ၏”ဟူသောဤစကားကို ဆိုရန်သင့်ပေ၏။

ကဏ္ဍပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ငြိမြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများ ၏။အာသဝတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုအခါ၌ပင် ထူးခြားသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ ကဏ္ဍပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏ ဟူ၍လည်းကောင်းဆိုအပ်ပေ၏။

ကဏ္ဍပ ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကို ဝတ်သည်မှလည်းဖြစ်စေ၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှော ရက်သောအဝတ်တို့ကိုဝတ်သည်မှလည်းဖြစ်စေ ။။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်းအမှုကို အားထုတ်၍ နေသည်မှလည်းဖြစ်စေ၊ ကဏ္ဍပ ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို

အားထုတ်ကာမျှဖြင့်သမဏအလုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည်လည်းကောင်းခဲယဉ်းသည်။ အလွန်ခဲယဉ်းသည်ဖြစ်ခဲ့လျှင် “သမဏအလုပ်သည်ခဲယဉ်းလှချေ၏၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည်ခဲယဉ်းလှချေ၏” ဟူသော ဤကောင်းကိုဆိုရန်မသင့်စေသေး။

ဤ(သမဏပြာဟူဏအလုပ်)ကို သူကြွယ်သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသော်လည်းကောင်း အယုတ်ဆိုးအားဖြင့် ဆိုးရွက်ကျွန်မပင်သော်လည်းကောင်း၊ “ငါ့ယခု ပိုက်ဆံလျှော်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်အံ့၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရေနှောရက်သော အဝတ်တို့ကိုလည်းဝတ်အံ့။ ပ။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက်ပေသို့သက်ဆင်းခြင်းအမှုကို အားထုတ်၍လည်းနေအံ့” ဟု ခဗ.၁၈၀ တည်း၍ပြုခြင်းငှာလည်း စွမ်းနိုင်စေသေး၏။

ကဿပ အကြင်ကြောင့် ခဲယဉ်းသော အလွန်ခဲယဉ်းသော သမဏအလုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းမှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် “သမဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏၊ ပြာဟူဏအလုပ်သည် ခဲယဉ်းလှချေ၏” ဟူသော ဤစကားကိုဆိုရန်သင့်ပေ၏။

ကဿပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ပြုပြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ်ကိုပွားများ၏ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက်ပေးရန်ဖြစ်၏။ ကဿပ ဤရဟန်းကိုသမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏဟူ၍လည်းကောင်းဆိုအပ်ပေ၏။

၃၉၉။ ဤသို့မိန့်တော်မူသော် အဝတ်မဝတ်ပဲ ကျင့်သော ကဿပ (တက္ကတုန်း)သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ သမဏကို သိနိုင်ခဲ၏၊ ပြာဟူဏကို သိနိုင်ခဲ၏” ဟု လျှောက်ပြန်၏။

ကဿပ “သမဏကို သိနိုင်ခဲ၏၊ ပြာဟူဏကို သိနိုင်ခဲ၏” ဟူသော ဤကောင်းသည် လောက၌ ဆိုရိုးတံထွာပင်တည်း။

ကဿပ အဝတ်မဝတ်ပဲ နေသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သည်မူလည်းဖြစ်စေ လက်ဖြင့် မစင်ကိုသုတ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ ။ပ။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲထကြိမ်တိုင်းအောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်းအကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ကဿပ ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို အားထုတ်ကာမျှဖြင့် သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟူဏသည်လည်းကောင်း သိနိုင်ခဲသည် အလွန်သိနိုင်ခဲသည်ဖြစ်ခဲ့လျှင် “သမဏကို သိနိုင်ခဲ၏၊ ပြာဟူဏကို သိနိုင်ခဲ၏” ဟူသော ဤစကားကိုဆိုရန်မသင့်စေသေး။

ဤ(သမဏ ပြာဟူဏ)ကို သူကြွယ်သော်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသော်လည်းကောင်း အယုတ်ဆိုးအားဖြင့် ဆိုးရွက်ကျွန်မပင်သော်လည်းကောင်း “ဤသူသည် အဝတ်မဝတ်ပဲနေ၏၊ လွတ်လပ်စွာကျင့်၏၊ လက်ဖြင့်မစင်ကိုသုတ်၏။ ပ။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲထကြိမ်တိုင်းအောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသောရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်းအကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ၏” ဟုဆိုလည်းသိစွမ်းနိုင်စေသေး၏။

သုတ်]

ခြိုးခြံသောအကျင့် အားထုတ်မှု၌ အကျိုးမရှိပုံကို ပြဆိုရာ

ကဿပ အကြင်ကြောင့် သိနိုင်ခဲ့သော အလွန်သိနိုင်ခဲ့သော သမဏသည်လည်းကောင်း၊
ပြာဟုဏသည်လည်းကောင်း ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းမှတစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် “သမဏကိုသိနိုင်ခဲ့၏၊ ပြာဟုဏကိုသိနိုင်ခဲ့၏” ဟူသော ဤစကားကိုဆိုရန်သင့်ပေ၏။

ကဿပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ်ကိုပွားများ၏။
အာသဝတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့်
လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်
မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ ကဿပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြာဟုဏဟူ၍
လည်းကောင်း ဆိုအပ်ပေ၏။

ကဿပ ဟင်းရွက်စိမ်းကို စားနေသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ပြောင်းဆန်ကိုစားနေသည်မူလည်း
ဖြစ်စေ။။ တောသစ်မြစ်သစ်သီးကိုစားလျက်မျှဘသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ကြွေကျသောသစ်သီးကို
စားလျက် မျှတသည်မူလည်းဖြစ်စေ ကဿပ ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို အားထုတ်ကာမျှဖြင့်
သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟုဏသည်လည်းကောင်း သိနိုင်ခဲ့သည် အလွန်သိနိုင်ခဲ့သည်
ဖြစ်ခဲ့လျှင် “သမဏကိုသိနိုင်ခဲ့၏၊ ပြာဟုဏကိုသိနိုင်ခဲ့၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုရန်သင့်ရသေး။။

ဤ(သမဏ ပြာဟုဏ)ကိုသူကြွယ်သော်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသော်လည်းကောင်း
အယုတ်ဆိုးအားဖြင့် အိုးရွက်ကျွန်မပင်သော်လည်းကောင်း “ဤသူသည် ဟင်းရွက်စိမ်းကိုသော်
လည်းစားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်ကိုသော်လည်းစားနေ၏။။။ တောသစ်မြစ်သစ်သီးကိုစားလျက်
သော်လည်းမျှတ၏၊ ကြွေကျသောသစ်သီးကိုစားလျက်သော်လည်းမျှတ၏” ဟု သိလည်းသိဖွမ်းနိုင်
ရာသေး၏။

ကဿပ အကြင်ကြောင့် သိနိုင်ခဲ့သော အလွန်သိနိုင်ခဲ့သော သမဏသည်လည်းကောင်း
ပြာဟုဏသည်လည်းကောင်း ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းမှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် “သမဏကိုသိနိုင်ခဲ့၏၊ ပြာဟုဏကို သိနိုင်ခဲ့၏” ဟူသော ဤစကားကိုဆိုရန်သင့်ပေ၏။

ကဿပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ် ကိုပွားများ၏။
အာသဝတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့်
လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ် တိုင်
မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ ကဿပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြာဟုဏ ဟူ၍
လည်းကောင်း ဆိုအပ်ပေ၏။

ကဿပ ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကို ဝတ်သည်မူလည်းဖြစ်စေ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက်
သော အဝတ်တို့ကို ဝတ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ။။။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့
သက်ဆင်းခြင်း အမှုကို အားထုတ်၍ နေသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ကဿပ ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို
အားထုတ်ကာမျှဖြင့် သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟုဏသည်လည်းကောင်း သိနိုင်ခဲ့သည်
အလွန်သိနိုင်ခဲ့သည် ဖြစ်ခဲ့လျှင် “သမဏကို သိနိုင်ခဲ့၏၊ ပြာဟုဏကို သိနိုင်ခဲ့၏” ဟူသော ဤစကား
ကိုဆိုရန် မသင့်ရာသေး။။

ဤ(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)ကို သူကြွယ်သော်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသော်လည်းကောင်း အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် အိုးရွက်ကျွန်မပင်သော်လည်းကောင်း “ဤသူသည် ပိုက်ဆန်လျှော် အဝတ် တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆန်လျှော်နှင့် ရောနှောရက်ဘော အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏။ ။ပ။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်းအမှုကိုသော်လည်း အားထုတ်၍ နေ၏”ဟု သီလည်း သိစွမ်းနိုင်ရာသေး၏။

ကဿပ အကြင်ကြောင့် သိနိုင်ခဲ့သော အလွန်သိနိုင်ခဲ့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းမူ တပါးသးလျှင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “သမဏကို သိနိုင်ခဲ့၏၊ ဗြာဟ္မဏကို သိနိုင်ခဲ့၏” ဟူသော ဤစကားကိုဆိုရန် သင့်ပေ၏။

ကဿပ အကြင်ရဟန်းသည် ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပျိုးများ၏၊ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ကဿပ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ပေ၏။

သီလ သမာဓိပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း

၄၀၀။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အဝတ်မဝတ်ပဲကျင့်သော ကဿပ (တက္ကတန်း)သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ ထိုသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုစိတ်(သမာဓိ)၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ကဿပ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသောပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာ ပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ကောင်းသော ကာယကံ ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသောတခါးရှိ၏၊ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်း၏) အောက်မေ့ခြင်းသတိ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဗျာဒိ’ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရောင့်ရဲလွယ်၏။

၄၀၁။ ကဿပ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း—

ကဿပ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် အသက်ဆတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်ဆတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကိုချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရွက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပျားကို လိုလားလျက်နေ၏၊ ဤသည်လည်း ထို(ရဟန်း)၏ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းပေတည်း။ ။ပ။

ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင် ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ် ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

၁။ ဤ၌ဖီလာအတတ်ဟူသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် အတတ်တည်း။

သုတ်]

ရဲရင့်သောစကားကိုမြက်ဆိုခြင်း

၁၉၇

နတ်ကိုးခြင်း ထောင်းဆုပြည့်၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း။ပ။ အနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ခွဲခြင်း ဤသည်တို့တည်း။

(ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက် မွေးခြင်းမှ ရှောင်၏။ ဤသည်လည်း ထို(ရဟန်း)၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းပေတည်း။

ကဏ္ဍပ ဤသို့သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ ကဏ္ဍပ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရန်သူ ကို ဖယ်ပြီးသော မင်းသည် ရန်သူနှင့်စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကိုမတွေ့မြင် ရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤမြတ်သော သီလအစနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာကိုခံစား၏။ ကဏ္ဍပ ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် သီလနှင့်ပြည့်စုံပေ၏။ ကဏ္ဍပ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် ဤသည်ပင် တည်း။

။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်လည်း ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်(သမာဓိ)နှင့် ပြည့်စုံခြင်းပေတည်း။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤ သည်လည်း ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်(သမာဓိ)၏ ပြည့်စုံခြင်းပေတည်း။ ကဏ္ဍပ စိတ်(သမာဓိ)၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် ဤသည်ပင်တည်း။

ကဏ္ဍပ ထို့ပြင်လည်း ဤသို့တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော်။ပ။(ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင် အလိုငှာ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ဤသည်လည်း ထို(ရဟန်း) ၏ ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းပေတည်း။

။ပ။ ဤ မဂ်က္ခိယအလိုငှာ တပါးသော ပြုဖွယ်က္ခိယ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းပေတည်း။ ကဏ္ဍပ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်ဤသည်ပင်တည်း။

ကဏ္ဍပ ဤသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ စိတ်(သမာဓိ) ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း တို့ထက် သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း စိတ်(သမာဓိ)၏ ပြည့်စုံခြင်း ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် မရှိတော့ပြီ။

ရဲရင့်သောစကားကို မြက်ဆိုခြင်း

၄၀၂။ ကဏ္ဍပ သီလကို ချီးကျူးပြောဆိုကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့သည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် သီလ၏ဂုဏ်(ကျေးဇူး) ကို ဆိုကုန်၏။ ကဏ္ဍပ ပြုစင်မွန်မြတ်သော သီလသည် အကြင်မျှလောက်ရှိ၏။ ထို(ရှိသမျှသော ပြုစင်မွန်မြတ်သောသီလ) အရာ၌ ငါသည် မိမိနှင့် တူမျှသူကိုပင် မမြင်ချေ။ မိမိထက် လွန်ကဲသူကို မူကား အသယ်မှာ မြင်ချေအံ့နည်း။ စင်စစ်မူကား လွန်မြတ်သောသီလ 'အဓိသီလ' အရာ၌ ငါသည်သာ သာလွန်ဆုံး ဖြစ်ပေ၏။

ကဿပ အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှုပယ်ခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့သည် အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှု ပယ်ခြင်း၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ဆိုကုန်၏။ ကဿပ ဖြူစင်မွန်မြတ်သော အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှု ပယ်ခြင်းတို့သည် အကြင်မျှလောက်ရှိကုန်၏။ ထို(ရှိသမျှသော ဖြူစင်မွန်မြတ်သော အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှုပယ်ခြင်း) အရာ၌ ငါသည် မိမိနှင့် တူမျှသူကိုပင် မမြင်ချေ။ မိမိထက် လွန်ကဲသူကိုမူကား အဘယ်မှာ မြင်ချေအံ့နည်း။ စင်စစ်မူကား လွန်မြတ်သော အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှုပယ်ခြင်း ‘အဓိဝေဂ္ဂ’ အရာ၌ ငါသည်သာ သာလွန်ဆုံး ဖြစ်ပေ၏။

ကဿပ ပညာကို ချီးကျူးပြောဆိုကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့သည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ပညာ၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)ကို ဆိုကုန်၏။ ကဿပ ဖြူစင်မွန်မြတ်သော ပညာသည် အကြင်မျှလောက်ရှိ၏။ ထို(ရှိသမျှသော ဖြူစင်မွန်မြတ်သောပညာ) အရာ၌ ငါသည် မိမိနှင့် တူမျှသူကိုပင် မမြင်ချေ။ မိမိထက် လွန်ကဲသူကိုမူကား အဘယ်မှာ မြင်ချေအံ့နည်း။ စင်စစ်မူကား လွန်မြတ်သော ပညာ ‘အဓိပညာ’ အရာ၌ ငါသည်သာ သာလွန်ဆုံး ဖြစ်ပေ၏။

ကဿပ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို(သမဏ ဗြာဟ္မဏ)တို့သည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်း၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)ကို ဆိုကုန်၏။ ကဿပ ဖြူစင် မွန်မြတ်သော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်းသည် အကြင်မျှလောက်ရှိ၏။ ထို(ရှိသမျှသော ဖြူစင်မွန်မြတ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်း) အရာ၌ ငါသည် မိမိနှင့် တူမျှသူကိုပင် မမြင်ချေ။ မိမိထက် လွန်ကဲသူကိုမူကား အဘယ်မှာ မြင်ချေအံ့နည်း။ စင်စစ်မူကား လွန်မြတ်သော (ကိလေသာတို့မှ) လွန်မြောက်ခြင်း ‘အဓိဝိမုတ္တ’ အရာ၌ ငါသည်သာ သာလွန်ဆုံး ဖြစ်ပေ၏။

၄၀၃။ ကဿပ (သာသနာတော်မှ) တပါးသော အယူကို ယူကုန်သော တိတ္ထိပရိပိုင်တို့သည် “ရဟန်းဂေါတမသည် ရဲရင့်သော စကားကို မြက်ဆို၏။ သို့သော်လည်း ထိုစကားကို ဆိတ်ကွယ်ရာ၌သာ မြက်ဆို၏။ ပရိသတ်အလယ်၌ မမြက်ဆို” ဟု ပြောကြရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။ ကဿပ ထို(ပရိပိုင်)တို့ကို “ဤသို့ မပြောကြပါလင့်” ဟု တားမြစ်ပြီးလျှင် “ရဟန်းဂေါတမသည် ရဲရင့်သော စကားကိုလည်း မြက်ဆိုပါ၏။ ပရိသတ်အလယ်၌လည်း မြက်ဆိုပါ၏” ဟု ပြောကြားအပ်ကုန်၏။

ကဿပ (သာသနာတော်မှ) တပါးသော အယူကို ယူကုန်သော တိတ္ထိပရိပိုင်တို့သည် “ရဟန်း ဂေါတမသည် ရဲရင့်သော စကားကိုလည်း မြက်ဆို၏။ ပရိသတ်အလယ်၌လည်း မြက်ဆို၏။ သို့သော်လည်း မကြောက်မရွံ့ မြက်ဆိုသည်ကား မဟုတ်” ဟု ပြောကြရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ကဿပ ထို(ပရိပိုင်)တို့ကို “ဤသို့ မပြောကြပါလင့်” ဟု တားမြစ်ပြီးလျှင် “ရဟန်းဂေါတမသည် ရဲရင့်သော စကားကိုလည်း မြက်ဆိုပါ၏။ ပရိသတ်အလယ်၌လည်း မြက်ဆိုပါ၏။ မကြောက်မရွံ့လည်း မြက်ဆိုပါ၏” ဟု ပြောကြားအပ်ကုန်၏။

သုတ်]

ရဲရင့်သောစကားကို မြက်ဆိုခြင်း

၁၉၉

ကဿပ (သာသနာတော်မှ) တပါးသောအယူကို ယူကုန်သော တိတ္ထိပရိပိုင်တို့သည် “ရဟန်းဂေါတမသည် ရဲရင့်သော စကားကိုလည်း မြက်ဆို၏၊ ပရိသတ်အလယ်၌လည်း မြက်ဆို၏၊ မကြောက်မရွံ့လည်း မြက်ဆို၏၊ သို့သော်လည်း ထို(ရဟန်းဂေါတမ)ကို ပြဿနာကား မမေးကုန်။”

ထို (ရဟန်းဂေါတမ)ကို ပြဿနာကိုလည်း မေးကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ပြဿနာအမေးခံရလျှင် ထိုမေးသူတို့အား မဖြေကြား။ပ။

ပြဿနာ အမေးခံရလျှင်လည်း ထိုမေးသူတို့အား ဖြေကြား၏၊ သို့သော်လည်း ပြဿနာဖြေခြင်းဖြင့် (ထိုမေးသူတို့၏) စိတ်ကိုကား မနှစ်သက်စေနိုင်။ပ။

ပြဿနာဖြေခြင်းဖြင့် (ထိုမေးသူတို့၏) စိတ်ကိုလည်း နှစ်သက်စေနိုင်၏၊ သို့သော်လည်း (ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စကားကို) နာကြားထိုက်သည်ဟုကား မထင်ကုန်။ပ။

ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ (စကားကို) နာကြားထိုက်သည်ဟုလည်း ထင်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း နာကြားရ၍ ကြည်ညိုကား မကြည်ညိုကုန်။ပ။

ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ (စကားကို) နာကြား၍ ကြည်ညိုလည်း ကြည်ညိုကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ကြည်ညိုသူတို့ ပြုသင့်သော ပူဇော်ခြင်းကိုကား မပြုကုန်။ပ။

ကြည်ညိုသူတို့ ပြုသင့်သော ပူဇော်ခြင်းကိုလည်း ပြုကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုသို့ ဟောကြားတိုင်း ဖြစ်ရန်ကား မကျင့်ကုန်။ပ။

ထိုသို့ ဟောကြားတိုင်း ဖြစ်ရန်လည်း ကျင့်ကုန်၏၊ သို့သော်လည်း ကျင့်သူတို့သည် (ရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကိုကား) မနှစ်သက်စေနိုင်ကုန်” ဟု ဤသို့ဆိုရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ကဿပ ထို(ပရိပိုင်)တို့ကို “ ဣဒ္ဓိ မပြောကြပါလင့်”ဟု တားမြစ်ပြီးလျှင် “ရဟန်းဂေါတမသည် ရဲရင့်သောစကားကိုလည်း မြက်ဆိုပါ၏၊ ပရိသတ်အလယ်၌လည်း မြက်ဆိုပါ၏၊ မကြောက်မရွံ့လည်း မြက်ဆိုပါ၏၊ ထို(ရဟန်းဂေါတမ)ကို ပြဿနာလည်း မေးကြပါကုန်၏၊ ပြဿနာ အမေးခံရလျှင်လည်း ထိုမေးသူတို့အား ဖြေကြားပါ၏၊ ပြဿနာဖြေခြင်းဖြင့်လည်း (ထိုမေးသူတို့၏) စိတ်ကို နှစ်သက်စေပါ၏၊ (ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စကားကို) နာကြားထိုက်သည်ဟုလည်း ထင်ပါကုန်၏၊ (ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စကားကို) နာကြားရ၍ ကြည်ညိုလည်း ကြည်ညိုပါကုန်၏၊ ကြည်ညိုသူတို့ ပြုသင့်သော ပူဇော်ခြင်းကိုလည်း ပြုပါကုန်၏၊ ထိုသို့ဟောကြားတိုင်း ဖြစ်ရန်လည်း ကျင့်ပါကုန်၏၊ ကျင့်သူတို့သည်လည်း (ရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို နှစ်သက်စေနိုင်ပါကုန်၏” ဟု ပြောကြားအပ်ကုန်၏။

တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသူတို့ အစမ်းကျင့်သုံးရခြင်းကို ပြဆိုရာ

၄၀၄။ ကဿပ အခါတပါး၌ ငါသည် ဖုဇ္ဇိတံပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌နေ၏။ ထို(ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်) ၌ ငါ့ကို နိဂြောဓမည်သော ခြိုးခြံမှုအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ တစ်ဦးသည် လွန်မြတ်သော အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှုပယ်ခြင်း 'အဓိဇေဂုစ္ဆ' အရာ၌ ပြဿနာ မေးဘူး၏။ လွန်မြတ်သော အားထုတ်လုံ့လဖြင့် မကောင်းမှုပယ်ခြင်း 'အဓိဇေဂုစ္ဆ' အရာ၌ ပြဿနာကို မေးသည်ရှိသော် ထိုနိဂြောဓအား ငါသည် ဖြေကြားခဲ့၏။ ငါဖြေကြားသည်ရှိသော် (ထိုနိဂြောဓသည်) အတိုင်းထက်အလွန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လေ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို ကြားရသော် အဘယ်သူသည် အတိုင်းထက် အလွန် ဝမ်းမြောက်ပုံ ရှိပါမည်နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို ကြားရ၍ အတိုင်းထက်အလွန် ဝမ်းမြောက်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆိမ်းတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားတို့ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။

၄၀၅။ ကဿပ (သာသနာတော်မှ) တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသောသူသည် ဤသာသနာတော်(ဓမ္မဝိနယ)၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလိုမှု ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုမှု လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်း ကျင့်သုံးရ၏။ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကျေနပ်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးကုန်လတ္တံ့ ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြင့်တင်ပေးကုန်လတ္တံ့ ၊ သို့သော် ဤအရာ၌ ငါသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ခြားနားသည့် အဖြစ်ကို သိသေး၏။

အသျှင်ဘုရား(သာသနာတော်မှ)တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသောသူတို့သည် ဤသာသနာတော်(ဓမ္မဝိနယ)၌ အကယ်၍ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလိုမှု ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုမှု လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်း ကျင့်သုံးရကုန်ငြားအံ့၊ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကျေနပ်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြင့်တင်ပေးကုန်ငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် လေးလပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးပါမည်၊ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကျေနပ်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးတော်မူကြပါစေ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြင့်တင် ပေးတော်မူကြပါစေဟု ကဿပ(တက္ကတန်း) သည် လျှောက်၏။

သုတိ]

တိတ္ထိဖြစ်အားသူတို့ အဝမ်းကျင့်သုံးရခြင်းကို ဖြေဆိုစဉ်

အဝတ်မဝတ်ပါ ကျင့်သော ကဿပ(တက္ကသိုလ်)သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရ၏၊ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမီ အသျှင်ကဿပသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ နှစ်ခြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်၍ နေ၏။

ထိုသို့နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော အကျင့်မြတ်၏ အသုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ အသျှင် ကဿပသည် မကြာမီ မျက်မှောက်သဝဏ် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအလိုငှါ တစ်ပါးသော ပြုစုယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။ အသျှင်ကဿပသည် ရဟန္တာ တို့တွင် တစ်ပါး(အပါအဝင်) ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။

ရစ်ရမြောက်သော မဟာသီဟနာစသုတ်ပြီး၏

၉-ပေါဠပါဒသုတ်

ပေါဠပါဒပရိဗိုဇ်ဝတ္ထု

၄၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် (သူဌေး)၏ အရာမံ ဇေတဝန် (ကျောင်းတော်)၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်သည် သုံးရာမျှသော များစွာသော ပရိဗိုဇ် ပရိသတ်နှင့်အတူ တည်ပင်စည်းတန်းရှိသော ကေသာလက မည်သော အယူဟောပြောပွဲ ကျင်းပရာ မလ္လိကာ၏ အရာမံ၌ နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌(သင်္ကန်းကို)ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏။

၄၀၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည် ပြစ်၏—

“သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်ဖုန် စောလွန်းသေး၏။ ငါသည် တည်ပင်စည်းတန်းရှိသော ကေသာလကမည်သော မလ္လိကာ၏ အရာမံ ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကြံပြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တည်ပင်စည်းတန်းရှိသော ကေသာလက မည်သော အယူဟောပြောပွဲ ကျင်းပရာ မလ္လိကာ၏ အရာမံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။

၄၀၈။ ထိုစဉ်အခါ၌ ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်သည် များပြားသော ဖိလာစကားကို ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံဖြင့် ပဲ့တင်ထပ်မျှ ပြောဆိုနေကြသော များစွာသော ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်နှင့်အတူ ထိုင်နေလျက် ရှိ၏။ ဤဖိလာစကားတို့ကား အဘယ်နည်း—

မင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား၊ အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား၊ စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား၊ ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား၊ အိပ်ရာနှင့် စပ်သောစကား၊ ပန်းနှင့် စပ်သောစကား၊ နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား၊ ဆေးမျိုးနှင့် စပ်သောစကား၊ ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား၊ ရွာနှင့် စပ်သောစကား၊ နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား၊ မြို့နှင့် စပ်သောစကား၊ နယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ မိန်းမနှင့် စပ်သောစကား၊ ယောက်ျားနှင့် စပ်သောစကား၊ သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ လမ်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား၊ သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား၊ အလွေ့ထွေနှင့် စပ်သောစကား၊ လောက(အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား၊ သမုဒ္ဒရာအကြောင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ကြီးပွားခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း။

၄၀၉။ ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်သည် ကြွလာသော မြတ်စွာဘုရားကို အဝေးမှပင် မြင်လတ်သော် “အသျှင်တို့ တိတ်ဆိတ်စွာ နေကြပါကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ အသံမပြုပါကုန်လင့်၊ ဤရတနံး ဂေါတမသည် ကြွလာနေ၏၊ ထိုအသျှင် (ဂေါတမ)သည် တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို အလိုရှိ၏၊ တိတ်ဆိတ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ပရိသတ်အသံ တိတ်ဆိတ်နေသည်ကိုသိလျှင် ချဉ်းကပ်သင့်သည်ဟု အောက်မေ့တန်ရာ၏”ဟူ၍ မိမိပရိသတ်ကို သေဝပ်စွာနေရန် ပြောဆို၏၊ ဤသို့ဆိုသော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။

၄၁၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပေါဠပါဒပရိဗိုဇ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပါ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ကြွလာခြင်းသည် ကောင်းသော ကြွလာခြင်းဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအရပ်သို့ ကြွလာတော်မူရန် အလှည့်ကိုကြာမြင့်မှ ပေးတော်မူဘိ၏ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုင်တော်မူပါ၊ ဤနေရာကို ပြင်ထားပါသည် အသျှင်ဘုရား”ဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပြင်ထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏၊ ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်သည်လည်း နိမ့်သော ထိုင်စရာတခုကို ယူ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏၊ တခုသောနေရာ၌ထိုင်နေသော ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

“ပေါဠပါဒ ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် စုဝေးထိုင်နေကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကား သည်ကား အဘယ်နည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သညာ၏ချုပ်ခြင်းကိုပြဆိုရာ

၄၁၁။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ပေါဠပါဒ ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ စုဝေးနေထိုင်လျက် ပြောဆိုနေကြသော စကားကို ထားပါဦး၊ အသျှင်ဘုရား ဤစကားသည် မြတ်စွာဘုရားအား နောင်အခါ၌လည်း ကြားနာရန် ခဲယဉ်းမည် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား ယခင် ယခင်နေ့တို့၌ စကား အသစ် အဆန်း ထောက်လှမ်း နာကြားရာ စရပ်၌ အသုံးထူးသော အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ စုဝေး နေထိုင်ကြရာတွင် အချင်းတို့ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း”ဟု သညာချုပ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

ထိုသူတို့တွင် အချို့သူတို့သည် ဤသို့ ဆိုပါကုန်၏—

‘အကြောင်း အထောက်အပံ့ မရှိကုန်ပဲ သတ္တဝါ၏ သညာတို့သည် ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏၊ ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏၊ အကြင် အခါ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သညာရှိ၏၊ အကြင်အခါ ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သညာမရှိ’ဟု ဆိုပါကုန်၏။

၁။ ငါမလာမီအကြား၌ ဖြစ်သောစကား (အဂ္ဂဏထာ)

ဤအခြင်းအရာဖြင့် အချို့သူတို့သည် သညာချုပ်ခြင်းကို ပြပါကုန်၏။

ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆိုပါ၏-

‘ဤ (သညာချုပ်ခြင်း) သည် ဤသို့ ဖြစ်မည် မဟုတ်ပါ။ အချင်း သညာသည် သတ္တဝါ၏ အတ္တတည်း။ ထို (သညာ) သည် ကပ်လည်းကပ်၏၊ ခွါလည်းခွါ၏၊ အကြင် အခါ ကပ်၏၊ ထိုအခါ သညာရှိ၏၊ အကြင် အခါ ခွါ၏၊ ထိုအခါ သညာမရှိ’ ဟု ဆိုပါ၏။ ဤအခြင်းအရာဖြင့် အချို့သူတို့သည် သညာချုပ်ခြင်းကို ပြကုန်၏။

ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆိုပြန်ပါ၏-

‘ဤ (သညာချုပ်ခြင်း) သည် ဤသို့ ဖြစ်မည် မဟုတ်ပါ။ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော သမဏ ပြာဟုဏတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို (သမဏ ပြာဟုဏ) တို့သည် ဤ သတ္တဝါ၏ သညာကို ငင်၍လည်း သွင်းကုန်၏၊ ငင်၍လည်း ထုတ်ကုန်၏၊ အကြင် အခါ ငင်၍ သွင်းကုန်၏၊ ထိုအခါ သညာရှိ၏၊ အကြင် အခါ ငင်၍ ထုတ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သညာမရှိ’ ဟု ဆိုပြန်ပါ၏။

ဤအခြင်းအရာဖြင့် အချို့သူတို့သည် သညာချုပ်ခြင်းကို ပြပါကုန်၏။

ထိုသူကို အခြားသူက ဤသို့ ဆိုပြန်ပါ၏-

‘အချင်း ဤ (သညာချုပ်ခြင်း) သည် ဤသို့ ဖြစ်မည် မဟုတ်ပါ။ အချင်း တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးကုန်သော နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် ဤသတ္တဝါ၏ သညာကို ငင်၍ လည်း သွင်းကုန်၏၊ ငင်၍လည်း ထုတ်ကုန်၏၊ အကြင်အခါ ငင်၍ သွင်းကုန်၏၊ ထိုအခါ သညာရှိ၏၊ အကြင်အခါ ငင်၍ ထုတ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ သညာမရှိ’ ဟု ဆိုပြန် ပါ၏။

ဤအခြင်းအရာဖြင့် အချို့သူတို့သည် သညာချုပ်ခြင်းကို ပြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထို(စကားတို့ကို ကြားရသော) အကျွန်ုပ်အား မြတ်စွာဘုရားကိုသာ အာရုံပြု၍ ‘ဪ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ရှိပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဪ ကောင်း သော စကားကို ဆိုတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ရှိပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ယင်း (မြတ်စွာဘုရား) သည် ဤတရားတို့၌ ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်တော်မူပါ၏’ ဟု အောက်မေ့တမ်းတခြင်း ဖြစ်ခဲ့ ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သညာချုပ်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူပါ၏။ သဘောကို သိတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သညာချုပ်ခြင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

အကြောင်းရှိ၍ သညာဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၄၁။ ပေါဠပါဒ ထိုသူတို့တွင် အကြင်သမဏ ပြာဟုဏတို့သည် “အကြောင်းအထောက်အပံ့ မရှိကုန်ပဲ သတ္တဝါ၏ သညာတို့သည် ဖြစ်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ချုပ်လည်း ချုပ်ကုန်၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ (စကားသည်) အဂဏ ငင် ချွတ်ယွင်းလျက် ရှိ၏။ အထာယံကြောင့်ဆိုအောင်-

ပေါဠပါဒ အကြောင်းအထောက်အပံ့ ရှိကုန်၍သာလျှင် သတ္တဝါ၏ သညာတို့သည် ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ ချုပ်လည်း ချုပ်ကုန်၏ အချို့သညာသည် အကျင့်‘သိက္ခာ’ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့်‘သိက္ခာ’ကြောင့် ချုပ်၏။

၄၁၃။ အကျင့်‘သိက္ခာ’သည် အဘယ်နည်း ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိုယ်တိုင်ပင်) မေးတော်မူ၏။

ပေါဠပါဒ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။

[သာမညဖလသုတ်၌ကဲ့သို့ နည်းတူချဲ့အပ်၏။]

ပေါဠပါဒ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည်စုံပေ၏။

။ပ။ မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင်‘နိဝရဏ’တရား ငါးပါး ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’သည် ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်း၏။ ငြိမ်းသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ထို(ရဟန်းသည်) ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍လာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော ‘နိဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို (ရဟန်း)အား (ဈာန်မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌာန် ဖြစ်သော ကာမသညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာ ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့်‘သိက္ခာ’ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့်‘သိက္ခာ’ကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့် ‘သိက္ခာ’တည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ပေါဠပါဒ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း‘ဝိစာရ’မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို(ရဟန်း)အား (ဒုတိယဈာန်မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌာန်ဖြစ်သော နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ချမ်းသာခြင်း

‘သုခ’ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသောသညာ ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့် ‘သိက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့် ‘သိက္ခာ’ကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့် ‘သိက္ခာ’တည်း ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ပေါဠပါဒ သဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ်ခြင်း ‘ပီတိ’ ဂ်လည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဓဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာ ‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ငြင့်ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို လျစ်လျူရှုသူ (သတိ)ရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏။ (ရဟန်းသည်) ထို တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို(ရဟန်း)အား (တတိယဈာန်-မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌာန်ဖြစ်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာ ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့် ‘သိက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့် ‘သိက္ခာ’ ကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့် ‘သိက္ခာ’ တည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ပေါဠပါဒ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရွှေဦးကပင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို(ရဟန်း)အား (တေုတ္ထဈာန် မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌာန်ဖြစ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာ ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့် ‘သိက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့် ‘သိက္ခာ’ ကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့် ‘သိက္ခာ’ တည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ပေါဠပါဒ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရူပသညာ^၁ တို့ကို လုံးဝလှန်မြောက်၍ ပဋိပက္ခသညာ တို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္ထသညာ^၂ တို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းမူ၍ ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍နေ၏။

၁။ ရူပသညာ = ရူပဈာန်၌ဖြစ်သောသညာ။
၂။ ပဋိပက္ခသညာ = ကျွေးစသော ငတ္ထုရုပ်ငါးပါး၌ ရူပါရုံ စသော အာရုံငါးပါးတို့ ထိခိုက်အောင်ဖြစ်ပေါ်သော ပဋိပက္ခသညာ။
၃။ နာနတ္ထသညာ = ပဋိပက္ခသညာမှ ထပါးသော အမျိုးမျိုးသော ကာမာဝစရသညာ။

ထို (ရဟန်း) အား (အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌိ ဖြစ်သော သညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ အာကာသာနဉ္စာယတန(ဈာန်)နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အာကာသာနဉ္စာယတန (ဈာန်) နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသောသညာ ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့် 'သိက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့် 'သိက္ခာ' ကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့် 'သိက္ခာ' တည်း ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ပေါဒ္ဒပါဒ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို (ရဟန်း) အား (ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌိ ဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန (ဈာန်) နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်)နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ် ရှိသောသညာ ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့် 'သိက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့် 'သိက္ခာ' ကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့် သိက္ခာ တည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ပေါဒ္ဒပါဒ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန် မြောက်၍ တစုံတခုမျှမရှိဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို (ရဟန်း) အား (အာကိဉ္စညာယတနဈာန်မရမီ) ရွှေအဘိဋ္ဌိဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ချုပ်၏။ ထိုအခါ အာကိဉ္စ ညာယတန (ဈာန်) နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသော သညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အာကိဉ္စညာယတန (ဈာန်) နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော စင်စစ်ရှိသောသညာ ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း အချို့သညာသည် အကျင့် 'သိက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သညာသည် အကျင့် သိက္ခာကြောင့် ချုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကျင့်သိက္ခာတည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ဇာဝ။ ပေါဒ္ဒပါဒ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ပိုင် (ပဌမဈာန်) သညာ ရှိ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ထို (ပဌမဈာန်သညာ) မှ ဤ (ဒုတိယဈာန်သညာ သို့၊ ထို (ဒုတိ ယဈာန်သညာမှ ဤ(တတိယဈာန်သညာ)သို့၊ ဤသို့စသော အစဉ်ဖြင့် အမြတ်ဆုံး (အာကိဉ္စ ညာယတနဈာန်) သညာသို့ ရောက်၏။ အမြတ်ဆုံး (အာကိဉ္စညာယတနဈာန်) သညာ၌ တည်သော ထို (ရဟန်း) အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။

“စေတော်နေသော်” ငါ့အား မသင့်မြတ်၊ မစေတော်ပဲနေသော်သာ ငါ့အား သင့် မြတ်၏။ အကယ်၍ ငါသည် စေတော်ငြားအံ့၊ အားထုတ်ငြားအံ့၊ ငါ၏ ဤ(အာကိဉ္စညာ

၁။ ဈာန်ဝင်စားရန် ကြံစည်နေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
၂။ အထက်ဈာန်အလိုငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

သုတ်]

အကြောင်းရှိ၍ သညာဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၂၀၉

ယတနဈာန်) သညာတို့သည်လည်း ချုပ်ကုန်ရာ၏။ ကြမ်းတမ်း ထင်ရှားသောအခြား သညာတို့သည်လည်း ဖြစ်ပေါ် ကုန်ရာ၏။ ငါသည် မစေ့ဆော်ဘဲ နေရမှု အားမထုတ်ဘဲ နေရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို (ရဟန်း) သည် စေ့ဆော်ခြင်းကိုလည်းမပြု၊ အားထုတ်ခြင်းကိုလည်းမပြု၊ စေ့ဆော် အား ထုတ်ခြင်း မပြုသော ထိုရဟန်းအား ထို (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) သညာတို့သည်လည်း ချုပ်ကုန်၏။ ကြမ်းတမ်း ထင်ရှားသော အခြားသညာတို့သည်လည်း မဖြစ်ပေါ်ကုန်၊ ထို (ရဟန်း) သည် သညာ ဝေဒနာချုပ်ခြင်းသို့ ဖောက်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤသို့လျှင် သိလျက် အစဉ်အတိုင်း သညာချုပ်ရာ သမာပတ်သည် ဖြစ်ပေ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ သင်သည် ဤမှ ရှေ့အခါက ဤသို့ သဘောရှိသော သိလျက် အစဉ်အတိုင်း သညာချုပ်ရာ သမာပတ်ကို ကြားဖူးပါ၏လော။

မကြားဖူးပါ အသျှင်ဘုရား။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ သိနားလည်ပါ၏-

“ပေါဋ္ဌပါဒ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ခိုင် (ပဋ္ဌမဈာန်) သညာရှိ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ထို (ပဋ္ဌမဈာန်သညာ) မှ ဤ (ဒုတိယဈာန်သညာ) သို့ ထို (ဒုတိယ ဈာန်သညာ) မှ ဤ (တတိယဈာန်သညာ) သို့ ဤသို့ စသော အစဉ်ဖြင့် အမြတ်ဆုံး (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) သညာသို့ ဖောက်၏။ အမြတ်ဆုံး (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) သညာ၌ တည်သော ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏-

‘စေ့ဆော်နေသော် ငါ့အား မသင့်မြတ်၊ မစေ့ဆော်ဘဲ နေသော်သာ ငါ့အား သင့်မြတ်၏။ အကယ်၍ ငါသည် စေ့ဆော်ခြင်းအံ့၊ ငါ၏ ဤ (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) သညာတို့သည် လည်း ချုပ်ကုန်ရာ၏။ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အခြားသညာတို့သည် လည်းဖြစ်ပေါ်ကုန်ရာ၏။ ငါသည် အားမထုတ်ဘဲ နေရမှု မစေ့ဆော်ဘဲ နေရမှု ကောင်း လေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို (ရဟန်း) သည် စေ့ဆော်ခြင်းကိုလည်း မပြု၊ အားထုတ်ခြင်းကိုလည်းမပြု၊ စေ့ဆော် အားထုတ်ခြင်း မပြုသော ထို (ရဟန်း) အား ထို (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) သညာတို့သည် လည်း ချုပ်ကုန်၏။ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အခြားသညာတို့သည်လည်း မဖြစ်ပေါ်ကုန်၊ ထို (ရဟန်း) သည် (သညာဝေဒနာ) ချုပ်ခြင်းသို့ ဖောက်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤသို့လျှင် သိလျက် အစဉ်အတိုင်း သညာချုပ်ရာ သမာပတ်သည် ဖြစ်၏” ဟု သိနားလည်ပါ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ဤအတိုင်းပင်မှန်ပေ၏။

၄၅။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးသညာ တစ်ပါးတည်းကိုသာ ပညတ် ပါသလော၊ သို့မဟုတ် အမြတ်ဆုံးသညာ များစွာတို့ကိုလည်း ပညတ်ပါသလော။

ပေါဋ္ဌပါဒ ငါသည် အမြတ်ဆုံးသည် တစ်ပါးတည်းကိုလည်း ပညတ်၏။ အမြတ်ဆုံးသည် များစွာတို့ကိုလည်း ပညတ်၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးသည် တစ်ပါးတည်းကိုလည်း ပညတ်ပါသနည်း၊ အမြတ်ဆုံးသည် များစွာတို့ကိုလည်း ပညတ်ပါသနည်း။

ပေါဋ္ဌပါဒ အကြင် အကြင် အခြင်းအဖျဖြင့် ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ထိုထို အခြင်းအရာဖြင့် ငါသည် အမြတ်ဆုံး သညာကို ပညတ်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤသို့လျှင် ငါသည် အမြတ်ဆုံးသည် တစ်ပါးတည်းကိုလည်း ပညတ်၏။ မအမြတ်ဆုံးသည် များစွာတို့ကိုလည်းပညတ်၏။

၎င်း။ အသျှင်ဘုရား သညာသည် ရှေးဦးဖြစ်၍ ဉာဏ်သည်နောက်မှ ဖြစ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ဉာဏ်သည် ရှေးဦးဖြစ်၍ သညာသည် နောက်မှ ဖြစ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် သညာနှင့် ပညာတို့သည် မရှေးမနှောင်း(တပြိုင်တည်း)ဖြစ်ပါကုန်သလော။

ပေါဋ္ဌပါဒ သညာသည် ရှေးဦးဖြစ်ပေါ်၏။ ဉာဏ်သည် နောက်မှ ဖြစ်၏။ သညာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ ထို(ရဟန်း)သည်“ဤ (သညာဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် ငါအား ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏”ဟု ဤသို့ သိ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ “သညာသည် ရှေးဦးဖြစ်၏။ ဉာဏ်သည် နောက်မှ ဖြစ်၏။ သညာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ရ၏”ဟူသော ဤအချက်ကို ဤ(ဆိုခဲ့သော)အကြောင်းဖြင့် သိအပ်၏။

သညာသည် အတ္တဟုတ် မဟုတ် ပြဆိုရာ

၎င်း။ အသျှင်ဘုရား သညာသည် သတ္တဝါ၏ အတ္တလော၊ သို့မဟုတ် သညာတခြား အတ္တ တခြားလော။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်သည် အဘယ်သို့သော အတ္တကို ယုံကြည်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်သော အစာအာဟာရ စားသောက်သော ရုပ်ရှိသော ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တကို ယုံကြည်ပါ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်၏(အယူ၌)အတ္တသည် မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်သော အစာအာဟာရ စားသောက်သော ရုပ်ရှိသော ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အရာဖြစ်ခြားအံ့၊ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤသို့ဖြစ်လျှင် သင်၏(အယူ၌)သညာတခြား အတ္တတခြား ဖြစ်ရာ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ သညာတခြား အတ္တတခြားဖြစ်သော ထိုအချက်ကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော)အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်၏ (အယူ၌)မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်သော အစာအာဟာရ စားသောက်သော ရုပ်ရှိသော ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော ထိုအတ္တသည် တည်မြဲတည်နေသည်သာ ဖြစ်ပါလျက် ဤသတ္တဝါ၏ အခြားသညာတို့သည်ကား ဖြစ်ကုန်၏။ အခြားသညာတို့သည်ကား ချုပ်ကုန်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ သညာတခြား အတ္တတခြား ဖြစ်ရာသော ထိုအချက်ကို ဤ(ဆိုခဲ့သော) အကြောင်းဖြင့် သိအပ်၏။

သုတ်]

သညာသည် အတ္တဟုတ် မဟုတ်ပြဆိုရာ

၂၁၁

၄၁၈။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချိုတဲ့သော (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တကို ယုံကြည်ပါ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်၏ (အယူ၌) အတ္တသည် အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချိုတဲ့သော (ဈာန်) စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အရာဖြစ်ခြားအံ့ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤသို့ဖြစ်လျှင်လည်း သင်၏ (အယူ၌) သညာဘခြား အတ္တတစ်ခြား ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပေါဋ္ဌပါဒ သညာဘခြား အတ္တဘခြား ဖြစ်ရာသော ထို(အချက်)ကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်၏ (အယူ၌) အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချိုတဲ့သော (ဈာန်) စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ထိုအတ္တသည် တည်မြဲတည်နေသည်သာ ဖြစ်ပါလျက် ဤသတ္တဝါအား အခြား သညာထိုသည်ကား ဖြစ်ကုန်၏။ အခြားသညာထိုသည်ကား ချုပ်ကုန်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ သညာ တခြား အတ္တတခြား ဖြစ်ရာသော ထိုအချက်ကို ဤ (ဆိုခဲ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

၄၁၉။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရုပ်မရှိသော သညာဖြင့်ပြီးသော အတ္တကို ယုံကြည်ပါ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်၏(အယူ၌) အတ္တသည် ရုပ်မရှိသော သညာဖြင့်ပြီးသော အရာဖြစ်ခြားအံ့ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤသို့ဖြစ်လျှင်လည်း သင်၏(အယူ၌) သညာဘခြား အတ္တဘခြား ဖြစ်ရာ ပေါဋ္ဌပါဒ သညာဘခြား အတ္တဘခြား ဖြစ်ရာသော ထို ချက်ကို ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်၏ (အယူ၌) ရုပ်မရှိသော သညာဖြင့်ပြီးသော ထိုအတ္တသည် တည်မြဲ တည်နေသည်သာ ဖြစ်ပါလျက် ဤသတ္တဝါအား တခြား သညာထိုသည်ကား ဖြစ်ကုန်၏။ တခြား သညာထိုသည်ကား ချုပ်ကုန်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ သညာဘခြား အတ္တဘခြား ဖြစ်ရာသော ထိုအချက်ကို ဤ(ဆိုခဲ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

၄၂၀။ အသျှင်ဘုရား “သညာသည် သတ္တဝါ၏ အတ္တ” ဟူ၍လည်းကောင်း “သညာ တခြား အတ္တတခြား” ဟူ၍လည်းကောင်း ဤအရာကို အကျွန်ုပ် သိနိုင်ပါမည်လော။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင်သည် တပါးသော အယူရှိသူ တပါးသော ယုံကြည်ခြင်းရှိသူ တပါးသော အလိုရှိသူ တပါး(သော အကျင့်)၌ အားထုတ်ခြင်းရှိသူ တပါး (သော သာသနာ)၌ ဆရာရှိသူ ဖြစ်၍ “သညာသည် သတ္တဝါ၏ အတ္တ” ဟူ၍လည်းကောင်း “သညာတခြား အတ္တတခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤအရာကို သိနိုင်ခဲ့၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တပါးသော အယူရှိသူ တပါးသော ယုံကြည်ခြင်းရှိ တစ်ပါးသော အလိုရှိသူ တပါး (သော အကျင့်)၌ အားထုတ်ခြင်းရှိသူ တပါး (သော သာသနာ)၌ ဆရာရှိသူဖြစ်၍ “သညာသည် သတ္တဝါ၏ အတ္တ” ဟူ၍လည်းကောင်း “သညာ

တခြား အတ္တတခြား” ဟူ၍လည်းကောင်း ဤအရာကို အကယ်၍ သိနိုင်ခဲ့ခြားအံ့၊ အသျှင် ဘုရား လောကသည် မြဲပါသလော၊ (လောကသည် မြဲ၏ ဆိုသော) ဤ (အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါး (သော အယူ) သည် မှားပါသလော။

ပေါဠပါဒ လောကသည် မြဲ၏ဆိုသော ဤ(အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါး (သော အယူ) သည် မှား၏ဟူသော ဤအရာကို ငါမဖြေကြား။

အသျှင်ဘုရား လောကသည် မမြဲပါသလော၊ (လောကသည် မမြဲဆိုသော) ဤ(အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါး (သော အယူ) သည် မှားပါသလော။

ပေါဠပါဒ လောကသည် မမြဲဆိုသော ဤ(အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါး (သောအယူ) သည် မှား၏ဟူသော ဤအရာကိုလည်း ငါ မဖြေကြား။

အသျှင်ဘုရား လောကသည် အဆုံးရှိပါသလော။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိပါသလော။ ၎င်း(ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ်ပါလော။ အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် ဝ ခြားပါလော။ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိပါသလော။ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိပါသလော။ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိပါသလော။ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် ပါသလော။ (သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟု ဆိုသော) ဤ(အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါး (သော အယူ) သည် မှားပါသလော။

ပေါဠပါဒ “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်” ဟု ဆိုသော ဤ (အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါး (သော အယူ) သည် မှား၏ ဟူသော ဤအရာကိုလည်း ငါမဖြေကြား။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ကြောင့် ဤအရာကို မဖြေကြားပါသနည်း။

ပေါဠပါဒ ဤအရာသည် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်၊ (လောကတ္တရာ) တရားနှင့်မစပ်၊ အကျင့်မြတ်၏ အမွေပင်မဟုတ်၊ ငြိမ့်ငွေရန်အလိုငှာ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန်အလိုငှာ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလိုငှာ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန်အလိုငှာ မဖြစ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလိုငှာ မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန်အလိုငှာ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန် (ကို မြက်မှောက်ပြုရန်) အလိုငှာ မဖြစ် ထို့ကြောင့် ထိုအရာကို ငါမဖြေကြား။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အရာကို ဖြေကြားပါသနည်း။

ပေါဠပါဒ ဤကား ဆင်းရဲတည်းဟု ငါဖြေကြား၏၊ ပေါဠပါဒ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ် ခြင်း၏ အကြောင်းတည်းဟု ငါဖြေကြား၏။ ပေါဠပါဒ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) တည်း ဟု ငါဖြေကြား၏၊ ပေါဠပါဒ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့် တည်းဟု ငါဖြေကြား၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ့်ကြောင့် ဤအရာကို ဖြေကြားပါသနည်း။

ပေါဠပါဒ ဤအရာသည် အကျိုးစီးပွားနှင့်ပတ်သက်၏။ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်ပတ်သက်၏။ အကျင့်မြတ်၏ အဖြစ်၏။ ပြီးငွေ့နေအလို့ငှါဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလို့ငှါဖြစ်၏။ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ (ကိုလေသာ) ငြိမ်းနေအလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန် (ကို မျက်မှောက်ပြုရန်) အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရာကို ငါဖြေကြား၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤ(စကား)သည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ဤ(စကား)သည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ကြွရန်အချိန်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူပါ၏။ (ကြွရန်မှာ အသျှင်ဘုရား၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်)ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှထကာ ဖဲခွာကြသွားတော် မူလေ၏။

၄၂၁။ ထိုအခါ ပရိပိုင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဖဲခွာကြသွား၍ မကြာမြင့်မီ ပေါဠပါဒ ပရိပိုင်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ နှုတ်နှုတ်ဖြင့် ဝိုင်းအံ့၍ ထိုဆွကုန်၏ (ပုတ်ခတ်ပြောဆိုကုန်၏)။

“ဤအသျှင် ပေါဠပါဒသည် ထိုပုတ်ခတ်ခေါ်တမ ဆိုတိုင်းဆိုတိုင်းသော စကားကို သာလျှင် ‘ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤ (စကား)သည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤ (စကား) သည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏’ဟု ဤသို့ချည်း ကောင်းချီးခေါ်ဘိ၏။

သို့ရာတွင် ‘လောကသည် မြန်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကသည် မမြဲ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကသည် အဆုံးရှိ၏’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကသည် အဆုံးမရှိ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘ထို (ကိုယ်)သည်ပင် အသက် ထို (အသက်)သည်ပင် ကိုယ်မည်၏’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား’ဟူ၍ လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိ၏’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့် နောက်၌ မရှိ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ပုတ်ခတ်ခေါ်တမ ဟောကြားသော ကော်ပြစ်သော တရားတစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ အကျွန်ုပ်တို့ မသိပုဂ္ဂိုလ်’ဟု ပုတ်ခတ်ပြောဆို ကုန်၏။

ဤသို့ဆိုသော် ပေါဠပါဒပရိပိုင်သည် ထိုပရိပိုင်ဘို့အား ဤစကားကို ဆို၏။

“အခွင်းတို့ ‘လောကသည် မြန်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကသည် မမြဲ’ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ရဟန်းဂေါတမ ဟောကြားသော ကော်ပြစ်သော တရားတစ်စုံတစ်ရာ

ကိုမျှ ငါသည်လည်းမသိရပါ။ သို့သော်လည်း ရဟန်းဂေါတမသည် ဟုတ်သော မှန်သော မဖောက်ပြန်သော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မ၌တည်သောသဘောရှိသော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မနိယာမအားဖြင့်မြဲသော အကျင့်ကို ဟောပြုပေ၏။ ဟုတ်သော မှန်သော မဖောက်ပြန်သော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မ၌တည်သောသဘောရှိသော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် မြဲသော အကျင့်ကိုဟောပြုသော ရဟန်းဂေါတမ၏ကောင်းသောစကားကို ကောင်းသော ကောင်းအနေဖြင့် ငါသို့သော သိတတ်သူသည် အဘယ်ကြောင့် ကောင်းချီးမခေါ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း” ဟု ဆို၏။

ဆင်ဆရာသားစိတ္တ နှင့် ပေါဠပါဒပါပရိမိဇ်ဝတ္ထု

၄၂၂။ ထို့နောက် နှစ်ရက် သုံးရက် လွန်သောအခါ ဆင်ဆရာသားစိတ္တနှင့် ပေါဠပါဒပါပရိမိဇ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ဆင်ဆရာသားစိတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိုးခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ပေါဠပါဒပါပရိမိဇ်သည်ကား မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် ကောင်းကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ထိုင်၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ထိုင်ပြီးသော် ပေါဠပါဒပါပရိမိဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား မြက်စွာဘုရားကြသွား၍ မကြာမြင့်မီ ထိုအခါ၌ ထိုပရိမိဇ်တို့သည် အကျွန်ုပ်ကို တင်ငန်းကျင့်မှ နှုတ်နှင်ထံဖြင့် ဝိုင်းအံ့၍ ထိုးဆွဲကြပါကုန်၏ (ပုတ်ခတ်ပြောဆိုကြပါကုန်၏)။

“ဤအသျှင် ပေါဠပါဒသည် ထိုရဟန်းဂေါတမ ဆိုတိုင်းဆိုတိုင်းသော စကားကိုသာ လျှင် ဖျန်ခတ်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤ(စကား)သည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏။ ကောင်းသောကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤ(စကား)သည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏” ဟု ဤသို့ ချဉ်းကောင်းချီးခေါ်ဘိ၏။ သို့ရာတွင် ‘လောကုတ္တရာ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကုတ္တရာ’ မမြဲ ဟူ၍လည်းကောင်း လောကုတ္တရာသည် အဆုံးရှိ၏’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကုတ္တရာ အဆုံးမရှိ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘ထို(ကိုယ်) သည်ပင် အသက်’ ထို(အသက်) သည် ကိုယ်မည်၏’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် ဤ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိ၏’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်းမရှိ’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ရဟန်းဂေါတမ ဟောကြားသော ကေန်ဖြစ်သော တရားတစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ငါတို့ မသိရကုန်” ဟု ပုတ်ခတ်ပြောဆိုကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုကြသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုပရိမိဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေရှင်းခဲ့ပါ၏။

“အခွင်းတို့ ‘လောကသည် မြစ်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ‘လောကသည် မမြ’ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ရဟန်းဂေါတမဟောကြားသော ကေနဖြစ်သော တရားတစ်စုံတစ်ရာတို့မျှ ငါသည်လည်း မသိရပါ။ သို့သော်လည်း ရဟန်းဂေါတမသည် ဟုတ်သော မှန်သော မဒဗာန်ပြန်သော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မ၌ တည်သောသဘော ရှိသော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် မြသော အကျင့်ကို ဟောပြောပေ၏။ ဟုတ်သော မှန်သော မဖောက်ပြန်သော (လောကုတ္တရာ)ဓမ္မ၌ တည်သောသဘောရှိသော (လောကုတ္တရာ) ဓမ္မနိယာမအားဖြင့်မြသော အကျင့်ကို ဟောပြောသော ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းလောစကားကို ကောင်းသောစကား အနေဖြင့် ငါ့သို့သော သိတံတံ သူသည် အဘယ်ကြောင့် ကောင်းချီးမခေါ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း” ဟု မြေရှင်းခဲ့ပါသည် ဟူ၍ လျှောက်၏။

၄၂၃။ ပေါဠပါဒ ထိုပရိပိုင်အားလုံးတို့သည် ‘ပညာ’မျက်စိ ကန်းကုန်၏၊ (ပညာ)မျက်စိ မရှိကုန်၊ ထိုပရိပိုင်တို့တွင် သင်တစ်ယောက်ထည်းသာ (ပညာ)မျက်စိရှိ၏။

ပေါဠပါဒ ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရားကိုကိုလည်း ငါသည် (ကေနနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားတို့ ဟု) ဟောကြား ဖော်ပြ၏။

ပေါဠပါဒ ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရားတို့ကိုလည်း ငါသည် (ကေနနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းမဟုတ်သောတရားတို့ ဟု) ဟောကြား ဖော်ပြ၏။

ပေါဠပါဒ ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သော တရားတို့ ဟု ငါ ဟောကြား ဖော်ပြကော့ ထိုတရားတို့ကား အဘယ်နည်း။

ကေန(နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း)မဟုတ်သော တရားများ

ပေါဠပါဒ လောကသည် မြစ် ဟူသည်ကိုလည်း ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သောတရား ဟု ငါသည် ဟောကြားဖော်ပြ၏။ ပေါဠပါဒ လောကသည် မမြ ဟူသည်ကိုလည်း ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သော တရား ဟု ငါသည် ဟောကြားဖော်ပြ၏။ ပေါဠပါဒ လောကသည် အဆုံးရှိ၏ ဟူသည်ကိုလည်း။။ ပေါဠပါဒ လောကသည် အဆုံးမရှိ ဟူသည်ကိုလည်း။ ပေါဠပါဒ ထို(ကိုယ်) သည်ပင် အသက် ငို(အသက်)သည်ပင် ကိုယ် ဟူသည်ကိုလည်း။ ပေါဠပါဒ အသက်သည်တခြား ကိုယ်သည်တခြား ဟူသည်ကိုလည်း။ ပေါဠပါဒ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိ၏ ဟူသည်ကိုလည်း။ ပေါဠပါဒ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိဟူသည်ကိုလည်း။ ပေါဠပါဒ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်းမရှိ ဟူသည်ကိုလည်း။ ပေါဠပါဒ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ် ဟူသည်ကိုလည်း ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သော တရားဟု ငါသည် ဟောကြားဖော်ပြ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ အဘယ့်ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သော တရားတို့ ဟု ငါသည် ဟောကြား ဖော်ပြသနည်း။

ပေါဋ္ဌပါဒ ထို(တရား) တို့သည် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ကုန်၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် မစပ်ကုန်၊ အကျင့်မြတ်၏ အစမူပင် မဟုတ်ကုန်၊ ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန်အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ (သစ္စာလေးပါး)ကို သိရန်အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ နိဗ္ဗာန်(ကို မျက်မှောက်ပြုရန်) အလို့ငှာ မဖြစ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထို တရားတို့ကို ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) မဟုတ်သော တရားတို့ ဟု ငါသည် ဟောကြား ဖော်ပြပေ၏။

ကေန(နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း)တရားများ

၄၂၄။ ပေါဋ္ဌပါဒ ကေန(နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရားတို့ဟု ငါဟောကြားဖော်ပြသော ထိုတရားတို့ကား အဘယ်နည်း။

ပေါဋ္ဌပါဒ ဤကား ဆင်းရဲတည်း ဟူသည်ကို ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရားဟု ငါသည် ဟောကြားဖော်ပြ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတည်း ဟူသည်ကို ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း)တရား ဟု ငါသည် ဟောကြားဖော်ပြ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း ဟူသည်ကို ကေန(နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း)တရားဟု ငါသည် ဟောကြား ဖော်ပြ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း ဟူသည်ကို ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း)တရား ဟု ငါသည် ဟောကြား ဖော်ပြ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ အဘယ့်ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ကေန (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရား ဟု ငါသည် ဟောကြား ဖော်ပြသနည်း။

ပေါဋ္ဌပါဒ ဤတရားတို့သည် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ကုန်၏၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် မစပ်ကုန်၏၊ အကျင့်မြတ်၏ အဖြစ်ကုန်၏၊ ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှာ ဖြစ်ကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလို့ငှာဖြစ်ကုန်၏၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ)ချုပ်ရန်အလို့ငှာ ဖြစ်ကုန်၏၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန် အလို့ငှာ ဖြစ် ကုန်၏၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှာ ဖြစ်ကုန်၏၊(သစ္စာလေးပါးကို)သိရန် အလို့ငှာ ဖြစ်ကုန် ၏၊ နိဗ္ဗာန်(ကို မျက်မှောက်ပြုရန်)အလို့ငှာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ကေန (နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း)တရားတို့ ဟု ငါသည် ဟောကြား ဖော်ပြပေ၏။

၄၂၅။ ပေါဋ္ဌပါဒ “အတ္တသည် စင်စစ် ချမ်းသာ၏၊ သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိ” ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ယူလေ့ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ငါသည် ထိုသူတို့ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့မေး၏။

“အသျှင်တို့ အတ္တသည် စင်စစ်ချမ်းသာ၏၊ သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိ ဟု သင်တို့သည် ဤသို့ ဆိုလေ့ယူလေ့ရှိကုန်၏ ဟူသည်မှာ မှန်သလော” ။

သုတံ]

ကောနိ(နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရားများ

ဤသို့ ငါမေးသော် ထိုသူတို့သည် “မှန်ပါ၏” ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို သင်တို့ သိမြင်၍ နေကုန်သလော” ။

ဤသို့မေးသော် “သိမြင်၍ မနေပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ တစ်ညဉ့်ဖြစ်စေ တစ်နေ့ဖြစ်စေ ညဉ့်ဝက်ဖြစ်စေ နေ့ဝက်ဖြစ်စေ စင်စစ်ချမ်းသာသော အတ္တကို သင်တို့ကိုယ်တိုင် တွေ့သိနေကုန်သလော” ။

ဤသို့မေးသော် “တွေ့သိမနေပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဤကား လမ်းတည်း ဤကား အကျင့်တည်း ဟု သင်တို့ သိကုန်သလော” ။

ဤသို့မေးသော် “မသိပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ ‘အချင်းတို့ စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကတို့ မျက်မှောက်ပြုရန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်လော့၊ မြှောင်မတ်စွာ ကျင့်ကုန်လော့၊ အချင်းတို့ ငါတို့သည်လည်း ဤသို့ ကျင့်ကုန်သောကြောင့် စင်စစ်ချမ်းသာသော ဇောကသို့ ရောက်ရကုန်၏’ ဟု စင်စစ်ချမ်းသာ သော လောကသို့ ရောက်နေသော နတ်တို့၏ ပြောဆိုသံကို သင်တို့ ကြားရကုန်သလော” ။

ဤသို့ ငါမေးသော် “မကြားရပါကုန်” ဟု ဆိုကုန်၏။

ပေါဠပိဒ ထိုးအရာကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ် မရှိသောစကား ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော့။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

၄၂၆။ ပေါဠပိဒ ဥပမာသော်ကား “ငါသည် ဤနိုင်ငံတွင် အလှမယ်(ဇနပဒကလျာဏီ)ကို လိုချင်၏ ချစ်ကြိုက်၏” ဟု ဆိုသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးကုန် ရာ၏—

“အချင်းယောက်ျား သင်လိုချင် ချစ်ကြိုက်သော အလှမယ် (ဇနပဒကလျာဏီ) ကို မင်းအမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားအမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကုန်သည်အမျိုးသမီး ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲသား အမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ သိပါ၏လော့” ။

၁) အပ္ပါဠိတိပကတန္တိ အနိယျာနိကံ အမူလကံ နိရတ္တကံ သမ္မဇ္ဇတိ။ (မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ အဋ္ဌကထာ ဝုဋ္ဌသကုလုဒါထိ သုတ်အပွင့်)

ဤသို့မေးသော် “မသိပါ” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ထိုယောကျ်ားကို ဤသို့ မေးကုန်ပြန်ရာ၏—

အချင်းယောကျ်ား သင်လိုချင် ချစ်ကြိုက်သော အလှမယ် (ဇနပဒကလျာဏီ) ကို ဤအမည်ရှိ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤအမျိုးအနွယ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အရပ်) မြင့်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အရပ်) နိမ့်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အလတ်စား (မမြင့်မနိမ့်) ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အသား) မည်း၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အသား) ဝါ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အသား) ညို၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤ (မည်သော) ရွာ၌နေ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤ (မည်သော) နိဂုံး၌ နေ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤ (မည်သော) မြို့၌ နေ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း သိပါ၏လော” ။

ဤသို့မေးသော် “မသိပါ” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ထိုယောကျ်ားကို ဤသို့ မေးကုန်ပြန်ရာ၏—

“အချင်းယောကျ်ား သင်သည် မသိမြော်ဖူးသူကို လိုချင် ချစ်ကြိုက်နေသလော” ။

ဤသို့မေးသော် “ဟုတ်ပါ၏” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောကျ်ား၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသောကောင်း ဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောကျ်ား၏ ကောင်းသည် အခြေအမြစ်မရှိသောစကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

ဤအတူပင် ပေါဋ္ဌပါဒ “အတ္တသည် စင်စစ်ချမ်းသာ၏၊ သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိ” ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ ယူလေ့ရှိကုန်သော ထိုသဏ္ဍာန်ဗျာဏတို့ကို ငါသည် ဤသို့ မေး၏—

“အသျှင်တို့ အတ္တသည် စင်စစ်ချမ်းသာ၏၊ သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးခြင်း မရှိဟု သင်တို့သည် ဤသို့ ဆိုလေ့ယူလေ့ရှိကုန်၏ ဟူသည်မှာ မှန်ပါသလော” ။

ဤသို့ ငါမေးသော် ထိုသူသည် “မှန်ပါ၏” ဟုဝန်ခံကုန်၏၊ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

“ သိမြင်၍ ဆိုလိုခြင်း ဖင်စစ် ချမ်းသာသော လောကကို သင်တို့ သိမြင်၍ နေကုန် သလော” ။

ဤသို့မေးသော် “သိမြင်၍ မနေကုန်ပါ” ဟုဆိုကုန်၏၊ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့မေး ပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ တစ်ည၌ဖြစ်စေ တစ်နေ့ဖြစ်စေ ညဉ့်ငက်ဖြစ်စေ နေ့ဝက်ဖြစ်စေ စင်စစ်ချမ်းသာသော အတ္တကို သင်တို့ကိုယ်တိုင် တွေ့သိနေကုန်သလော” ။

သုတ်]

ကေန်(နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း) တရားများ

ဤသို့မေးသော် “တေ့သိမနေပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏၊ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ ဇင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဤကား လမ်းတည်း ဤကား အကျင့်တည်းဟု သင်တို့ သိကုန်သလော။”

ဤသို့မေးသော် ‘မသိပါကုန်’ ဟု ဖြေဆိုကုန်၏၊ ငါသည်ထိုသူတို့ကို ဤသို့မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှ အချင်းတို့ စင်စစ် ချမ်းသာသော လောကကို မျက်မှောက်ပြု ရန် ကောင်းစွာကျင့်ကုန်လော့၊ ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်ကုန်လော့၊ အချင်းတို့ ငါတို့သည်လည်း ဤသို့ကျင့်ကုန်သောကြောင့် ဇင်စစ် ချမ်းသာသော လောကသို့ ရောက်ရကုန်၏” ဟု စင်စစ် ချမ်းသာသောလောကသို့ ရောက်ရှိနေသော နတ်တို့၏ ပြောဆိုသံကို သင်တို့ကြားရကုန်သလော။”

ဤသို့မေးသော် “မကြားရပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကား ဖြစ်နေသည်မဟုတ်လော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

၄၂၇။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဥပမာသော်ကား လမ်းမလေးခုဆုံရာ၌ ပြာသာဒ်(လက်)သို့ တက်ရန် လှေကားကို ပြုနေသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏၊ ထို(ယောက်ျား)ကို ဤသို့မေးကုန်ရာ၏—

“အချင်း ယောက်ျား ပြာသာဒ်(လက်)သို့ တက်ရန် လှေကားကို ပြုသော သင်သည် ထို ပြာသာဒ်ကို အရှေ့အရပ်၌ (ရှိ၏ ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ တောင်အရပ်၌ (ရှိ၏ ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ အနောက်အရပ်၌ (ရှိ၏ ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ မြောက်အရပ်၌ (ရှိ၏ ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ မြင့်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နိမ့်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း အလတ်စား (မနိမ့်မမြင့်) ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း သိပါ၏လော။”

ဤသို့မေးသော် “မသိပါ” ဟု ဖြေဆိုရာ၏၊ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့မေးမြန်းကုန်ရာ၏—

“အချင်း ယောက်ျား သင်သည်မသိမမြင်ရသော ပြာသာဒ်(လက်)သို့ တက်ရန် လှေကားကို ပြုသိသလော။”

ဤသို့မေးကုန်သော် “ဟုတ်ပါ၏” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကား သည် အခြေအမြစ် မရှိသောစကား ဖြစ်နေသည်မဟုတ်လော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

ဤအတူပင် ပေါဠပါဒ” အတ္တသည် စင်စစ်ချမ်းသာ၏။ သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိ” ဟု ဤသို့ဆိုလေ့ ယူလေ့ရှိကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါသည် ဤသို့မေး၏—

အသျှင်တို့ အတ္တသည် စင်စစ်ချမ်းသာ၏။ သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးခြင်းမရှိဟု သင်တို့သည် ဤသို့ ဆိုလေ့ ယူလေ့ရှိကုန်၏ ဟူသည်မှာ မှန်သလော”။

ဤသို့မေးသော် ထိုသူတို့သည် “မှန်ပါ၏” ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှု သင်တို့သည် စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို သိမြင်၍ နေကုန်သလော။

ဤသို့မေးသော် “သိမြင်၍ မနေပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှု တစ်ည၌ဖြစ်စေ တစ်နေ့ဖြစ်စေ ညှဉ်းဝက်ဖြစ်စေ နေ့ဝက်မြင်စေ စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို သင်တို့တွေ့သိနေကုန်သလော”။

ဤသို့မေးသော် “တွေ့သိနေပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့ မေးပြန်၏—

“အသျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်မှု စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဤကား လမ်းတည်း၊ ဤကား အကျင့်တည်းဟု သင်တို့သိကုန်သလော”။

ဤသို့မေးသော် “မသိပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ကို ဤသို့မေးပြန်၏—

“အသျှင် ထိုသို့ဖြစ်မှု ‘အချင်းတို့ စင်စစ်ချမ်းသာသော လောကကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကောင်းစွာကျင့်ကုန်လော့၊ ပြောင့်မတ်စွာ ကျင့်ကုန်လော့၊ အချင်းတို့ ငါသည်လည်း ဤသို့ ကျင့်ကုန်သောကြောင့် ငါစင်စစ်ချမ်းသာသောလောကသို့ ဖျောက်ရကုန်၏’ ဟု ငါစင်စစ်ချမ်းသာသော လောကသို့ဆောက်နေသော နတ်တို့၏ ပြောဆိုသံကို သင်တို့ကြားရကုန်သလော”။

ဤသို့မေးသော် “မကြားရပါကုန်” ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။

ပေါဠပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကားဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

သုတ်]

အတ္တဘောရခြင်း သုံးမျိုး

အတ္တဘောရခြင်း သုံးမျိုး

၄၂၈။ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္တဘောကို ရခြင်းတို့သည် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကိုရခြင်း၊ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကိုရခြင်း၊ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်း၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

ပေါဋ္ဌပါဒ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကိုရခြင်း ဟူသည်အဘယ်နည်း—

မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်သော အစာအာဟာရစားသောက်သော ခုပ်ရှိသော အတ္တဘောသည်ရှိ၏၊ ဤ(အတ္တဘောကိုရခြင်း)သည် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရခြင်းပေတည်း။

(ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း—

အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣဒန္တမချိုတဲ့သော (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ခုပ်ရှိသော အတ္တဘောသည် ရှိ၏၊ ဤ(အတ္တဘောကိုရခြင်း)သည် (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်းပေတည်း။

ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း—

ရုပ်မရှိသော သညာဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောသည် ရှိ၏၊ ဤ(အတ္တဘောကိုရခြင်း)သည် ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းပေတည်း။

၄၂၉။ ပေါဋ္ဌပါဒ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရခြင်းကိုလည်း ပယ်ရန် ငါသည် တရားကို ဟော၏။

“(ငါဟောသည့် အတိုင်း ကျင့်လတ်သော်) သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ)တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ပြုစင်စေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့” ဟု ငါဟော၏—

ပေါဋ္ဌပါဒ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ (ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော်) ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ပြုစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ)တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေရလတ္တံ့၊ သို့ရာတွင် နေရခြင်းသည်ကား ဆင်းရဲသည် ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဖြစ်ရာ၏။

၁။ အတ္တဘောကိုရခြင်း ဟူသည်မှာ ခန္ဓာကိုယ်ကိုရခြင်း၊ ခန္ဓာတို့၏ အသစ်ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။

ပေါဋ္ဌပါဒ ဤအရာကို ဤသို့ မမှတ်အပ်၊ ထိုသို့ကျင့်လတ်သော် ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ)တရားတို့သည်လည်း ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည်လည်း တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေရလတ္တံ့၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘ပါမောဇ္ဇ’ သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’သည်လည်းကောင်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ‘ပဿဒ္ဓိ’သည်လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’သည်လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’သည်လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း ‘သုခ’သည်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့။

၄၃၀။ ပေါဋ္ဌပါဒ(ဈာန်) ဝိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်းကိုလည်း ပယ် ရ ငါသည် တရားကို ဟော၏။

“(ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော်)သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော(ကိလေသာ တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော(သမထ ဝိပဿနာ)တရားတို့သည် တိုးပွားကုန် လတ္တံ့၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု ငါဟော၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်သော်လည်းဖြစ်ရာ၏-

(“ဟော သည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော်) ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော(သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလတ္တံ့၊ သို့ရာတွင် နေရခြင်းသည်ကား ဆင်းရဲသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဖြစ်ရာ၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ဤအရာကို ဤသို့မမှတ်အပ်၊ ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ)တရားတို့ သည်လည်း ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည်လည်း တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလတ္တံ့၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘ပါမောဇ္ဇ’ သည်လည်း ကောင်း၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’သည်လည်းကောင်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ‘ပဿဒ္ဓိ’ သည်လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’သည်လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’သည်လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း ‘သုခ’သည်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့။

၄၃၁။ ပေါဋ္ဌပါဒ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းကိုလည်း ပယ်ရန် ငါသည် တရားကို ဟော၏။

(“ငါဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော်) သင်တို့အား ညစ်ညူး စေတတ်သော ကိလေသာတရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ)တရား တို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့” ဟု ငါဟော၏။

ပေါဠပါဒ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏—

“ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော် ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော(သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလတ္တံ့၊ သို့ရာတွင် နေရခြင်းသည်ကား ဆင်းရဲသည်ဖြစ်သတ္တံ့” ဟု ဖြစ်ရာ၏။

ပေါဠပါဒ ဤအရာကို ဤသို့ မမှတ်အပ်၊ ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ)တရားတို့သည်လည်း ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော(သမထ ဝိပဿနာ)တရားတို့သည်လည်း တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေလတ္တံ့၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘ပါမောဇ္ဇ’ သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ သည်လည်းကောင်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ‘ပဿဒ္ဓိ’ သည်လည်းကောင်း၊ အောက်ပေးခြင်း ‘သတိ သည်လည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’ သည်လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း ‘သုခ’ သည်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့။

၄၃၂။ ပေါဠပါဒ တပါးသော သူတို့သည် ငါတို့ကို အကယ်၍ ဤသို့မေးကုန်ငြားအံ့—

“ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော် သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ဟု (ဝန်ခံ၍) အသျှင်တို့သည် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အကြင်(အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော ထိုအတ္တဘောရခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း” ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။

ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ထိုသူတို့အား ငါတို့သည် ဤသို့ ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏—

“ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သော သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ဟု (ဝန်ခံ၍) ငါတို့သည် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အကြင်(အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်း ထင်ရှားသော ထိုအတ္တဘောကို မုခြင်းဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း” ဟု ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏။

၁။ ဤကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရခြင်း၏ သရုပ်ကို အပိုဒ်(၄၂၃)၌ ဝေဖန်ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဤနေရာ၌ အကျဉ်းမျှသာ ပြတော်မူသည်။

၄၃၃။ ပေါဋ္ဌပါဒ တပါးသော သူတို့သည် ငါတို့ကို အကယ်၍ ဤသို့မေးကုန်ငြားအံ့-

“ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သော သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခု ဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု (ဝန်ခံ၍) အသျှင်တို့သည် (ဈာန်)စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အကြင်(အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း” ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။

ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ထိုသူတို့အား ငါတို့သည် ဤသို့ ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏-

“ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သော သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခု ဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု (ဝန်ခံ၍) ငါတို့သည် (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အကြင်(အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း” ဟု ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏။

၄၃၄။ ပေါဋ္ဌပါဒ တပါးသော သူတို့သည် ငါတို့ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့-

ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော် သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခု ဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု (ဝန်ခံ၍) အသျှင်တို့သည် ရုပ်မရှိသော အကြင်(အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ ရုပ်မရှိသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း” ဟု မေးကုန် ငြားအံ့။

ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ထိုသူတို့အား ငါတို့သည် ဤသို့ ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏-

“ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော် သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခု ဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု

၂။ ဤဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောရခြင်း၏ အရုပ်ကို အပိုဒ်(၄၂၇)၌ ဝေဖန်ဖော်ပြပြီးဖြစ်သော် ကြောင့် ဤနေရာ၌ အကျဉ်းမျှသာ ပြတော်မူသည်။

(ဝန်ခံ၍) ငါတို့သည် ရုပ်မရှိသော အကြင် အတ္တဘောရခြင်းကို ဝယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏။ ရုပ်မရှိသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း” ဟု ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏။

ပေါဠပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်(ငါတို့၏) စကားသည် အခြေအမြစ်ရှိသော စကားဖြစ်သည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် (အသျှင်တို့၏) စကားသည် အခြေအမြစ်ရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။

၄၃၅။ ပေါဠပါဒ ဥပမာသော်ကား ပြာသာဒ်(ထက်)သို့ တက်ရန် ထိုပြာသာဒ်အောက်၌ ပင် လှေကားကို ပြုနေသောယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးကုန်ရာ၏—

“အချင်းယောက်ျား ပြာသာဒ် (ထက်)သို့ တက်ရန် လှေကားကိုပြုသော ဆင်သည် ထိုပြာသာဒ်ကို အရွှေအရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍) လည်းကောင်း၊ တောင်အရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍) လည်းကောင်း၊ အနောက်အရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ မြောက်အရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍) လည်းကောင်း၊ မြင့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နိမ့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အလတ်စား (မမြင့် မနိမ့်)ဖြစ် ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း သိပါ၏လော” ဟု မေးကုန်ရာ၏။

ထို(အမေးခံရသော) ယောက်ျားသည် ဤသို့ ဖြေဆိုရာ၏—

“အချင်းတို့ ထိုပြာသာဒ်ကား ဤသည်ပင်တည်း၊ ထိုပြာသာဒ်(ထက်)သို့ တက်ရန် ထိုပြာသာဒ်၏ အောက်၌ပင် ငါသည် လှေကားကို ပြုနေပါ၏” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ပေါဠပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကားသည် အခြေအမြစ်ရှိသော စကားဖြစ်သည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏စကားသည် အခြေအမြစ်ရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။

၄၃၆။ ဤအတူပင် ပေါဠပါဒ တပါးသော သူတို့သည် ငါတို့ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့—

“ငါ့သျှင်တို့ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ။ပ။

၁။ ဤရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်း၏ သဗ္ဗင်္ဂကို အပိုဒ်(၄၂၇)၌ ဝေဖန်ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤနရာ၌ အကျဉ်းမျှသာ ဖြေတော်မူသည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော် သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ နှိပ်စက် ထူးသောညာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု (ဝန်ခံ၍) အသျှင်တို့သည် (ရှုပ်မရှိသော) အကြင် (အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ ရှုပ်မရှိသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း”ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။

ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ထိုသူတို့အား ငါတို့သည် ဤသို့ ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏—

“ငါ့သျှင်တို့ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်လတ်သော် သင်တို့အား ညစ်ညူးစေတတ်သော (ကိလေသာ) တရားတို့သည် ကင်းကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်စေတတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကိုလည်း ယခုဘဝ နှိပ်စက် ထူးသောညာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်လတ္တံ့ ဟု (ဝန်ခံ၍) ငါတို့သည် ရှုပ်မရှိသော အကြင် (အတ္တဘောရခြင်း)ကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ ရှုပ်မရှိသော ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း”ဟု ဖြေကြားနိုင်ပါကုန်၏။

ပေါဋ္ဌပါဒ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် (ငါတို့၏) ကောင်းသည် အခြေအမြစ်ရှိသောစကား ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဖြစ်လျှင် (အသျှင်တို့၏) စကားသည် အခြေအမြစ်ရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။

၄၃၇။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဆင်စရာသားစိတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား (ဈာန်) စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် အချည်းနှီးဖြစ်၏၊ ရှုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် အချည်းနှီးဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းတမ်း ထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ စင်စစ်ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား (ဈာန်) စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် အချည်းနှီးဖြစ်၏၊ ရှုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် အချည်းနှီးဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား (ဈာန်) စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ စင်စစ်ရှိ၏။

၀။ ဤအရာတို့၌ အချည်းနှီးဖြစ်၏ ဟူသည်မှာ မရှိဟု ဆိုလိုသည်။

အသျှင်ဘုရား ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းတမ်း ထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် အချည်းနှီးဖြစ်၏။ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် အချည်းနှီးဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ စင်စစ်ရှိ၏”ဟု လျှောက်၏။

စိတ္တ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကိုရ၏ဟု မခေါ်ဆိုအပ်။ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟုလည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

စိတ္တ (ဈာန်) စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟု မခေါ်ဆိုအပ်။ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟုလည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ (ဈာန်) စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

စိတ္တ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟု မခေါ်ဆိုအပ်။ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟုလည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၄၃၈။ စိတ္တ သင့်ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့—

“သင်သည် ရှေး(အတိတ်)အခါ၌ မဖြစ်ခဲ့သည်ကားမဟုတ် ဖြစ်ခဲ့သည်သာ မဟုတ်ပါလော၊ သင်သည် နောင်(အနာဂတ်)အခါ၌ မဖြစ်လတ္တံ့သည်ကားမဟုတ်၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်သာ မဟုတ်ပါလော၊ သင်သည် ယခု(ပစ္စုပ္ပန်)အခါ၌ ဖြစ်မနေသည်ကားမဟုတ်၊ ဖြစ်နေသည်သာ မဟုတ်ပါလော”ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။

စိတ္တ ဤသို့မေးခဲ့သော် သင်သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့—

“သင်သည် ရှေး(အတိတ်)အခါ၌ မဖြစ်ခဲ့သည်ကားမဟုတ်၊ ဖြစ်ခဲ့သည်သာ မဟုတ်ပါလော၊ သင်သည် နောင်(အနာဂတ်)အခါ၌ မဖြစ်လတ္တံ့သည်ကားမဟုတ်၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်သာ မဟုတ်ပါလော၊ သင်သည် ယခု(ပစ္စုပ္ပန်)အခါ၌ ဖြစ်မနေသည်ကားမဟုတ်၊ ဖြစ်နေသည်သာ မဟုတ်ပါလော”ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးသော် အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့—

ငါသည် ရှေး(အတိတ်)အခါ၌ ဖြစ်ခဲ့၏၊ မဖြစ်ခဲ့သည်ကား မဟုတ်ပါ။ ငါသည် နောင်(အနာဂတ်)အခါ၌ ဖြစ်ပါလတ္တံ့၊ မဖြစ်လတ္တံ့သည်ကား မဟုတ်ပါ။ ငါသည် ယခု(ပစ္စုပ္ပန်)အခါ၌ ဖြစ်နေပါ၏၊ ဖြစ်မနေသည်ကား မဟုတ်ပါ”ဟု ဖြေကြားပါအံ့။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးသော် အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

စိတ္တ သင့်ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့—

သင့်အား အကြင် အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ သင့်အား စင်စစ်ရှိသလော၊ အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိသလော၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိသလော။

သင့်အား အကြင် အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ သင့်အား စင်စစ်ရှိသလော၊ အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိသလော၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိသလော။

သင့်အား အကြင် ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ သင့်အား စင်စစ်ရှိသလော၊ အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိသလော၊ အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိသလော”ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။ စိတ္တ ဤသို့ မေးသော် သင်သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့—

“သင့်အား အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည် သင့်အား စင်စစ်ရှိသလော၊ အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိသလော၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိသလော။

သင့်အား အကြင်အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ သင့်အား စင်စစ်ရှိသလော၊ အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိသလော၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိသလော။

သင့်အား ယခုအခါ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ သင့်အား စင်စစ်ရှိသလော၊ အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိသလော၊ အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိသလော”ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးသော် အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့—

“ငါ့အား အကြင် အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ ထိုအခါ၌ ငါ့အား စင်စစ်ရှိခဲ့၏။ အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိပါ။ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိပါ။

ငါ့အား အကြင် အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ ထိုအခါ၌ ငါ့အား စင်စစ်ရှိလတ္တံ့ ၊ အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိပါ။ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိပါ။

ယခုအခါ ငါ့အား အကြင် ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာ ငါ့အား စင်စစ်ရှိ၏။ အတိတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်ကား မရှိပါ။

သုတ်]

အတ္တဘောရခြင်းသုံးမျိုး

၂၂၆

အနာဂတ် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း မရှိပါ” ဟု ဖြေကြားပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးသော် အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

၄၃၉။ စိတ္တ ဤအတူသာလျှင် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အတ္တဘောကိုရ၏ ဟု မခေါ်ဆိုအပ်။ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကိုရ၏ ဟုလည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရ၏ ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

စိတ္တ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ။ပ။

စိတ္တ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟု မခေါ်ဆိုအပ်။ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရ၏ ဟုလည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၄၄၀။ စိတ္တ ဥပမာသော်ကား နွားမမှ နို့ရည်၊ နို့ရည်မှ နို့ခမ်း၊ နို့ခမ်းမှ ဆီဥ၊ ဆီဥမှ ထောပတ်၊ ထောပတ်မှ ထောပတ်ကြည် ဖြစ်၏။ (ထိုတွင်) နို့ရည်ဖြစ်သောအခါ နို့ခမ်းဟူ၍မခေါ်ဆိုအပ်။ ဆီဥဖြစ်သောအခါ ဆီဥဟူ၍လည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထောပတ်ဟူ၍လည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထောပတ်ကြည် ဟူ၍လည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ နို့ရည်ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

နို့ခမ်းဖြစ်သောအခါ ။ပ။ ဆီဥဖြစ်သောအခါ။ ထောပတ်ဖြစ်သောအခါ။ ထောပတ်ကြည်ဖြစ်သောအခါ နို့ရည်ဟူ၍ မခေါ်ဆိုအပ်။ နို့ခမ်းဟူ၍လည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ဆီဥ ဟူ၍လည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထောပတ် ဟူ၍လည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ ထောပတ်ကြည်ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

စိတ္တ ဤအတူသာလျှင် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ။ပ။

စိတ္တ(ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ။ပ။

စိတ္တ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟု မခေါ်ဆိုအပ်။ (ဈာန်)စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟုလည်း မခေါ်ဆိုအပ်။ ထိုအခါ ရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို ရ၏ဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

စိတ္တ ဤ (အတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသော) အရာတို့သည် လောကအမည်များ၊ လောကအဆိုများ၊ လောကအခေါ်အဝေါ်များ၊ လောကပညတ်များ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းအမည်ပညတ်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်မှု၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဟောတော်မူ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၄၄၁။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝေဠုပါဒပရိဒိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိ အမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်ဟု အမိုက်မောင့်၌ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းကြောင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရား တော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကားဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ဆင်ဆရာသားစိတ္တ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းခြင်း

၃၄၂။ ဆင်ဆရာသား စိတ္တသည်ကား မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရား တော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်ဟု အမိုက်မောင့်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင် ဘုရား ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလို ပါ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

၄၄၃။ ဆင်ဆရာသား စိတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကိုရ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရ၏။ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာသေးမီ ဆင်ဆရာသား အသျှင်စိတ္တသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ် ခာသို့ ကပ်၍ မမေ့လျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်၍ နေ၏။ ထိုသို့ နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာဝင်သော အမျိုးသားများလိုလား ကြသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ ပဋိသန္ဓေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအလိုငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။ ဆင်ဆရာသား အသျှင်စိတ္တသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်တော်မူလေ၏။

ကိုးခုမြောက်သော ပေါဋ္ဌပါဓ သုတ်ပြီး၏။

၁၁-သုဘသုတ်

သုဘလုလင်ဝတ္ထု

၄၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံ၍ မကြာသေးမီ သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အာရာမ် ဇေတဝန်(ကျောင်းတိုက်)၌(သီတင်းသုံး)နေထော် မှု၏။

၄၄၅။ ထိုစဉ်အခါ၌ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ကိစ္စတခုဖြင့် တည်းခိုနေ၏။

ထိုအခါ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် သူငယ်တယောက်ကို ခေါ်၍(ဤသို့) ပြောဆို၏-

“သူငယ် လာလော့ သင်သည် အာနန္ဒာရဟန်းတော်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့စကားဖြင့် အာနန္ဒာရဟန်းတော်အား အနာကင်းကြောင်း၊ ရောဂါကင်းကြောင်း၊ ကျန်းမာကြောင်း၊ သန်စွမ်းကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလျှောက်လေလော့၊ တောဒေယျ ၏ သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား အနာကင်းကြောင်း၊ ရောဂါကင်း ကြောင်း၊ ကျန်းမာကြောင်း၊ သန်စွမ်းကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏” ဟု လျှောက်လေလော့၊ ထို့ပြင် ‘အသျှင်အာနန္ဒာသည် အစဉ်သနားဖြင့် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်’ ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်ထားလေလော့” ဟူ၍ ပြောဆို၏။

၄၄၆။ “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုသူငယ်သည် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်အား ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသေ (နှုတ်ဆက်)ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ထိုသူငယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား အနာကင်းကြောင်း၊ ရောဂါကင်းကြောင်း၊ ကျန်းမာကြောင်း၊ သန်စွမ်းကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း များကို မေးလိုက်ပါ၏။ ထို့ပြင် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အစဉ်သနားသဖြင့် တောဒေယျ၏ သား သုဘလုလင်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပါရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်ဟု ဤသို့ လည်း လျှောက်လိုက်ပါ၏” ဟူ၍ လျှောက်၏။

၄၄၇။ ဤသို့လျှောက်သော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုသူငယ်အား ဤကားကို ဆို၏-

“သူငယ်(ချဉ်းကပ်ရန်)အခါ မသင့်သေး၊ ငါသည် ယနေ့ ဆေးအနည်းငယ်သောက် ထား၏၊ နက်ဖန် အခါအခွင့်ကို ထောက်ချင့်၍ ချဉ်းကပ်ကောင်း ချဉ်းကပ်နိုင်ပါလိမ့် မည်”ဟု ဆို၏။

“အသျှင် ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုသူငယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဝန်ခံ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင် အား ဤကောင်းကို ဆို၏-

“အကျွန်ုပ်ထို့သည် အသျှင်စကားဖြင့် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် အသျှင် အာနန္ဒာကို အနာကင်းကြောင်း၊ ဧဝဂါကင်းကြောင်း၊ ကျန်းမာကြောင်း၊ သန့်စွမ်း ကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏။ ထို့ပြင် အသျှင်အာနန္ဒာ သည် အစဉ်သနားသဖြင့် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်လိုက်ပါ၏ ဟူ၍ ထိုအသျှင်အာနန္ဒာ အား လျှောက်ခဲ့ပါကုန်၏။

အသျှင် ဤသို့ လျှောက်သော် အာနန္ဒာရဟန်းတော်သည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကား ကို ဆိုလိုက်ပါ၏။ “သူငယ်(ချဉ်းကပ်ရန်)အခါမသင့်သေး၊ ငါသည် ယနေ့ ဆေးအနည်း ငယ်သောက်ထား၏၊ နက်ဖန် အခါ အခွင့်ကို ထောက်ချင့်၍ ချဉ်းကပ်ကောင်း ချဉ်းကပ် နိုင်ပါလိမ့်မည်”ဟု ဆိုလိုက်ပါ၏”ဟူ၍ ဆို၏။

“အချင်း(သူငယ်)ဤမျှဖြင့်လည်း ထိုကိစ္စပြီးပါပြီ၊ အကြောင်းသော်ကား ထိုအသျှင် အာနန္ဒာသည် နက်ဖန် ချဉ်းကပ်တော်မူရန် ခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်ပေ၏” ဟု(သုဘလုလင်က) ဆို၏။

၄၄၇။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုညဉ့်လွန်ပြီးနောက် နံနက်အချိန်၌(သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် စေတကမည်သော နောက်ပါ၊ရဟန်းနှင့်အတူ တောဒေယျ ၏ သား သုဘလုလင်၏အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြင်ထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ တောဒေယျ၏သားသုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင် အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ(နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် တောဒေယျ ၏သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ထံပါး၌ နေ၍ အနီး၌ အမြဲ ရှိသော အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အကြင်တရား တို့ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင်တရား၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထိုတရားတို့ကို အသျှင်အာနန္ဒာသည် သိတော်မူရာပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အဘယ်တရားတို့ကို ချီးကျူးလေ့ရှိပါသ နည်း၊ အဘယ်တရားတို့၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေပါသနည်း၊ သက်ဝင်ပါစေ သနည်း၊ တည်စေပါသနည်း”ဟု လျှောက်၏။

၄၄၉။ လုလင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို ချီးကျူးမူလေ့ရှိ၏။ ဤ (သုံးပါးသော ခန္ဓာ) တို့၌လည်း ဤလူ့အပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေတော် မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။

အဘယ် (ခန္ဓာ) သုံးပါးတို့ကို ချီးကျူးတော်မူလေ့ရှိသနည်း။ လုလင် မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာ သီလအစုကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာ သမာဓိအစုကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်သော ပညာက္ခန္ဓာ ပညာအစုကို လည်းကောင်း ဤ သုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို ထိုမြတ် စွာဘုရားသည် ချီးကျူးမူလေ့ရှိ၏။ ဤ (သုံးပါးသော ခန္ဓာ) တို့၌လည်း ဤ လူ့အပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်တော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။

သီလ အစု

၄၅၀။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အကြင်(သီလက္ခန္ဓာ)ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ)၌လည်း ဤလူ့အပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည် စေ၏။ ထိုမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာကား အဘယ်ပါနည်း။

လုလင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (ဇလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စာရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်း သော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမ တတ်သည့် အတုပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော (အစွာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗကမ္မာနှင့်တကွသော များလှများနှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟော ကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း၊ အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဗ္ဗိနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

ထိုတရားတော်ကို သူ့ကြွယ်သည်လည်းကောင်း၊ သူ့ကြွယ်သားသည်လည်းကောင်း အခြား ဗာတ်တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည်လည်းကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသည့် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကို ရသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

“လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျန်းမြောင်း၏။ (လီလေသာ) မြူထရာ လမ်း ကြောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤ မြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပတ်သစ်နှင့်တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသောဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏။ အကျင့် အာစာရ ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ကောင်းသော ကာယကံ ငစိကံနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိ၏ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်း၏)။ စားဖွယ်၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိ၏။ မောက်မေ့ခြင်း သတိ ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္မဇေ' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရောင့်ရဲလွယ်၏။

၄၅၁။ လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ လုလင် ဤ (လောက)၌ ရဟန်းသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။

လုလင် ရဟန်းသည် ယင်း အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

[ထိုမှ နောက်၌ အလုံးစုံကို ချဲ့အပ်၏]

ထိုပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍လျှူသောသုံးဆောင် ဖွယ်တို့ကို သုံးသော်ကြပြီးလျှင် များသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအထတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

နတ်ကို ခြင်း တောင်းဆုပြည့်၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း ဘုတ်တစ္ဆေအထတ်ကို လှေကျင့်ခြင်း မြေအိမ်၌ နေ၍ သင်အပ်သော အတတ်ကို လှေကျင့်ခြင်း (ပဏ္ဍိတ်ကို) ယောကျ်ားဖြစ်စေခြင်း (ယောကျ်ားကို) ပဏ္ဍိတ်ဖြစ်စေခြင်း မြေကြန်အတတ်ကို လှေကျင့်ခြင်း ဆောက်လုပ်မည့်မြေရာ၌ အစီအရင်ပြုခြင်း ခံတွင်းဆေးခြင်း ရေချိုးစေခြင်း မီးပူဇော်ခြင်း ပျိုအန်စေခြင်း ဝမ်းသက်စေခြင်း (သလိပ်စသည့် ဒေါသတို့ကို) အထက်သို့လှန်စေခြင်း အောက်သို့လျှောစေခြင်း ဦးခေါင်းမှ (သွေးစသော ဒေါသတို့ကို) ထွက်စေခြင်း နားဆီချက်ခြင်း မျက်စဉ်းဆီချက်ခြင်း နှာနှုတ်ခြင်း ထက်သော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း ဆေးသော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း တိမ်သလာကို ဆေးကုခြင်း ခွဲစိတ်ကုသခြင်း သူငယ်နာ ဆေးကုခြင်း မူလဆေးတို့ကိုပေးခြင်း အနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ချိုခြင်း ဤသည်တို့တည်း။

၁။ သွားလာစင်ထွက် ဆက်ဆံရန် သင့်လျော်သော အရပ်ပုဂ္ဂိုလ်စသည်။

(ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

လုလင် ယုံပြုလည်း အချို့သော အသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသောအသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

နတ်ကိုးခြင်း ပေ၀င်းဆုပြု၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း။။။။။ ဖုနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ချီခြင်း ဤသည်တို့တည်း။

ရဟန်းသည် ယင်းသို့ မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သောဖိလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထို (ရဟန်း)၏ သီလပေတည်း။

၄၅၂။ လုလင် စင်စစ်မှုကား ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလ စောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ၊ လုလင် အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရန်သူကိုပယ်ပြီးသော မင်းသည် ရန်သူနှင့် စပ်၍ မည်သည့်အကြောင်း ကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့်စပ်၍မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ၊ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသောချမ်းသာကို ခံစား၏။ လုလင် ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

၄၅၃။ လုလင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ)ကို ချီးကျူးလေ့ရှိတော် မူ၏။ အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ)၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ငင် စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။ ထိုမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာကား ဤသည်ပင်တည်း။ သို့ရာတွင် ဤ(သာသနာတော်)၌ ဤ(သီလက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ကား ရှိသေးသည် သာတည်း။

အံ့ဩဖွယ် ရှိပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ မဖြစ်ပူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ အသျှင်အာနန္ဒာ ထို့မှတ်သော သီလက္ခန္ဓာသည် မပြည့်စုံသည်မဟုတ် ပြည့်စုံပါပေ၏။ အသျှင် အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော သီလက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်)မှ အပ တပါးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၌ မမြင် (မတွေ့) ရပါ။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်မှ) အပ တပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိ (သန္တာန်)၌ မြင်(တွေ့) ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသူတို့သည် ထိုမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် ဝမ်းမြောက် ကျေနပ်နေ ကုန်ရာ၏။ “ဤမျှလောက်ဖြင့် ပြည့်စုံပြီ။ ဤမျှလောက်ဖြင့် (ပြုဖွယ်ကိစ္စကိ) ပြုပြီးပြီ။ ငါတို့သည် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကိုရပြီ။ ဤ (သီလက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ငါတို့အား မရှိတော့ပြီ”ဟု (ဝမ်းမြောက်ကျေနပ်နေကုန်ရာ၏)။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤ (သာသနာတော်)၌ (ဤသီလက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ သည်ကား ရှိသေးသည်သာတည်း ဟု မိန့်တော်မူတိ၏။

သမာဓိအစု

၄၅၄။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုတသျှင်ဂေါတမသည် အကြင် (သမာဓိက္ခန္ဓာ)ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင် (သမာဓိက္ခန္ဓာ)၌လည်း ဤသူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထုံမြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာသည် အဘယ်ပါနည်း။

လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိသနည်း (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းသနည်း)။ လုလင် ဤလောက၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုမြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုမြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထိုကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုမြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုမြေကို စောင့်စည်း၏။ စက္ခုမြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ကို ကြားသော်။ ပ။ နှာခါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ကို နှမ်းသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ကို ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘော ‘ဗျောရုံ’ကို သိသော် (မိန်းမ ယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထိုကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏။ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထို (ရဟန်း)သည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ လုလင် ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိပေ၏ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းပေ၏)။

၄၅၅။ လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ လုလင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရွှေသို့တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရှုကြည့်ရာ တခောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခ၌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သေဖက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ လုလင် ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

၄၅၆။ လူလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်သနည်း။ လူလင် ဤဘာသာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့် အတူပါ၏ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တစ်ပါးတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။ လူလင် အတောင်ရှိသောငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံဘိသကဲ့သို့ လူလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာရှိသဖြင့်) တစ်ပါးတည်း ယူပြီးဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။ လူလင် ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်ပေ၏။

၄၅၇။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာ ‘သီလအစု’နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့ခြင်းသတ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ တော သစ်ပင်ရင်း တောင် ချောက် တောင်ခေါင်း သင်းချိုင်း တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်သယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှူသတ်ကို ဖြစ်စေပျက် ထိုင်၏။

၄၅၈။ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော) လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကိုပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသောဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကိုပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံလွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတဖန် ပပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ကိုပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မပျံလွင့်သည်ဖြစ်၍နေ၏။ ပျံလွင့်ခြင်းဥဒ္ဓစ္စ နောင်တတဖန် ပပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကိုပယ်၍ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တံဆိပ်တို့၌ သို့လောသို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။

၄၅၉။ လူလင် ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ရာ၏။ ထိုသူ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးကုန်ရာ၏။ ထိုသူသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရာ၏။ ထိုသူအား သားမယား ကျွေးမွေးရန်အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ ထိုငါ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကုန်၏။ ငါသည် အဟောင်းဖြစ်သောကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ခဲ့ရ၏။ ငါ့အား သားမယားကျွေးမွေးရန် အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်သေး၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို(ကြွေးကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။
ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၄၆၀။ လုလင် ဥပမာ တမျိုးသော်ကား အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရသော
ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်မရှိရာ၊
ထိုသူ၏ကိုယ်၌ အားလည်းမရှိရာ။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ရာ၏။
ထိုသူသည် ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်ရှိရာ၏။ ထိုသူ၏ကိုယ်၌ အားလည်းရှိရာ၏။ ထိုသူအား
ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေး၌ အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော
သူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်မရှိခဲ့။ ငါ၏ကိုယ်၌ အားလည်းမရှိခဲ့။ ထို
ငါသည် ယခုအခါ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ခဲ့၏။ ငါ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်ရှိ၏။ ငါ၏
ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (အနာကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။
ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၄၆၁။ လုလင် ဥပမာတမျိုးသော်ကား နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့ခံရသော ယောက်ျားသည်
ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နှောင်အခါ၌ ထိုနှောင်အိမ်မှ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ရာ၏။
ထိုသူအား စည်းစိမ်လည်း အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းမရှိရာ။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့ခံခဲ့ရ၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုနှောင်အိမ်မှ
ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ခဲ့ရ၏။ ငါ့အား စည်းစိမ်လည်း အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီး
ခြင်း မရှိ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို(နှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်း)အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။
ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၄၆၂။ လုလင် ဥပမာ တမျိုးသော်ကား (မိမိကိုယ်ကို) မိမိမစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့
စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နှောင်အခါ၌
ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ရာ၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိမစိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့
သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက (မိမိကိုယ်ကို) မိမိမစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိ
ရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခု ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခဲ့၏။
(မိမိကိုယ်ကို) မိမိမစိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သော
လွတ်လပ်သူဖြစ်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို(လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။
ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၄၆၃။ လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် အစာခေါင်းပါးသော ဘေးရန် ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားရောက်၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရွေးက အစာခေါင်းပါး၍ ဘေးရန်ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို(ငြိမ်းချမ်းရာသို့ ရောက်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ငမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၄၆၄။ လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ကြွေးကဲ့သို့ အနာရောဂါကဲ့သို့ နှောင်အိမ်ကဲ့သို့ ကျန်အမြင်ကဲ့သို့ ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကဲ့သို့ မိမိ၌ မပယ်ရသေးကုန်သော ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါးတို့ကို ကောင်းစွာမြင်၏။

၄၆၅။ လုလင် ကြွေးကင်းခြင်းကဲ့သို့ အနာရောဂါကင်းခြင်းကဲ့သို့ နှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်း ကဲ့သို့ လွတ်လပ်သူဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းရာအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့ လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်၏။

၄၆၆။ မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါး ပယ်ပြီးဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပိတိ’သည် ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ပဌမဈာန်

၄၆၇။ ထို(ရဟန်း)သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွဖြစ်သော ‘နီဝရဏ’ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောနှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပိတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ‘နီဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပိတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် စိတ္တဝေ၏။ အလုံးစုံစိတ်ဝေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ ‘နီဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပိတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် ထိုရဟန်း ၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည်လည်းကောင်း ရေချိုးပေးသူ၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးကသယ်မှုန်တို့ကို ပြေးပြီးလျှင် ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက် အခဲပြုရာ၏။ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန်အခဲသည် အစေးဖြင့် စိမ့်ဝင်လျက်ရှိရာ၏။ အစေးဖြင့် ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိရာ၏။ အတုတူအပြင်၌ အစေးဖြင့် ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ၏။ ယိုကျခြင်းသည် မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော 'နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော အကြင်ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ 'နိဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤ(ပဌမဈာန်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

ဒုတိယဈာန်

၄၆၈။ လုလင် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပိတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ ထိုရေအိုင်၏ အရှေ့အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ အနောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ မြောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန်မှန်မှန်သည်ထက်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ၊ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေယဉ်သည် စိမ့်ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကိုပင်လျှင် အေးမြသောရေဖြင့် စိုစွတ်စေရာ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေရာ၏။ ပြည့်စေရာ၏။ ပျံ့နှံ့စေရာ၏။ အေးမြသောရေဖြင့် ထိုရေအိုင်တလုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ပ။

လုလင်ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။အကြင်ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍
နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ဟည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်-
ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။
တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း
၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤ(ဒုတိယဈာန်)သည်လည်း ထိုရဟန်း
၏ သမာဓိပေတည်း။

တတိယဈာန်

၄၆၉။ လုလင် တစ်ဖန် ထုံပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိကိုလည်း မတပ်
မက်ခြင်းကြောင့် သတိသဗ္ဗဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျှင်နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း
'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင်တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို လျစ်လျူရှုသူ သတိ
ရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူပု အရိယာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ရဟန်းသည်)
ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ
ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။
နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သော
နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်လည်း ဥပ္ပလ္လင်္ဂကြာတော၌လည်းကောင်း ပဒုမာကြာတော၌လည်း
ကောင်း ပုဏ္ဏရိက် ကြာတော၌လည်းကောင်း ဥပ္ပလ္လင်္ဂကြာအချို့တို့သည်လည်းကောင်း ပဒုမာ
ကြာအချို့တို့သည်လည်းကောင်း ပုဏ္ဏရိက်ကြာအချို့တို့သည်လည်းကောင်း ရေ၌ပေါက်ကုန်၏။
ရေ၌ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်။ ရောက်၌မြှုပ်၍မြိုးကုန်၏။ ထိုကြာတို့သည်
အချားအရင်းတိုင်အောင် အေးမြသောရေဖြင့်စိုစွတ်ကုန်၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်ကုန်၏။ ပြည့်ကုန်၏။
ပြန့်နှံ့ ကုန်၏။ ထိုဥပ္ပလ္လင်္ဂကြာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတို့၏ အစိတ်အပိုင်းအလုံးစုံ၌ အေးမြသော
ရေဖြင့် မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ပ။

လုလင် ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အကြင်
တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိ
ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။
နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သော
နေရာအနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤ(တတိယဈာန်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

စတုတ္ထဈာန်

၄၇၀။ လုလင် တစ်ဖန်ထုံပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်
လည်းကောင်း ရွှေဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်
လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်လည့် သတိ။

။ပ။ ဥပ္ပလ္လင်္ဂ-ကြာဖြင့် ကြာနီ ကြာညို

စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း
ဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် ပြုန့်နှံ့စေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် မပြုန့်နှံ့
သော နေရာအနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ
(တစ်ကိုယ်လုံး) ဖြူ၍ ထိုင်နေသည်ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ဖြူသောအဝတ်ဖြင့်
မပြုန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ။။

လုလင် ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရွှေဦးကပင်
လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၌ ဆုပ်နှစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ
မရှိသော လှစ်လျှူမှုမှ 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိဇာတိ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော အကြင်
စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်
ပြုန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့် မပြုန့်နှံ့သော
နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤ(စတုတ္ထဈာန်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

၄၂၁။ လုလင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်(သမာဓိက္ခန္ဓာ)ကို ချီးကျူးလေ့ရှိတော်
မူ၏။ အကြင်(သမာဓိက္ခန္ဓာ)၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်
စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။ ထိုမြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာကား ဤသည်ပင်တည်း။ သို့ရာတွင်
ဤ(သာသနာတော်)၌ (ဤသမာဓိက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ကား ရှိသေးသည်
သာတည်း။

အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ အသျှင်
အာနန္ဒာ ထိုမြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာသည် ပြည့်စုံသည်မဟုတ် ပြည့်စုံပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ
အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်)မှ အပ
တစ်ပါးသော သမာဓိပြာဟုဏ်တို့၌ မမြင် (မတွေ့) ရပါ။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ ပြည့်စုံသော
မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာကို ဤ(သာသနာတော်)မှ အပ တစ်ပါးသော သမာဓိပြာဟုဏ်တို့သည်
မိမိ(ထိုသန္တာန်)၌ မြင်(တွေ့) ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသူထို့သည် ထိုမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် ဝမ်းမြောက်
ကျေနပ်နေကုန်ရာ၏။ "ဤမျှလောက်ဖြင့် ပြည့်စုံပြီ၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် (ပြုဖွယ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးပြီ၊
ငါ့သို့သည် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ရပြီ၊ (ဤသမာဓိက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော တစ်စုံတစ်ခုသော
ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ငါ့အား မရှိတော့ပြီ" ဟု ဝမ်းမြောက်ကျေနပ်နေကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်
အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤသာသနာတော်၌ (ဤသမာဓိက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ
သည်ကား ရှိသေးသည်သာတည်း ဟု မိန့်တော်မူတိ၏။

၁။ ပါဠိ၌ 'ဟတ္ထံ' ဟု ရှိသော်လည်း အတိုင်း ပြန်ဆိုထားသည်။

ပညာအစု

၄၇၂။ အဆျင်အာနန္ဒာ ထိုအဆျင်ဂေါတမသည် အကြင်(ပညာကုန္ဒာ)ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင်(ပညာကုန္ဒာ)၌လည်း ဤလူ့အပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထိုမြတ်သောပညာကုန္ဒာကား အဘယ်ပါနည်း။

စိပဿနာဉာဏ်

ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ နောက်လတ်သော် ထိုဂဟန်းသည်(စိပဿနာ)ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုဂဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏-

“ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏။ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေး ဖြစ်၏။ ဝေတို့မှ ပေါက်ဖွား၏။ ထမင်းမုန့်တို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ မမြဲခြင်း ပျက်သပ်ပေးခြင်း” ဆုပ်နယ်ပေးမခြင်း ပြုကဲ့ခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ ငါ၏ ဤဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကုယ်)၌ မှီတယ်၏။ ဤ(ကုယ်)၌ ဆက်ပပ်၏”ဟု သိ၏။

လူလင် ဥပမာသော်ကား အလွန်တောက်ပသော အမျိုးမုန့်သော ရှစ်မြောင့်ရှိသော ကောင်းစွာပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော အရည်ကောင်းသော အထူးကြည်လင်သော နောက်ကျူကင်းသော (သွေးခြင်းဖောက်ခြင်းစသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည် ရှိရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)၌ ညှိသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နီသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နှိုသော ချည်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ဝါဖြော့သော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း တပ်ထားရာ၏။ ထို(ဝေဠုရိယကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)ကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် လက်၌တင်ထား၍ (ဤသို့) ဆင်ခြင်ရာ၏-

“ဤ(ဝေဠုရိယကြောင်မျက်ရွဲရတနာ)သည် အလွန်တောက်ပ၏။ အမျိုးမုန့်၏။ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ ကောင်းစွာပြုပြင်ပြီးဖြစ်၏။ အရည်ကောင်း၏။ အထူးကြည်လင်၏။ နောက်ကျူကင်း၏။ (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်းစသော အခြင်းအရာ) အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို(ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာ)၌ ဤ ညှိသော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤဝါသော ချည်ကိုတပ်ထား၏။ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤနီသောချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤနှိုသောချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤဝါဖြော့သော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း။” ဆင်ခြင်ရာ၏။

၁။ သုဇ္ဈန်၊ ပျောက်စေခြင်းငှါ ယေဝဉ်က နံ့သာဖြင့် ပွတ်ပေးရခြင်းကိုဆိုသည်။

လုလင် ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏-

“ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏၊ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏၊ မိဖထို့မှ ပေါက်ပွား၏၊ ထမင်းခုံ ထို့ဖြင့် ကြီးပွား၏၊ မမြဲခြင်း ပွတ်သပ်ပေးရခြင်း ဆုပ်နယ်ပေးရခြင်း ပြိုကွဲခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောင့်၏၊ ငါ၏ ဤဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ(ကိုယ်)၌ မှီတယ်၏၊ ဤ(ကိုယ်)၌ ဆက်စပ်၏” ဟု သိ၏။

လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပ။ ဤ(ကိုယ်)၌ ဆက်စပ်၏ ဟု သိ၏၊ ဤ (ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမြင်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်

၄၇၃။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း ‘မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်’ အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထို (ရဟန်း)သည် ဤ(မိမိ)ကိုယ်မှ တစ်ပါးသော ရုပ်ရှိသော စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချိုတဲ့သော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူဆံမြက်မှ အညွန့်တံကို နုတ်ထု၏၊ ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏-

“ဤကား ဖြူဆံမြက်တည်း၊ ဤကား အညွန့်တံတည်း၊ ဖြူဆံမြက်ကား တခြား အညွန့်တံကား တခြားတည်း၊ ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင် အညွန့်တံကို နုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် သန်လျက်ကို အအိမ်မှ ထုတ်ထု၏၊ ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရ၏-

“ဤကား သန်လျက်တည်း၊ ဤကား အအိမ်တည်း။ သန်လျက်ကား တခြား အအိမ်ကား တခြားတည်း၊ အအိမ်မှသာလျှင် သန်လျက်ကို ထုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အရေခွံမှ မြေကို ထုတ်ထု၏၊ ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏-

“ဤကား မြွေဟည်း၊ ဤကား အရေတည်း၊ မြွေကားတခြား အရေကားထခြား တည်း၊ အရေခုံမှသာလျှင် မြွေကို ထုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လက်သော် ဖြူစင်လက်သော် ညစ်ကြေးမင်္ဂလက်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ နောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း ‘မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်’ အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ပ။ ဤ(မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာ

၄၇၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ နောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်း ‘ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာ’ အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏။ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ထင်ရား ဖြစ်စေ ၏။ ကိုယ်ပျောက်စေ၏။ နှစ်တစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တဖက် သို့မသိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်းမကဲ့စေဘဲ မြေ၌ ကဲ့သို့ သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလနေထိုင်ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ဆိုးထိန်းသည်သည်လည်းကောင်း အိုးထိန်း၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း မြေကိုညက်စွာ နယ်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ အိုးခွက်အမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ဆင်စွယ်ပန်းပုသည်လည်းကောင်း ဆင်စွယ်ပန်းပု၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ဆင်စွယ်ကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ဆင်စွယ်ထည်ကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းတိမ်သည်သည် လည်းကောင်း ရွှေပန်းတိမ်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ရွှေကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ရွှေထည်ကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

လုလင် ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ နောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် တန်ခိုး

ဖန်ဆင်းခြင်း 'ဣဒ္ဓိဝိညေဏ်' အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုသတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း) သည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ ဇာန်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သား၏။ ပ။ ပြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ဤ (ဣဒ္ဓိဝိညေဏ်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်

၄၇၅။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည်။ ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏ နားထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏နားနှင့် တူသော ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။

လုလင် ၃ မာသော်ကား ခရီးရှည်သွားသော ယောက်ျားသည် စည်ကြီးသံ မုရိုးစည်သံ ခရသင်းသံ ထက်စည်သံ ပတ်တာသံများကို ကြားရ၏။ ထို (ယောက်ျား)သည် ဤသို့ သိရ၏ -

“ဤကား စည်ကြီးသံ၊ ဤကား မုရိုးစည်သံ၊ ဤကား ခရသင်းသံ၊ ဤကား ထက်စည်သံ၊ ဤကား ပတ်တာသံတည်း” ဟု သိရ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ ပ။

လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင် ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏ နားထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏နားနှင့် တူသော ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။ ဤ (ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

စေတောပရိယဉာဏ်

၄၇၆။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်ပတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် (သူတပါးတို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော 'စေတောပရိယ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ဟုသိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့် တကွသော စိတ်ဟုသိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း

အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ်ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့် တကွသောစိတ်ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ဟုသိ၏။ ကျယ်သော 'သိခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျယ်သော 'သိခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ'စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်'စိတ်ဟုသိ၏။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်'စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္ဇတ္တရ'စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္ဇတ္တရ'စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနတ္တရ'စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ'စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ'စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်သော အလှပြင်လေ့ရှိသော မိန်းမပျိုသည် လားကောင်း ယောက်ျားပျိုသည်လားကောင်း သန့်ရှင်းဖြူစင်သော မှန်၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုလတ်သော် (မှီစသော) အပြောက်အစွန်းရှိသည်ကို (မှီစသော) အပြောက်အစွန်းရှိ၏ဟု သိရာ၏။ (မှီစသော) အပြောက်အစွန်းမရှိသည်ကို(မှီစသော) အပြောက်အစွန်းမရှိဟု သိရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလှင် ရဟန်းသည်။ပ။

လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင် (သူ့တပါးတို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော 'စေတောပရိယ'ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ဟပ်မော်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း ဟပ်မော်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ဟုသိ၏။ပ။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ဟုသိ၏။ ဤ (စေတောပရိယဉာဏ်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်

၄၇၇။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် မရား၌ဖြစ်မှီးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ပွားသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း -

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂပါဠိတော် ခြန်မာခြန်

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝထစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဤမည်သောဘဝ၌ ငါသည် ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။

လုလင် ဥပမာလောကား ယောက်ျားသည် မိမိရွာမှ တပျားသောရွာသို့ သွားရာ၏၊ ထိုရွာမှလည်း ဘဝါးသောရွာသို့ သွားရာ၏၊ ထို (ယောက်ျား)သည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာရာ၏၊ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံပြုရ၏-

“ငါသည် မိမိရွာမှ ဤမည်သော ရွာသို့ သွားခဲ့၏၊ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရင်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏၊ ထိုရွာမှလည်း ဤမည်သော ရွာသို့ သွားခဲ့၏၊ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ရပ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ထိုင်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာ၏”ဟု အကြံပြုရ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့၍ သံသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသောဘဝကို အောက်မေ့၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း-

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်နှင့်တကွ) များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့၏၊ ဤ(ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

စုတုပပါတဉာဏ်

၄၇၈။ ဤသို့တင်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုသိသော စုတုပပါတဉာဏ် အလိုရှိ စိတ်ကို ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုမြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏-

“အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန် ၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာ တို့ကို စပ်စုံကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါကိုသည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစပ်စုံကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ မှန်သော အယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု သိ၏။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုမြင်၏။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား (ဗဟို)လမ်းဆုံအလယ်၌ ပြာသာဒ် ရှိရာ၏။ ထို(ပြာသာဒ် ထက်)၌ ရပ်လျက်နေသော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် အိမ်သို့ဝင်ကုန်သော အိမ်မှ ထွက်ကုန်သော လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက် သွားလာနေကုန်သော လမ်းဆုံ အလယ်၌ ထိုင်နေကုန်သော လူတို့ကို မြင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့အကြံဖြစ်ရ၏-

“ဤသူတို့သည် အိမ်သို့ ဝင်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် (အိမ်မှ) ထွက်ကုန်၏။ ဤသူတို့ တို့သည် လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက်သွားလာနေကုန်၏။ ဤသူတို့သည် လမ်းဆုံအလယ်၌ ထိုင်နေကုန်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ နောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော စုတူပပိတ ဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာ ရှိသောသတ္တဝါတို့ကိုမြင်၏။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါ တို့ကိုသိ၏။ ဤ(စုတူပပိတဉာဏ်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

အာသဝက္ခယဉာဏ်

၄၇၉။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း) သည် အာသဝ တို့ကို ကုန်းစသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကား ဆင်းရဲဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤသည်တို့ကား အာသဝတို့ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ဖြစ် ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေပြီဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိ သန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား တောင်ဝှမ်း၌ ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျကင်းသော ရေအိုင်သည်ရှိရာ၏။ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုရေအိုင်၏ကမ်း၌ ရပ်လျက် ခရု ယောက်သွား ကျောက်ရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားကြသည်ကိုလည်းကောင်း ရပ်တည် ကြသည်ကိုလည်းကောင်း မြင်ရ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့အကြံဖြစ်စေ၏-

“ဤရေအိုင်သည် ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျကင်း၏။ ထိုရေအိုင်၌ ဤခရုယောက်သွား ကျောက်ရစ်အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့သွားလည်း သွားကြ၏။ ရပ်တည်လည်းရပ်တည်ကြ၏” ဟု အကြံဖြစ်စေ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် ။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ခရုကလတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင် အာသဝတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည်

ဤကားဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ။ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏စိတ်သည် ကာမာသဝဗ္ဗလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝဗ္ဗလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝဗ္ဗလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေပြီဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ။ (မဂ်)ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ။ ဤ (မဂ်)ကိစ္စအလိုငှါ ဖာပီးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟုသိ၏။ ဤ(အာသဝကယဉာဏ်)သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

၄၀၀။ လူ့လင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (ပညာကုန္တာ) ကို ချီးကျူးလေ့ ရိတော် မူ၏။ အကြင် (ပညာကုန္တာ) ၌ သည်း ဤလူအပေါင်းကိုဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေ တော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။ ထိုမြတ်သော ပညာကုန္တာကား ဤသည်ပင်တည်း။ ဤ (သာသနာ တော်)၌ ဤ (ပညာကုန္တာ) ထက် လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် မရှိတော့ပြီဟု မိန့်တော်မူ၏။

အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အရှင်အာနန္ဒာ၊ မဖြစ်ပျားမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အရှင်အာနန္ဒာ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထိုမြတ်သော ပညာကုန္တာသည် မပြည့်စုံသည်မဟုတ် ပြည့်စုံပါပေ၏။ အရှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ပြည့်စုံသော မြတ်သော ပညာကုန္တာကို ဤ(သာသနာတော်)မှ အပ တပါးသော အမာ ဗြာဟ္မဏတို့၌ မမြင်(မတွေ့)ရပါ။ ဤအရှင် ဤ(ပညာကုန္တာ)ထက် လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် မရှိနိုင်တော့ပါ။

အသျှင်အာနန္ဒာ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ မောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိ လည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ “မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မောင့်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင် ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏။ သံသာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဘု မှတ်တော်မူပါဟူ၍ လျှောက်ထားလေသတည်း။

ဆယ်ခုမြောက်သော သုဘသုတ် ပြီး၏

၁။ ၇၆၆ “ယတ္ထ” ဟု ရှိသင့်ထားသည့်အတိုင်း ပြန်ဆိုထားသည်။
 ၂။ ၈ သမနုပဿာမီ နတ္ထိ စေဝေဠ ဥတ္တရိကရုဏိယန္တိ ဟူသော သီဟိုဠ်နှင့် လန်ဒန်မှတို့အရ ပြန်ဆိုထားသည်။

၁၁-ကေဠုသုတ်

ကေဠုသုတ်ကြမ်းသားဝတ္ထု

၄၀၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠုန္ဒာမြို့ ပါဝါရိက (သုဋ္ဌေး)၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကေဠု (အမည်ရှိသော) သူကြွယ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် ဝတ်စုံသောနေရာ၌ ထိုင်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ကေဠု (အမည်ရှိသော) သူကြွယ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဘုရား ဤနာဠုန္ဒာမြို့သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါ၏။ စည်ပင်ဝပြောပါ၏။ လူ (ဦးရေ) များပြားပါ၏။ လူ (အသွားအလာ) ထူထပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ကြည်ညိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြရန်အလို့ငှာ ရဟန်းတစ်ပါးအား အမိန့်ပေးထားတော်မူပါ။ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤနာဠုန္ဒာမြို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုပါလိမ့်မည်” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ကေဠု (အမည်ရှိသော) သူကြွယ်သားအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

“ကေဠု ငါသည် ရဟန်းတို့အား ‘ရဟန်းတို့ လာကြလော့၊ သင်တို့သည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော လူတို့အား’ ပြကြလော့” ဟု ဤသို့ တရားကိုမဟော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၄၀၂။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ကေဠု (အမည်ရှိသော) သူကြွယ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏-

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို အကျိုးမဲ့ပြုသည်မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် အသျှင်ဘုရား ဤနာဠုန္ဒာမြို့သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါ၏။ စည်ပင်ဝပြောပါ၏။ လူ (ဦးရေ) များပြားပါ၏။ လူ (အသွားအလာ) ထူထပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ကြည်ညိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြရန်အလို့ငှာ ရဟန်းတစ်ပါးအား အမိန့်ပေးထားတော်မူပါ။ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော် ဤနာဠုန္ဒာမြို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုပါလိမ့်မည်ဟု ဤသို့ပင် လျှောက်လိုပါသေးသည်” ဟု လျှောက်ပြန်၏။

၁။ ထိုခေတ် ထိုခေတ်က လူများသည် အဝတ်ဖြူကို ဝတ်လေ့ရှိကြသည်။ ယခုတိုင်အောင်ပင် ဆိန့်ဟိုင်ငံက လူများသည် အဝတ်ဖြူကို ဝတ်လေ့ရှိကြသည်။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ကေဝု (အမည်ရှိသော) သူကြွယ်သားအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

“ကေဝု ငါသည် ရဟန်းတို့အား၊ ‘ရဟန်းတို့ လာကြလော့၊ သင်ဘို့သည် အဝတ်ဖြူ ပတ်ကုန်သော လူတို့အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြကြလော့’ဟု ဤသို့ တရားကို မဟော”ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကေဝု (အမည်ရှိသော) သူကြွယ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏-

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို အကျိုးမဲ့ ပြုသည်မဟုတ်ပါ။ သို့ရာ တွင် အသျှင်ဘုရား ဤနာဠိန္ဒာမြို့သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါ၏၊ စည်ပင်ဝပြောပါ၏၊ လူ (ဦးရေ)များပြားပါ၏၊ လူ (အသွားအလာ) ထူထပ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန် ကြည်ညိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဘောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြရန်အလိုငှါ ရဟန်း ဘစ်ပါးအား အမိန့်ပေးထားတော်မူပါ။ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော် ဤနာဠိန္ဒာမြို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၌ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုပါလိမ့်မည်ဟု ဤသို့ပင် လျှောက်လိုပါသေးသည်” ဟု လျှောက်ပြန်၏။

ပြာဠိဟာသုံးပါး

၄၇၁။ ကေဝု ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ငါဟောကြားထား သော ဤပြာဠိဟာတို့သည် သုံးပါးရှိကုန်၏၊ သုံးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တန်ခိုးပြာဠိဟာ ‘ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ၊ အတပ်ဟောခြင်း ပြာဠိဟာ ‘အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယ’နှင့် ဆုံးမခြင်း ပြာဠိဟာ ‘အနုသာသနီ ပါဠိဟာရိယ’ တို့ပေတည်း။

တန်ခိုးပြာဠိဟာ

၄၇၂။ ကေဝု တန်ခိုးပြာဠိဟာ ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ကေဝု ဤ (သာသနာ တော်)၌ ရဟန်းသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်းဖြစ်လာ၏၊ (ကိုယ်) ထင်ရှားဖြစ်စေ၏၊ (ကိုယ်) ပျောက်စေ၏၊ နှစ်ရပ်စပ် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိ မငြိပ် ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့သွား၏၊ မြေ၌လည်း ဝင်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မထွေ့ကျပဲ၊ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်၌ ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက် တဲ့သို့သွား၏၊ ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလ နေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့်သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ မြဟွာပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို(မိမိ)အလိုအတိုင်းဖြစ်စေ၏။

(ဤသို့)များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေသော ထိုရဟန်းကို သဒ္ဓါတရား ရှိသော ကြည်ညိုသော လူတစ်ယောက်သည် တွေ့မြင်ရာ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွားသည်ကို လည်းကောင်း အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ

သည်ကိုလည်းကောင်း (ကိုယ်)ထင်ရှားဖြစ်စေသည်ကို လည်းကောင်း (ကိုယ်)ပျောက်စေသည်ကို လည်းကောင်း နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းကမ်းကံ တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမမြင့်ဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွားသည်ကိုလည်းကောင်း မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြုသည်ကို လည်းကောင်း ရေ၌လည်း မကျကျွတ် မြေ၌ကဲ့သို့ သွားသည်ကိုလည်းကောင်း ကောင်းကင်၌ လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အဘောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားသည်ကိုလည်းကောင်း ဤသို့ ထန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေ့တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်သည်ကိုလည်းကောင်း ဆုပ်ကိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေသည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ရ၏။

(ဤသို့ တွေ့မြင်ပေသော်) သဒ္ဓါတရားရှိသော ကြည်ညိုသော ထိုသူသည် သဒ္ဓါတရားမရှိ သောမကြည်ညိုသော လူတစ်ယောက်အား ထိုရဟန်းအကြောင်းကို (ဤသို့)ပြောကြားရ၏—

“အချင်း ရဟန်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးသည်အပြစ်သည် စင်စစ် အံ့ဖွယ်ရှိပါ ပေ၏။ စင်စစ် မဖြစ်ပျက်ဘဲ ဖြစ်ပါပေ၏။ အချင်း များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေသော ဤမည်သော ရဟန်းကို ငါသည် တွေ့မြင်ရ၏။ တစ်ယောက်တည်းဖြစ် လျက်လည်း အများဖြစ်သွားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက် တည်း ဖြစ်လာသည်ကိုလည်းကောင်း။ ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေသည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ရ၏” ဟု ပြောကြားရ၏။

(ဤသို့ ပြောကြားသော်) သဒ္ဓါတရားမရှိသော မကြည်ညိုသော ထိုသူသည် သဒ္ဓါ တရား ရှိသော ကြည်ညိုသော ထိုသူအား ဤသို့ ဆိုရ၏—

“အချင်း ဂန္ဓာရီမည်သော အတတ်သည် ရှိ၏။ ထို (ဂန္ဓာရီအတတ်) ဖြင့် ထိုရဟန်း သည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက် လည်း အများဖြစ်သွား၏။ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်းဖြစ်လာ၏။ ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏” ဟု ဆိုရ၏။

ကေဝဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော မကြည်ညိုသော ထိုသူသည် သဒ္ဓါတရားရှိသော ကြည်ညိုသော ထိုသူအား ဤသို့ ဆိုရာသည် မဟုတ်လော။

ဆိုရာပါ၏ / အသျှင်ဘုရား။

ကေဝဋ္ဌ ငါသည် တန်ခိုးပြာဋိဟာ၌ ဤအပြစ်ကို မြင်သောကြောင့် တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြရန် ဝန်လေး၏။ ရှက်၏။ စက်ဆုပ်၏။

အတပ်ဟောခြင်းပြာဋိဟာ

၄၇၅။ ။ ကေဝဋ္ဌ အတပ်ဟောခြင်း ပြာဋိဟာ ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း။

ကေဝဋ္ဌ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် “သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏။ အင်အိတ်သည် ဤသို့ အခြင်းအဆုန်၏။ သင်၏ စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏” ဟု တမ်းသော

သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏၊ ဇိတ်၌ ဖြစ်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏၊ ကြံစည်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏၊ ဓာင်ခြင်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏။

သဒ္ဓါတရားရှိသော ကြည်ညိုသော လူတစ်ယောက်သည် “သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ အခြင်းအရာရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏” ဟု တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော၊ ဇိတ်၌ ဖြစ်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော၊ ကြံစည်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော ဆင်ခြင်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော ထိုရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏။

(ဤသို့ တွေ့မြင်ရသော်) သဒ္ဓါတရားရှိသော ကြည်ညိုသော ထိုသူသည် သဒ္ဓါတရားမရှိသော မကြည်ညိုသော လူတစ်ယောက်အား ထိုရဟန်းသင်္ကြောင်းကို (ဤသို့) ပြောကြားရ၏—

“အချင်း ရဟန်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည် စင်စစ် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေ၏၊ စင်စစ်မဖြစ်ဖူးမြဲ မြစ်ပါပေ၏၊ အချင်း ငါသည် ‘သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ အခြင်းအရာ ရှိ၏၊ သင်၏စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏’ ဟု တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော၊ စိတ်၌ ဖြစ်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော၊ ကြံစည်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော၊ ဆင်ခြင်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟောသော ဤမည်သော ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏” ဟု ပြောကြားရ၏။

(ဤသို့ ပြောကြားသော်) သဒ္ဓါတရားမရှိသော မကြည်ညိုသော ထိုသူသည် သဒ္ဓါတရားရှိသော ကြည်ညိုသော ထိုသူအား ဤသို့ ဆိုရ၏—

အချင်း စိန္တာမဏိမည်သော အံ့တတ်သည်ရှိ၏၊ ထို (စိန္တာမဏိအတတ်)ဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ‘သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ အခြင်းအရာ ရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏’ ဟု တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏၊ ကြံစည်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏၊ ဆင်ခြင်သည်ကိုလည်း အတပ်ဟော၏” ဟု ဆိုရ၏။

ကေဝဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း။ သဒ္ဓါတရားမရှိသော မကြည်ညိုသော ထိုသူသည် သဒ္ဓါတရားရှိသော ကြည်ညိုသော ထိုသူအား ဤသို့ ဆိုရာသည် မဟုတ်လော။

ဆိုရာပါ၏ အသျှင်ဘုရား။

ကေဝဋ္ဌ ငါသည် အတပ်ဟောခြင်း ပြာဒိဟာ၌ ဤအပြစ်ကို မြင်သောကြောင့် အတပ်ဟောခြင်း ပြာဒိဟာကို ပြရန်ဝန်လေး၏၊ ရှက်၏၊ စက်ဆုပ်၏။

ဆုံးမခြင်းပြာဒိဟာ

၄၈၆။ ။ ကေဝဋ္ဌ ဆုံးမခြင်း ပြာဒိဟာ ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း—
ကေဝဋ္ဌ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆုံးမ၏ “ဤသို့ ကြံကုန်လော့၊ ဤသို့ မကြံကုန်လော့၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဤသို့ နှလုံးမသွင်းကုန်လော့၊ ဤ

သုတ်]

မဟာဘုတ်လေးပါးချုပ်ရာကိုရှာသော ရဟန်းဝတ္ထု

၂၅၇

(တရား) ပယ်ကုန်လော့၊ ဤ (တရား) သို့ရောက်၍ နေကုန်လော့” ဟု ဆုံးမ၏ ကေဝဋ္ဌ ဤ (ဆုံးမခြင်း) ကို ဆုံးမခြင်းပြာဋိဟာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ကေဝဋ္ဌ တစ်ဖန် ထိုပြင်လည်း ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ပ။

[သာမညဗလသုတ်၌ကဲ့သို့ နည်းတူ ချဲ့အပ်၏]

ကေဝဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏ ။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ ၏။ ကေဝဋ္ဌ ဤ (ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် (ဆုံးမခြင်း) ကိုလည်း ဆုံးမခြင်းပြာဋိဟာ ဟု ဆိုအပ်၏။

။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့၊ တတိယဈာန်သို့၊ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ကေဝဋ္ဌ ဤ (စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် (ဆုံးမခြင်း) ကိုလည်း ဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာဟု ဆိုအပ်၏။

။ပ။ (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှာ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ပ။ ကေဝဋ္ဌ ဤ(ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှာ ဆုံးမခြင်း)ကိုလည်း ဆုံးမခြင်းပြာဋိဟာဟုဆိုအပ်၏။

။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှာ တပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ပ။ ကေဝဋ္ဌ ဤ (အာသဝက္ခယ ဉာဏ်အလို့ငှာ ဆုံးမခြင်း)ကိုလည်း ဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာဟု ဆိုအပ်၏။

ကေဝဋ္ဌ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ငါဟောကြားထားသော ပြာဋိဟာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့ပေတည်း။

မဟာဘုတ်လေးပါးချုပ်ရာကိုရှာသော ရဟန်းဝတ္ထု

၄၇၇။ ။ကေဝဋ္ဌ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဤရဟန်းသံဃာထံ၌ပင် ရဟန်းတစ်ပါးအား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ —

“မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ် အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

၄၇၈။ ကေဝဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နတ်ပြည်သို့ သွားရန် ခရီးလမ်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် လာသည်တိုင်အောင် စိတ်တည်ကြည်ခြင်းရှိသော (အဘိညာဉ်) သမာဓိကို ဝင်စား၏။

ကေဝဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ စာတုမဟာရာဇ် နတ်ဘို့အား ဤကောင်းကို ဆို၏။

“ငါ့သျှင်တို့ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ် လေးပါးတို့ သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု ဆို၏။

နိဗ္ဗိန် (၁) ၁၇

ကေဝဋ္ဌ ဤသို့ဆိုသော် စာတုမဟာဏုတ်နတ်တို့သည် ထိုရဟန်းအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏-

“ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာအရပ်ကို အကျွန်ုပ်တို့ မသိပါကုန်၊ ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့ထက် သာလွန် မြင့်မြတ်ကုန်သော နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ထို (နတ်မင်းကြီး) တို့သည် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာအရပ်ကို သိကုန်စုပါ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

၄၇၉။ ကေဝဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့အား ဤ (ပြဿနာ)ကို မေး၏။

“ငါ့သျှင်တို့ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ် လေးပါး တို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု မေး၏။

ကေဝဋ္ဌ ဤသို့ မေးသော် နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် ထိုရဟန်းအား ဤ (စကား)ကို ဆိုကုန်၏-

“ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ အရပ်ကို အကျွန်ုပ်တို့လည်း မသိပါကုန်၊ ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့ထက် သာလွန်မြင့်မြတ်ကုန်သော တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ထို(တာဝတိံသာ) နတ်တို့သည် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ အရပ်ကို သိကုန်စုပါ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

၄၈၀။ ကေဝဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တာဝ တိံသာ နတ်တို့အား ဤ(ပြဿနာ)ကို မေး၏-

“ငါ့သျှင်တို့ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါး တို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု မေး၏။

ကေဝဋ္ဌ ဤသို့မေးသော် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ထိုရဟန်းအား ဤ (စကား) ကို ဆိုကုန်၏-

“ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ အရပ်ကို အကျွန်ုပ်တို့လည်း မသိပါကုန်၊ ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့ထက် သာလွန် မြင့်မြတ်သော နတ်တို့၏အရှင် သိကြား(မင်း)သည် ရှိပါ၏၊ ထို(သိကြားမင်း) သည် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်း မဲ့ချုပ်ရာ အရပ်ကို သိစုပါ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

၄၈၁။ ကေဝဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နတ်တို့အရှင် သိကြား (မင်း) ထံသို့ ချဉ်းကပ် ၍ နတ်တို့၏အရှင် သိကြား(မင်း) အား ဤ(ပြဿနာ) ကို မေး၏-

သုတ်]

မဟာဘုတ်လေးပါးချုပ်ရာကိုရှာသော ရဟန်းဝတ္ထု

“ငါ့သျှင် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။

ကေဝလ ဤသို့မေးသော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြား(မင်း)သည် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကား)ကို ဆို၏—

“ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာအရပ်ကို အကျွန်ုပ်လည်း မသိပါ။ ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့ထက် သာလွန် မြင့်မြတ်ကုန်သော ယာမာ မည်သော နတ်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ သုယာမ မည်သော နတ်သားသည်။ ပ။ တုသိတာ မည်သော နတ်တို့သည်။ ပ။ သန္တုဿိတ မည်သော နတ်သားသည်။ ပ။ နိမ္မာနရတီ မည်သော နတ်တို့သည်။ ပ။ သုနိမ္မိတ မည်သော နတ်သားသည်။ ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ မည်သော နတ်တို့သည်။ ပ။ ဝသဝတ္တိ မည်သော နတ်သားသည် ရှိပါ၏။ ထို (ဝသဝတ္တိနတ်သား)သည် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ အရပ်ကို သိရာပါ၏” ဟု ဆို၏။

၄၉၂။ ကေဝလ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဝသဝတ္တိ မည်သော နတ်သားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဝသဝတ္တိနတ်သားအား ဤ(ပြဿနာ)ကို မေး၏—

“ငါ့သျှင် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။

ကေဝလ ဤသို့မေးသော် ဝသဝတ္တိနတ်သားသည် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကား)ကိုဆို၏—

“မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာအရပ်ကို အကျွန်ုပ်သည်လည်း မသိပါ။ ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့ထက် သာလွန်မြင့်မြတ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထို(ဗြဟ္မာ)တို့သည် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ အရပ်ကို သိကုန်ရာပါ၏” ဟု ဆို၏။

၄၉၃။ ကေဝလ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားရန် ခရီးလမ်းထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသည် တိုင်အောင် စိတ်တည်ကြည်ခြင်းရှိသော (အဘိညာဉ်) သမာဓိကို ဝင်စား၏။

ကေဝလ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့အား ဤ (ပြဿနာ)ကို မေး၏—

“ငါ့သျှင်တို့ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။

ကေဝလ ဤသို့မေးသော် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကား)ကို ဆိုကုန်၏—

“ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာအရပ်ကို အကျွန်ုပ်တို့လည်း မသိပါကုန်၊ ရဟန်း အကျွန်ုပ်တို့ထက် သာလွန် မြင့်မြတ်သော ဗြဟ္မာသည် ရှိပါ၏။ ထို (ဗြဟ္မာ) သည် မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်ပါ၏။ လွှမ်းမိုး နိုင်သူ ဖြစ်ပါ၏။ မည်သူကမ္မ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်ပါ၏။ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ် ပါ၏။ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်ပါ၏။ အစိုးရသူ ဖြစ်ပါ၏။ ပြုသူဖြစ်ပါ၏။ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်ပါ၏။ အမြတ်ဆုံးသူဖြစ်ပါ၏။ စီမံသူ ဖြစ်ပါ၏။ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်ပါ၏။ ထို(မဟာဗြဟ္မာ)သည် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ အရပ်ကို သိရာပါ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ ထိုဗြဟ္မာသည် အဘယ်မှာ ရှိသနည်း။

ရဟန်း မဟာဗြဟ္မာ နေရာဘုံကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဗြဟ္မာ လာရာလမ်းကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဗြဟ္မာသွားရာ အရပ်ကို လည်းကောင်း၊ အကျွန်ုပ်တို့လည်း မသိပါကုန်၊ ရဟန်းသို့ရာတွင် မဟာဗြဟ္မာ ထင်ရှားပေါ်လာရန် ရွှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည် ထင်ပါကုန်၏။ (ထူးခြားသော) အလင်းရောင်တို့သည် ထင်ရှားပေါ်လာပါကုန်၏။ (သို့ဖြစ်၍ ယခုပင်) မဟာဗြဟ္မာသည် ထင်ရှား ပေါ်လာပါလိမ့်။ ဤ(ထူးခြားသော) အလင်းရောင် ထင်ရှား ပေါ်လာခြင်းသည် မဟာဗြဟ္မာ ထင်ရှားပေါ်လာရန် ရွှေ့ပြေးနိမိတ်ဖြစ်ပါ၏ ဟု ဆိုကုန်၏။

၄၉၄။ ကေဝဠု ထို့နောက် မကြာမီ ထိုမဟာဗြဟ္မာသည် ထင်ရှားပေါ်လာ၏။

ကေဝဠု ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မဟာဗြဟ္မာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမဟာဗြဟ္မာအား ဤ (ပြဿနာ)ကို မေး၏—

ငါ့သျှင် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု မေး၏။

ကေဝဠု ဤသို့မေးသော် ထိုမဟာဗြဟ္မာသည် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကား)ကိုဆို၏—

“ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည် ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏။ မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်၏။ လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏။ မည်သူကမ္မ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏။ စင်စစ်(အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏။ အလိုအတိုင်းဖြစ် စေနိုင်သူဖြစ်၏။ အစိုးရသူ ဖြစ်၏။ ပြုသူ ဖြစ်၏။ ဖန်ဆင်းသူဖြစ်၏။ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ စီမံသူ ဖြစ်၏။ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်၏” ဟု ဆို၏။

ကေဝဠု နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းသည် ထိုဗြဟ္မာကြီးအား ဤ (စကား)ကိုဆို ပြန်၏—

ငါ့သျှင် “သင်သည် ဗြဟ္မာလော၊ မဟာဗြဟ္မာလော၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သူလော၊ မည်သူ ကမ္မ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ လော၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ လော၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်စေ နိုင်သူလော၊ အစိုးရသူလော၊ ပြုသူလော၊ ဖန်ဆင်းသူလော၊ အမြတ်ဆုံးလော၊ စီမံ

သူလော၊ ဈာန်၌လေ့လာပြီးသူလော၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏ အဖ လော” ဟု သင့်ကို ဤသို့ ငါမေးသည်မဟုတ်၊ ငါ့သျှင် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု သင့်ကို ဤသို့သာလျှင် ငါမေး၏ဟု ဆို၏။

ကေဝဋ္ဌ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကား)ကို ဆို ပြန်၏—

“ရဟန်း အကျွန်ုပ်သည် ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ လှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူကမျှ မလှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အစိုးရသူ ဖြစ်၏၊ ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ စီမံသူ ဖြစ်၏၊ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်၏” ဟု ဆိုပြန်၏။

ကေဝဋ္ဌ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းသည်ထိုဗြဟ္မာကြီးအား ဤ(စကား)ကိုဆိုပြန်၏—

ငါ့သျှင် “သင်သည် ဗြဟ္မာ လော၊ မဟာဗြဟ္မာ လော၊ လှမ်းမိုးနိုင်သူ လော၊ မည်သူ ကမျှ မလှမ်းမိုးနိုင်သူ လော၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ လော၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ နိုင်သူ လော၊ အစိုးရသူ လော၊ ပြုသူ လော၊ ဖန်ဆင်းသူ လော၊ အမြတ်ဆုံး လော၊ စီမံသူ လော၊ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ လော၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏ အဖ လော” ဟု သင့်ကို ဤသို့ ငါမေးသည်မဟုတ်၊ “ငါ့သျှင် မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း” ဟု သင့်ကို ဤသို့သာလျှင် ငါမေး၏ဟု (ဆို၏)။

၄၉၅။ ကေဝဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ထိုရဟန်း၏ လက်မောင်းကိုကိုင်၍ တစ်ခုသော နေရာသို့ ခေါ်ဆောင်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကား)ကို ဆို၏—

“ရဟန်း ဗြဟ္မာပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဤဗြဟ္မာတို့သည် ‘မဟာဗြဟ္မာ မသိသောအရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ၊ မဟာဗြဟ္မာ မမြင်သောအရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ၊ မဟာဗြဟ္မာအား မထင်မလင်းသောအရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ၊ မဟာဗြဟ္မာ မျက်မှောက်မပြုသောအရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ’ ဟု အကျွန်ုပ်ကို ဤသို့ ထင်မှတ်နေပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ထို(ဗြဟ္မာ)တို့၏ မျက်မှောက်၌ မဖြေကြားဘဲ ရှိခဲ့ပါ၏၊ ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ထုအရပ်ကို အကျွန်ုပ်လည်း မသိပါ၊ ရဟန်း ထို့ကြောင့် ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်၍ အပြင်အပ၌ ပြဿနာကိုဖြေရန် ရှာမိုးခြင်းသည် သင်၏သာလျှင် မပျော်သော အမှု ဖြစ်ချေ၏၊ သင်၏သာလျှင် ချွတ်ယွင်းမှုဖြစ်ချေ၏၊ ရဟန်း သွားပါလေလော့၊ သင်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကိုသာ ချဉ်းကပ်၍ ဤပြဿနာကို မေးပါလေလော့၊ မြတ်စွာဘုရားက သင့်အား ဖြေကြားသည့်အတိုင်းပင် ထို(ပြဿနာ)၏ အနက်ကို မှတ်သားပါလေလော့” ဟု ဆို၏။

ထိလက္ခဏာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

၄၉၆။ ကေဝဏှ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် သန်စွမ်းသော ယောက်ျားသည် ကျေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သံကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကျေးသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူပင် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှကွယ်ခဲ့၍ ငါ၏ ရွှေမှောက်၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။

ကေဝဏှ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ငါ့အား ဤ(ပြဿနာ)ကို မေးလျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်ပါသနည်း”ဟု မေးလျှောက်၏။

ကမ်းကြည့်ငှက် ဥပမာ

၄၉၇။ ကေဝဏှ ဤသို့မေးလျှောက်သော် ငါသည် ထိုရဟန်းအား ဤ(စကားကို)ဆို၏—

“ရဟန်း ရှေး၌ဖြစ်ပွားသည်ကား ငမုဒ္ဒရာ(ပင်လယ်ကူး) ကုန်သည်တို့သည် ကမ်းကြည့်ငှက်ကို ယူဆောင်၍ သင်္ဘောဖြင့် သမုဒ္ဒရာ(ပင်လယ်)သို့ သက်ဝင်ကုန်၏။ သင်္ဘောသည် ကမ်းကို မမြင်လတ်သော် ထိုသူတို့သည် ကမ်းကြည့်ငှက်ကို လွှတ်ကုန်၏။ ထို(ငှက်)သည် အရှေ့အရပ်သို့ ပျံသွား၏။ တောင်အရပ်သို့ ပျံသွား၏။ အနောက်အရပ်သို့ ပျံသွား၏။ မြောက်အရပ်သို့ ပျံသွား၏။ အထက်အရပ်သို့ ပျံသွား၏။ အထောင့်အရပ်သို့ ပျံသွား၏။ ထို(ငှက်)သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကမ်းကို အကယ်၍ မြင်ရမူ ပျံမြဲတိုင်း ရွှေသို့သာ ပျံသွားလေ၏။ ထို(ငှက်)သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကမ်းကို အကယ်၍ မမြင်မူကား ထိုသင်္ဘောသို့သာ ပြန်လှည့်လာ၏။ ရဟန်း ဤအတူပင် သင်သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ဤပြဿနာ၏ အဖြေကို ရှာ၍မရသောကြောင့် ငါ့အထံသို့သာ ပြန်လှည့်လာခဲ့၏။ ရဟန်း မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ် ဟူသော ဤမဟာဘုတ်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်ပါသနည်း အသျှင်ဘုရား”ဟု ဤပြဿနာကို ဤသို့ကား မမေးသင့်။

၄၉၈။ ရဟန်း “အဘယ်အရပ်၌ ရေ မြေ မီး လေသည် မတည်ပါသနည်း၊ အဘယ်အရပ်၌ အရှည် အတို အငယ် အကြီး အကောင်း အဆိုးသည် မရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အရပ်၌ နာမ် ရုပ်သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ပါသနည်း”ဟု ဤပြဿနာကို ဤသို့သာ မေးသင့်ပေ၏။

၄၉၉။ ထို(အမေး)၌ အဖြေသည် (ဤသို့) ဖြစ်၏—

“(မျက်စိဖြင့်)မမြင်ကောင်းသော (ဥပါဒ် ဌီ ဘင်)အပိုင်းအခြား မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ဆိပ်ကမ်းရှိသော ဉာဏ်အထူးဖြင့် သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏။

သုတ်]

ကမ်းကြည့်ရက်ဥပစာ

၂၆၃

ဤ(နိဗ္ဗာန်)၌ ရေ မြေ မီး လေသည် မတည်ပေ၊ ဤ(နိဗ္ဗာန်)၌ အရှည် အတို အငယ် အကြီး အကောင်း အဆိုးသည် မရှိပေ။ ဤ(နိဗ္ဗာန်)၌ နာမ်နှင့် ရုပ်သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ပေ၏။ ဤ(နိဗ္ဗာန်)၌ ဝိညာဉ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤ(နာမ်နှင့်ရုပ်) သည် ချုပ်ပေ၏”ဟု ဖြစ်၏။

၅၀၀။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏။ ဧကဝဇ္ဇ(မည်သော) သူကြွယ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသည်။

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက်သော ဧကဝဇ္ဇသုတ် ပြီး၏။

၁၂-လောဟိစ္ဆသုတ်

လောဟိစ္စပုဏ္ဏားဝတ္ထု

၅၀၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူလတ်သော် သာလဝတီကာ (ရွာ) သို့ ရောက်တော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ လောဟိစ္စ ပုဏ္ဏားသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲ နွား စသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ရေတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမူရသည့် ဗည်းစိမ် ဖြစ်သော ပထေဒဒိကောသလမင်းသည် အပိုင်စားပေးထားသော သာလဝတီကာ (ရွာ) ကို အုပ်ချုပ်၍နေ၏။

၅၀၂။ တိုစဉ်အခါ၌ လောဟိစ္စ ပုဏ္ဏားအား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော ဝိစ္စာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏။

“ဤ(လောက)၌ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ ကုသိုလ်တရားကို ရနိုင်ပါ၏။ (သို့သော်) ကုသိုလ်တရားကို ရပြီးလျှင် တပါးသော သူ့အား မဟောပြောသင့်ပေ။ တပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ ဤဟောပြောခြင်းသည် အနှောင်းအဖွဲ့အဟောင်းကို ဖြတ်၍ အခြား အနှောင်အဖွဲ့သစ်ကို ပြုသည်နှင့်တူ၏။ (ထို့ကြောင့်) ဤဟောပြောခြင်းကို ယုတ်မာသော လောဘတရား ဟု (ငါ)ဆို၏။ တပါးသော သူ့အား အဘယ်ပြုအံ့နည်း”ဟု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏။

၅၀၃။ (ထိုအခါ)လောဟိစ္စ ပုဏ္ဏားသည် (ဤသို့)ကြားသိလေ၏—

“အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါဘမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူရာ သာလဝတီကာ(ရွာ)သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုအချင်းဂေါဘမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆိုးမထိုက်သူကို ဆိုးမတတ်သည် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော

အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝေဒဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏’ ဟုပြန်နံ့၍ထွက်၏။

(မြတ်စွာဘုရား)သည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွ သော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများလူများနှင့် တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်း ခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့သဘော ရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း” ဟုကြား သိလေ၏။

၅၀၄။ ထိုအခါ လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် ရောသိကာ မည်သော ဆတ္တာသည်ကို (ဤသို့) မိန့်ဆို၏—

“အချင်းရောသိကာ လာလော့၊ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ချဉ်းကပ်၍ ငါ့စကား ဖြင့်ရဟန်းဂေါတမအား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလျှောက်လေလော့။

‘အသျှင်ဂေါတမ လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် အသျှင်ဂေါတမအား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း များကို မေးလိုက်ပါ၏’ ဟု လျှောက်လေလော့။

(ထို့ပြင်) အသျှင်ဂေါတမသည် နက်ဖြန်အဖို့ လောဟိစ္စပုဏ္ဏား၏ ဆွမ်းကို ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ လက်ခံတော်မူပါဟူ၍လည်း လျှောက်ထားလေလော့” ဟု မိန့်ဆို၏။

၅၀၅။ “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်သည် လောဟိစ္စ ပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် ထစ်ခု သောနေရာ၌ ထိုင်၏။ ထစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏—

အသျှင်ဘုရား လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း များကို မေးလိုက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား (ထို့ပြင်) မြတ်စွာဘုရားသည် နက်ဖြန်အဖို့

လောဟိစ္စပုဏ္ဏား၏ ဆွမ်းကို ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ လက်ခံတော်မူပါ ဟူ၍လည်း လျှောက်လိုက်ပါ၏” ဟုလျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

၅၀၆။ ထို့နောက် ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်သည် မြတ်စွာဘုရားလက်ခံတော်မူခြင်းကိုသိ၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိအသေပြုပြီးလျှင် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ လောဟိစ္စပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆို၏—

အသျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်၏ စကားဖြင့် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်ခဲ့ပါကုန်ပြီ အသျှင်ဘုရား လောဟိစ္စ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန့်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား (ထို့ပြင်) မြတ်စွာဘုရားသည် နက်ဖြန်အဖို့ လောဟိစ္စပုဏ္ဏား၏ဆွမ်းကို ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ လက်ခံတော်မူပါ ဟူ၍လည်း လျှောက်ထားလိုက်ပါ၏” ဟု လျှောက်ခဲ့ပါကုန်ပြီ။ ဆိုမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း လက်ခံတော်မူလိုက်ပါပြီ” ဟုဆို၏။

၅၀၇။ ထိုအခါ လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် ထိုညဉ့်လွန်မြောက်ပြီးနောက် မိမိနေအိမ်၌မုန်မြတ်သော ခဲဖွယ်သောဇဉ်ကို စီရင်စေ၍ ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်ကို(ဤသို့)မိန့်ဆို၏။

“အချင်း ရောသိက လာလော့၊ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ‘အသျှင် ဂေါတမ အချိန်ဟန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ’ ဟု ရဟန်းဂေါတမအား အချိန်(တန်ကြောင်း)ကို လျှောက်လော့” ဟု မိန့်ဆို၏။

“အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်သည် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် “အသျှင်ဘုရား အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အချိန်(တန်ကြောင်း)ကို လျှောက်၏။

၅၀၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌(သင်္ကန်းကို)ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ သာလဝတီကာ(ရွာ)သို့ ကပ်ရောက်တော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်ပါလေ၏။

ထိုအခါ ရောသိကာမည်သော ဆတ္တာသည်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား ဤ(လောက)၌ သမဏဖြစ်စေ မြာဟဏဖြစ်စေ ကုသိုလ်တရားကို ရနိုင်ပါ၏။ (သို့သော်) ကုသိုလ်တရားကို ရပြီးလျှင် တပါးသောသူအား ဧဟောပြောနှင့်ပေ၊ တပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း၊ ဤဟောပြောခြင်းသည် အနှောင်အဖွဲ့ အဟောင်းကိုဖြတ်၍ အခြားအနှောင်အဖွဲ့သစ်ကို ပြုသည်နှင့်တူ၏။

(ထို့ကြောင့်)ဤဟောပြောခြင်းကို ယုတ်မာသော လောဘတရားဟု(ငါ)ဆို၏။ တပါးသောသူသည် တပါးသော သူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း’ဟု လောဟိစ္စပုဏ္ဏားအား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားကို ထိုယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူမှ လွတ်စေပါလော့”ဟု လျှောက်၏။

ရောသိကာ ဖြစ်နိုင်ကောင်းပါ၏။ ရောသိကာ ဖြစ်နိုင်ကောင်းပါ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လောဟိစ္စပုဏ္ဏား၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြင်ထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အမှူးရှိသော ခုဟန်းသံဃာကို မှန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင်ရဲသည်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

လောဟိစ္စပုဏ္ဏားအား ပေးမြန်းစိစစ်ခြင်း

၅၇၉။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ လောဟိစ္စ ပုဏ္ဏားသည် နိမ့်သော ထိုင်ရေတခုကိုယူ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော လောဟိစ္စပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

“လောဟိစ္စ’ဤ (လောက)၌ သဗဏဖြစ်စေ မြာဟွံဏဖြစ်စေ ကုသိုလ်တရားကို ရနိုင်ပါ၏။ (သို့သော်)ကုသိုလ်တရားကို ရပြီးလျှင် တပါးသောသူအား မဟောပြောသင့်ပေ။ တပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဤဟောပြောခြင်းသည် အနှောင်းအဖွဲ့ဟောင်းကို ဖြတ်၍ အခြားအနှောင်းအဖွဲ့သစ်ကို ပြုသည်နှင့်တူ၏။ (ထို့ကြောင့်)ဤဟောပြောခြင်းကို ယုတ်မာသော လောဘတရား ဟု(ငါ)ဆို၏။ တပါးသော သူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း’ဟု သင့်အား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏ ဟူသည်မှာ မှန်သလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ မှန်ပါ၏။

လောဟိစ္စ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်းသင်သည် သာလဝတိကာ (ရွာ)ကို အုပ်ချုပ်၍နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမ ဟုထံပါ၏။

လောဟိစ္စ အကြင်သူသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့—

“လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် သာလဝတိကာ(ရွာ)ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။ သာလဝတိကာ (ရွာ)မှ(ထွက်သော)အခွန်အတုတ်အပေါင်းကို လောဟိစ္စပုဏ္ဏား တစ်ဧကန်တည်းသာ ခံစားပါစေ၊ အခြားသူတို့အား မပေးပါစေလင့်”ဟု ဆိုငြားအံ့။

သုတ်]

လောဟိစ္စပုဏ္ဏားအား မေးမြန်းစိစစ်ခြင်း

၂၆၉

ဤသို့ ဆိုသော် ထိုသူသည် သင့်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးနေသော သူတို့၏ (လာဘ်)အန္တရာယ်ကို ပြုသူဖြစ်သလော၊ မဖြစ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်ပါ၏။

အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုသူတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားသူဖြစ်သလော၊ အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်ပါ၏။

အစီးအပွားကို မလိုလားသောသူအား ထိုသူတို့အပေါ်၌ မေတ္တာစိတ် ဖြစ်ပေါ်သလော ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် မှားသော အယူ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ဖြစ်သလော၊ မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ဖြစ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ မှားသော အယူ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်ပါ၏။

လောဟိစ္စ မှားသောအယူ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ရှိသူအား ငရဲနှင့် တိရစ္ဆာန် နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော လားရာရှိ၏ ဟု ငါဟောပေ၏။

၅၁၀။ လောဟိစ္စ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းကို အုပ်စိုး၍ နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမ ဟုတ်ပါ၏။

လောဟိစ္စ အကြင်သူသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့—

“ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းကို အုပ်စိုးနေ၏။ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းမှ (ထွက်သော) အခွန်အတုတ်အပေါင်းကို ပသေနဒီ ကောသလမင်း တစ်ယောက်တည်းသာ ခံစားပါစေ၊ တပါးသူတို့အား မပေးပါစေလင့်’ ဟု ဆိုငြားအံ့။

ဤသို့ဆိုသော် ထိုသူသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကို မှီ၍ အသက်မွေးသော သင်တို့၏ လည်းကောင်း၊ တပါးသော သူတို့၏လည်းကောင်း (လာဘ်) အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်သလော၊ မဖြစ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်ပါ၏။

အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုသူတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားသူ ဖြစ်သလော၊ အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်ပါ၏။

အစီးအပွားကို မလိုလားသော သူ့အား ထိုသူတို့အပေါ်၌ မေတ္တာစိတ် ဖြစ်ပေါ်သလော၊ ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်သလော၊ မှန်သောအယူ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်ပါ၏။

လောဟိစ္စ မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ရှိသူအား ငရဲနှင့်တိရစ္ဆာန် နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော လားထုရှိ၏ ဟု ငါတောပေ၏။

၅၁၁။ လောဟိစ္စ “လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် သာလဝတိကာ (ရွာ)ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။ သာလဝတိကာ (ရွာ)မှ (ထွက်သော) အခွန်အတုတ်အပေါင်းကို လောဟိစ္စပုဏ္ဏားတစ်ယောက် တည်းသာ ခံစားပါစေ၊ အခြားသူတို့အား မပေးပါစေလင့်” ဟု ဆိုသော ထိုသူသည် သင့်ကို မှီ၍ အသက်မွေးသော သူတို့၏ (လာဘ်) အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်သောကြောင့် အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်၏။ အစီးအပွားကိုမလိုလားသောသူအား ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်၏။

လောဟိစ္စ ဤနည်းတူပင် ‘ဤ (လောက)၌ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မာဏဖြစ်စေ ကုသိုလ် တရားကို ရနိုင်ပါ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုရပြီးလျှင် တပါးသောသူအား မဟောပြောသင့်ပေ။ တပါးသောသူသည် တပါးစောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း ဤ ဟောပြောခြင်းသည် အနှောင်အဖွဲ့အဟောင်းကို ဖြတ်၍ အခြားအနှောင်အဖွဲ့သစ်ကို ပြုသည်နှင့်တူ၏။ ပ ။ တပါးသောသူသည် တပါးစောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း” ဟု ဆိုသော ထိုသူသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော ဓမ္မဝိနယကို အကြောင်းပြု၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်လျက် ဤသို့ သဘောရှိသော မြတ်သော တရားထူးကို ရကုန်အံ့သော အမျိုးကောင်းသားတို့၏လည်းကောင်း၊ နတ်ဇဝနန္ဒာတို့ ဖြစ်ပေါ်စေရန် နတ်ပြည်မျိုးစေ့ ကောင်းမှုတို့ကို ရင့်ကျက်စေရန်အံ့သော အမျိုးကောင်းသားတို့၏လည်းကောင်း (လာဘ်) အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ အန္တရာယ်ကို ပြုသောကြောင့် အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်၏။ အစီးအပွားကို မလိုလားသောသူအား ရန်သူစိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ရန်သူစိတ် ဖြစ်လတ်သော် မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်၏။ လောဟိစ္စ မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ရှိသူအား ငရဲနှင့်တိရစ္ဆာန် နှစ်ပါးသော လားထုတို့တွင် တပါးပါးသော လားထုရှိ၏ ဟု ငါတောပေ၏။

၅၁၂။ လောဟိစ္စ “ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းမှ (ထွက်သော) အခွန်အတုတ်အပေါင်းကို ပသေနဒီကောသလမင်း တစ်ယောက်တည်းသာ ခံစားပါစေ၊ တပါးသူတို့အား မပေးပါစေလင့်” ဟု ဆိုသော ထိုသူသည် ပသေနဒီကောသလ မင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးသော သင်တို့၏လည်းကောင်း။

တပါးသောသူတို့၏လည်းကောင်း (လာဘ်) အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ အန္တရာယ်ကို ပြုသော သူဖြစ်သောကြောင့် အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်၏။ အစီးအပွားကို မလိုလားသောသူအား ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်၏။

လောဟိစ္စ ဤနည်းတူပင် “ဤ (လောက) ၌ သမာဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ ကုသိုလ် တရားကိုရနိုင်ပါ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုရပြီးလျှင် တပါးသောသူအား မဟောပြောသင့်ပေ။ ထစ်ပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ ဤဟောပြောခြင်းသည် အနှောင်အဖွဲ့အဟောင်းကို ဖြတ်၍ အခြားအနှောင်အဖွဲ့သစ်ကို ပြုသည်နှင့် တူ၏။ပ။ တပါး သောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း” ဟု ဆိုသော ထိုသို့သည်လည်း မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားသော ဓမ္မဝိနယကို အကြောင်းပြု၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း မျက်မှောက်ပြုလျက် ဤသို့ သဘောရှိသော မြတ်သောတရားထူးကို ရကုန်အံ့သော အမျိုး ကောင်းသားတို့၏လည်းကောင်း၊ နတ်ဘဝခန္ဓာတို့ ဖြစ်ပေါ်စေရန် နတ်ပြည်မျိုးစေ့ကောင်းမှုတို့ ကို ရင့်ကျက်စေရန်အံ့သော အမျိုးကောင်းသားတို့၏လည်းကောင်း (လာဘ်) အန္တရာယ်ကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ အန္တရာယ်ကို ပြုသောကြောင့် အစီးအပွားကို မလိုလားသူ ဖြစ်၏။ အစီးအပွားကို မလိုလားသောသူအား ရန်သူစိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ရန်သူစိတ် ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်၏။ လောဟိစ္စ မှားသောအယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ရှိသူအား ငရဲနှင့်တိရစ္ဆာန် နှစ်ပါးသော လားထုတို့တွင် တပါးပါးသော လားထုရှိ၏ ဟု ငါ့ဟောပေ၏။

စောဒနာထိုက်သော ဆရာသုံးဦး

၅၁၃။ လောဟိစ္စ လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ထိုက်ကုန်သော ဤဆရာတို့သည် သုံးဦးရှိကုန်၏။ ယင်းဆရာတို့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ဆည် ရိုသော် (ထိုသူ၏) ထိုအပြစ်တင် 'စောဒနာ' ချက်သည် ဟုတ်မှန်၍ တရားနှင့်လျော်ပေ၏။ အပြစ်လည်း မရှိပေ။

ဤသုံးဦးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။

လောဟိစ္စ ဤ (လောက) ၌ အချို့သော ဆရာသည် အကြင် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးအလို့ငှာ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထို (ဆရာ) သည် ထိုရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မရသေး ဘဲလျက် တပည့်တို့အား “ဤကား သင်တို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ဖြစ်၏။ ဤကား သင်တို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှာဖြစ်၏” ဟု တရားကိုဟော၏။ ထို(ဆရာ)၏ (တရားကို) တပည့်တို့သည် မနာ ဟူကုန်။ နားမထောင်ကုန်၊ သိရန်စိတ်မဝင်စားကုန်၊ ဆရာ၏အဆုံးအမမှ ဖွဲ့ခွာ၍လည်းကျင့်ကုန်၏။

ထို(ဆရာ)ကို ဤသို့ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' အပ်၏—

“အသျှင်သည် အကြင်ရဟန်းဖြစ် အကျိုးငှာ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ (ထိုသို့ ဝင်ရောက်သော) သင်သည် ထိုရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မရသေးဘဲလျက် တပည့်တို့အား ဤကားသင်တို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ဖြစ်၏။ ဤကားသင်တို့၏ချမ်းသာ အလို့ငှာဖြစ်၏” ဟုတရားကို ဟောဘိ၏။ ထိုသင်၏(တရားကို) တပည့်တို့သည်မနာဟူကုန်

နားမထောင်ကုန်၊ သိရန်စိတ်မဝင်စားကုန်၊ ဆရာ၏အဆုံးအမမှ ဖွဲ့ခွာ၍လည်းကျင့်ကုန်၏။
ဤဟောပြောခြင်းသည် (အလိုမရှိ၍) ဆုတ်ခွာသွားသော လုံမကို လိုက်၍ ကပ်သည်နှင့်
လည်းတူ၏။ (မကြည့်လို၍) မျက်နှာလှည့်နေသော လုံမကို (နောက်မှ) ပွေ့ဖက်သည်နှင့်
လည်းတူ၏။ (ထို့ကြောင့်) ဤဟောပြောခြင်းကို ယုတ်မာသော လောဘတရားဟု (ငါ)
ဆို၏။ တပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း” ဟုအပြစ်တင်အပ်၏။

လောဟိစ္စ ဤသည်ကား လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ထိုက်သော ပဌမဆရာ
ပေတည်း။ ယင်းဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' သည်ရှိသော် ထိုအ
ပြစ်တင် 'စောဒနာ' ချက်သည် ဟုတ်မှန်၍ တရားနှင့်လျော်ပေ၏။ အပြစ်လည်းမရှိပေ။

၅၁၄။ လောဟိစ္စ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ဤ(လောက)၌ အချို့သောဆရာသည် အကြင်
ရဟန်းဖြစ်ကျိုး အလို့ငှာလှ ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထို(ဆရာ)သည် ထိုရဟန်း
ဖြစ်ကျိုးကို မရသေးဘဲလျက် တပည့်တို့အား “ဤကား သင်တို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ဖြစ်၏။
ဤကား သင်တို့၏ချမ်းသာအလို့ငှာဖြစ်၏” ဟုဟော၏။ ထို(ဆရာ)၏ တရားကို တပည့်တို့သည်
နာယူကုန်၏။ နားဆောင်ကုန်၏။ သိရန်စိတ်ဝင်စားကုန်၏။ ဆရာ၏ အဆုံးအမမှ ဖွဲ့ခွာမူ၍လည်း
ကျင့်ကုန်၏။

ထို(ဆရာ)ကိုဤသို့ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' အပ်၏—

“အသျှင်သည် အကြင် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးအလို့ငှာ လှ ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့
ဝင်ရောက်၏။ (ထိုသို့ ဝင်ရောက်သော) သင်သည် ထိုရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မရသေးဘဲလျက်
တပည့်တို့အား ‘ဤကား သင်တို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ဖြစ်၏။ ဤကား သင်တို့၏
ချမ်းသာအလို့ငှာဖြစ်၏’ ဟု တရားကိုဟောဘိ၏။ ထိုသင်၏ (တရားကို) တပည့်တို့သည်
နာယူကုန်၏။ နားဆောင်ကုန်၏။ သိရန်စိတ်ဝင်စားကုန်၏။ ဆရာ၏အဆုံးအမမှ ဖွဲ့ခွာမူ၍
လည်း ကျင့်ကုန်၏။ ဤဟောပြောခြင်းသည် မိမိလယ်ကိုစွန့်၍ သူတစ်ပါးလယ်ကိုပေါင်း
သင်အပ်သည်ဟု မှတ်စင်သည်နှင့် တူ၏။ (ထို့ကြောင့်) ဤဟောပြောခြင်းကို
ယုတ်မာသော လောဘတရားဟု (ငါ)ဆို၏။ တပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား
အဘယ်ပြုအံ့နည်း” ဟုအပြစ်တင်အပ်၏။

လောဟိစ္စ ဤသည်ကား လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ထိုက်သော ဒုတိယ
ဆရာပေတည်း။ ယင်းဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' သည်
ရှိသော် ထိုအပြစ်တင် 'စောဒနာ' ချက်သည် ဟုတ်မှန်၍ တရားနှင့် လျော်ပေ၏။ အပြစ်
လည်းမရှိပေ။

၅၁၅။ လောဟိစ္စ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ဤ(လောက)၌ အချို့သော ဆရာသည်
အကြင်ရဟန်းဖြစ်ကျိုးအလို့ငှာ လှ ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထိုဆရာသည်
ထိုရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ရပြီလျှင် တပည့်တို့အား “ဤကား သင်တို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ဖြစ်၏။

သုတ်]

မဟောဒနာထိုက်သော ဆရာသုံးဦး

၂၃၂

ဤကား သင်တို့၏ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏ ”ဟု တရားကိုဟော၏။ ထို(ဆရာ)၏(တရားကို) တပည့်တို့သည် မနာယူကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ သိရန်စိတ်မဝင်စားကုန်၊ ဆရာ၏အဆုံးအမမှ ဖွဲ့ချဲ့လည်း ကျင့်ကုန်၏။

ထို(ဆရာ)ကို ဤသို့အပြစ်တင်‘စောဒနာ’အပ်၏—

“အသျှင်သည် အကြင် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးအလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ သင်သည် ထိုရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ရပြီး၍ တပည့်ဘုံအား ‘ဤကားသင်တို့၏ အစီးအပါးအလို့ငှါဖြစ်၏။ ဤကား သင်တို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါဖြစ်၏’ဟု တရားကို ဟော၏။ ထို(ဆရာ)၏(တရားကို) ထိုတပည့်တို့သည် မနာယူကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ သိရန်စိတ်မဝင်စားကုန်၊ ဆရာ၏ အဆုံးအမမှ ဖွဲ့ချဲ့လည်း ကျင့်ကုန်၏။ ဤဟော ပြောခြင်းသည် အနှောင်အဖွဲ့ဟောင်းကို ဖြတ်၍ အခြားအနှောင်အဖွဲ့သစ်ကို ပြုသည်နှင့် တူ၏။ (ထို့ကြောင့်) ဤဟောပြောခြင်းကို ယုတ်မာသော လောဘတရားဟု (ငါ)ဆို၏။ တပါးသောသူသည် တပါးသောသူအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း” ဟုအပြစ်တင်အပ်၏။

လောဟိစ္စ ဤသည်ကား လောက၌ အပြစ်တင်‘စောဒနာ’ ထိုက်သော တတိယ ဆရာပေတည်း။ ယင်းဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင်‘စောဒနာ’သည်ရှိသော် ထိုအပြစ်တင်‘စောဒနာ’ ချက်သည် ဟုတ်မှန်၍ တရားနှင့် လျော်ပေ၏။ အပြစ်လည်းမ ရှိပေ။

လောဟိစ္စ လောက၌ အပြစ်တင်‘စောဒနာ’ ထိုက်သော ဆရာသုံးဦးတို့ ဟူသည် ဤသို့ပင်တို့တည်း။ ယင်းဆရာတို့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် ‘စောဒနာ’ သည်ရှိ သော် ထိုသူ၏ ထိုအပြစ်တင်‘စောဒနာ’ ချက်သည် ဟုတ်မှန်၍ တရားနှင့် လျော်ပေ၏။ အပြစ်လည်းမရှိပေဟု မိန့်တော်မူ၏။

မစောဒနာထိုက်သော ဆရာသုံးဦး

၅၁၆။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားက မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင် ဂေါတမ လောက၌ အပြစ်တင်‘စောဒနာ’ခြင်းငှာ မထိုက်လော တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဆရာသည် ရှိပါသေးသလော” ဟုလျှောက်၏။

လောဟိစ္စ လောက၌ အပြစ်တင်‘စောဒနာ’ခြင်းငှာ မထိုက်သော ဆရာသည် ရှိသေး၏ ဟုမိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ လောက၌ အပြစ်တင်‘စောဒနာ’ ခြင်းငှာ မထိုက်သော ထိုဆရာကား အဘယ်နည်း။

လောဟိစ္စ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။

[သာမညပလသုတ်၌ကဲ့သို့ နည်းတူ ခွဲအပ်၏]

လောဟိစ္စ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ လောဟိစ္စ အကြင်ဆရာထံ၌ တပည့်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော မြတ်သော (တရား)အထူးကို ရ၏။ လောဟိစ္စ ဤဆရာသည်လည်း လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ခြင်းငှါ မထိုက်သော ဆရာပေတည်း။ ဤသို့သော ဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' သည်ရှိသော် ထိုအပြစ်တင် 'စောဒနာ' ချက်သည် မဟုတ်မမှန်၍ တရားနှင့် မလျော်ချေ၊ အပြစ်လည်း ရှိချေ၏။

။ပ။ ဒုတိယဈာန်။ တတိယဈာန်။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ လောဟိစ္စ အကြင် ဆရာထံ၌ တပည့်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော မြတ်သော (တရား)အထူးကို ရ၏။ ဤဆရာသည် လည်း လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ခြင်းငှါ မထိုက်သော ဆရာပေတည်း။ ဤသို့သော ဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' သည်ရှိသော် ထိုအပြစ်တင် 'စောဒနာ' ချက်သည် မဟုတ်မမှန်၍ တရားနှင့် မလျော်ချေ၊ အပြစ်လည်း ရှိချေ၏။

။ပ။ (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ လောဟိစ္စ အကြင်ဆရာထံ၌ တပည့်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော မြတ်သော (တရား)အထူးကို ရ၏။ လောဟိစ္စ ဤဆရာသည်လည်း လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ခြင်းငှါ မထိုက်သော ဆရာပေတည်း။ ဤ သို့သော ဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' သည်ရှိသော် ထိုအပြစ်တင် စောဒနာချက်သည် မဟုတ်မမှန်၍ တရားနှင့် မလျော်ချေ၊ အပြစ်လည်း ရှိချေ၏။

။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ လောဟိစ္စ အကြင်ဆရာ ထံ၌ တပည့်သည် ဤသို့ သဘောရှိသော မြတ်သော (တရား) အထူးကို ရ၏။ လောဟိစ္စ ဤဆရာသည်လည်း လောက၌ အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ခြင်းငှါ မထိုက်သော ဆရာပေတည်း။ ဤသို့သော ဆရာကို တစ်စုံတစ်ယောက်က အပြစ်တင် 'စောဒနာ' သည်ရှိသော် အပြစ်တင် 'စောဒနာ' ချက်သည် မဟုတ်မမှန်၍ တရားနှင့် မလျော်ချေ၊ အပြစ်လည်း ရှိချေ၏။ ဟုခိန့်တော် မူ၏။

၅၁၇။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဂေါတမ ယောကျ်ား (တစ်ယောက်)သည် နရက်ချောက်သို့ကျသော ယောကျ်ားအား ဆံပင်တို့ကို ဆုပ်ကိုင်လျက် ဆွဲတင်ကာ ကုန်းပေါ်၌ တည်စေသကဲ့သို့ ဤနည်းတူပင် အသျှင်ဂေါတမသည် နရက်ချောက်သို့ကျသော အကျွန်ုပ်ကို ဆွဲတင်ကာ ကုန်းပေါ်၌ တည်စေပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင် ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင် ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရား

သုတ်]

မစောဒနာသိုက်သော "ဆရာသုံးဦး"

၂၇၅

တော်ကိုပြဘော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်
ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။
သံဃာ့တော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်
ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူ
ပါဟု လျှောက်လေသတည်း။

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သော လောဟိစ္စသုတ် ပြီး၏။

၁၃-ဝေဝိဇ္ဇသုတ်

ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇတို့ တိုင်ပင်ခန်း

၅၁၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာချီလှည့်လည်တော်မူလတ်သော် မနုဿာကဋ္ဌမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုရွာ၏ မြောက်ဘက် အစိရဝတီ မြစ်ကမ်းနား သရက်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

၅၁၉။ ထိုစဉ်အခါ၌ အလွန်ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေးများစွာတို့သည် မနုဿာကဋ္ဌရွာ၌ တည်းခိုနေကုန်၏။ ဤသူတို့ကား အဘယ်နည်း—

စင်္ဂီပုဏ္ဏား တာရုက္ခပုဏ္ဏား ပေါက္ခရသုတိပုဏ္ဏား ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏား တောဒေယျ ပုဏ္ဏားနှင့် အလွန်ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော အခြားပုဏ္ဏားသူဌေးတို့ပေတည်း။

၅၂၀။ ထိုအခါ အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်ခြင်းဖြင့် တစ်ယောက်နောက် တစ်ယောက် လိုက်ကာ စင်္ကြံသွားလာလှည့်လည်လျက် နေကြစဉ် ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇ လူလင်တို့အား (ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်) ပြောသောလမ်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ လူလင်သည် ဤသို့ ဆို၏—

“ပေါက္ခရသုတိပုဏ္ဏား ဟောကြားသော ဤလမ်းသည်သာ ပြောတန်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ဤလမ်းသည်သာ ပြောစဉ်သော လမ်းဖြစ်၏။ ထိုလမ်းကို သွားသော သူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏” ဟု ဆို၏။ ဘာရဒွါဇ လူလင်သည်လည်း ဤသို့ ဆို၏—

“တာရုက္ခပုဏ္ဏား ဟောကြားသော ဤလမ်းသည်သာ ပြောတန်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ဤလမ်းသည်သာ ပြောစဉ်သော လမ်းဖြစ်၏။ ထိုလမ်းကို သွားသောသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏” ဟု ဆို၏။

ဝါသေဋ္ဌလူလင်သည် ဘာရဒွါဇလူလင်ကို သိနားလည်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ဘာရဒွါဇလူလင်သည်လည်း ဝါသေဋ္ဌလူလင်ကို သိနားလည်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

၅၂၁။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌလူလင်သည် ဘာရဒွါဇလူလင်ကို (ဤသို့) ပြော၏—

“ဘာရဒွါဇ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် မနုဿာကဋ္ဌရွာ၏ မြောက်ဖက် အစိရဝတီ မြစ်ကမ်းနား သရက်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တဓပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာန မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏။ ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။

အချင်း ဘာရဒွါဇ သွားကြစို့။ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအကြောင်းကို ရဟန်းဂေါတမအား မေးကုန်အံ့။ ရဟန်းဂေါတမ ဖြေကြားသောအတိုင်း (ထိုအကြောင်း) ကို ငါတို့ မှတ်သားကုန်အံ့” ဟုပြော၏။

“အချင်း ကောင်းပါပြီ” ဟု ဘာရဒွါဇလုလင်သည် ဝါသေဋ္ဌ လုလင်အား ဝန်ခံ၏။

လမ်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ဆိုသောစကား

၅၂၂။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇ လုလင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ပုဂ္ဂိုလ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဝါသေဋ္ဌလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဂေါတမ ဤ(အရပ်)၌ အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်ခြင်းဖြင့်တစ်ယောက် နောက် တစ်ယောက်လိုက်ကာ ကြိုသွားလာ လှည့်လည်လျက် နေကြစဉ် အကျွန်ုပ် တို့အား (ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်) ဖြောင့်သောလမ်း ဟုတ် မဟုတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စကားသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ၏။

‘ပေါက္ခရာသာပုတိဏ္ဏား ဟောကြားသော ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်တန်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်စင်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) ဧဝံ ပို့ဆောင်၏’ ဟု အကျွန်ုပ်က ဆိုပါ၏။

တာရုက္ခပုဏ္ဏား ဟောကြားသော ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်တန်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်စင်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ထိုလမ်းကို သွားသောသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်)စင်စစ် ပို့ဆောင်၏”ဟု ဘာရဒွါဇ လုလင်က ဆိုပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာ၌ ဆန့်ကျင်သော အယူရှိနေပါ၏။ အငြင်းအခုံရှိနေပါ၏။ ဝါဒအကွဲအပြား ရှိနေပါ၏”ဟု လျှောက်၏။

၅၂၃။ ဝါသေဠု “ပေါက္ခရာသဟိပုဏ္ဏား ဟောကြားသော ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်တန်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်စင်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်)စင်စစ် ပို့ဆောင်၏”ဟု သင်က ဆိုသည် မဟုတ်လော။

“တာရုက္ခပုဏ္ဏား ဟောကြားသော ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်တန်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ဤလမ်းသည်သာ ဖြောင့်စင်းသော လမ်းဖြစ်၏။ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်(ယင်းလမ်းသည်)စင်စစ်ပို့ဆောင်၏”ဟု ဘာရဒွါဇလုလင်က ဆိုသည်မဟုတ်လော။ ဝါသေဠု သို့သို့ဆိုသော် အဘယ်အရာ၌ သင်တို့အား ဆန့်ကျင်သော အယူဖြစ်သနည်း။ အဘယ်အရာ၌ အငြင်းအခုံ ဖြစ်သနည်း။ အဘယ်အရာ၌ ဝါဒအကွဲအပြား ဖြစ်သနည်း။

၅၂၄။ အသျှင်ဂေါတမ ဖြောင့်တန်းသောလမ်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ (ဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အဒ္ဓရိယပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း တိတ္ထရိယပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း ဆန္ဒောကပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း ဗဒ္ဓာရိဗ္ဗပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း အထူးထူးသောလမ်းတို့ကို ပညတ်ကုန်သော်လည်း ထိုလမ်းအလုံးစုံတို့သည် ထိုလမ်းအတိုင်းသွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် စင်စစ် ပို့ဆောင်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ရွာနိဂုံးတို့၏ မနီးမသေး၌ များစွာကုန်သော အထူးထူးအပြားပြားသော လမ်းတို့သည် ရှိကုန်ငြားသော်လည်း ထိုလမ်းအလုံးစုံတို့သည်ရွာ၌ ပေါင်းဆုံ ဆိုက်ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူပင် အဒ္ဓရိယပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း တိတ္ထရိယပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း ဆန္ဒောက ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း ဗဒ္ဓာရိဗ္ဗပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း အထူးထူးအပြားပြားသော လမ်းတို့ကို ပညတ်ကုန်သော်လည်း ထိုလမ်းအလုံးစုံတို့သည် ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် စင်စစ် ပို့ဆောင်ပါကုန်၏။

ဝါသေဠုလုလင်အား မေးမြန်းစိစစ်ခြင်း

၅၂၅။ ဝါသေဠု ပို့ဆောင်ကုန်၏ ဟု(သင်)ဆိုသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ပို့ဆောင်ကုန်၏ ဟု(အကျွန်ုပ်)ဆိုပါ၏။

ဝါသေဠု ပို့ဆောင်ကုန်၏ ဟု(သင်)ဆိုသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ပို့ဆောင်ကုန်၏ ဟု(အကျွန်ုပ်)ဆိုပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပို့ဆောင်ကုန်၏ ဟု(သင်)ဆိုသလော။

အသျှင်ဂေါတမ ပို့ဆောင်ကုန်၏ ဟု(အကျွန်ုပ်)ဆိုပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့တွင် ပြာဟွာကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်ဖူးသော ပုဏ္ဏား ထစ်ဦးတစ်ယောက်မျှသော်လည်း ရှိ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မရှိပါ။

ဝါသေဋ္ဌ ပြာဟွာကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်ဘူးသော ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သော်လည်းရှိ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မရှိပါ။

ဝါသေဋ္ဌ ပြာဟွာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ဖူးသော ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာ့ဆရာတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သော်လည်း ရှိ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မရှိပါ။

ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာ့ဆရာတစ်ဦးအောင် ပြာဟွာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ဖူးသော ဆရာတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သော်လည်း ရှိ၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မရှိပါ။

၅၂၆။ ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချကုန်သော အကြင်ရသေ့တို့သည် ရှိကုန်၏။ ယခုအခါ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် အကြင်(ရသေ့)တို့ သိဆိုပို့ချ ပေါင်းစုထားသော ထိုရှေးဟောင်း ဝေဒကျမ်းကို လိုက်၍ သိဆိုကုန်၏။ လိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏။ ရွတ်ဆိုထားတိုင်းလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏။ ပို့ချထားတိုင်းလိုက်၍ ပို့ချကုန်၏။ ဤရသေ့တို့ကား အဘယ်နည်း။

အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမဒဂိုရသေ့ အဂီရသရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါဒသဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့တည်း။

ထို(ရသေ့)တို့သည်လည်း “ပြဟွာ့နေရာဘုံ ပြဟွာလာဗလမ်း ပြဟွာသွားရာအရပ်တို့ကို ငါတို့ သိကုန်၏။ ငါတို့ မြင်ကုန်၏”ဟု ဤသို့ ပြောကြားခဲ့ကုန်၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မပြောကြားခဲ့ပါကုန်။

၅၂၇။ ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ပြာဟွာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ဘူးသော ပုဏ္ဏားတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သော်လည်း မရှိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြာဟွာကိုမျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ဖူးသော ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှသော်လည်း မရှိဟူ၍

သုတ်]

ဝါသေဠုလုလင်အား မေးမြန်းစိစစ်ခြင်း

၂၇၁

လည်းကောင်း၊ ပြုဟောကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ဘူးသော ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာ ဆရာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှသော်လည်း မရှိချေဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာဆရာတို့အောင် ပြုဟောကိုမျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ဖူးသော ဆရာတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သော်လည်း မရှိချေဟူ၍လည်းကောင်း ဤသို့ ဆို၏။ (ထို့ပြင်) ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချကုန်သော အကြင်ရသေ့တို့သည် ရှိကုန်၏။ ယခုအခါ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် အကြင်(ရသေ့)တို့ သီဆိုပို့ချပေါင်းစုထားသော ထိုရွေးဟောင်း ဝေဒကျမ်းကို လိုက်၍ သီဆိုကုန်၏။ လိုက်၍ ရွတ်ဆို ကုန်၏။ ရွတ်ဆိုထားတိုင်း လိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏။ ပို့ချထားတိုင်း လိုက်၍ ပို့ချကုန်၏။ ဤရသေ့ တို့ကား အဘယ်နည်း။

အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမဒဂိုရသေ့ အဂီရသရသေ့ ဘာရဒ္ဒါဇရသေ့ ဝါသေဠုရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့တည်း။ ထို(ရသေ့)တို့သည်လည်း “ပြုဟောနေရာဘုံ ပြုဟောလာရာလမ်း ပြုဟောသွားရာအရပ်တို့ကို ငါတို့ သိကုန်၏။ ငါတို့မြင်ကုန်၏” ဟု ဤသို့မပြောကြားခဲ့ကုန်ဟူ၍ ဆို၏။ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကုန်၏။—

“ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း။ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်စင်းသော လမ်းတည်း။ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ပြုဟော၏ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ရန်(ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏ဟု မသိမြင်ဖူးသော ထိုပြုဟော၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ငါတို့ ဟောကြားပါကုန်သည်” ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။

၅၂၇။ ဝါသေဠု ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကားဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမံ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ် မရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါ၏။

ဝါသေဠု ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဠု ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် “ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း။ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်စင်းသော လမ်းတည်း။ ထိုလမ်းကို သွားသူ အား ပြုဟော၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်(ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏” ဟု မသိမြင်ဘူး သော ထိုပြုဟော၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားနိုင်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိချေ။

၅၂၉။ ဝါသေဠု အချင်းချင်း ဆွဲကိုင်ဆက်ပပ်နေသော သူကုန်းတို့၏ အစဉ်အတန်းတွင် ရွှေဆုံးသူသည်လည်း မမြင်၊ အလယ်သူသည်လည်း မမြင်၊ နောက်ဆုံးသူသည်လည်း မမြင်သကဲ့သို့ ဝါသေဠု ဤအတူပင် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် သူကုန်းတို့၏ စ.စဉ်အတန်းနှင့် တူလှချေ၏တကား။ ရွှေဆုံးသူသည်လည်း မမြင်၊ အလယ်သူသည်လည်း မမြင်၊ နောက်ဆုံး သူသည်လည်း မမြင်ချေတကား။ ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဤစကားသည် ရယ်ဖွယ်သာ ဖြစ်ချေ၏။ အပြောမျှသာ ဖြစ်ချေ၏။ အနက်မဲ့သာ ဖြစ်ချေ၏။ အချည်းနီးသာ ဖြစ်ချေ၏။

၅၃၀။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။

ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြား လူများစွာတို့သည် လည်းကောင်း၊ လနှင့်နေ့တို့ကို မြင်ကြသည် မဟုတ်လော၊ မြင်ကြသောကြောင့်ပင် လနှင့်နေ့တို့ ထွက်လာရာအရပ် ဝင်သွားရာအရပ်တို့သို့ မျက်နှာမူကာ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလျက် ချီးကျူး နေကြ ဆုတောင်းနေကြသည်မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမ မှန်ပါ၏၊ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြား လူများစွာတို့သည် လည်းကောင်း လနှင့်နေ့တို့ကို မြင်ကြပါ၏၊ မြင်ကြသောကြောင့်ပင် လနှင့်နေ့ တို့ ထွက် လာရာအရပ် ဝင်သွားရာအရပ်တို့သို့ မျက်နှာမူကာ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလျက် ချီးကျူး နေကြ ဆုတောင်းနေကြပါ၏။

၅၃၁။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြားလူများစွာတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကြင် လနှင့်နေ့တို့ကို မြင်ကြသည် ဖြစ်၍ အကြင်လနှင့်နေ့တို့ ထွက်လာရာအရပ် ဝင်သွားရာအရပ်တို့သို့ မျက်နှာမူကာ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလျက် ချီးကျူးနေကြ ဆုတောင်းနေကြကုန်၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် “ဤသည်လျှင် ပြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင် ပြောင့်စင်းသောလမ်းတည်း ထိုလမ်းကို သွားသူအား လနှင့်နေ့တို့၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်း လမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏” ဟု လနှင့်နေ့တို့၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင် ကုန်၏လော။

အသျှင်ဂေါတမ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်။

ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း အခြား လူများစွာတို့သည် လည်းကောင်း အကြင် လနှင့်နေ့တို့ကို မြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အကြင် လနှင့်နေ့တို့ ထွက်လာရာအရပ် ဝင်သွားရာအရပ်တို့သို့ မျက်နှာမူကာ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလျက် ချီးကျူးနေကြ ဆုတောင်း နေကြကုန်၏။ ထို (ဗေဒင်သုံးပုံဆောင်ပုဏ္ဏား) တို့သည် “ဤသည်လျှင် ပြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင် ပြောင့်စင်းသော လမ်းတည်း၊ ထိုလမ်းကို သွားသူအား လနှင့်နေ့တို့၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်း လမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏” ဟု လနှင့်နေ့တို့၏ အပေါင်း အဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားခြင်းငှါ မစွမ်းကုန်ဟု ဤသို့ ဆို၏။

၅၃၂။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟု ဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟု ဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဘူးကုန်ဟု ဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင်ပုဏ္ဏားတို့၏ ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်သော ဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟု ဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ။ပ။ ထိုမုသေတို့ သည်လည်း “ဗြဟ္မာ့နေရာဘုံ ဗြဟ္မာလာရာလမ်း ဗြဟ္မာသွားရာအရပ်တို့ကို ငါတို့ သိကုန်၏၊ ငါတို့ မြင်ကုန်၏” ဟု ဤသို့ မပြောကြားခဲ့ကုန်ဟူ၍ ဆို၏ (သို့ဖြစ်ပါလျှင်) ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကုန်ဘိ၏။

“ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်စင်းသော လမ်းတည်း၊ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ရန် (ယင်း လမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏ဟု မသိမမြင်ဖူးသော ထိုဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ရန် လမ်းကို ငါတို့ ဟောကြားပါလှန်သည်”ဟူ၍ ဆိုကုန်ဘိ၏။

၅၃၃။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသော စကားဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါဘမ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် အခြေအမြစ် မရှိသောစကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် “ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်စင်းသော လမ်းတည်း၊ ထိုလမ်းကို သွားသူ အား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏” ဟု စင်စစ် မသိမမြင် ဖူးသော ထိုဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားနိုင်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိချေ။

ဇနပဒကလျာဏိ ဥပမာ

၅၃၄။ ဝါသေဋ္ဌ “ငါသည် ဤနိုင်ငံ၌ (ဇနပဒကလျာဏိဘွဲ့ရ) အလှဆုံးမိန်းမကို လိုချင်၏၊ ချစ်ကြိုက်၏” ဟု ဆိုသော ယောက်ျားသည်ရှိရာ၏၊ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးကုန်ရာ၏-

“အချင်းယောက်ျား သင်လိုချင် ချစ်ကြိုက်သော (ဇနပဒကလျာဏိဘွဲ့ရ) အလှဆုံး မိန်းမကို မင်းအမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားအမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကုန်သည် အမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲသား အမျိုးသမီးဟူ၍လည်းကောင်း သိပါ၏လော”

ဤသို့ မေးသော် “မသိပါ” ဟု ဆိုရာ၏။

ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးကုန်ပြန်ရာ၏-

“အချင်းယောက်ျား သင်လိုချင် ချစ်ကြိုက်သော (ဇနပဒကလျာဏိဘွဲ့ရ) အလှဆုံး မိန်းမကို ဤအမည်ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤအမျိုးအနွယ်ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း (အရပ်) မြင့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း (အရပ်) နိမ့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း အလတ်စား (မမြင့်မနိမ့်) ဖြစ်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (အသား) မည်း၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အသား) ဝါရွှေ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အသား) ညို၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သိပါ၏လော၊ ဤ (မည်သော) ရွာ၌ နေ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဤ (မည်သော) နိဂုံး၌ နေ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤ (မည်သော) မြို့၌ နေ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း သိပါ၏လော” ။

ဤသို့မေးသော် “မသိပါ” ဟု ဆိုရာ၏။

ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးကုန်ပြန်ရာ၏—

“အချင်းယောက်ျား သင်သည် မသိဖူးမြင်ဖူးသူကို လိုချင်ချစ်ကြိုက်နေသလော” ဤသို့မေးသော် “ဟုတ်ပါ၏” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

၃၅၅။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကားသည် အခြေအမြစ် မရှိသောစကား ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကားသည် အခြေအမြစ် မရှိသော စကား မချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

၃၅၆။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအတူပင် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါး ထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်၏ဟုဆို၏ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန် ဟုဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟုဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ခုနစ်ဆက်တိုင် အောင်သော ဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန် ဟုဆို၏။ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာ ဖြစ်ကုန်သောဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ။ပ။ ထို(ရသေ့) တို့သည်လည်း “ဗြဟ္မာ့နေရာဘုံ ဗြဟ္မာလာဆုလမ်း ဗြဟ္မာသွားရာအရပ်တို့ကို ငါတို့ သိကုန်၏၊ ငါတို့ မြင်ကုန်၏” ဟု ဤသို့မပြောကြားခဲ့ကုန်ဟူ၍ ဆို၏။ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏား တို့သည် ဤသို့ ဆိုကုန်ဘိ၏....

“ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသောလမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်စင်းသောလမ်း တည်း၊ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏ ဟု မသိမမြင်ဖူးသော ထိုဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ငါတို့ ဟောကြားပါကုန်သည်” ဟူ၍ ဆိုကုန်ဘိ၏။

၅၅၇။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် အခြေ မမြစ်မရှိသောစကား ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် အခြေ အမြစ်မရှိသောစကားမချွတ်ပင် ဖြစ်နေပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုဗေဒင် သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသောလမ်းဘည်း၊ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်စင်းသော လမ်းတည်း၊ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ် ပို့ဆောင်၏ ဟု မသိမမြင်ဖူးသော ထိုဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကိုဟောကြားနိုင်အံ့သော အကြောင်းသည်မရှိချေ။

လှေကား ဥပမာ

၅၅၈။ ဝါသေဋ္ဌ လမ်းမလေးခုဆုံရာ၌ ပြာသာဒ်(ထက်)သို့ တက်ရန် လှေကားကို ပြုနေ သော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏၊ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးကုန်ရာ၏—

“အချင်းယောက်ျား ပြာသာဒ် (ထက်)သို့ တက်ရန်လှေကားကို ပြုသော သင်သည် ထိုပြာသာဒ်ကိုအရွှေအရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ တောင်အရပ်၌(ရှိ၏ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ အနောက်အရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ မြောက်အရပ်၌ (ရှိ၏ဟူ၍)လည်းကောင်း၊ မြင့်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နိမ့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အလတ်စား(မမြင့်မနိမ့်)ဖြစ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း သိပါ၏လော”။

ဤသို့မေးသော် “မသိပါ” ဟုဖြေဆိုရာ၏။

ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ မေးမြန်းကုန်ရာ၏-

“အချင်းယောက်ျား သင်သည် မသိမမြင်ရသော ပြာသာဒ် (ထက်)သို့ တက်ရန် လှေကားကို ပြုဘိသလော”။

ဤသို့ မေးသော် “ဟုတ်ပါ၏” ဟုဆိုရာ၏။

၅၃၉။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကားသည် အခြေအမြစ်မရှိသောစကား ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စကားသည် အခြေအမြစ် မရှိသော စကားမချွတ်ပင်ဖြစ်နေပါ၏။

၅၄၀။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအတူပင် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင်ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟု ဆို၏၊ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါး ထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟု ဆို၏၊ ဗေဒင် သုံးပုံဆောင်ပုဏ္ဏားတို့၏ ဆရာဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟုဆို၏၊ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ခုနစ်ဆက်တိုင် အောင်သော ဆရာတို့သည်လည်း ဗြဟ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မမြင်ဖူးကုန်ဟု ဆို၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကိုပို့ချကုန်သော အကြင်ရသေ့တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယခုအခါ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် အကြင်ရသေ့တို့ သိဆိုပို့ချပေါင်းစုထားသော ထိုရေးဟောင်း ဝေဒကျမ်းကို လိုက်၍ သိဆိုကုန်၏၊ လိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏၊ ရွတ်ဆိုဘူးတိုင်းလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏၊ ပို့ချထား တိုင်းလိုက်၍ ပို့ချကုန်၏၊ ဤရသေ့ဘို့ကား အဘယ်နည်း-

အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမဒဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသေ့ ရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့တည်း။

ထိုရသေ့တို့သည်လည်း ဗြဟ္မာ့နေရာဘုံ ဗြဟ္မာလာရာလမ်း ဗြဟ္မာသွားရာ အရပ်တို့ကို ငါတို့ သိကုန်၏၊ ငါတို့မြင်ကုန်၏ဟု ဤသို့ မပြောကြားခဲ့ကုန် ဟူ၍ ဆို၏၊ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) ထိုဗေဒင် သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ဆိုကုန်ဘိ၏-

“ဤသည်လျှင် မြောင့်တန်းသော လမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင် မြောင့်စင်းသောလမ်း၊ တည်း၊ ထိုလမ်းကို သွားသူအား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ်ပို့ဆောင်၏ ဟုမသိမမြင်ဖူးသော ထိုဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ငါတို့ဟောကြားပါကုန်သည်” ဟူ၍ ဆိုကုန်ဘိ၏။

၅၄၁။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့တင်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုဗေဒင် သုံးပုံဆောင်ပုဏ္ဏားတို့၏စကားသည်အခြေအမြစ်မရှိသောစကားဖြစ်နေသည်မဟုတ်လော။

အလျှင်ဂေါတမ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည်အခြေ အမြစ်မရှိသောစကားမချွတ်ပင်ဖြစ်နေပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် “ ဤသည်လျှင် ဖြောင့်တန်းသောလမ်းတည်း၊ ဤသည်လျှင်ဖြောင့်စင်းသောလမ်းတည်း၊ ထိုလမ်းကိုသွားသူအား ဗြဟ္မာ၏အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် (ယင်းလမ်းသည်) စင်စစ်ပို့ဆောင်၏” ဟု မသိမြင်ဖူးသော ထိုဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်လမ်းကို ဟောကြားနိုင်အံ့သော အကြောင်းသည်မရှိချေ။

အစိရဝတီမြစ်ဥပမာ

၅၄၂။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအစိရဝတီမြစ်သည် (ကမ်းမှာနား၍) ကျီးသောက်နိုင်လောက်အောင် ကမ်းနှင့်အညီရေပြည့်လျက်ရှိ၏။ ထိုအခါတစ်ဘက်ကမ်းသို့ သွားလိုဆိုက်လို ရောက်လိုကူးမြောက်လို သောယောက်ျားသည်လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ဤမှာဘက်ကမ်း၌ ရပ်လျက် “ဟေ ဟိုဖက်ကမ်းသည်ဖက်ကမ်းသို့လာခဲ့လော့၊ ဟေဟိုဖက်ကမ်းသည်ဘက်ကမ်းသို့ လာခဲ့လော့” ဟုထိုမှာဖက်ကမ်းကိုခေါ်ရာ၏။

၅၄၃။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကိုအဘယ်သို့ထင်သနည်း။

ထိုယောက်ျား၏ ခေါ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း တောင်းပန်ခြင်း အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းအကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း အလိုရှိခြင်း အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း အစိရဝတီမြစ်၏ ထိုမှာဘက်ကမ်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းသို့ လာရာသလော။

အလျှင်ဂေါတမ မလာရာပါ။

၅၄၄။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအတူပင် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြဟ္မာ၏ဖြစ်စေနိုင်သော တရားတို့ကို ပယ်ရှား၍ ဗြဟ္မာ၏ဖြစ်စေနိုင်သော တရားတို့ကို ကျင့်ကုန်လျက် ဤသို့ ဆိုကုန်၏—

“(ငါတို့သည်) ဣန္ဒြ(နတ်)ကိုခေါ်ကုန်၏၊ သောမ(နတ်)ကိုခေါ်ကုန်၏၊ ဝရုဏ(နတ်)ကို ခေါ်ကုန်၏၊ ဤသာန(နတ်)ကိုခေါ်ကုန်၏၊ ပဇာတ်(နတ်)ကိုခေါ်ကုန်၏၊ ဗြဟ္မာကို ခေါ်ကုန်၏၊ မဟိဒ္ဓိ(နတ်)ကိုခေါ်ကုန်၏၊ ယမ(နတ်)ကိုခေါ်ကုန်၏” ဟုဆိုကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြဟ္မာ၏ဖြစ်စေနိုင်သော တရားတို့ကို ပယ်ရှား၍ ဗြဟ္မာ၏ဖြစ်စေနိုင်သော တရားတို့ကို ကျင့်ကုန်လျက် (နတ်တို့ကို) ခေါ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တောင်းပန်ခြင်း အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်း အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း အလိုရှိခြင်းအကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဗြဟ္မာ၏အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်အံ့သော အကြောင်းသည်မရှိချေ။

၅၄၅။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအစိရဝတီမြစ်သည် (ကမ်းမှာနား၍) ကျီးသောက်နိုင်လောက်အောင် ကမ်းနှင့်အညီ ရေပြည့်လျှင်ရှိ၏။ ထိုအခါ တစ်ဘက်ကမ်းသို့သွားလို ဆိုက်လို ကူးမြောက်လို သောယောက်ျားသည်လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားကိုဤမှာဖက်ကမ်း၌ပင် ခိုင်ခံ့သောနေရာတွင်ကြီးဖြင့် လက်ပြန်ကြိုးကိုမြဲမြန်စွာနှောင်ဖွဲ့ထားရာ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကိုအဘယ်သို့ ထင်သနည်း။ ထိုယောက်ျားသည် အစိရဝတီမြစ်၏ဤမှာ ဘက်ကမ်းမှထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ သွားနိုင်ပါမည်လော။

အသျှင်ဂေါတမ မသွားနိုင်ပါ။

၅၄၆။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအတူပင်လျှင် ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို အရိယာ (ဘုရား) ၏ အဆုံးအမ၌ နှောင်ကြီးတို့ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏။ အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဟူ၍လည်းဆိုအပ် ကုန်၏။ (ကာမဂုဏ်) ငါးပါးတို့ဟူသည်အဘယ်သည်တို့နည်း။

အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ်မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန်သော နှစ်သက် သာယာဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော မျက်စိဖြင့် (မြင်)သိနိုင်သော အဆင်း ရှုပါရုံများ။ပ။ နားဖြင့် (ကြား) သိနိုင်သော အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' များ။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် (နှမ်း) သိနိုင်သော အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' များ။ပ။ လျှာဖြင့် (လျှက်)သိနိုင်သော အရသာ 'ရသာရုံ' များ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော ချစ်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်သော နှစ်သက်သာယာဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်ဖြင့် (ထိ)သိနိုင်သော အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' များတို့ပေတည်း။

ဝါသေဋ္ဌ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို အရိယာ(ဘုရား)၏ အဆုံးအမ၌ နှောင်ကြီးတို့ဟူ၍ လည်းဆိုအပ်ကုန်၏။ အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဟူ၍လည်းဆိုအပ်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မက်မောကာ တွေဝေကာ အလွန်ဝင်စားကာ အပြစ်မမြင်ပဲ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဆင်ခြင်ဉာဏ်မယှဉ်ဘဲ သုံးဆောင် (ခံစား) ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြာဟ္မဏဖြစ် စေနိုင်သော တရားတို့ကို ပယ်ရှား၍ ဗြဟ္မဏမဖြစ်စေနိုင်သော တရားတို့ကို ဝှံ့ကုန်လျက် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ မက်မောကာ တွေဝေကာ၊ အလွန်ဝင်စားကာ အပြစ်မမြင်ဘဲ ထွက်မြောက် ကြောင်းဆင်ခြင်ဉာဏ်မယှဉ်ကုန်ဘဲသုံးဆောင်(ခံစား)ကုန်လျက် (ကာမဂုဏ်)နှောင်ကြီး (ကာမ ဂုဏ်) အနှောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရကုန်လျက် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်အံ့သောအကြောင်းမရှိချေ။

၅၄၇။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအစိရဝတီမြစ်သည် (ကမ်းမှာနား၍) ကျီးသောက်နိုင်လောက်အောင် ကမ်းနှင့်အညီ ရေပြည့်လျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ တစ်ဘက်ကမ်းသို့ သွားလိုဆိုက်လို ရောက်လိုကူးမြောက် လိုသော ယောက်ျားသည်လာရာ၏။ ထို(ယောက်ျား)သည် ဤမှာဖက်ကမ်း၌ ခေါင်းမြီးခြုံ၍

အိပ်နေရာ၏။ ဝါသေဋ္ဌထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည်အစိရဝတီမြစ်၏ ဤမှာဖက်ကမ်းမှ ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ ရောက်နိုင်ပါမည်လော။

အသျှင်ဂေါတမ မရောက်နိုင်ပါ။

၅၄၈။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအတူပင်လျှင် ဤနိဝရဏငါးပါးတို့ကို အရိယာ (ဘုရား)၏ အဆုံးအမ၌ အဖုံးအလွှမ်းတို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အပိတ်အပင်တို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အမြေးအယုက်တို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ 'နိဝရဏ' ငါးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ကာမဂုဏ်၌ လိုချင်မှု အပိတ်အပင် 'ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ' ပျက်စီးစေလိုမှု အပိတ်အပင် 'ဗျာပါဒနိဝရဏ' လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု အပိတ်အပင် 'ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏ' ပြန်လွှင့်မှု နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်မှုအပိတ်အပင် 'ဥဒ္ဓစ္စက္ကုတ္တုဒ္ဓနိဝရဏ' ယုံမှားမှုအပိတ်အပင် 'ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏ' တို့တည်း။

ဝါသေဋ္ဌ ဤနိဝရဏငါးပါးတို့ကို အရိယာ(ဘုရား)၏ အဆုံးအမ၌ အဖုံးအလွှမ်းတို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အပိတ်အပင်တို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ အမြေးအယုက်တို့ ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏။

၅၄၉။ ဝါသေဋ္ဌ ဤနိဝရဏငါးပါးပျံ့သည် ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့ကို ဖုံးလွှမ်းထား ကုန်၏၊ ပိတ်ပင်ထားကုန်၏၊ နှောင်ဖွဲ့ထားကုန်၏၊ မြေးယုက်ထားကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုဗေဒင် သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေနိုင်သော တရားတို့ကို ပယ်ရှား၍ ဗြာဟ္မဏ မဖြစ် စေနိုင်သော တရားတို့ကို ကျင့်ကုန်လျက် 'နိဝရဏ' ငါးပါးတို့က ဖုံးလွှမ်းထားပါကုန်လျက် ပိတ်ပင်ထားပါကုန်လျက် နှောင်ဖွဲ့ထားပါကုန်လျက် မြေးယုက်ထားပါကုန်လျက် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဗြဟ္မာ၏ အခေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်အံ့သော အကြောင်း သည် မရှိချေ။

၅၅၀။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။

အသက်ကြီးကုန်သော အရွယ်ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြေးဆိုသည်ကို သင်အဘယ်သို့ ကြားဖူးသနည်း၊ ဗြဟ္မာသည် (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိသလော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိသလော။

- အသျှင်ဂေါတမ (ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိသောကြောင့်) သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိပါ။
- ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိသလော၊ ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် မရှိသလော၊
- အသျှင်ဂေါတမ(ဗျာပါဒမရှိသောကြောင့်) ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် မရှိပါ။
- မခွံကျန်းသောစိတ် ရှိသလော၊ မခွံကျန်းသောစိတ် မရှိသလော။
- အသျှင်ဂေါတမ (ထိနမိဒ္ဓမရှိသောကြောင့်) မခွံကျန်းသောစိတ် မရှိပါ။

ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိသလော၊ ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိသလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စသော ကိလေသာ မရှိသောကြောင့်) ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိပါ။

(စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သလော၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ(ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိသောကြောင့်)အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ထင်သနည်း၊ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် (သား မယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိကုန်သလော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိကုန်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ကာမစ္ဆန္တရှိသောကြောင့်) သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိပါကုန်၏။

ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိကုန်သလော၊ ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် မရှိကုန်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ(ဗျာပါဒရှိသောကြောင့်)ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိပါကုန်၏။

မခွဲကျန်းသောစိတ် ရှိကုန်သလော၊ မခွဲကျန်းသောစိတ် မရှိကုန်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ(ထိနမိဒ္ဓ ရှိသောကြောင့်) မခွဲကျန်းသောစိတ် ရှိပါကုန်၏။

ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိကုန်သလော၊ ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိကုန် သလော။

အသျှင်ဂေါတမ(ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စသော ကိလေသာ ရှိသောကြောင့်) ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိပါကုန်၏။

(စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သလော၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်ကုန်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသောကြောင့်) အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်။

၅၅။ ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိကုန်၏၊ ဗြဟ္မာသည်ကား (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိဟုဆို၏၊ (သို့ဖြစ်လျှင်) ဗေဒင် သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်းသည် ဗြဟ္မာ၏ (သားမယားကို) မသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် အတူ ရောနှော ညီညွတ်မည်လော။

အသျှင်ဂေါတမ မရောနှော မညီညွတ်ပါ။

ဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ ထို(သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိကုန်သော ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့ ဘည် (ခန္ဓာ)ကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်နောက်၌(သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသော ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်အံ့သော အ ကြောင်းသည် မရှိချေ။

ဝါသေဋ္ဌ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိကုန်၏၊ ဗြဟ္မာ သည်ကား ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် မရှိဟုဆို၏ ။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ပေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် မခံ ကျန်းသောစိတ် ရှိ ကုန်၏၊ ပြဟ္မာသည် ကား မခံကျန်းသောစိတ် မရှိဟု ဆို၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိ ကုန်၏၊ ပြဟ္မာသည် ကား ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိဟု ဆို၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် (စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်ကုန်၊ ပြဟ္မာသည်ကား(စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု ဆို၏၊ (သို့ဖြစ်လျှင်) ပေဒင်သုံးပုံ ဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ (စိတ်ကို) အသိုအဘိုင်း မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည် ပြဟ္မာ၏ (စိတ်ကို) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေခြင်းနှင့် အတူ ဖောနေ့ ညီညွတ်မည်လော။

အသျှင်ဂေါတမ မဖောနေ့ မညီညွတ်နိုင်ပါ။

ဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ ထို(စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော ပေဒင် သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည်(ခန္ဓာ)ကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌(စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သော ပြဟ္မာ၏ အပေါင်အဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိစေချေ။

၅၅၂။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုပေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤ(ပေဒင်သုံးပုံ)၌ ကိုးစား ကပ်ရောက်၍ နှစ်မြုပ်ကုန်၏၊ နှစ်မြုပ်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ (တံလျှပ်ကို ရေမှတ်၍) အခြောက်တိုက် ကူးသည်နှင့် တူကုန်၏ကား၊ ထို့ကြောင့် ပေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဤပေဒင်သုံးပုံတို့ကို (ရွာမနီးသော) တောကြီးဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ပေဒင်သုံးပုံတို့ကို (အစာရေစာ မရှိသော) တောနက်ကြီးဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ပေဒင်သုံးပုံတို့ကို ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်၏။

၅၅၃။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝါသေဋ္ဌလှလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဂေါတမ‘ရဟန်းဂေါတမသည် ပြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန်လမ်းကိုသိ၏’ ဟူ၍ အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါ၏”ဟု လျှောက်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ မနသာကဋ္ဌဋ္ဌာသည် ဤမှ နီးသည်မဟုတ် လော၊ မနသာကဋ္ဌဋ္ဌာသည် ဤမှ မဝေးသည် မဟုတ်လော။

အသျှင်ဂေါတမဟုတ်ပါ၏၊ မနသာကဋ္ဌဋ္ဌာသည် ဤမှ နီးပါ၏၊ မနသာကဋ္ဌဋ္ဌာသည် ဤမှ မဝေးပါ။

၅၅၄။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤမနသာကဋ္ဌဋ္ဌာ၌ မွေးဖွား၍ (ဤဋ္ဌာဋ္ဌာပင်) ကြီးပြင်းလာသော ယောကျ်ားသည် မနသာကဋ္ဌဋ္ဌာမှ ထွက်ခွာလာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားအား ထိုးထွင်ပင် မနသာကဋ္ဌဋ္ဌာ၏ လမ်းကို မေးကုန်ရ၏။

ဆုတ်]

ဗြဟ္မာပြည်သို့ သွားရာလမ်းကို ဟောကြားခြင်း

၂၅၁

ဝါသေဠု ထိုသို့မေးသည်ရှိသော် မနုဿကဋ္ဌရွာ၌ မွေးဖွား၍ (ဤရွာ၌ပင်) ကြီးပြင်းလာသော ထိုယောက်ျားအား နှောင့်နှေးခြင်း ဆိုင်းတူခြင်း ငိုရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ နှောင့်နှေးခြင်း ဆိုင်းတူခြင်း မရှိရာပါ။ ထို(သို့မရှိခြင်း)သည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤယောက်ျားသည် မနုဿကဋ္ဌရွာ၌ မွေးဖွား၍ (ဤရွာ၌ပင်) ကြီးပြင်းလာသဖြင့် မနုဿကဋ္ဌရွာ၏လမ်းအလုံးစုံတို့ကို ကောင်းစွာသိပါ၏။

ဝါသေဠု မနုဿကဋ္ဌရွာ၌ မွေးဖွား၍ (ထိုရွာ၌ပင်) ကြီးပြင်းလာသော ထိုယောက်ျားအား မနုဿကဋ္ဌရွာ၏ လမ်းကို မေးသည်ရှိသော် နှောင့်နှေးခြင်း ဆိုင်းတူခြင်းသည် ငိုမှုလည်း ရှိရာသေး၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဗြဟ္မာပြည်ကိုလည်းကောင်း ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်းကောင်း မေးသည်ရှိသော် နှောင့်နှေးခြင်း ဆိုင်းတူခြင်း မရှိသည်သာတည်း။

ဝါသေဠု ဗြဟ္မာကိုလည်းကောင်း ဗြဟ္မာပြည်ကိုလည်းကောင်း ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်းလည်းကောင်း ငါသိ၏။ မည်သို့ ကျင့်သည်ရှိသော် ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်၏ ဟု ထို (ကျင့်ပုံအမျိုးအစား)ကိုလည်း(ငါ)သိ၏။

၅၅၅။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝါသေဠုလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဂေါတမ ရဟန်းဂေါတမသည် ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြား၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားဘူးပေ၏။ တောင်းပန်ပါ၏ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်အား ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားတော်မူပါ အသျှင်ဂေါတမသည် ပုဏ္ဏားအမျိုးသားအပေါင်းကို ကယ်တင်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ဝါသေဠု သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေဆုံး၊ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဂေါတမ” ဟု ဝါသေဠုလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို ဝန်ခံ၏။

ဗြဟ္မာပြည်သို့ သွားရာလမ်းကို ဟောကြားခြင်း

၅၅၆။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏—

ဝါသေဠု ပူဇော်(အထူး)ကို ခံးတတ်မှုတိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ပ။

[သာမညပလသုတ်၌ကဲ့သို့ နည်းတူ ချဲ့အပ်၏]။

ဝါသေဠု ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

။ပ။ မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် ‘နိဝရဏ’တရားငါးပါး ပယ်ပြီးဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ထိုသုအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သောသူအား နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’သည်ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသောသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်း-

သော ကိုယ်စိတ်ရှိသောသူသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာသောသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏ ထိုသူသည် ချမ်းသာစေလိုခြင်း မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကိုလေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက် ဖီလာအရပ်မျက်နှာကိုပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌(ရှိသော)သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါသောသတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြန်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။

ဝါသေဋ္ဌ အားကောင်းသော ခရုသင်း မှတ်သမားသည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ပင်ပန်းခြင်း မရှိဘဲသာလျှင် ကြားသိစေရာသကဲ့သို့ ဤနည်းအတူပင်လျှင် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော လွတ်မြောက်သောစိတ် မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တံ ကို(အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌)ပွားများလိုက်သည် ရှိသော် အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပြုခဲ့သော (ကာမာဝစရ)ကံသည် ထို(မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တံတည်ရာ)၌ မကြွေးကျန်တော့လတ္တံ့၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပြုခဲ့သော ထို(ကာမာဝစရ)ကံသည် ထို(မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တံတည်ရာ)၌ မတည်နိုင်တော့လတ္တံ့၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသည်လည်း ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်း အဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းပေတည်း။

ဝါသေဋ္ဌ တဖန် သို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။

တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် လှစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက် ဖီလာအရပ်မျက်နှာကို ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌(ရှိသော)သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြန်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နှံ့စေ၍ နေ၏။

ဝါသေဋ္ဌအားကောင်းသော ခရုသင်းမှတ်သမားသည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ပင်ပန်းခြင်း မရှိဘဲသာလျှင် ကြားသိစေရာသကဲ့သို့ ဤနည်းအတူပင်လျှင် ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော လွတ်မြောက်သောစိတ် ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တံ ကို(အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌)ပွားများလိုက်သည် ရှိသော် အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပြုခဲ့သော (ကာမာဝစရ) ကံသည် ထို(ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တံတည်ရာ)၌ မကြွေးကျန်တော့လတ္တံ့၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပြုခဲ့သော ထို(ကာမာဝစရ)ကံသည် ထို(ဥပေက္ခာ စေတောဝိမုတ္တံတည်ရာ) ၌ မတည်နိုင်တော့လတ္တံ့၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသည်လည်း ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းပေတည်း။

၅၅၇၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည် (အားယေားကို) သီးဆည်းခြင်း ရှိသလော။ သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိသလော။

သုတ်]

ဗြဟ္မာပြည်သို့ သွားရာလမ်းကို ဧဟာကြားခြင်း

၂၉၃

အသျှင်ဂေါတမ (ကာမတ္တန္တ မရှိသောကြောင့်) သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိပါ။

ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိသလော၊ ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် မရှိသလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ဗျာပါဒ မရှိသောကြောင့်) ရန်နှင့် ယှဉ်သောစိတ် မရှိပါ။

မခံကျန်းသောစိတ် ရှိသလော၊ မခံကျန်းသောစိတ် မရှိသလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ထိနဒိဒ္ဓ မရှိသောကြောင့်) မခံကျန်းသောစိတ် မရှိပါ။

ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိသလော၊ ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိသလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာသော ကိလေသာမရှိသောကြောင့်) ညစ်နွမ်းသော စိတ် မရှိပါ။

(စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သလော၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်သလော။

အသျှင်ဂေါတမ (ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိသောကြောင့်) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းသည် (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်း (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိ ဟု ဆို၏။ (သို့ဖြစ်လျှင်) ရဟန်း၏ (သားမယားကို) မသိမ်းဆည်းခြင်းသည် ဗြဟ္မာ၏ (သားမယားကို) မသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် အတူရောနှော ညီညွတ် သည် မဟုတ်ပါလော။

အသျှင်ဂေါတမ ဟုတ်ပါ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပြီ (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိသော ထိုရဟန်းသည် ခန္ဓာ ကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည့်မှနောက်၌ (သားမယားကို) သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိသော ဗြဟ္မာ့ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ လာကံနိုင်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။

၅၅၈။ ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းသည် ရန်နှင့်ယှဉ်သောစိတ် မရှိ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်း ရန်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်မရှိ ဟု ဆို၏။ ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းသည် မခံကျန်းသောစိတ် မရှိ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်း မခံကျန်းသော စိတ် မရှိ ဟု ဆို၏။ ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းသည် ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်း ညစ်နွမ်းသောစိတ် မရှိ ဟု ဆို၏။ ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းသည် (စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဗြဟ္မာသည်လည်း (စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏ ဟု ဆို၏။ (ဤသို့ဖြစ်လျှင်) ရဟန်း၏ (စိတ်ကို) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်၊ ဗြဟ္မာ၏ (စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းနှင့် ရောနှော ညီညွတ်သည် မဟုတ်ပါလော။

အသျှင်ဂေါတမ ဟုတ်ပါ၏။

သီလက္ခန္ဓာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပြီ၊ ဝါသေဋ္ဌ (စိတ်ကို) အလိုအတိုင်းဖြစ်စေနိုင်သော ထိုရဟန်းသည် ခန္ဓကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီ သည်မှအောက်၌ (စိတ်ကို) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သော မြက္ခာ၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ဘူးသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏ ဟု ဟောကြားတော် မူ၏။

၅၅၈။ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသော် ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇလုလင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြားလေကုန်၏-

“အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကိုပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ‘ မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည် ’ ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤဧတူသလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကုန်ပုံတို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကုန်ပုံတို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်သက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာတို့ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်ကြားလေကုန်သတည်း။

တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက်သော တေဝိဇ္ဇသုတ် ပြီး၏။

သုတ်အစဉ်ကား

- ၁။ ပြဟ္မဇာလသုတ်၊
- ၂။ သာမညဗလသုတ်။
- ၃။ အဗ္ဗဋ္ဌသုတ်၊
- ၄။ သောဏဒဏ္ဍသုတ်။
- ၅။ ကုဋဒန္တသုတ်၊
- ၆။ မဟာလိသုတ်။
- ၇။ ဇာလိယသုတ်၊
- ၈။ မဟာသိဟနာဒသုတ်။
- ၉။ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၊
- ၁၀။ သုတသုတ်။
- ၁၁။ ကေဝဋ္ဌသုတ်၊
- ၁၂။ လောဟိစ္စသုတ်။
- ၁၃။ စောဝိဇ္ဇသုတ်၊
- ဤတစ်ဆယ့်သုံးသုတ်တို့တည်း။

သီလက္ခန္ဓာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

သီလက္ခန္ဓာဝင်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မ္ဗဝါသနာဗျူဟာကောသလ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[ဇ]	
အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော	၁၈၇	ဇုတ္တဘနဂ်လတောအုပ်၌	၉၈
အကျင့် 'စရဏ'	၁၁၀	ဇုန္ဒေတို့ကိုစောင့်စည်းသနည်း	၇၉
အကျင့်သိက္ခာကြောင့်	၂၀၆	[ဈ]	
အကြားစကားသည်ကား	၂	ဈာနစိရဝတီမြစ်	၂၇၇
အကြောင်းမဲ့ အယူရှိကုန်သော	၃၁	ဈာနစကားဖြစ်ပေါ်ပါသည်	၂
အချို့တည်မြဲ အချို့မတည်မြဲ အယူ		ဈာနရာတို့သည် သုံးဦးရှိကုန်၏	၂၇၁
ရှိကုန်သော	၁၈		
အခြေအမြစ် မရှိသောစကား	၂၁၇	[ဍ]	
အင်္ဂါတို့တွင်	၁၃၄	ဍုဋ္ဌဒ္ဓမည်သော လိစ္ဆဝီ	၁၇၀
အငြင်းစကားကို	၈		
အဆုံးရှိ အဆုံးမရှိ အယူရှိကုန်သော	၂၃	[ဎ]	
အဆုံးမရှိ ပစ်လွှင့်သော အယူရှိကုန်သော	၂၆	ဎာရာရသေ့	၁၀၆
အဇောကေသကမ္မလ၏ အယူဝါဒ	၆၂	ဎပိလဝတ်ပျည်သို့	၁၀၂
အနာရောဂါရှိသော	၈၁	ဎာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို	၂၈၇
အပြစ်သည် စင်စစ် လွှမ်းမိုးသွားခဲ့၏	၉၆	ဎေဝန့်(အမည်ရှိသော)	
အမ္မလဋ္ဌိကဥယျာဉ် မင်းကွန်းနွဲ့ပင်	၁	သူကြွယ်သားသည်	၂၅၃
အမြတ်ဆုံးမျက်မှောက် (လောကီ)		ကောသလတိုင်းတို့၌	၉၁
နိဗ္ဗာန်ကို	၃၉	ကြမ်းသောစကားကို	၄
အဝတ်မဝတ်ပါကျင့်သော ကဿပ	၁၈၅	ကြမ်းဝမ်းရောင်ရှားသော အတ္တတောကို	၂၂၆
အသညသတ် မည်သော ပြဟ္မာတို့သည်	၃၁	ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာစားသူ	၁၁၃
အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'	၁၁၀		
အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့်		[ဏ]	
ပြည့်စုံသူ	၁၁၁	ဏိဋ္ဌာပဒေါသိက မည်သော နတ်တို့သည်	၂၀
အသက်သတ်ခြင်းကို	၃	ခံသွားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏	၁၃၃
အောက်မြေခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း		ခြိုးခြံသော အကျင့်ကိုအားထုတ်မှုတို့သည်	၉၀
'သမ္မုဗ္ဗိ'နှင့်	၇၉		
[အာ]		[ဂ]	
အာသကမ္မယဉာဏ်အလို့ငှါ	၉၅	ဂန္ဓာဓိမည်သော အဓာတ်သည်	၂၅၅
		စူးစကားကို	၄

အယူရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[၁]		[၄]	
စတုတ္ထဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	၈၄	နှစ်ဘို့စလုံးအတွက် တည်ကြည်မှု	၁၇၄
စိတ်ဖြင့်ပြီးသောကိုယ်	၈၆	နောက်အဖို့ကို ကြံဆကုန်သော	၃၃
စုတူပပါတဉာဏ်အလိုငှါ	၉၂	[၅]	
စူဠသီလ	၃	ပကုဓကစွာယန၏ အယူဝါဒ	၆၃
စေတောပရိယဉာဏ်အလိုငှါ	၈၉	ပသေနဒီကောသလမင်းသည်	၉၇
[၂]		ပုဏ္ဏား	၁၃၃
ဆူးပြောင်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်းကို	၆	ပုဏ္ဏားတမန်တို့နှင့်	၁၆၉
ဆင်ဆရာသားစိတ္တနှင့် ပေဋ္ဌပါဒပရိမိုဇ်		ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အလိုငှါ	၉၁
တို့သည်	၂၁၄	ပူရဏကဿပ၏ အယူဝါဒ	၅၈
ဆုံးမခြင်းပြုငဲ့ဟာ	၂၅၆	ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်	၉၇
[၃]		ပျက်စီးကြောင်းတို့သည်	၁၁၂
ဇာလိယ	၁၈၁	ပြန်ဖျင်းသောစကားကို	၄
[၄]		[၆]	
တတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	၈၄	ဖိလာအတတ်ဖြင့် ဖိလာစကားကို	၇
တမန်အမှု အစေအပါးအမှု	၈	[၇]	
တဘို့တည်းအတွက်သာလျှင်တည်ကြည်မှု	၁၂	ဗေဒင်ဆုံးပုံတို့ကိုပျက်စီးရာ	
တည်မြဲအယူရှိကုန်သော	၁၂	ပျက်စီးကြောင်းဟူ၍	၂၆၅
တည်းခိုနေကုန်၏	၁၄၃	ဗြဟ္မဒတ် လုလင်သည်ကား	၁
တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ်အလိုငှါ	၈၈	[၈]	
တိုက်ခတ်ပါစေ	၁၆၇	ဘဝသဏှာ ပြတ်ပြီးဖြစ်လျက်	၅၀
တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်သောစကား	၁	[၉]	
[၅]		မက္ခလိဂေါသာလ၏ အယူဝါဒ	၆၁
ထိုသူအား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ		မဇ္ဈိမသီလ	၅
ပျက်စီးခြင်းမရှိရာ	၈၁	မနသာကဋ္ဌမည်သော	၂၅၅
[၆]		မနောပဒေါသိကမည်သောနတ်ဘို့သည်	၂၂၀
ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်အလိုငှါ	၈၈	မပေးသည်ကိုယူခြင်းကို	၄
ဒုဘိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး	၈၃	မပယ်ရသေးသော အပိုတ်အပင် 'နီဂရဏ'	
[၇]		တရားငါ ပါးတို့ကို	၈၂
နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ၏ အယူဝါဒ	၆၄	မမှန်ပြောခြင်းကို	၄
နိဂရဏတရားကိုပယ်ခြင်း	၀၈	မဟာသီလ	၈

မှတ်သားဖွယ်ရာ ဗေက္ခယုစဉ်

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[မ]

မဟာဗြဟ္မာဖြစ်၏	၁၉
ဓိစ္စာအယူပြုစကားတို့ကို	၄၆
မမြတ်သောအကုန်ကိုပယ်၍	၄
မဒ္ဒရူပိမည်သော သမီးတော်ကို	၁၇၈
မီးကိုလုပ်ကျွေးသူ၏ ဒ. ဖြစ်သို့လည်း	၁၁၄
မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော	
လောင်းကစားခြင်းကို	၆
မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော	၁၁
များပြားသော ရှေးဦးနတ်ဘုရားသောဘဝကို	၁၃
မျက်မှောက်(လောကီ)နိဗ္ဗာန်အယူ	
ရိုက္ကန်မသာ	၃၃
မျိုးစေ့အပေါင်း အပင် ၃ အပင်း	
ဖျက်ဆီးခြင်းကို	၅
မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ	၆
မြတ်သော သမားစိက္ခန္ဓာသည်	၂၃၆
မြတ်သောပညက္ခန္ဓာကား	၂၄၃
မြတ်သောသီလက္ခန္ဓာကား	၂၃၃

[၇]

ရတနာခုနစ်ပါးတို့သည်	၉၉
ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို	၆၆
နောင်ရိလွယ်သနည်း	၈၀
ရှုချင်ဘူး၏	၁၂၆
ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား	၁၇၇
ရှေးအဘို့ ကို ကြဆက်ကုန်သော	၁၁
ရှေးအဘို့ နေ့ဘက်အဘို့ ကို ပြုဆက်ကုန်သော	၄၁

[လ]

လတ်အလို့ငှါ အံ့ဖွယ်လည်း	
ဖြစ်စေကုန်၏	၈

[လ]

လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းကို	၇
လှကားကို	၂၂၅

[ဝ]

ဝါသေဋ္ဌနှင့်ဘာဂဒ္ဒါဗလုလင်တို့သည်	၂၇၈
ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ	၈၅

[သ]

သဗ္ဗယဇဗလဋ္ဌပုတ္တ၏ အယူဝါဒ	၆၅
သညာမရှိ အယူရှိကုန်သော	၃၄
သညာရှိလည်း မဟုတ် မရှိလည်းမဟုတ်	
အယူရှိကုန်သော	၃၅
သမီးဆောင်ယူ၍ ထိမ်းမြားခြင်း	၁၁၈
သမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း	၁၁၁
သမုဒ္ဒရာ(ပင်လယ်ကူး)ကုန်သည်ဘို့သည်	၂၆၂
သရက်ခိုင်သည်	၅၈
သင်္ကာဝင်မင်းတို့ကို ဤဘတ်နိမိဟူသော	
စကားဖြင့်	၁၀၂
သိကြားမင်းသည် သံတူဦးကို စွဲကိုင်	
ပြီးလျှင်	၁၀၅
သုပ္ပိယပရိဗိုဇ်သည်လည်း	၈
သုဘလုလင်သည်	၂၃၁
သောဏဒဗ္ဗပုတ္တာသည်	၁၂၃
သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ် သီးကို သာစားသူ	၁၁၃
သိမ်းဆည်းခြင်းငှါသော	၂၈၈
သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသလော	၂၈၈
သုံးပါးသော ဒိတ်တားတို့ကို	၁၅၄
သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းကို	၆

